

รายงานการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ชุดที่ ๒ ครั้งที่ ๕๑
วันศุกร์ที่ ๕ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๑๗
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๔๐ นาฬิกา

จำนวนสมาชิกมาประชุมทั้งหมด ๒๓๔ คน

(เนื่องจาก หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ พลเอก สาราญ แพทยกุล รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติคนที่ ๑ จึงดำเนินการประชุมแทน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : บัดนี้มีท่านสมาชิกผู้มีเกียรติมาประชุมครบองค์ประชุมแล้ว ผมขอเปิดการประชุม

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม มีเรื่องที่จะแจ้งให้ที่ประชุมทราบ คือ คุณเขียน ชีระวิทย์ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้ยื่นใบลาขอลออกจากตำแหน่งสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ตั้งแต่วันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๑๗ เป็นต้นไป ฉะนั้นผมจึงเอามาเรียนให้สภาได้ทราบเรื่องนี้ด้วย

(ที่ประชุมรับทราบ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ระเบียบวาระที่ ๒ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งคณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ ขอเชิญท่านนายกรัฐมนตรีครับ

(สำเนา)

รับที่ ๒๑๙๙/๒๕๑๗ วันที่ ๒๔ ก.ค. ๒๕๑๗

สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา

ที่ สร. ๐๒๐๓/๑๓๘๑๙

สำนักนายกรัฐมนตรี

๒๓ กรกฎาคม ๒๕๑๗

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๘

กรบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น และเอกสารประกอบ ๑๑ เล่ม

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๘ ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติประชุมปรึกษาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
(ลงชื่อ) **สัญญา ธรรมศักดิ์**
(นายสัญญา ธรรมศักดิ์)
นายกรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี.

ร่าง

พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย

ประจำปีงบประมาณ

พ.ศ. ๒๕๑๘

สำนักงานประมวล

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๘

หลักการ

๑. ตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๘ เป็นจำนวนไม่เกิน ๔๘,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๒. ตั้งรายจ่ายชดใช้เงินทุนสำรองจ่าย

เหตุผล

๑. เพื่อให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจได้มีงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๘ สำหรับใช้เป็นหลักในการจ่ายเงินแผ่นดิน
๒. เพื่อปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณที่กำหนดให้ตั้งรายจ่ายชดใช้เงินทุนสำรองจ่ายตามที่ได้จ่ายไปแล้ว

ร่าง
พระราชบัญญัติ
งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

โดยที่เป็นการสมควรตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๗
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้ตั้งเป็นจำนวน
รวมทั้งสิ้น ๕๘,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท จำแนกเป็นรายจ่ายตามที่ระบุต่อไปในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ งบประมาณรายจ่ายงบกลาง ในความควบคุมของกระทรวงการคลัง
และสำนักงานงบประมาณ ให้ตั้งเป็นจำนวน ๕,๓๖๕,๕๕๒,๓๐๐ บาท จำแนกดังนี้

(๑) เงินเบี้ยหวัดค่าเหินจ์บ้านญาติ ๑,๐๑๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท

(๒) ค่าบริการขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย และบริษัทไทยโทรทัศน์ จำกัด	๓๗,๓๓๐,๐๐๐ บาท
(๓) เงินช่วยเหลือข้าราชการและลูกจ้าง	๙๑๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(๔) เงินเลื่อนขั้นเลื่อนอันดับเงินเดือนและ เงินปรับวุฒิข้าราชการ.	๖๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(๕) เงินปรับปรุงค่าจ้างชั่วคราว	๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(๖) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเสด็จพระราชดำเนินและ ต้อนรับประมุขต่างประเทศ	๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(๗) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ฝึกงาน ดุงาน และศึกษา ณ ต่างประเทศ	๕๐๐,๐๐๐ บาท
(๘) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเจรจาธุรกิจและ การประชุมนานาชาติ	๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(๙) ค่าใช้จ่ายในการรักษาความมั่นคงของประเทศ	๕๓๑,๓๖๐,๐๐๐ บาท
(๑๐) ค่าทดแทนผู้ได้รับอันตรายในการรักษา ความมั่นคงของประเทศ	๑๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(๑๑) เงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น	๔๑๑,๓๕๒,๓๐๐ บาท
(๑๒) เงินสมทบโครงการความช่วยเหลือจากต่างประเทศ	๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(๑๓) เงินชดเชยค่าภาษีน้ำมันของกระทรวงกลาโหม	๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(๑๔) เงินชดเชยค่าก่อสร้าง	๕๗๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(๑๕) เงินชดเชยภาษีสำหรับผู้ส่งสินค้าออก	๖๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

มาตรา ๕ งบประมาณรายจ่ายของสำนักนายกรัฐมนตรี ให้ตั้งเป็นจำนวน
๒,๑๘๙,๗๐๗,๗๐๐ บาท จำแนกดังนี้

ก. ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ	รวม	<u>๑,๕๐๒,๒๕๕,๘๐๐</u>	บาท	คือ
(๑) สำนักงานปลัดทบวง	รวม	<u>๒๐,๓๔๘,๓๐๐</u>	บาท	คือ
เงินเดือน		๓,๑๑๕,๑๐๐	บาท	
ค่าจ้างประจำ		๖๗๒,๕๐๐	บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว		๓๗๐,๖๐๐	บาท	
ค่าตอบแทน		๕๕๘,๘๐๐	บาท	
ค่าใช้สอย		๑,๒๓๘,๕๐๐	บาท	
ค่าวัสดุ		๑,๒๐๐,๐๐๐	บาท	
ค่าครุภัณฑ์		๒๗๒,๕๐๐	บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง		๑๓,๐๐๐,๐๐๐	บาท	
(๒) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	รวม	<u>๒๓๗,๕๐๐,๖๐๐</u>	บาท	คือ
เงินเดือน		๑๑๓,๒๐๐,๘๐๐	บาท	
ค่าจ้างประจำ		๑๐,๗๕๓,๘๐๐	บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว		๑,๐๘๐,๑๐๐	บาท	
ค่าตอบแทน		๘,๗๐๕,๐๐๐	บาท	
ค่าใช้สอย		๖,๒๕๘,๕๐๐	บาท	
ค่าวัสดุ		๑๒,๐๑๐,๐๐๐	บาท	
ค่าครุภัณฑ์		๑๐,๓๗๕,๐๐๐	บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง		๑๖,๖๓๗,๐๐๐	บาท	
เงินอุดหนุน		๕๗,๑๑๖,๕๐๐	บาท	
รายจ่ายอื่น		๑,๓๓๐,๐๐๐	บาท	
(๓) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	รวม	<u>๒๓๗,๓๗๕,๒๐๐</u>	บาท	คือ
เงินเดือน		๔๕,๕๕๑,๐๐๐	บาท	
ค่าจ้างประจำ		๑๑,๐๕๓,๕๐๐	บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว		๒,๓๕๑,๕๐๐	บาท	
ค่าตอบแทน		๓,๐๒๒,๐๐๐	บาท	

	ค่าใช้สอย		๗,๑๓๐,๐๐๐ บาท	
	ค่าวัสดุ		๑๒,๕๕๙,๐๐๐ บาท	
	ค่าครุภัณฑ์		๒๗,๒๔๕,๐๐๐ บาท	
	ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง		๑๐๔,๘๘๒,๐๐๐ บาท	
	เงินอุดหนุน		๒,๘๕๕,๗๐๐ บาท	
	รายจ่ายอื่น		๒๐,๒๕๙,๑๐๐ บาท	
(๔) มหาวิทยาลัยขอนแก่น	รวม	๘๒,๒๕๔,๒๐๐ บาท	คือ	
	เงินเดือน		๑๙,๑๑๙,๑๐๐ บาท	
	ค่าจ้างประจำ		๓,๘๖๖,๔๐๐ บาท	
	ค่าจ้างชั่วคราว		๑,๔๙๗,๖๐๐ บาท	
	ค่าตอบแทน		๑,๐๒๖,๐๐๐ บาท	
	ค่าใช้สอย		๓,๖๙๙,๐๐๐ บาท	
	ค่าวัสดุ		๗,๐๑๕,๐๐๐ บาท	
	ค่าครุภัณฑ์		๖,๔๐๐,๐๐๐ บาท	
	ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง		๓๘,๒๖๐,๐๐๐ บาท	
	เงินอุดหนุน		๑,๓๗๑,๑๐๐ บาท	
(๕) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	รวม	๑๗๒,๕๒๖,๓๐๐ บาท	คือ	
	เงินเดือน		๖๒,๒๙๖,๔๐๐ บาท	
	ค่าจ้างประจำ		๑๐,๒๙๑,๐๐๐ บาท	
	ค่าจ้างชั่วคราว		๓,๕๖๑,๕๐๐ บาท	
	ค่าตอบแทน		๒,๙๘๔,๒๐๐ บาท	
	ค่าใช้สอย		๘,๕๙๐,๐๐๐ บาท	
	ค่าวัสดุ		๒๕,๘๑๓,๙๐๐ บาท	
	ค่าครุภัณฑ์		๑๔,๙๐๘,๕๐๐ บาท	
	ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง		๔๑,๓๘๖,๕๐๐ บาท	
	เงินอุดหนุน		๕๗๔,๓๐๐ บาท	

รายจ่ายอื่น		๒,๒๓๐,๐๐๐ บาท	
(๖) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	รวม	<u>๔๘,๘๙๗,๗๐๐</u> บาท	คือ
เงินเดือน		๓๐,๑๙๗,๙๐๐ บาท	
ค่าจ้างประจำ		๒,๕๑๕,๗๐๐ บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว		๑,๒๙๖,๐๐๐ บาท	
ค่าตอบแทน		๔,๙๘๘,๙๐๐ บาท	
ค่าใช้สอย		๓,๒๐๘,๐๐๐ บาท	
ค่าวัสดุ		๓,๕๖๓,๐๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์		๑,๑๐๕,๙๐๐ บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง		๑,๕๓๕,๑๐๐ บาท	
เงินอุดหนุน		๔๘๗,๒๐๐ บาท	
(๗) มหาวิทยาลัยมหิดล	รวม	<u>๓๔๐,๓๕๓,๔๐๐</u> บาท	คือ
เงินเดือน		๑๓๖,๕๕๓,๘๐๐ บาท	
ค่าจ้างประจำ		๑๗,๘๑๑,๒๐๐ บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว		๑๓,๘๐๓,๘๐๐ บาท	
ค่าตอบแทน		๓,๗๘๗,๘๐๐ บาท	
ค่าใช้สอย		๑๔,๐๑๘,๐๐๐ บาท	
ค่าวัสดุ		๖๗,๗๑๗,๐๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์		๒๓,๘๒๐,๐๐๐ บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง		๖๐,๖๑๐,๐๐๐ บาท	
เงินอุดหนุน		๑,๙๔๐,๘๐๐ บาท	
รายจ่ายอื่น		๒๙๑,๐๐๐ บาท	
(๘) มหาวิทยาลัยรามคำแหง	รวม	<u>๖๐,๐๒๔,๖๐๐</u> บาท	คือ
เงินเดือน		๒๗,๒๕๗,๘๐๐ บาท	
ค่าจ้างประจำ		๑,๙๓๔,๙๐๐ บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว		๑,๒๓๒,๖๐๐ บาท	

ค่าตอบแทน		๒,๐๖๑,๐๐๐ บาท	
ค่าใช้สอย		๑,๘๘๐,๐๐๐ บาท	
ค่าวัสดุ		๕,๐๕๕,๐๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์		๕,๐๘๐,๐๐๐ บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง		๑๖,๕๓๗,๐๐๐ บาท	
เงินอุดหนุน		๖,๓๐๐ บาท	
(๕) มหาวิทยาลัยศิลปากร	รวม	<u>๔๕,๑๗๕,๓๐๐</u> บาท	คือ
เงินเดือน		๑๓,๖๐๘,๑๐๐ บาท	
ค่าจ้างประจำ		๒,๔๔๘,๗๐๐ บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว		๗๓๖,๐๐๐ บาท	
ค่าตอบแทน		๑,๔๔๘,๐๐๐ บาท	
ค่าใช้สอย		๑,๘๗๕,๕๐๐ บาท	
ค่าวัสดุ		๒,๕๕๔,๐๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์		๓,๕๕๑,๐๐๐ บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง		๑๘,๑๙๕,๐๐๐ บาท	
เงินอุดหนุน		๒๓๐,๐๐๐ บาท	
(๑๐) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	รวม	<u>๔๗,๖๘๒,๐๐๐</u> บาท	คือ
เงินเดือน		๑๕,๔๖๙,๓๐๐ บาท	
ค่าจ้างประจำ		๓,๗๙๒,๐๐๐ บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว		๑,๓๕๒,๐๐๐ บาท	
ค่าตอบแทน		๑,๓๒๕,๐๐๐ บาท	
ค่าใช้สอย		๓,๑๒๐,๘๐๐ บาท	
ค่าวัสดุ		๕,๐๒๐,๐๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์		๙,๗๑๓,๓๐๐ บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง		๕๑,๖๕๐,๐๐๐ บาท	
เงินอุดหนุน		๖,๑๑๐,๕๐๐ บาท	

รายจ่ายอื่น		๑๕๐,๐๐๐ บาท	
(๑๑) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหาร-			
ศาสตร์	รวม	<u>๑๘,๕๑๖,๔๐๐</u> บาท	คือ
เงินเดือน		๑๑,๐๒๔,๐๐๐ บาท	
ค่าจ้างประจำ		๑,๔๐๓,๗๐๐ บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว		๑๒๕,๔๐๐ บาท	
ค่าตอบแทน		๗๑๘,๑๐๐ บาท	
ค่าใช้จ่าย		๑,๕๕๒,๗๐๐ บาท	
ค่าวัสดุ		๑,๖๙๖,๙๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์		๓๗๙,๒๐๐ บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง		๑,๑๐๐,๐๐๐ บาท	
เงินอุดหนุน		๔๘๖,๔๐๐ บาท	
(๑๒) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า	รวม	<u>๕๕,๒๓๐,๙๐๐</u> บาท	คือ
เงินเดือน		๑๔,๗๔๒,๕๐๐ บาท	
ค่าจ้างประจำ		๑,๔๙๑,๔๐๐ บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว		๕๐,๐๐๐ บาท	
ค่าตอบแทน		๔,๕๐๐,๐๐๐ บาท	
ค่าใช้จ่าย		๑,๙๒๐,๐๐๐ บาท	
ค่าวัสดุ		๘,๖๑๐,๐๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์		๓,๕๐๐,๐๐๐ บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง		๑๙,๑๒๐,๐๐๐ บาท	
รายจ่ายอื่น		๑,๒๕๗,๐๐๐ บาท	
(๑๓) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	รวม	<u>๘๖,๓๒๕,๙๐๐</u> บาท	คือ
เงินเดือน		๔๑,๑๕๐,๙๐๐ บาท	
ค่าจ้างประจำ		๑๐,๐๒๖,๐๐๐ บาท	
ค่าตอบแทน		๑,๓๕๘,๐๐๐ บาท	

ค่าใช้สอย	๓,๑๔๕,๐๐๐ บาท	
ค่าวัสดุ	๓,๓๐๕,๐๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์	๕,๓๗๔,๗๐๐ บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	๒๑,๘๐๐,๐๐๐ บาท	
เงินอุดหนุน	๑๖๖,๓๐๐ บาท	
ข. สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี	รวม ๗๔,๔๕๕,๓๐๐ บาท	คือ
เงินเดือน	๒๒,๑๙๔,๔๐๐ บาท	
ค่าจ้างประจำ	๓,๐๘๙,๒๐๐ บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว	๑๕๒,๙๐๐ บาท	
ค่าตอบแทน	๑,๔๐๐,๐๐๐ บาท	
ค่าใช้สอย	๓,๕๐๐,๐๐๐ บาท	
ค่าวัสดุ	๑,๐๕๐,๐๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์	๔๒,๒๑๗,๘๐๐ บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	๕๑,๐๐๐ บาท	
รายจ่ายอื่น	๘๐๐,๐๐๐ บาท	
ค. สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	รวม ๑๑,๗๖๓,๒๐๐ บาท	คือ
เงินเดือน	๒,๐๒๑,๒๐๐ บาท	
ค่าจ้างประจำ	๔๐๔,๒๐๐ บาท	
ค่าตอบแทน	๑๐๐,๐๐๐ บาท	
ค่าใช้สอย	๑,๔๕๓,๒๐๐ บาท	
ค่าวัสดุ	๗,๗๕๗,๐๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์	๒๗,๖๐๐ บาท	
ง. สำนักงบประมาณ	รวม ๑๓,๘๖๖,๒๐๐ บาท	คือ
เงินเดือน	๙,๙๔๒,๕๐๐ บาท	
ค่าจ้างประจำ	๗๗๐,๑๐๐ บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว	๑๕๐,๕๐๐ บาท	

ค่าตอบแทน		๑๕๐,๐๐๐	บาท	
ค่าใช้สอย		๘๑๘,๖๐๐	บาท	
ค่าวัสดุ		๑,๔๓๐,๐๐๐	บาท	
ค่าครุภัณฑ์		๕๓๔,๕๐๐	บาท	
จ. สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ	รวม	๓,๐๓๗,๒๐๐	บาท	คือ
เงินเดือน		๑,๖๑๐,๗๐๐	บาท	
ค่าจ้างประจำ		๑๙๒,๕๐๐	บาท	
ค่าตอบแทน		๕๓๐,๐๐๐	บาท	
ค่าใช้สอย		๑๗๔,๐๐๐	บาท	
ค่าวัสดุ		๒๒๕,๐๐๐	บาท	
ค่าครุภัณฑ์		๔๕,๐๐๐	บาท	
รายจ่ายอื่น		๓๐๐,๐๐๐	บาท	
ฉ. สำนักงานคณะกรรมการตรวจและติดตามผล				
การปฏิบัติราชการ	รวม	๑๖,๒๕๙,๓๐๐	บาท	คือ
เงินเดือน		๑๑,๗๗๒,๕๐๐	บาท	
ค่าจ้างประจำ		๑,๖๐๔,๐๐๐	บาท	
ค่าตอบแทน		๕๒๒,๔๐๐	บาท	
ค่าใช้สอย		๑,๕๐๐,๐๐๐	บาท	
ค่าวัสดุ		๖๐๐,๐๐๐	บาท	
รายจ่ายอื่น		๓๐๐,๐๐๐	บาท	
ช. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ				
และสังคมแห่งชาติ	รวม	๑๗,๐๑๙,๖๐๐	บาท	คือ
เงินเดือน		๙,๕๖๔,๗๐๐	บาท	
ค่าจ้างประจำ		๘๕๒,๗๐๐	บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว		๒,๐๖๖,๘๐๐	บาท	
ค่าตอบแทน		๔๙๑,๘๐๐	บาท	

ค่าใช้สอย		๒,๗๑๔,๖๐๐ บาท	
ค่าวัสดุ		๑,๒๓๖,๕๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์		๙๒,๕๐๐ บาท	
ข. สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	รวม	<u>๓,๐๒๓,๕๐๐</u> บาท	คือ
เงินเดือน		๒,๑๒๕,๗๐๐ บาท	
ค่าจ้างประจำ		๕๐๓,๐๐๐ บาท	
ค่าตอบแทน		๔๓,๐๐๐ บาท	
ค่าใช้สอย		๑๓๗,๐๐๐ บาท	
ค่าวัสดุ		๑๗๐,๐๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์		๔๒,๘๐๐ บาท	
ฅ. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	รวม	<u>๔,๕๗๐,๖๐๐</u> บาท	คือ
เงินเดือน		๒,๑๔๘,๑๐๐ บาท	
ค่าจ้างประจำ		๑๗๑,๗๐๐ บาท	
ค่าตอบแทน		๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท	
ค่าใช้สอย		๑๐๖,๘๐๐ บาท	
ค่าวัสดุ		๑๖๘,๒๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์		๑๕,๘๐๐ บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง		๔๖๐,๐๐๐ บาท	
ญ. สำนักงานคณะกรรมการ-			
ข้าราชการพลเรือน	รวม	<u>๗๗,๓๘๔,๒๐๐</u> บาท	คือ
เงินเดือน		๒๒,๔๕๓,๔๐๐ บาท	
ค่าจ้างประจำ		๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว		๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท	
ค่าตอบแทน		๕,๑๒๗,๕๐๐ บาท	
ค่าใช้สอย		๔,๗๑๐,๗๐๐ บาท	
ค่าวัสดุ		๑,๙๗๒,๕๐๐ บาท	

ค่าครุภัณฑ์		๑๒๙,๓๐๐	บาท	
เงินอุดหนุน		๓๖,๕๐๐,๐๐๐	บาท	
ฎ. สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ	รวม	๓๖,๕๓๙,๕๐๐	บาท	คือ
เงินเดือน		๓,๕๗๗,๗๐๐	บาท	
ค่าจ้างประจำ		๙๘๑,๕๐๐	บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว		๑๖๖,๐๐๐	บาท	
ค่าตอบแทน		๔๔๓,๓๐๐	บาท	
ค่าใช้สอย		๖๒๘,๗๐๐	บาท	
ค่าวัสดุ		๒,๐๕๖,๐๐๐	บาท	
ค่าครุภัณฑ์		๓๒๓,๕๐๐	บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง		๓,๐๐๐,๐๐๐	บาท	
เงินอุดหนุน		๒๔,๕๗๐,๐๐๐	บาท	
รายจ่ายอื่น		๖๘๘,๕๐๐	บาท	
ฏ. สำนักงานคณะกรรมการ-				
ส่งเสริมการลงทุน	รวม	๘,๘๒๐,๖๐๐	บาท	คือ
เงินเดือน		๔,๑๙๖,๙๐๐	บาท	
ค่าจ้างประจำ		๕๓๙,๖๐๐	บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว		๕๒๘,๐๐๐	บาท	
ค่าตอบแทน		๑,๑๓๙,๓๐๐	บาท	
ค่าใช้สอย		๑,๕๖๑,๘๐๐	บาท	
ค่าวัสดุ		๘๓๙,๕๐๐	บาท	
ค่าครุภัณฑ์		๑๖,๕๐๐	บาท	
จ. สำนักงานพลังงานแห่งชาติ	รวม	๕๗,๕๖๕,๕๐๐	บาท	คือ
เงินเดือน		๔,๙๘๑,๒๐๐	บาท	
ค่าจ้างประจำ		๕,๗๘๔,๕๐๐	บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว		๓,๘๘๖,๕๐๐	บาท	

ค่าตอบแทน	๒๖๕,๐๐๐ บาท	
ค่าใช้สอย	๕,๑๖๘,๐๐๐ บาท	
ค่าวัสดุ	๕,๑๘๘,๖๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์	๓,๑๒๖,๖๐๐ บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	๓,๑๘๘,๐๐๐ บาท	
เงินอุดหนุน	๑๘๓,๐๐๐ บาท	
รายจ่ายอื่น	๑๖,๗๘๓,๘๐๐ บาท	
๓. สำนักงานสถิติแห่งชาติ	รวม	<u>๔๔,๕๕๘,๕๐๐</u> บาท คือ
เงินเดือน	๑๕,๑๘๓,๘๐๐ บาท	
ค่าจ้างประจำ	๑,๙๙๔,๓๐๐ บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว	๒,๖๕๖,๐๐๐ บาท	
ค่าตอบแทน	๙๐๙,๐๐๐ บาท	
ค่าใช้สอย	๑๘,๖๙๓,๕๐๐ บาท	
ค่าวัสดุ	๔,๕๙๘,๓๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์	๔๙๕,๒๐๐ บาท	
เงินอุดหนุน	๘๓,๔๐๐ บาท	
๔. กรมประชาสัมพันธ์	รวม	<u>๘๙,๔๑๒,๕๐๐</u> บาท คือ
เงินเดือน	๒๕,๑๑๔,๒๐๐ บาท	
ค่าจ้างประจำ	๕,๒๖๖,๘๐๐ บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว	๕๖๙,๖๐๐ บาท	
ค่าตอบแทน	๕,๖๕๓,๙๐๐ บาท	
ค่าใช้สอย	๑๖,๑๑๐,๒๐๐ บาท	
ค่าวัสดุ	๑๓,๘๕๕,๐๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์	๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	๑๓,๗๙๐,๕๐๐ บาท	
เงินอุดหนุน	๖๒,๓๐๐ บาท	

ณ. กรมประมวลข่าวกลาง	รวม	<u>๒๔,๓๓๒,๗๐๐</u>	บาท	คือ
เงินเดือน		๑๐,๔๗๑,๔๐๐	บาท	
ค่าจ้างประจำ		๑,๒๑๗,๐๐๐	บาท	
ค่าตอบแทน		๓๕๕,๓๐๐	บาท	
ค่าใช้สอย		๘๕๐,๐๐๐	บาท	
ค่าวัสดุ		๙๙๐,๐๐๐	บาท	
ค่าครุภัณฑ์		๑๕๐,๐๐๐	บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง		๓๕๐,๐๐๐	บาท	
รายจ่ายอื่น		๙,๙๖๐,๐๐๐	บาท	
ด. กรมวิเทศสหการ	รวม	<u>๑๖๘,๓๓๘,๓๐๐</u>	บาท	คือ
เงินเดือน		๕,๓๗๘,๓๘๐	บาท	
ค่าจ้างประจำ		๑,๗๖๙,๑๐๐	บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว		๓๑๘,๘๕๐	บาท	
ค่าตอบแทน		๒๔๙,๕๒๐	บาท	
ค่าใช้สอย		๑,๐๔๓,๗๗๐	บาท	
ค่าวัสดุ		๔๖๘,๑๐๐	บาท	
รายจ่ายอื่น		๑๕๙,๑๑๐,๖๙๐	บาท	
ต. สำนักงานคณะกรรมการ-				
การศึกษาแห่งชาติ	รวม	<u>๒๐,๓๖๘,๓๐๐</u>	บาท	คือ
เงินเดือน		๕,๑๖๔,๘๐๐	บาท	
ค่าจ้างประจำ		๓๗๔,๕๐๐	บาท	
ค่าตอบแทน		๓๓๐,๐๐๐	บาท	
ค่าใช้สอย		๔๗๐,๐๐๐	บาท	
ค่าวัสดุ		๔๘๐,๐๐๐	บาท	
ค่าครุภัณฑ์		๑๗,๑๐๐	บาท	
เงินอุดหนุน		๙,๐๐๙,๐๐๐	บาท	

รายจ่ายอื่น	๕,๕๒๓,๐๐๐ บาท	
๓. สำนักงานเยาวชนแห่งชาติ	รวม ๑๖,๑๒๔,๐๐๐ บาท	คือ
เงินเดือน	๒,๕๒๕,๑๐๐ บาท	
ค่าจ้างประจำ	๑,๐๕๓,๒๐๐ บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว	๑๑๙,๑๐๐ บาท	
ค่าตอบแทน	๓๐๒,๗๐๐ บาท	
ค่าใช้สอย	๔,๓๗๐,๖๐๐ บาท	
ค่าวัสดุ	๑,๙๑๗,๐๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์	๗๑๑,๓๐๐ บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	๒,๐๖๐,๐๐๐ บาท	
เงินอุดหนุน	๓,๐๖๕,๐๐๐ บาท	

มาตรา ๖ งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงกลาโหม ให้ตั้งเป็นจำนวน

๗,๖๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท จำแนกดังนี้

งบประมาณ	๖,๙๙๙,๕๐๐,๐๐๐ บาท
งบพัฒนากองทัพ	๖๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
โรงกลั่นน้ำมันที่ ๒ (บางจาก)	๕,๕๐๐,๐๐๐ บาท
โครงการย้ายตู้เรือของกองทัพเรือ	๓๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

มาตรา ๗ งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงการคลัง ให้ตั้งเป็นจำนวน

๗,๕๑๑,๓๘๑,๓๐๐ บาท จำแนกดังนี้

๓. สำนักงานปลัดกระทรวง	รวม ๖,๘๕๓,๗๘๕,๕๐๐ บาท	คือ
เงินเดือน	๒,๒๐๓,๖๐๐ บาท	
ค่าจ้างประจำ	๔๖๘,๓๐๐ บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว	๑๑,๕๐๐ บาท	
ค่าตอบแทน	๘๐,๐๐๐ บาท	
ค่าใช้สอย	๕,๓๙๐,๐๐๐ บาท	

ค่าวัสดุ	๔๗๑,๐๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์	๔๒,๓๐๐ บาท	
รายจ่ายอื่น	๖,๙๔๕,๑๑๙,๒๐๐ บาท	
ข. สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง	รวม	<u>๕๒,๕๖๔,๑๐๐</u> บาท คือ
เงินเดือน	๓,๗๓๖,๒๐๐ บาท	
ค่าจ้างประจำ	๒๓๐,๒๐๐ บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว	๒๒๘,๕๐๐ บาท	
ค่าตอบแทน	๔๙๓,๙๐๐ บาท	
ค่าใช้สอย	๕๓๔,๖๐๐ บาท	
ค่าวัสดุ	๒๐๖,๓๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์	๔๔,๕๐๐ บาท	
รายจ่ายอื่น	๔๗,๑๐๐,๐๐๐ บาท	
ค. กรมธนารักษ์	รวม	<u>๒๘,๗๐๔,๐๐๐</u> บาท คือ
เงินเดือน	๗,๙๗๙,๕๐๐ บาท	
ค่าจ้างประจำ	๑๐,๒๕๕,๕๐๐ บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว	๙๗๒,๙๐๐ บาท	
ค่าตอบแทน	๓๖๓,๖๐๐ บาท	
ค่าใช้สอย	๓,๙๗๕,๗๐๐ บาท	
ค่าวัสดุ	๓,๙๕๘,๐๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์	๙๔๔,๙๐๐ บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	๓๕๕,๐๐๐ บาท	
ง. กรมบัญชีกลาง	รวม	<u>๕๓,๗๖๑,๐๐๐</u> บาท คือ
เงินเดือน	๓๖,๙๔๘,๕๐๐ บาท	
ค่าจ้างประจำ	๒,๔๐๒,๒๐๐ บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว	๒,๙๐๐ บาท	
ค่าตอบแทน	๑,๑๐๖,๔๐๐ บาท	

ค่าใช้สอย	๗,๑๒๕,๕๐๐ บาท	
ค่าวัสดุ	๔,๕๙๖,๘๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์	๙๒๒,๕๐๐ บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	๗๕๒,๕๐๐ บาท	
จ. กรมศุลกากร	รวม <u>๑๖๕,๐๘๐,๑๐๐</u> บาท	คือ
เงินเดือน	๖๘,๘๕๕,๓๐๐ บาท	
ค่าจ้างประจำ	๖,๗๓๑,๕๐๐ บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว	๕๑๘,๐๐๐ บาท	
ค่าตอบแทน	๘๗๕,๐๐๐ บาท	
ค่าใช้สอย	๑๑,๘๘๕,๐๐๐ บาท	
ค่าวัสดุ	๙,๑๐๔,๐๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์	๖๐,๘๐๓,๒๐๐ บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	๙,๘๙๙,๐๐๐ บาท	
เงินอุดหนุน	๑๒๐,๐๐๐ บาท	
รายจ่ายอื่น	๕๐๐,๐๐๐ บาท	
ฉ. กรมสรรพสามิต	รวม <u>๑๐๐,๑๖๔,๕๐๐</u> บาท	คือ
เงินเดือน	๖๒,๕๕๑,๕๐๐ บาท	
ค่าจ้างประจำ	๕,๐๗๖,๖๐๐ บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว	๑,๕๙๖,๘๐๐ บาท	
ค่าตอบแทน	๔,๑๓๐,๐๐๐ บาท	
ค่าใช้สอย	๑๕,๑๔๒,๒๐๐ บาท	
ค่าวัสดุ	๗,๓๓๑,๘๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์	๑,๙๕๐,๑๐๐ บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	๒,๐๑๓,๕๐๐ บาท	
เงินอุดหนุน	๒๗๐,๐๐๐ บาท	
รายจ่ายอื่น	๒๑๒,๐๐๐ บาท	

ข. กรมสรรพากร	รวม	๑,๕๓,๓๒๑,๙๐๐ บาท	คือ
เงินเดือน		๑๐๑,๖๔๗,๒๐๐ บาท	
ค่าจ้างประจำ		๖,๕๖๖,๑๐๐ บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว		๑๑,๗๒๘,๗๐๐ บาท	
ค่าตอบแทน		๖,๙๗๔,๐๐๐ บาท	
ค่าใช้สอย		๑๒,๗๘๙,๓๐๐ บาท	
ค่าวัสดุ		๑๑,๒๖๐,๘๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์		๙๘๓,๑๐๐ บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง		๑,๑๗๒,๗๐๐ บาท	
รายจ่ายอื่น		๒๐๐,๐๐๐ บาท	

มาตรา ๘ งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงการต่างประเทศ ให้ตั้งเป็นจำนวน ๒๔๐,๒๗๗,๒๐๐ บาท จำแนกดังนี้

ก. สำนักงานปลัดกระทรวง	รวม	๒๔๐,๒๗๗,๒๐๐ บาท	คือ
เงินเดือน		๘๑,๒๓๑,๑๐๐ บาท	
ค่าจ้างประจำ		๑,๕๕๓,๓๐๐ บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว		๒๐,๒๐๐,๐๐๐ บาท	
ค่าตอบแทน		๒๔,๕๖๕,๘๐๐ บาท	
ค่าใช้สอย		๖๔,๘๕๗,๐๐๐ บาท	
ค่าวัสดุ		๑๒,๙๒๐,๑๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์		๔,๗๕๘,๐๐๐ บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง		๓,๗๒๕,๐๐๐ บาท	
เงินอุดหนุน		๒๖,๑๖๖,๙๐๐ บาท	
รายจ่ายอื่น		๓๐๐,๐๐๐ บาท	

มาตรา ๙ งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้ตั้งเป็นจำนวน จำแนกดังนี้ ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ๗,๑๘๕,๐๐๐ บาท

ก. สำนักงานปลัดกระทรวง	รวม	<u>๒๔๕,๕๙๗,๐๐๐</u>	บาท	คือ
เงินเดือน		๑๖,๖๐๗,๗๐๐	บาท	
ค่าจ้างประจำ		๑๕,๖๙๑,๖๐๐	บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว		๗,๒๑๓,๗๐๐	บาท	
ค่าตอบแทน		๕๖๘,๙๐๐	บาท	
ค่าให้สอย		๑๙,๐๑๒,๖๐๐	บาท	
ค่าวัสดุ		๓๑,๕๑๖,๐๐๐	บาท	
ค่าครุภัณฑ์		๑๕,๕๕๖,๘๐๐	บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง		๙๙,๖๒๗,๐๐๐	บาท	
เงินอุดหนุน		๒๓,๕๙๓,๗๐๐	บาท	
รายจ่ายอื่น		๑๙,๙๑๐,๐๐๐	บาท	
ข. กรมชลประทาน	รวม	<u>๒,๔๘๙,๒๐๑,๘๐๐</u>	บาท	คือ
เงินเดือน		๘๖,๗๔๕,๘๐๐	บาท	
ค่าจ้างประจำ		๒๕๗,๕๐๐,๐๐๐	บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว		๑๕๓,๑๑๕,๙๐๐	บาท	
ค่าตอบแทน		๑๗,๑๕๕,๘๐๐	บาท	
ค่าให้สอย		๓๕,๒๗๖,๙๐๐	บาท	
ค่าวัสดุ		๕๙,๗๖๘,๖๐๐	บาท	
ค่าครุภัณฑ์		๑๕๕,๑๗๒,๑๐๐	บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง		๑,๖๕๓,๘๗๗,๒๐๐	บาท	
เงินอุดหนุน		๒๑,๐๐๐	บาท	
รายจ่ายอื่น		๙๐,๕๖๓,๕๐๐	บาท	
ค. กรมตรวจบัญชีสหกรณ์	รวม	<u>๑๑,๒๙๕,๙๐๐</u>	บาท	คือ
เงินเดือน		๖,๔๑๙,๗๐๐	บาท	
ค่าจ้างประจำ		๑๙๘,๕๐๐	บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว		๑๑๗,๓๐๐	บาท	

ค่าตอบแทน	๑๐๐,๐๐๐ บาท	
ค่าใช้สอย	๔,๒๙๑,๗๐๐ บาท	
ค่าวัสดุ	๑๕๓,๔๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์	๑๔,๓๐๐ บาท	
ง. กรมประมง	รวม	๑๓๔,๓๒๓,๕๐๐ บาท คือ
เงินเดือน	๒๕,๑๙๗,๐๐๐ บาท	
ค่าจ้างประจำ	๑๙,๔๙๗,๐๐๐ บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว	๔,๕๕๒,๘๐๐ บาท	
ค่าตอบแทน	๑,๓๘๕,๖๐๐ บาท	
ค่าใช้สอย	๑๓,๘๒๕,๔๐๐ บาท	
ค่าวัสดุ	๑๑,๐๔๐,๐๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์	๑๒,๙๒๖,๕๐๐ บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	๔๑,๐๕๘,๒๐๐ บาท	
เงินอุดหนุน	๕,๑๑๔,๘๐๐ บาท	
รายจ่ายอื่น	๗๓๖,๒๐๐ บาท	
จ. กรมปศุสัตว์	รวม	๑๗๗,๐๒๒,๑๐๐ บาท คือ
เงินเดือน	๔๕,๐๔๒,๔๐๐ บาท	
ค่าจ้างประจำ	๒๕,๑๓๔,๘๐๐ บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว	๓,๗๔๑,๘๐๐ บาท	
ค่าตอบแทน	๒,๗๖๗,๖๐๐ บาท	
ค่าใช้สอย	๑๗,๑๘๖,๗๐๐ บาท	
ค่าวัสดุ	๒๗,๙๗๔,๓๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์	๒๖,๔๕๖,๓๐๐ บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	๒๘,๖๒๔,๓๐๐ บาท	
เงินอุดหนุน	๙๓,๙๐๐ บาท	

ฉ. กรมป่าไม้	รวม	<u>๓๓๑,๒๐๐,๐๐๐</u>	บาท	คือ
เงินเดือน		๑๐๒,๑๐๔,๕๐๐	บาท	
ค่าจ้างประจำ		๓๒,๓๘๖,๘๐๐	บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว		๘๖,๔๒๘,๕๐๐	บาท	
ค่าตอบแทน		๔,๑๖๘,๖๐๐	บาท	
ค่าใช้สอย		๔๖,๒๑๑,๘๐๐	บาท	
ค่าวัสดุ		๒๗,๘๒๐,๑๐๐	บาท	
ค่าครุภัณฑ์		๑๗,๘๗๒,๑๐๐	บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง		๘,๕๖๐,๖๐๐	บาท	
เงินอุดหนุน		๔๗,๐๐๐	บาท	
รายจ่ายอื่น		๕,๒๐๐,๐๐๐	บาท	
ช. กรมพัฒนาที่ดิน	รวม	<u>๑๐๒,๗๙๓,๓๐๐</u>	บาท	คือ
เงินเดือน		๓๓,๖๖๐,๓๐๐	บาท	
ค่าจ้างประจำ		๔,๗๖๓,๑๐๐	บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว		๗,๗๖๕,๘๐๐	บาท	
ค่าตอบแทน		๓๖๐,๓๐๐	บาท	
ค่าใช้สอย		๒๒,๓๔๓,๒๐๐	บาท	
ค่าวัสดุ		๑๔,๔๑๔,๖๐๐	บาท	
ค่าครุภัณฑ์		๗,๓๓๓,๔๐๐	บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง		๖,๗๕๒,๕๐๐	บาท	
รายจ่ายอื่น		๕๐๐,๐๐๐	บาท	
ซ. กรมวิชาการเกษตร	รวม	<u>๒๗๑,๒๐๕,๕๐๐</u>	บาท	คือ
เงินเดือน		๕๗,๘๙๖,๒๐๐	บาท	
ค่าจ้างประจำ		๔๕,๑๓๑,๗๐๐	บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว		๓๐,๔๔๔,๓๐๐	บาท	
ค่าตอบแทน		๒,๖๗๑,๘๐๐	บาท	

ค่าใช้สอย	๒๘,๐๕๐,๕๐๐ บาท	
ค่าวัสดุ	๓๗,๔๙๑,๖๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์	๒๗,๕๖๔,๕๐๐ บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	๓๖,๘๘๒,๖๐๐ บาท	
เงินอุดหนุน	๑,๕๒๒,๓๐๐ บาท	
รายจ่ายอื่น	๒,๙๐๐,๐๐๐ บาท	
ณ. กรมส่งเสริมการเกษตร	รวม	<u>๒๓๑,๗๗๖,๗๐๐</u> บาท คือ
เงินเดือน	๔๘,๙๙๗,๕๐๐ บาท	
ค่าจ้างประจำ	๗,๗๗๐,๙๐๐ บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว	๒,๓๑๐,๕๐๐ บาท	
ค่าตอบแทน	๓,๘๕๗,๐๐๐ บาท	
ค่าใช้สอย	๓๙,๕๖๑,๔๐๐ บาท	
ค่าวัสดุ	๑๑๐,๐๕๕,๗๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์	๘,๒๑๑,๒๐๐ บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	๑๑,๐๑๒,๕๐๐ บาท	
ณ. กรมส่งเสริมสหกรณ์	รวม	<u>๒๖๕,๖๐๑,๙๐๐</u> บาท คือ
เงินเดือน	๕๗,๗๙๘,๕๐๐ บาท	
ค่าจ้างประจำ	๒๓,๙๕๖,๑๐๐ บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว	๓,๒๓๕,๘๐๐ บาท	
ค่าตอบแทน	๓,๑๘๑,๑๐๐ บาท	
ค่าใช้สอย	๒๖,๒๓๖,๑๐๐ บาท	
ค่าวัสดุ	๒๐,๔๗๖,๖๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์	๑๒,๗๖๔,๓๐๐ บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	๔๑,๑๙๓,๔๐๐ บาท	
รายจ่ายอื่น	๗๕,๗๖๐,๐๐๐ บาท	

มาตรา ๑๐ งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงคมนาคม ให้ตั้งเป็นจำนวน ๔,๑๗๓,๔๖๕,๐๐๐ บาท จำแนกดังนี้

ก. สำนักงานปลัดกระทรวง	รวม	<u>๑๒,๕๕๖,๘๐๐</u>	บาท	คือ
เงินเดือน		๓,๖๕๘,๕๐๐	บาท	
ค่าจ้างประจำ		๑,๑๕๕,๘๐๐	บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว		๕๑๗,๔๐๐	บาท	
ค่าตอบแทน		๑๔๐,๐๐๐	บาท	
ค่าใช้สอย		๗๑๒,๐๐๐	บาท	
ค่าวัสดุ		๕๗๔,๐๐๐	บาท	
ค่าครุภัณฑ์		๓,๐๒๕,๔๐๐	บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง		๑,๕๗๗,๐๐๐	บาท	
เงินอุดหนุน		๖๓๒,๗๐๐	บาท	
รายจ่ายอื่น		๑,๐๐๐,๐๐๐	บาท	
ข. กรมการขนส่งทางบก	รวม	<u>๒๖,๔๕๕,๘๐๐</u>	บาท	คือ
เงินเดือน		๑๑,๒๘๓,๕๐๐	บาท	
ค่าจ้างประจำ		๓,๖๕๘,๗๐๐	บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว		๘๑๖,๔๐๐	บาท	
ค่าตอบแทน		๑,๐๕๓,๔๐๐	บาท	
ค่าใช้สอย		๔,๘๑๖,๑๐๐	บาท	
ค่าวัสดุ		๒,๕๑๗,๐๐๐	บาท	
ค่าครุภัณฑ์		๑,๐๑๐,๓๐๐	บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง		๑,๒๕๐,๐๐๐	บาท	
ค. กรมการบินพาณิชย์	รวม	<u>๒๕๓,๓๐๘,๘๐๐</u>	บาท	คือ
เงินเดือน		๑๒,๘๕๖,๗๐๐	บาท	
ค่าจ้างประจำ		๒๕,๔๗๙,๕๐๐	บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว		๒,๕๕๕,๗๐๐	บาท	

ค่าตอบแทน	๕,๖๗๓,๐๐๐ บาท	
ค่าใช้สอย	๒๑,๐๒๕,๐๐๐ บาท	
ค่าวัสดุ	๑๓,๕๘๘,๕๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์	๕๖,๕๓๖,๘๐๐ บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	๑๒๑,๕๕๗,๒๐๐ บาท	
รายการอื่น	๓,๓๐๗,๐๐๐ บาท	
ง. กรมเจ้าท่า	รวม	๑๐๐,๖๕๗,๘๐๐ บาท คือ
เงินเดือน	๑๓,๕๒๙,๒๐๐ บาท	
ค่าจ้างประจำ	๘,๕๗๓,๗๐๐ บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว	๒,๒๗๖,๕๐๐ บาท	
ค่าตอบแทน	๔๑๕,๐๐๐ บาท	
ค่าใช้สอย	๑๘,๗๓๗,๓๐๐ บาท	
ค่าวัสดุ	๒๒,๐๐๖,๐๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์	๑๕,๕๖๗,๗๐๐ บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	๑๘,๖๒๐,๒๐๐ บาท	
เงินอุดหนุน	๕๑,๘๐๐ บาท	
รายการอื่น	๔๔๐,๐๐๐ บาท	
จ. กรมทางหลวง	รวม	๓,๗๓๙,๐๘๗,๕๐๐ บาท คือ
เงินเดือน	๑๑๕,๖๔๑,๕๐๐ บาท	
ค่าจ้างประจำ	๑๗๕,๖๒๕,๗๐๐ บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว	๑๑๕,๑๙๗,๕๐๐ บาท	
ค่าตอบแทน	๖,๑๗๗,๕๐๐ บาท	
ค่าใช้สอย	๑๑๙,๑๐๑,๘๐๐ บาท	
ค่าวัสดุ	๕๒๓,๔๓๕,๓๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์	๙๙,๕๒๘,๕๐๐ บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	๒,๕๖๕,๐๕๓,๕๐๐ บาท	

เงินอุดหนุน	๑๒๗,๕๐๐ บาท	
รายจ่ายอื่น	๑๙,๑๖๐,๐๐๐ บาท	
ฉ. กรมอุตุนิยมวิทยา	รวม	<u>๔๐,๙๗๒,๕๐๐ บาท</u> คือ
เงินเดือน	๑๓,๙๑๕,๐๐๐ บาท	
ค่าจ้างประจำ	๗๖๙,๕๐๐ บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว	๕๐๖,๓๐๐ บาท	
ค่าตอบแทน	๑,๗๗๙,๕๐๐ บาท	
ค่าใช้สอย	๓,๓๓๓,๒๐๐ บาท	
ค่าวัสดุ	๕,๒๙๔,๙๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์	๑๒,๓๙๖,๐๐๐ บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	๒,๔๕๕,๐๐๐ บาท	
เงินอุดหนุน	๕๒๔,๐๐๐ บาท	

มาตรา ๑๑ งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงพาณิชย์ ให้ตั้งเป็นจำนวน ๙๐,๐๕๙,๑๐๐ บาท จำแนกดังนี้

ก. สำนักงานปลัดกระทรวง	รวม	<u>๓๘,๑๕๗,๘๐๐ บาท</u> คือ
เงินเดือน	๑๖,๗๓๗,๘๐๐ บาท	
ค่าจ้างประจำ	๒,๓๘๕,๙๐๐ บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว	๒,๒๔๒,๕๐๐ บาท	
ค่าตอบแทน	๒,๔๐๖,๐๐๐ บาท	
ค่าใช้สอย	๘,๕๐๐,๐๐๐ บาท	
ค่าวัสดุ	๒,๔๓๖,๐๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์	๑,๑๐๙,๙๐๐ บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	๒,๒๘๐,๐๐๐ บาท	
เงินอุดหนุน	๓,๗๐๐ บาท	
รายจ่ายอื่น	๕๖,๐๐๐ บาท	

ข. กรมการค้าต่างประเทศ	รวม	<u>๑๑,๔๒๑,๗๐๐</u> บาท	คือ
เงินเดือน		๖,๗๐๓,๕๐๐ บาท	
ค่าจ้างประจำ		๒,๕๑๒,๕๐๐ บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว		๖๗,๕๐๐ บาท	
ค่าตอบแทน		๓๐๐,๐๐๐ บาท	
ค่าใช้สอย		๘๕๓,๐๐๐ บาท	
ค่าวัสดุ		๘๐๒,๐๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์		๑๘๒,๘๐๐ บาท	
ค. กรมการค้าภายใน	รวม	<u>๗,๖๕๕,๖๐๐</u> บาท	คือ
เงินเดือน		๓,๐๑๗,๗๐๐ บาท	
ค่าจ้างประจำ		๑,๕๘๕,๓๐๐ บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว		๑,๗๐๒,๒๐๐ บาท	
ค่าตอบแทน		๔๙๓,๐๐๐ บาท	
ค่าใช้สอย		๔๕๐,๐๐๐ บาท	
ค่าวัสดุ		๒๙๐,๐๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์		๑๑๖,๔๐๐ บาท	
ง. กรมทะเบียนการค้า	รวม	<u>๑๐,๘๗๐,๕๐๐</u> บาท	คือ
เงินเดือน		๗,๘๑๒,๖๐๐ บาท	
ค่าจ้างประจำ		๕๑๓,๔๐๐ บาท	
ค่าตอบแทน		๑๗๑,๖๐๐ บาท	
ค่าใช้สอย		๑,๐๒๐,๐๐๐ บาท	
ค่าวัสดุ		๗๕๓,๐๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์		๓๔,๕๐๐ บาท	
เงินอุดหนุน		๑๗๕,๕๐๐ บาท	
จ. กรมพาณิชย์สัมพันธ์	รวม	<u>๑๓,๒๐๓,๒๐๐</u> บาท	คือ
เงินเดือน		๔,๓๐๓,๐๐๐ บาท	

ค่าจ้างประจำ	๕๙๕,๕๐๐ บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว	๕๒๕,๑๐๐ บาท	
ค่าตอบแทน	๓๙๔,๕๐๐ บาท	
ค่าใช้สอย	๑,๒๑๙,๙๐๐ บาท	
ค่าวัสดุ	๘๑๑,๖๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์	๒๓,๘๐๐ บาท	
รายจ่ายอื่น	๕,๕๓๐,๐๐๐ บาท	
ฉ. กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์	รวม	๘,๗๕๑,๓๐๐ บาท คือ
เงินเดือน	๔,๕๕๕,๑๐๐ บาท	
ค่าจ้างประจำ	๕๓๑,๕๐๐ บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว	๕๗๓,๙๐๐ บาท	
ค่าตอบแทน	๕๙,๐๐๐ บาท	
ค่าใช้สอย	๑,๘๖๔,๐๐๐ บาท	
ค่าวัสดุ	๑,๑๒๗,๘๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์	๑๕๐,๐๐๐ บาท	

มาตรา ๑๒ งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงมหาดไทย ให้ตั้งเป็นจำนวน ๑๑,๐๑๘,๗๐๒,๑๐๐ บาท จำแนกดังนี้

ก. สำนักงานปลัดกระทรวง	รวม	๓๙๑,๑๕๓,๑๐๐ บาท คือ
เงินเดือน	๑๙,๑๒๘,๖๐๐ บาท	
ค่าจ้างประจำ	๒,๑๖๖,๕๐๐ บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว	๒๙๔,๕๐๐ บาท	
ค่าตอบแทน	๘๒๖,๐๐๐ บาท	
ค่าใช้สอย	๘,๔๔๗,๘๐๐ บาท	
ค่าวัสดุ	๕,๐๒๐,๕๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์	๓๖,๑๘๘,๓๐๐ บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	๒๘,๕๖๑,๕๐๐ บาท	

เงินอุดหนุน	๒๗๕,๐๑๙,๕๐๐ บาท	
รายจ่ายอื่น	๑๕,๕๐๐,๐๐๐ บาท	
ข. กรมการปกครอง	รวม	๖,๒๒๖,๓๖๘,๕๐๐ บาท คือ
เงินเดือน	๒๔๔,๙๑๐,๘๐๐ บาท	
ค่าจ้างประจำ	๑๙,๖๖๗,๕๐๐ บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว	๑,๑๑๓,๖๐๐ บาท	
ค่าตอบแทน	๓๕๕,๔๔๗,๙๐๐ บาท	
ค่าใช้จ่าย	๘๑,๗๓๗,๓๐๐ บาท	
ค่าวัสดุ	๔๒,๓๗๕,๑๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์	๑๑,๙๑๒,๖๐๐ บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	๕๕,๘๓๐,๐๐๐ บาท	
เงินอุดหนุน	๕,๓๘๔,๕๓๔,๒๐๐ บาท	
รายจ่ายอื่น	๒๘,๘๓๙,๕๐๐ บาท	
ค. กรมการพัฒนาชุมชน	รวม	๑๕๕,๖๓๓,๗๐๐ บาท คือ
เงินเดือน	๖๗,๘๐๐,๒๐๐ บาท	
ค่าจ้างประจำ	๓,๕๕๐,๙๐๐ บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว	๒๕๐,๑๐๐ บาท	
ค่าตอบแทน	๙,๑๒๒,๗๐๐ บาท	
ค่าใช้จ่าย	๓๒,๑๘๒,๒๐๐ บาท	
ค่าวัสดุ	๑๑,๕๕๙,๗๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์	๑๗,๙๐๐ บาท	
เงินอุดหนุน	๓๐,๑๖๐,๐๐๐ บาท	
ง. กรมตำรวจ	รวม	๒,๓๘๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท คือ
เงินเดือน	๑,๕๒๐,๒๓๒,๐๐๐ บาท	
ค่าจ้างประจำ	๑๓,๓๓๙,๗๐๐ บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว	๓,๑๖๕,๐๐๐ บาท	

ค่าตอบแทน		๕๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท	
ค่าใช้สอย		๔๕๙,๗๒๑,๕๐๐ บาท	
ค่าวัสดุ		๑๙๙,๔๐๐,๔๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์		๗๒,๗๔๑,๔๐๐ บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง		๙๔,๖๔๐,๐๐๐ บาท	
เงินอุดหนุน		๑๐,๙๕๐,๐๐๐ บาท	
รายจ่ายอื่น		๖๐,๘๑๐,๐๐๐ บาท	
จ. กรมที่ดิน	รวม	<u>๒๑๐,๗๕๗,๐๐๐</u> บาท	คือ
เงินเดือน		๑๑๒,๗๓๕,๙๐๐ บาท	
ค่าจ้างประจำ		๙,๐๘๑,๑๐๐ บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว		๑๑,๑๙๗,๑๐๐ บาท	
ค่าตอบแทน		๕,๑๐๔,๐๐๐ บาท	
ค่าใช้สอย		๒๙,๐๖๙,๐๐๐ บาท	
ค่าวัสดุ		๒๗,๘๕๗,๐๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์		๔,๓๖๔,๖๐๐ บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง		๑๑,๓๔๘,๓๐๐ บาท	
ฉ. กรมประชาสัมพันธ์	รวม	<u>๒๕๖,๙๓๗,๒๐๐</u> บาท	คือ
เงินเดือน		๓๙,๕๔๗,๖๐๐ บาท	
ค่าจ้างประจำ		๓๒,๘๘๕,๘๐๐ บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว		๖,๘๕๐,๐๐๐ บาท	
ค่าตอบแทน		๙๖๔,๑๐๐ บาท	
ค่าใช้สอย		๒๙,๒๘๑,๖๐๐ บาท	
ค่าวัสดุ		๖๐,๓๔๙,๒๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์		๙,๑๒๔,๗๐๐ บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง		๓๓,๕๑๓,๙๐๐ บาท	
เงินอุดหนุน		๙,๖๒๐,๓๐๐ บาท	

รายจ่ายอื่น		๓๕,๘๐๐,๐๐๐ บาท	
ข. งบมโยธาธิการ	รวม	<u>๓๖๔,๕๕๒,๑๐๐</u> บาท	คือ
เงินเดือน		๓๕,๒๑๗,๘๐๐ บาท	
ค่าจ้างประจำ		๑๐,๗๔๕,๙๐๐ บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว		๑,๘๖๒,๕๐๐ บาท	
ค่าตอบแทน		๙๔๑,๒๐๐ บาท	
ค่าใช้จ่าย		๑๒,๐๔๐,๘๐๐ บาท	
ค่าวัสดุ		๑๓,๔๓๗,๕๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์		๔,๓๔๙,๘๐๐ บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง		๒๘๕,๓๐๒,๐๐๐ บาท	
รายจ่ายอื่น		๖๙๔,๖๐๐ บาท	
ค. งบมราชทัณฑ์	รวม	<u>๒๐๗,๒๗๒,๖๐๐</u> บาท	คือ
เงินเดือน		๗๕,๕๕๒,๖๐๐ บาท	
ค่าจ้างประจำ		๑,๒๗๑,๘๐๐ บาท	
ค่าตอบแทน		๑,๑๕๔,๕๐๐ บาท	
ค่าใช้จ่าย		๑๑,๔๓๒,๙๐๐ บาท	
ค่าวัสดุ		๙๙,๙๖๘,๒๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์		๙๖๓,๕๐๐ บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง		๑๖,๔๙๕,๔๐๐ บาท	
เงินอุดหนุน		๓๙๓,๗๐๐ บาท	
ณ. งบมแรงงาน	รวม	<u>๕๕,๘๓๖,๒๐๐</u> บาท	คือ
เงินเดือน		๑๔,๔๗๐,๕๐๐ บาท	
ค่าจ้างประจำ		๒,๒๐๔,๘๐๐ บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว		๒,๐๘๓,๑๐๐ บาท	
ค่าตอบแทน		๑,๗๐๓,๖๐๐ บาท	
ค่าใช้จ่าย		๖,๒๗๔,๒๐๐ บาท	

ค่าวัสดุ	๔,๘๗๘,๒๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์	๑,๔๓๓,๕๐๐ บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	๑๘,๕๐๓,๐๐๐ บาท	
เงินอุดหนุน	๘๐๐ บาท	
รายจ่ายอื่น	๓,๕๒๐,๐๐๐ บาท	
ญ. กรมอัยการ	รวม	<u>๕๖,๘๙๕,๑๐๐</u> บาท คือ
เงินเดือน	๔๖,๗๙๑,๑๐๐ บาท	
ค่าจ้างประจำ	๑,๘๕๑,๖๐๐ บาท	
ค่าตอบแทน	๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท	
ค่าใช้สอย	๔,๕๐๐,๐๐๐ บาท	
ค่าวัสดุ	๘๐๐,๐๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์	๖๑๘,๕๐๐ บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	๑,๐๕๕,๐๐๐ บาท	
ฎ. สำนักผังเมือง	รวม	<u>๒๗,๖๕๐,๖๐๐</u> บาท คือ
เงินเดือน	๖,๖๙๓,๒๐๐ บาท	
ค่าจ้างประจำ	๑,๒๗๕,๘๐๐ บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว	๒๖๑,๕๐๐ บาท	
ค่าตอบแทน	๓๘,๕๐๐ บาท	
ค่าใช้สอย	๑,๓๑๕,๕๐๐ บาท	
ค่าวัสดุ	๑,๑๒๐,๐๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์	๓๓๕,๓๐๐ บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	๑๖,๖๐๐,๐๐๐ บาท	
เงินอุดหนุน	๕๐๐ บาท	
ฏ. สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท	รวม	<u>๖๘๐,๖๔๕,๕๐๐</u> บาท คือ
เงินเดือน	๑๗,๗๓๖,๒๐๐ บาท	
ค่าจ้างประจำ	๑๐,๕๕๒,๕๐๐ บาท	

ค่าจ้างชั่วคราว	๘,๔๕๕,๐๐๐ บาท
ค่าตอบแทน	๑,๑๕๘,๖๐๐ บาท
ค่าใช้สอย	๓๗,๐๐๒,๙๐๐ บาท
ค่าวัสดุ	๓๖,๐๘๙,๙๐๐ บาท
ค่าครุภัณฑ์	๕,๕๕๐,๑๐๐ บาท
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	๑๒๒,๔๗๓,๐๐๐ บาท
เงินอุดหนุน	๔๔๑,๕๕๖,๘๐๐ บาท
ฐ. สำนักนโยบายและแผนมหาดไทย	รวม ๖,๙๗๑,๖๐๐ บาท คือ
เงินเดือน	๑,๗๐๕,๓๐๐ บาท
ค่าจ้างประจำ	๗๗,๘๐๐ บาท
ค่าตอบแทน	๑๖๕,๐๐๐ บาท
ค่าใช้สอย	๘๐๐,๐๐๐ บาท
ค่าวัสดุ	๑๘๔,๕๐๐ บาท
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	๔,๐๓๙,๐๐๐ บาท

มาตรา ๑๓ งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงยุติธรรม ให้ตั้งเป็นจำนวน ๑๒๖,๖๓๑,๙๐๐ บาท จำแนกดังนี้

ก. สำนักงานปลัดกระทรวง	รวม ๑๒๖,๖๓๑,๙๐๐ บาท คือ
เงินเดือน	๘๐,๓๔๑,๕๐๐ บาท
ค่าจ้างประจำ	๑๐,๔๓๑,๒๐๐ บาท
ค่าตอบแทน	๑,๙๗๐,๐๐๐ บาท
ค่าใช้สอย	๕,๗๒๔,๒๐๐ บาท
ค่าวัสดุ	๑๐,๓๐๖,๐๐๐ บาท
ค่าครุภัณฑ์	๑,๓๓๗,๕๐๐ บาท
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	๑๖,๕๖๘,๕๐๐ บาท
เงินอุดหนุน	๕๓,๐๐๐ บาท

มาตรา ๑๕ งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงศึกษาธิการ ให้ตั้งเป็นจำนวน ๓,๔๔๗,๘๐๓,๘๐๐ บาท จำแนกดังนี้

ก. สำนักงานปลัดกระทรวง	รวม	<u>๑๑๔,๕๘๘,๒๐๐</u>	บาท	คือ
เงินเดือน		๖๕,๒๕๐,๑๐๐	บาท	
ค่าจ้างประจำ		๔,๒๖๗,๐๐๐	บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว		๕๒,๖๐๐	บาท	
ค่าตอบแทน		๓,๕๕๕,๐๐๐	บาท	
ค่าใช้จ่าย		๘,๗๗๔,๐๐๐	บาท	
ค่าวัสดุ		๓,๘๗๓,๕๐๐	บาท	
ค่าครุภัณฑ์		๓,๘๓๕,๕๕๐	บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง		๗๑๘,๕,๐๐๐	บาท	
เงินอุดหนุน		๑๘,๐๕๑,๑๐๐	บาท	
ข. กรมการฝึกหัดครู	รวม	<u>๔๔๗,๒๔๘,๗๐๐</u>	บาท	คือ
เงินเดือน		๑๕๕,๖๑๙,๙๐๐	บาท	
ค่าจ้างประจำ		๑๗,๒๐๕,๘๐๐	บาท	
ค่าตอบแทน		๕,๕๓๘,๐๐๐	บาท	
ค่าใช้จ่าย		๘,๙๑๐,๐๐๐	บาท	
ค่าวัสดุ		๙,๒๕๐,๐๐๐	บาท	
ค่าครุภัณฑ์		๓๐,๐๐๐,๐๐๐	บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง		๒๖๔,๕๕๐,๐๐๐	บาท	
เงินอุดหนุน		๔,๖๗๕,๐๐๐	บาท	
รายจ่ายอื่น		๑,๕๐๐,๐๐๐	บาท	
ค. กรมการศาสนา	รวม	<u>๔๗,๑๓๒,๕๐๐</u>	บาท	คือ
เงินเดือน		๓,๘๕๕,๖๐๐	บาท	
ค่าจ้างประจำ		๖๒๗,๕๐๐	บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว		๖,๕๐๐	บาท	
ค่าตอบแทน		๒๐๕,๓๐๐	บาท	

ค่าใช้สอย	๗๓๐,๐๐๐ บาท	
ค่าวัสดุ	๑,๐๕๐,๐๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์	๖๕๘,๙๐๐ บาท	
เงินอุดหนุน	๓๙,๐๔๐,๑๐๐ บาท	
รายจ่ายอื่น	๙๕๙,๖๐๐ บาท	
ง. กรมพลศึกษา	รวม <u>๔๗,๖๐๒,๔๐๐</u> บาท	คือ
เงินเดือน	๑๒,๔๐๘,๙๐๐ บาท	
ค่าจ้างประจำ	๒,๗๔๖,๙๐๐ บาท	
ค่าตอบแทน	๖๔๕,๐๐๐ บาท	
ค่าใช้สอย	๒,๔๕๐,๐๐๐ บาท	
ค่าวัสดุ	๑,๗๗๕,๐๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์	๒,๑๗๑,๖๐๐ บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	๒๒,๗๒๕,๐๐๐ บาท	
เงินอุดหนุน	๒,๖๘๐,๐๐๐ บาท	
จ. กรมวิชาการ	รวม <u>๕๖,๔๙๗,๐๐๐</u> บาท	คือ
เงินเดือน	๘,๐๓๑,๙๐๐ บาท	
ค่าจ้างประจำ	๑,๐๐๔,๓๐๐ บาท	
ค่าตอบแทน	๖,๕๕๐,๒๐๐ บาท	
ค่าใช้สอย	๓,๑๒๓,๐๐๐ บาท	
ค่าวัสดุ	๖,๖๔๖,๔๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์	๒๗๘,๑๐๐ บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	๑๐,๐๗๕,๐๐๐ บาท	
รายจ่ายอื่น	๒๐,๗๔๘,๑๐๐ บาท	
ฉ. กรมศิลปากร	รวม <u>๕๕,๗๕๖,๐๐๐</u> บาท	คือ
เงินเดือน	๒๔,๖๒๕,๘๐๐ บาท	
ค่าจ้างประจำ	๕,๒๘๐,๙๐๐ บาท	

ค่าจ้างชั่วคราว		๑,๒๖๖,๗๐๐ บาท	
ค่าตอบแทน		๗๖๘,๐๐๐ บาท	
ค่าใช้สอย		๒,๔๔๙,๐๐๐ บาท	
ค่าวัสดุ		๒,๓๔๕,๐๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์		๑,๖๒๐,๐๐๐ บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง		๑๕,๐๒๗,๐๐๐ บาท	
เงินอุดหนุน		๗๘,๖๐๐ บาท	
รายจ่ายอื่น		๘๐๐,๐๐๐ บาท	
ข. กรมสามัญศึกษา	รวม	<u>๑,๗๖๙,๘๘๗,๐๐๐</u> บาท	คือ
เงินเดือน		๙๓๐,๓๗๐,๘๐๐ บาท	
ค่าจ้างประจำ		๗๐,๘๐๘,๘๐๐ บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว		๔๕,๑๐๐ บาท	
ค่าตอบแทน		๖๖,๖๘๘,๕๐๐ บาท	
ค่าใช้สอย		๒๐,๕๒๗,๐๐๐ บาท	
ค่าวัสดุ		๒๘,๗๖๕,๐๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์		๖๕,๓๖๒,๘๐๐ บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง		๕๕๕๕,๐๑๒,๐๐๐ บาท	
เงินอุดหนุน		๑๘,๕๒๗,๐๐๐ บาท	
รายจ่ายอื่น		๑๓,๕๓๐,๐๐๐ บาท	
ข. กรมอาชีวศึกษา	รวม	<u>๕๒๕,๙๘๙,๒๐๐</u> บาท	คือ
เงินเดือน		๒๑๐,๑๗๒,๕๐๐ บาท	
ค่าจ้างประจำ		๒๔,๖๒๔,๑๐๐ บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว		๘๐๒,๕๐๐ บาท	
ค่าตอบแทน		๓๔,๕๐๘,๖๐๐ บาท	
ค่าใช้สอย		๑๕,๒๒๗,๓๐๐ บาท	
ค่าวัสดุ		๖๑,๒๔๐,๐๐๐ บาท	

ค่าครุภัณฑ์	๒๕,๑๔๓,๐๐๐ บาท
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	๑๓๗,๘๐๕,๕๐๐ บาท
เงินอุดหนุน	๒,๒๗๒,๗๐๐ บาท
รายจ่ายอื่น	๑๐,๑๙๒,๖๐๐ บาท

ฉ. สำนักงานคณะกรรมการ-

การศึกษาเอกชน	รวม	๓๓๓,๗๐๒,๕๐๐ บาท	คือ
เงินเดือน		๔,๖๖๕,๐๐๐ บาท	
ค่าจ้างประจำ		๗,๐๖๒,๔๐๐ บาท	
ค่าตอบแทน		๑๘๐,๐๐๐ บาท	
ค่าใช้สอย		๒๕๐,๐๐๐ บาท	
ค่าวัสดุ		๔๑๕,๐๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์		๕๓,๐๐๐ บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง		๔๓,๑๓๓,๑๐๐ บาท	
เงินอุดหนุน		๒๗๗,๐๑๔,๕๐๐ บาท	
รายจ่ายอื่น		๘๕๐,๐๐๐ บาท	

มาตรา ๑๕ งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงสาธารณสุข ให้ตั้งเป็นจำนวน ๑,๕๓๓,๓๗๕,๕๐๐ บาท จำแนกดังนี้

ก. สำนักงานปลัดกระทรวง	รวม	๓๐,๘๔๔,๐๐๐ บาท	คือ
เงินเดือน		๗,๕๓๐,๕๐๐ บาท	
ค่าจ้างประจำ		๑,๑๑๒,๒๐๐ บาท	
ค่าตอบแทน		๒๕๘,๐๐๐ บาท	
ค่าใช้สอย		๑,๖๘๐,๐๐๐ บาท	
ค่าวัสดุ		๑,๒๕๒,๐๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์		๓๔๓,๓๐๐ บาท	
เงินอุดหนุน		๑๘,๒๖๘,๐๐๐ บาท	

ข. กรมการแพทย์และอนามัย	รวม	<u>๑,๔๑๖,๕๘๘,๘๐๐</u>	บาท	คือ
เงินเดือน		๕๘๒,๑๙๙,๑๐๐	บาท	
ค่าจ้างประจำ		๙๖,๕๓๗,๒๐๐	บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว		๒๗,๘๑๖,๘๐๐	บาท	
ค่าตอบแทน		๙,๕๐๕,๑๐๐	บาท	
ค่าใช้สอย		๗๑,๘๘๒,๙๐๐	บาท	
ค่าวัสดุ		๓๒๖,๖๐๑,๔๐๐	บาท	
ค่าครุภัณฑ์		๓๙,๓๗๗,๖๐๐	บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง		๒๔๐,๗๖๗,๕๐๐	บาท	
เงินอุดหนุน		๒๑,๙๐๑,๒๐๐	บาท	
ก. กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์	รวม	<u>๑๙,๐๒๐,๔๐๐</u>	บาท	คือ
เงินเดือน		๑๐,๘๔๔,๔๐๐	บาท	
ค่าจ้างประจำ		๑,๙๖๖,๐๐๐	บาท	
ค่าตอบแทน		๖๔๘,๐๐๐	บาท	
ค่าใช้สอย		๑,๓๖๐,๐๐๐	บาท	
ค่าวัสดุ		๑,๖๖๐,๐๐๐	บาท	
ค่าครุภัณฑ์		๑,๕๖๒,๐๐๐	บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง		๙๐๐,๐๐๐	บาท	
เงินอุดหนุน		๘๐,๐๐๐	บาท	
ง. กรมส่งเสริมสาธารณสุข	รวม	<u>๖๖,๙๒๒,๗๐๐</u>	บาท	คือ
เงินเดือน		๑๖,๙๐๗,๒๐๐	บาท	
ค่าจ้างประจำ		๔,๓๕๐,๗๐๐	บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว		๖๖๒,๖๐๐	บาท	
ค่าตอบแทน		๑,๐๖๐,๑๐๐	บาท	
ค่าใช้สอย		๗,๙๒๕,๔๐๐	บาท	
ค่าวัสดุ		๖,๑๔๑,๐๐๐	บาท	

ค่าครุภัณฑ์	๒,๐๕๒,๕๐๐ บาท
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	๑,๕๗๐,๐๐๐ บาท
เงินอุดหนุน	๒๖,๒๕๓,๒๐๐ บาท

มาตรา ๑๖ งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงอุตสาหกรรม ให้ตั้งเป็นจำนวน ๓๐๘,๒๐๖,๑๐๐ บาท จำแนกดังนี้

ก. สำนักงานปลัดกระทรวง	รวม	<u>๒๓,๑๙๒,๓๐๐</u> บาท	คือ
เงินเดือน		๕,๙๖๗,๐๐๐ บาท	
ค่าจ้างประจำ		๔,๓๐๘,๕๕๐ บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว		๒๐๙,๖๐๐ บาท	
ค่าตอบแทน		๔๐๑,๐๐๐ บาท	
ค่าใช้สอย		๑,๘๙๖,๗๐๐ บาท	
ค่าวัสดุ		๑,๗๖๙,๘๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์		๑,๑๖๗,๗๐๐ บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง		๗,๒๗๒,๐๐๐ บาท	
เงินอุดหนุน		๒๕๐,๐๐๐ บาท	
ข. กรมทรัพยากรธรณี	รวม	<u>๑๔๔,๗๔๐,๘๐๐</u> บาท	คือ
เงินเดือน		๒๓,๔๘๑,๖๐๐ บาท	
ค่าจ้างประจำ		๑๒,๒๕๗,๑๐๐ บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว		๗,๓๕๔,๐๐๐ บาท	
ค่าตอบแทน		๕๙๔,๕๐๐ บาท	
ค่าใช้สอย		๑๗,๓๐๒,๘๐๐ บาท	
ค่าวัสดุ		๔๘,๙๒๗,๕๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์		๒๓,๔๘๘,๖๐๐ บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง		๖,๕๘๕,๒๐๐ บาท	
เงินอุดหนุน		๔,๔๔๙,๒๐๐ บาท	
รายจ่ายอื่น		๒๖๐,๐๐๐ บาท	

ก. กรมโรงงานอุตสาหกรรม	รวม	<u>๕๐,๔๒๓,๕๐๐</u>	บาท	คือ
เงินเดือน		๔,๖๒๗,๖๐๐	บาท	
ค่าจ้างประจำ		๗๑๕,๖๐๐	บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว		๓๖๑,๒๐๐	บาท	
ค่าตอบแทน		๑๗๕,๐๐๐	บาท	
ค่าใช้สอย		๑,๐๑๕,๐๐๐	บาท	
ค่าวัสดุ		๘๕๕,๕๐๐	บาท	
ค่าครุภัณฑ์		๕๑๓,๗๐๐	บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง		๖๐,๐๐๐	บาท	
รายจ่ายอื่น		๔๒,๐๕๗,๓๐๐	บาท	
ง. กรมวิทยาศาสตร์	รวม	<u>๓๔,๐๗๓,๗๐๐</u>	บาท	คือ
เงินเดือน		๔,๕๘๕,๖๐๐	บาท	
ค่าจ้างประจำ		๒,๖๕๖,๗๐๐	บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว		๒๕,๗๐๐	บาท	
ค่าตอบแทน		๖๕๒,๐๐๐	บาท	
ค่าใช้สอย		๑,๕๖๕,๐๐๐	บาท	
ค่าวัสดุ		๓,๑๗๕,๐๐๐	บาท	
ค่าครุภัณฑ์		๑,๔๓๔,๗๐๐	บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง		๑๕,๐๐๐,๐๐๐	บาท	
เงินอุดหนุน		๓๑,๐๐๐	บาท	
จ. กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	รวม	<u>๒๖,๓๑๕,๓๐๐</u>	บาท	คือ
เงินเดือน		๕,๘๒๔,๓๐๐	บาท	
ค่าจ้างประจำ		๗,๐๘๔,๕๐๐	บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว		๕๐๔,๑๐๐	บาท	
ค่าตอบแทน		๑๔๕,๐๐๐	บาท	
ค่าใช้สอย		๓,๐๑๐,๐๐๐	บาท	

ค่าวัสดุ		๒,๙๓๙,๗๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์		๕,๓๐๓,๗๐๐ บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง		๖๕๙,๕๐๐ บาท	
เงินอุดหนุน		๖๙๕,๖๐๐ บาท	
รายจ่ายอื่น		๑๕๐,๐๐๐ บาท	
จ. สำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ	รวม	<u>๒๙,๕๖๐,๐๐๐</u> บาท	คือ
เงินเดือน		๕,๑๐๒,๑๐๐ บาท	
ค่าจ้างประจำ		๗๓๘,๘๐๐ บาท	
ค่าจ้างชั่วคราว		๗๓,๕๐๐ บาท	
ค่าตอบแทน		๑๕๗,๐๐๐ บาท	
ค่าใช้สอย		๑,๗๓๐,๐๐๐ บาท	
ค่าวัสดุ		๒,๕๙๒,๙๐๐ บาท	
ค่าครุภัณฑ์		๑๘,๙๕๙,๒๐๐ บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง		๕๖๖,๕๐๐ บาท	
เงินอุดหนุน		๖๕๐,๐๐๐ บาท	

มาตรา ๑๗ งบประมาณรายจ่ายของราชบัณฑิตยสถาน ให้ตั้งเป็นจำนวน ๑,๕๑๕,๐๐๐ บาท จำแนกดังนี้

เงินเดือน	๕๑๕,๑๐๐ บาท
ค่าจ้างประจำ	๑๒๕,๑๐๐ บาท
ค่าจ้างชั่วคราว	๕๖,๘๐๐ บาท
ค่าตอบแทน	๔๑๖,๕๐๐ บาท
ค่าใช้สอย	๖๑,๕๐๐ บาท
ค่าวัสดุ	๒๓๓,๘๐๐ บาท
ค่าครุภัณฑ์	๑๖,๓๐๐ บาท

มาตรา ๑๘ งบประมาณรายจ่ายของสำนักพระราชวัง ให้ตั้งเป็นจำนวน ๘๐,๙๑๙,๙๐๐ บาท จำแนกดังนี้

เงินเดือน	๑๔,๖๐๕,๕๐๐ บาท
ค่าจ้างประจำ	๗,๗๓๓,๗๐๐ บาท
ค่าจ้างชั่วคราว	๗๗๐,๐๐๐ บาท
ค่าตอบแทน	๑๖๕,๐๐๐ บาท
ค่าใช้สอย	๕,๕๐๐,๐๐๐ บาท
ค่าวัสดุ	๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ค่าครุภัณฑ์	๒,๐๓๒,๗๐๐ บาท
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	๑๘,๕๓๖,๐๐๐ บาท
เงินอุดหนุน	๒๒,๗๓๐,๑๐๐ บาท
รายจ่ายอื่น	๓,๘๔๗,๐๐๐ บาท

มาตรา ๑๙ งบประมาณรายจ่ายของสำนักราชเลขาธิการ ให้ตั้งเป็นจำนวน ๓,๑๘๐,๕๐๐ บาท

เงินเดือน	๑,๗๓๗,๙๐๐ บาท
ค่าจ้างประจำ	๑๗๒,๑๐๐ บาท
ค่าจ้างชั่วคราว	๕๓,๖๐๐ บาท
ค่าตอบแทน	๔๐,๐๐๐ บาท
ค่าใช้สอย	๓๒๕,๐๐๐ บาท
ค่าวัสดุ	๗๓๕,๕๕๐ บาท
ค่าครุภัณฑ์	๑๑๖,๔๐๐ บาท

มาตรา ๒๐ งบประมาณรายจ่ายของสำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ให้ตั้งเป็นจำนวน ๓๐,๓๔๑,๑๐๐ บาท จำแนกดังนี้

เงินเดือน	๒๓,๗๒๕,๗๐๐ บาท
ค่าจ้างประจำ	๕๙๘,๒๐๐ บาท

ค่าตอบแทน	๓๑๗,๕๐๐ บาท
ค่าใช้สอย	๔,๑๕๙,๕๐๐ บาท
ค่าวัสดุ	๖๗๒,๐๐๐ บาท
ค่าครุภัณฑ์	๔๑๖,๐๐๐ บาท
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	๔๖๑,๔๐๐ บาท
เงินอุดหนุน	๘๐๐ บาท

มาตรา ๒๑ งบประมาณรายจ่ายของสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา ให้ตั้งเป็นจำนวน ๖๕,๕๕๒,๗๐๐ บาท จำแนกดังนี้

เงินเดือน	๔๗,๑๖๗,๘๐๐ บาท
ค่าจ้างประจำ	๑,๖๓๑,๔๐๐ บาท
ค่าจ้างชั่วคราว	๑๔๘,๘๐๐ บาท
ค่าตอบแทน	๑,๖๐๐,๐๐๐ บาท
ค่าใช้สอย	๕,๘๗๔,๐๐๐ บาท
ค่าวัสดุ	๓,๒๐๐,๐๐๐ บาท
ค่าครุภัณฑ์	๑,๖๗๑,๗๐๐ บาท
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	๑,๖๘๒,๐๐๐ บาท
เงินอุดหนุน	๑,๖๕๗,๐๐๐ บาท
รายจ่ายอื่น	๑,๓๒๐,๐๐๐ บาท

มาตรา ๒๒ งบประมาณรายจ่ายของรัฐวิสาหกิจ ให้ตั้งเป็นจำนวน ๑,๐๑๔,๖๑๗,๗๐๐ บาท จำแนกดังนี้

ก. การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย	รวม	<u>๓๐๐,๐๐๐,๐๐๐</u> บาท	คือ
รายจ่ายอื่น		๓๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท	
ข. การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	รวม	<u>๗,๐๐๐,๐๐๐</u> บาท	คือ
ค่าครุภัณฑ์		๔,๔๕๕,๐๐๐ บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง		๒,๕๔๖,๐๐๐ บาท	

ก. การรถไฟแห่งประเทศไทย	รวม	<u>๑๓๒,๔๑๘,๐๐๐</u>	บาท	คือ
ค่าครุภัณฑ์		๕๖,๑๕๕,๐๐๐	บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง		๑๗,๒๗๓,๐๐๐	บาท	
เงินอุดหนุน		๑๘,๐๐๐,๐๐๐	บาท	
รายจ่ายอื่น		๕๑,๐๐๐,๐๐๐	บาท	
จ. การประปานครหลวง	รวม	<u>๒๓๐,๐๐๐,๐๐๐</u>	บาท	คือ
รายจ่ายอื่น		๒๓๐,๐๐๐,๐๐๐	บาท	
ฉ. การทางพิเศษแห่งประเทศไทย	รวม	<u>๔๓,๕๒๘,๕๐๐</u>	บาท	คือ
ค่าครุภัณฑ์		๘๒๘,๖๐๐	บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง		๔,๐๐๐,๐๐๐	บาท	
รายจ่ายอื่น		๓๘,๖๙๙,๙๐๐	บาท	
ค. การเคหะแห่งชาติ	รวม	<u>๑๖๗,๘๒๕,๐๐๐</u>	บาท	คือ
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง		๑๖๗,๘๒๕,๐๐๐	บาท	
ช. การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	รวม	<u>๒๑,๕๒๕,๐๐๐</u>	บาท	คือ
ค่าครุภัณฑ์		๒๘๘,๐๐๐	บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง		๑๕,๗๐๐,๐๐๐	บาท	
รายจ่ายอื่น		๖,๕๓๖,๐๐๐	บาท	
ซ. องค์การสวนสัตว์	รวม	<u>๑,๐๐๐,๐๐๐</u>	บาท	คือ
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง		๑,๐๐๐,๐๐๐	บาท	
ณ. องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	รวม	<u>๓๑,๑๓๘,๐๐๐</u>	บาท	คือ
ค่าครุภัณฑ์		๑,๗๓๓,๒๗๐	บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง		๑,๐๗๐,๐๐๐	บาท	
เงินอุดหนุน		๒๘,๓๓๔,๗๓๐	บาท	

ญ. องค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย	รวม	<u>๑๘,๓๑๒,๘๐๐</u>	บาท	คือ
ค่าครุภัณฑ์		๔๒๖,๑๐๐	บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง		๑,๖๕๐,๐๐๐	บาท	
เงินอุดหนุน		๘,๐๒๖,๐๐๐	บาท	
รายจ่ายอื่น		๘,๒๑๐,๗๐๐	บาท	
ฎ. องค์การสะพานปลา	รวม	<u>๕,๐๐๐,๐๐๐</u>	บาท	คือ
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง		๕,๐๐๐,๐๐๐	บาท	
ฏ. องค์การคลังสินค้า	รวม	<u>๓,๐๐๑,๐๐๐</u>	บาท	คือ
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง		๓,๐๐๑,๐๐๐	บาท	
จ. องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย	รวม	<u>๗,๖๖๗,๐๐๐</u>	บาท	คือ
ค่าครุภัณฑ์		๗๖๖,๐๐๐	บาท	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง		๕,๕๐๑,๐๐๐	บาท	
รายจ่ายอื่น		๑,๐๐๐,๐๐๐	บาท	
ช. โรงกลั่นน้ำมันที่ ๑ (ฝาง)	รวม	<u>๑๖,๑๕๙,๐๐๐</u>	บาท	คือ
รายจ่ายอื่น		๑๖,๑๕๙,๐๐๐	บาท	
ฉ. ธนาคารอาคารสงเคราะห์	รวม	<u>๓๐,๐๐๐,๐๐๐</u>	บาท	คือ
รายจ่ายอื่น		๓๐,๐๐๐,๐๐๐	บาท	

มาตรา ๒๓ ให้ตั้งรายจ่ายชดใช้เงินทุนสำรองจ่าย ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณเป็นจำนวน ๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

มาตรา ๒๔ ให้กระทรวงการคลังมีอำนาจสั่งจ่ายเงินแผ่นดินตามรายการและจำนวนเงินที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่สำนักงบประมาณจะได้จัดสรร หรือตามที่จะได้มีการโอนเปลี่ยนแปลงตามกฎหมาย

มาตรา ๒๕ ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รักษาการ
ตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

นายกรัฐมนตรี

นายสัญญา ธรรมศักดิ์ (นายกรัฐมนตรี) : ท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่เคารพ รัฐบาลของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวขอเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๘ ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยมีหลักการที่สำคัญคือ

๑. ขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๘ เป็นจำนวนเงินไม่เกิน ๔๘,๐๐๐ ล้านบาท

๒. ขอตั้งรายจ่ายสดใช้เงินทุนสำรองจ่าย เป็นจำนวน ๑๐๐ ล้านบาท

วงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๑๘ นี้ได้เพิ่มสูงขึ้นจากวงเงินงบประมาณประจำปี ๒๕๑๗ ซึ่งรวมทั้งงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมด้วย เป็นจำนวน ๘,๔๖๗ ล้านบาท หรือสูงขึ้นร้อยละ ๒๓ ทั้งนี้เพราะรัฐบาลมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินงานด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและด้านอื่น ๆ ประกอบกับได้คำนึงถึงแนวโน้มของสถานการณ์ทางเศรษฐกิจในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ ด้วย จึงได้ขอตั้งวงเงินงบประมาณประจำปี ๒๕๑๘ ไว้เป็นจำนวน ๔๘,๐๐๐ ล้านบาท โดยประมาณว่าจะสามารถจัดเก็บรายได้เป็นจำนวน ๓๘,๕๐๐ ล้านบาท การที่รัฐบาลจัดทำงบประมาณในลักษณะขาดดุล หรือมีรายจ่ายสูงกว่ารายได้นั้น เนื่องมาจากเหตุสำคัญ ๓ ประการ คือ

๑. ความจำเป็นที่จะต้องเร่งรัดพัฒนาประเทศและอำนวยความสะดวกให้ประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่นชนบทมีความเป็นอยู่ดีขึ้น ได้รับการศึกษาและบริการสาธารณสุข ตลอดจนมีโอกาสปรับปรุงฐานะการครองชีพให้สูงกว่าที่เป็นอยู่

๒. เพื่อเสริมสร้างและปรับปรุงสมรรถภาพของกองทัพไทยให้อยู่ในสภาพที่พร้อมจะปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการรุกราน การแทรกซึมบ่อนทำลายที่อาจเกิดขึ้นได้ทุกขณะเนื่องจากสถานการณ์ของประเทศข้างเคียงยังมีเหตุการณ์รุนแรงเกิดขึ้นอยู่เสมอรอบด้าน นอกจากนี้ยังจำเป็นต้องปรับปรุงขยายกำลังตำรวจเพิ่มขึ้นพร้อมทั้งจัดหาอุปกรณ์เครื่องมือที่ทันสมัย เพื่อจะสามารถรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศให้ประชาชนได้ครองชีพด้วยความสันติสุข

๓. ภาพการณ์ทางเศรษฐกิจในปี ๒๕๑๘ ซึ่งคาดว่าจะมีแนวโน้มไปในทางฝืดเคืองกว่าปัจจุบัน ราคาสินค้าที่เพิ่มสูงขึ้นในปี ๒๕๑๗ จะยังคงไม่ลดต่ำลง จำนวนรายได้ของคนส่วนใหญ่จะเพิ่มขึ้นในอัตราที่ต่ำกว่าค่าครองชีพ ปริมาณเงินหมุนเวียนลดน้อยลงจนอาจจะทำให้การประกอบธุรกิจต่างๆ ชบเซาลง ภาพการณ์ไม่อำนวยให้เกิดการลงทุนทางภาคเอกชนเหมือนเช่นปีก่อนๆ นี้ จึงจำเป็นที่รัฐบาลจะต้องใช้นโยบายงบประมาณเข้าแก้ไข โดยเพิ่มรายจ่ายประเภทลงทุนให้อยู่ในสัดส่วนที่เหมาะสม ดังนั้นในปี ๒๕๑๘ รัฐบาลได้กำหนดรายจ่ายประเภทลงทุนไว้เป็นจำนวน ๑๐,๕๓๓.๔ ล้านบาท เป็นงบประจำ ๓๗,๔๖๖.๖ ล้านบาท การลงทุนของรัฐบาลตามจำนวนนี้จะช่วยกระตุ้นให้เกิดการจ้างแรงงาน การผลิตวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ตลอดจนการหมุนเวียนของเงินด้วย วงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๑๘ ดังกล่าว จำแนกประเภทรายจ่ายออกตามลักษณะงานต่างๆ ได้ตามลำดับดังต่อไปนี้

๑. ด้านเศรษฐกิจ ตั้งไว้เป็นจำนวน ๑๐,๒๗๖.๕ ล้านบาท หรือเท่ากับร้อยละ ๒๑.๔ ของงบประมาณทั้งสิ้น

๒. ด้านการศึกษา ตั้งไว้เป็นจำนวน ๕,๘๘๕.๕ ล้านบาท หรือเท่ากับร้อยละ ๒๐.๖ ของงบประมาณทั้งสิ้น

๓. ด้านการป้องกันประเทศ ตั้งไว้เป็นจำนวน ๘,๒๒๕.๑ ล้านบาท หรือเท่ากับร้อยละ ๑๗.๑ ของงบประมาณทั้งสิ้น

๔. ด้านการชำระหนี้เงินกู้ ตั้งไว้เป็นจำนวน ๖,๗๖๕.๑ ล้านบาท หรือเท่ากับร้อยละ ๑๔.๑ ของงบประมาณทั้งสิ้น

๕. ด้านสาธารณสุขและสาธารณูปการ ตั้งไว้เป็นจำนวน ๕,๑๗๑.๒ ล้านบาท หรือเท่ากับร้อยละ ๑๐.๗ ของงบประมาณทั้งสิ้น

๖. ด้านรายจ่ายอื่น ตั้งไว้เป็นจำนวน ๓,๑๕๖.๗ ล้านบาท หรือเท่ากับร้อยละ ๖.๖ ของงบประมาณทั้งสิ้น

๗. ด้านการรักษาความสงบภายใน ตั้งไว้เป็นจำนวน ๒,๗๕๗.๕ ล้านบาท หรือเท่ากับร้อยละ ๕.๘ ของงบประมาณทั้งสิ้น

๘. ด้านการบริหารทั่วไป ตั้งไว้เป็นจำนวน ๑,๗๕๙.๖ ล้านบาท หรือเท่ากับร้อยละ ๓.๗ ของงบประมาณทั้งสิ้น

การจัดสรรงบประมาณสำหรับด้านต่าง ๆ ดังกล่าวแล้ว ย่อมสะท้อนให้เห็นอย่างชัดเจนถึงแนวนโยบายที่รัฐบาลจะมุ่งดำเนินงานโครงการต่าง ๆ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๘ ว่ารัฐบาลได้ทุ่มทรัพยากรเพื่อการเศรษฐกิจและการศึกษาของชาติ จนทำให้รายจ่ายทั้ง ๒ ด้านอยู่ในลำดับแรกและรองใกล้เคียงกัน โดยเฉพาะรายจ่ายด้านศึกษานั้นจัดว่าเป็นปีที่ ๒ ที่ได้รับงบประมาณอยู่ในลำดับที่สองสูงกว่ารายจ่ายด้านการป้องกันประเทศ ดังนั้นจึงอาจจะสรุปได้ว่าลักษณะที่สำคัญของงบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๑๘ นี้ คือการเน้นหนักทางด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและการพัฒนาสังคม ซึ่งรวมถึงด้านการศึกษาและด้านสาธารณสุขการแขนงต่าง ๆ ด้วย

สำหรับประมาณการรายรับในปี ๒๕๑๘ นั้น ประกอบด้วย

๑. รายได้ จำนวน ๓๘,๕๐๐ ล้านบาท หรือเท่ากับร้อยละ ๘๐.๒ ของยอดประมาณการรายรับ

๒. เงินกู้ จำนวน ๘,๐๐๐ ล้านบาท หรือเท่ากับร้อยละ ๑๖.๗ ของยอดประมาณการรายรับ

๓. เงินเหลือจ่าย จำนวน ๑,๕๐๐ ล้านบาท หรือเท่ากับร้อยละ ๓.๑ ของยอดประมาณการรายรับ

จากเหตุผลและความจำเป็นต่าง ๆ ดังกล่าวแล้ว รัฐบาลจึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่า สภานิติบัญญัติแห่งชาติจะได้พิจารณาและให้ความสนับสนุนในหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ๒๕๑๘ นี้ เพื่อให้รัฐบาลสามารถบริหารประเทศให้คล่องตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ต่อไป และถ้าหากท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติมีข้อสงสัยต้องการทราบรายละเอียดเกี่ยวกับงบประมาณและการดำเนินงานของกระทรวงต่าง ๆ กระทบก็ใคร่ขออนุญาตท่านประธานสภาให้ท่านรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบแต่ละกระทรวงเจ้าของงานเป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด และขอประทานอนุญาตให้ผู้อำนวยความสะดวกสำนักงบประมาณซึ่งเป็น

เจ้าหน้าที่โดยตรงเป็นผู้ช่วยชี้แจงรายละเอียดต่าง ๆ ด้วย ขอขอบพระเดชพระคุณ

นายบุญชนะ อุตถากร : ท่านประธานที่เคารพ กระผม บุญชนะ อุตถากร เมื่อได้ฟังคำแถลงของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีแล้ว กระผมก็รู้สึกกว้างขวางประมาณที่รัฐบาลเสนอนี้ก็เป็นตัวเลขที่น่าจะเหมาะสมที่สภานี้จะพิจารณารับหลักการต่อไป แต่เนื่องจากเอกสารฉบับนี้เป็นเอกสารที่สำคัญมาก เป็นแผนแสดงถึงการบริหารและการเศรษฐกิจของประเทศของเราในปี ๒๕๑๘ การที่จะวิเคราะห์วิจัยตัวเลขในงบประมาณฉบับนี้พอสมควร ก็อาจจะเป็นประโยชน์ในการที่สภานี้จะได้พิจารณาให้ถี่ถ้วนยิ่งขึ้น กระผมได้ตรวจดูเอกสารทุกฉบับที่สำนักงานประมาณได้แจกจ่ายให้แก่บรรดาสมาชิก จะได้วิเคราะห์ตัวเลขบางประการซึ่งกระผมจะขอประธานอนุญาโตกราบเรียนท่านประธานและสมาชิกผู้เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้ ตัวเลขที่กระผมจะกราบเรียนและวิเคราะห์นั้น ก็เป็นตัวเลขใหญ่ ๆ รวม ๆ เพื่อจะได้เปิดโอกาสให้เพื่อนสมาชิกได้วิเคราะห์วิจัยรายละเอียดของตัวเลขอื่น ๆ ต่อไป เพื่อไม่ให้เป็นการเสียเวลาแก่สภานี้มากเกินไป กระผมมีหัวข้อหลายหัวข้อที่จะกราบเรียน ฯพณฯ ประธานสภาและรัฐบาล ดังต่อไปนี้

ประการที่ ๑ งบประมาณรายรับและรายจ่ายของปี ๒๕๑๘ นี้ กำหนดไว้ ๔๘,๐๐๐ ล้านบาท ตามที่ท่านนายกรัฐมนตรีได้แถลงแล้ว นับว่าเป็นยอดเงินที่สูงสุดในประวัติศาสตร์ของประเทศไทย ในระยะ ๗-๘ ปีที่ผ่านมา งบประมาณแต่ละปีงบประมาณจะสูงขึ้นกว่าปีก่อนประมาณ ๖๐๐ ล้านบาท ถึง ๓,๐๐๐ ล้านบาทเท่านั้น แต่มาในปี ๒๕๑๗ งบประมาณทั้งหมดรวมทั้ง ๒ ครั้งสูงกว่าปี ๒๕๑๖ ถึงประมาณ ๗,๐๐๐ ล้านบาท เท่ากับประมาณ ๒๑ เปอร์เซ็นต์ และในปี ๒๕๑๘ นี้ก็ยิ่งหนักเข้าไปอีก คือสูงกว่างบประมาณปี ๒๕๑๗ ถึงเกือบ ๙,๐๐๐ ล้านบาท หรือเกือบ ๒๔ เปอร์เซ็นต์ นับว่าสูงมากที่สุดเป็นประวัติศาสตร์เหมือนกัน การที่รัฐบาลเพิ่มเงินงบประมาณขึ้นมาก มากทั้งเรื่องตัวเงินและอัตราร้อยละเช่นนี้ ถ้าเราตรวจรายการต่างๆ ให้ดีว่าเป็นการเพิ่มที่เหมาะสม เป็นการจัดที่เหมาะสมหรือไม่ สภาควรจะอนุมัติหรือไม่เพียงใด ก็เป็นข้อที่จะต้องพิจารณาให้มาก

ประการที่ ๒ เมื่อตรวจดูรายรับ ปรากฏว่าในปี ๒๕๑๖ เก็บภาษีได้เป็นเงิน ๒ หมื่น ๓ พันล้านบาทเศษ แต่ในปี ๒๕๑๗ เก็บได้ ๓ หมื่น ๓ พันล้านบาทเศษ ปี ๒๕๑๗ นี้สูงกว่าปี ๒๕๑๖ ถึง ๑ หมื่นล้านบาทเศษ การที่รัฐบาลเก็บภาษีปีเดียวเป็นเงินเพิ่มขึ้นถึง

กว่า ๑ หมื่นล้านบาท หรือเทียบเท่าประมาณเกือบ ๕๐ เปอร์เซนต์ของปีกลายเช่นนี้ มีผลกระทบสำคัญต่อภาวะเศรษฐกิจของชาติอย่างมากมาย กล่าวคือประการแรก รัฐบาลสามารถแก้ปัญหาเงินเพื่อได้ผลสมควรและทำให้ระดับราคาสินค้าโดยทั่วไปทรงตัวอยู่ไม่ขึ้นไปอีก อันนี้ก็ต่อขอชมรัฐบาล เฉพาะอย่างยิ่งท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังที่ท่านพันตำแหน่งไปแล้ว เพราะว่าทำให้ผู้มีรายได้ประจำ มีความสบายใจขึ้นมาก ประการที่สอง แต่ในขณะเดียวกัน ภาวะเงินฝืดในวงการเศรษฐกิจบางส่วน เช่นวงการธนาคาร วงการลงทุน เป็นต้น ซึ่งรัฐบาลก็ควรจะพิจารณาให้ความช่วยเหลือตามสมควร ในเรื่องนี้ก็ทราบว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย ได้ร่วมมือกับธนาคารพาณิชย์หาทางแก้ไขอยู่แล้ว กระผมคิดว่าถ้าได้เริ่มทำเสียแต่บัดนี้ กว่างบประมาณปี ๒๕๑๘ ออกมา ก็จะแก้ปัญหาเงินฝืดซึ่งเราประสบอยู่ได้เป็นอันมาก

ประการที่ ๓ ในปี ๒๕๑๘ รัฐบาลก็จะเก็บภาษีเพิ่มขึ้นได้กว่าปี ๒๕๑๗ เป็นจำนวน ๒ พันกว่าล้านบาท ผลก็จะเห็นว่าระดับราคาสินค้าคงจะไม่สูงขึ้นไปอีกมากนัก เพราะว่ารัฐบาลเก็บภาษีเพิ่มขึ้นอีกมาก ภาวะเงินเฟ้อก็คงจะอยู่ในระดับเดิม และเงินฝืดก็คงจะมีต่อไปอีกในระยะหนึ่ง เว้นแต่ว่ารัฐบาลจะนำเงินงบประมาณปี ๒๕๑๘ นี้ไปใช้ในกิจการต่างๆ ซึ่งจะมีผลเป็นการเพิ่มงานประเภทต่างๆ ให้คนมีงานทำมากขึ้น เพราะฉะนั้นจึงหวังว่าตามร่างงบประมาณปี ๒๕๑๘ ที่รัฐบาลเสนอกฎหมายนี้จะได้มีการปรับปรุงพอสมควร ไม่ใช่จะเป็นไปตามที่รัฐบาลเสนอมาทูกข้อ

ประการที่ ๔ ในปี ๒๕๑๘ รัฐบาลก็จะกู้เงินจากธนาคารชาติ ๔,๐๐๐ ล้านบาท ถ้ากู้จริงตามนี้และนำไปใช้ในการสร้างงานต่างๆ ให้ประชาชนทำก็จะแก้ปัญหาเรื่องเงินฝืดได้พอสมควร ถ้ามาคิดดูงบประมาณปี ๒๕๑๗ รัฐบาลก็จะกู้ ๔,๐๐๐ ล้านบาทเหมือนกัน แต่กู้จริงๆ เพียง ๔๐๐ ล้านบาท การที่ก็จะกู้ถึง ๔,๐๐๐ ล้านบาท และกู้เพียง ๑๐ เปอร์เซนต์ เช่นนี้จึงทำให้เกิดภาวะเงินฝืดขึ้น อันนี้คงจะเป็นความจริง เพราะฉะนั้นข้อสำคัญก็คือว่า ขออย่าได้ทำอย่างปี ๒๕๑๗ เมื่อคิดว่าจะกู้ ๔,๐๐๐ ล้านบาท เอาไปใช้ในกิจการต่างๆ ตามนั้น แล้วก็ควรจะเอาไปใช้ในกิจการต่างๆ ซึ่งจะมีประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ เมื่อปี ๒๕๑๗ เราก็จะเห็นว่าคิดจะกู้ถึง ๔,๐๐๐ ล้านบาท และกู้เพียง ๔๐๐ ล้านบาท ซ้ำยังเก็บภาษีเพิ่มขึ้นถึงอีก หมื่นล้านบาท เงินก็ย่อมจะต้องฝืดเป็นธรรมดา ผลรวมๆ กันในปี ๒๕๑๗ เท่าที่รู้สึกในเวลานี้

ก็คือว่ามีทั้งภาวะเงินเฟ้อและเงินฝืดประกอบกัน

ประการที่ ๕ ยิ่งกว่านั้นยังปรากฏว่าในปี ๒๕๑๗ รัฐบาลยังมีเงินเหลือจ่ายที่จะยกไปใช้ในปี ๒๕๑๘ อีก ๑,๕๐๐ ล้านบาท ซึ่งไม่เคยปรากฏเช่นนี้มาแต่ก่อนในระยะ ๑๐ กว่าปีมานี้ ข้อนี้ถ้าว่าตามทางเศรษฐกิจการคลังสมัยใหม่ การเก็บเงินภาษีไปจากราษฎรและไม่เอาไปใช้เพื่อประโยชน์ของราษฎร น่าจะไม่ใช่เป็นการถูกต้อง ในกรณีปกติจากการมีเงินเหลือเก็บไว้ย่อมจะเป็นของดี แต่ในสถานการณ์เงินฝืดเช่นนี้ รัฐบาลน่าจะหาทางนำเงินภาษีที่เก็บได้นั้นไปสร้างงานประเภทต่าง ๆ เป็นการสร้างอำนาจซื้อ หรือเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชนจึงจะถูกต้อง

ประการที่ ๖ เงินรายได้ที่รัฐบาลได้จากธนาคารชาติ คือธนาคารชาติส่งเงินให้แก่รัฐบาลในปี ๒๕๑๗ ระบุว่า จะส่งให้ ๔๓๕ ล้านบาท แต่ในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ กำหนดไว้เพียง ๔๐๐ ล้านบาท ลดไป ๓๕ ล้านบาท กระผมเองเห็นว่าไม่น่าจะต้องไปลดเงินจำนวนนี้ แทนที่ควรเพิ่มขึ้นไปอีกเป็น ๕๐๐ ล้านบาทด้วยซ้ำไป เพราะในปี ๒๕๑๗ - ๒๕๑๘ นี้ ธนาคารชาติมีรายได้เพิ่มขึ้นเป็นอันมาก เมื่อเพิ่มรายได้จากธนาคารชาติ ตีเสียสัก ๑๐๐ ล้านบาทแล้ว ก็ควรจะลดภาษีลงไปก็จะเป็นการเพิ่มอำนาจซื้อให้แก่ประชาชนได้

ประการที่ ๗ เมื่อตรวจดูรายจ่ายด้านการเกษตร รัฐบาลกะว่าในปี ๒๕๑๘ จะเพิ่มจาก ๒,๙๗๗ ล้านบาทในปี ๒๕๑๗ เป็น ๔,๑๔๔ ล้านบาท คือเพิ่ม ๑,๑๖๗ ล้านบาท เท่ากับประมาณ ๓๕ เปอร์เซ็นต์ ก็นับว่าเป็นการเพิ่มที่ถูกต้อง เพราะการเกษตรเป็นส่วนสำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจของชาติ กระผมจึงขอสนับสนุนในเรื่องนี้ สำหรับรายจ่ายด้านอุตสาหกรรม เพิ่มจาก ๑๔๒ ล้านบาทในปี ๒๕๑๗ เป็น ๒๒๒ ล้านบาทในปี ๒๕๑๘ คือเพิ่มขึ้นประมาณ ๘๐ ล้านบาท เท่ากับประมาณ ๕๗ เปอร์เซ็นต์ ถ้าดูอัตราร้อยละก็รู้สึกที่สูง แต่ความจริงก็เป็นตัวเลขเงินที่น้อยมากอันนี้ก็น่าจะได้รับการพิจารณาจากสภาเหมือนกัน

ประการที่ ๘ รายจ่ายด้านเศรษฐกิจอื่น ๆ โดยส่วนรวมเมื่อคิดเป็นร้อยละของงบประมาณรายจ่าย เทียบตั้งแต่ปี ๒๕๑๒ เป็นต้นมา ถึง ๒๕๑๘ จะมีแนวโน้มลดลงเรื่อย ๆ คือในปี ๒๕๑๒ กำหนดไว้ว่าเป็น ๒๘.๕ เปอร์เซ็นต์ ของงบประมาณแต่ในปี ๒๕๑๘ กำหนด

ไว้เพียง ๒๑.๕ เปอร์เซ็นต์ เท่านั้น ลดลงทุกปีครับ ตั้งแต่ ๒๕๑๒-๒๕๑๘ เรื่องนี้กระผม เห็นว่าการที่รัฐบาลตั้งงบประมาณรายจ่ายไว้ในอัตราต่ำลงเรื่อยๆ เพื่อการเศรษฐกิจนั้น น่า จะไม่เป็นการถูกต้องกับหลักในทางพัฒนาเศรษฐกิจของชาติ กล่าวคือในปี ๒๕๑๗ อัตราเงินเพื่อ เพิ่มขึ้นประมาณถึง ๑๗-๑๘ เปอร์เซ็นต์ต่อปี ตามตัวเลขของรัฐบาลที่ ฯพณฯ นายกฯ แถลงว่า ประมาณ ๑๕.๕ เปอร์เซ็นต์ แต่ตัวเลขของอธิบดีในกระทรวงพาณิชย์บอกว่าประมาณ ๑๗ เปอร์เซ็นต์ แต่ในขณะเดียวกัน อัตราร้อยละของการเพิ่มงบประมาณในปี ๒๕๑๘ เพิ่มขึ้น จากปี ๒๕๑๗ เพียง ๑.๙ เปอร์เซ็นต์เท่านั้น อันนี้ก็ขอท่านกรรมาธิการซึ่งจะรับหน้าที่นี้ได้ โปรดพิจารณาปรับปรุงเสียด้วย

ประการที่ ๙ รายจ่ายเพื่อการศึกษาเพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๑๗ คิดเป็นอัตราร้อยละ ตามงบประมาณประจำปีนี้ก็ ๒.๕ เปอร์เซ็นต์ อันนี้กระผมคิดว่าเห็นจะพอไปได้ ส่วนรายจ่าย ด้านสาธารณสุขเพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๑๗ เหมือนกัน เป็นร้อยละ เทียบกับงบประมาณก็ ๐.๓ เปอร์เซ็นต์ กระผมคิดว่าเป็นตัวเลขที่น่าจะพอใจแล้วในขั้นนี้

ประการที่ ๑๐ รายจ่ายในงบป้องกันประเทศ ของปี ๒๕๑๘ คิดเป็นร้อยละของ งบประมาณประจำปี ลดจาก ๑๘.๕ เปอร์เซ็นต์ เป็น ๑๗.๑ เปอร์เซ็นต์เท่ากับลดลง ๑.๓ เปอร์เซ็นต์ เมื่อเทียบกับยอดงบประมาณ แต่เมื่อพิจารณาดูจำนวนเงิน รัฐบาลได้กะว่าจะใช้ เงินในการป้องกันประเทศเพิ่มขึ้นจาก ๗.๑๖๕ ล้านบาทในปี ๒๕๑๗ เป็น ๘.๒๒๔ ล้านบาท ในปี ๒๕๑๘ คือเพิ่มขึ้นประมาณ ๑.๐๐๐ ล้านบาทเศษดูตัวเลขน้อย่างเฉิน ๆ ก็เห็นว่าเป็น การเพิ่มเงินตั้ง ๑.๐๐๐ ล้านบาท น่าจะพอไปได้แล้ว แต่ถ้าคิดถึงภาวะเงินเฟ้อ ๑๖-๑๗ เปอร์เซ็นต์ อย่างที่กระผมกราบเรียนแล้วประกอบกับพิจารณาถึงความช่วยเหลือของต่างประเทศ โดยเฉพาะ อย่างยิ่งสหรัฐอเมริกาที่ให้แก่งกองทัพของเราลดจำนวนลงเรื่อยๆ และปีนี้ก็จะลดลงไปอีก ปีหน้าก็จะลดลงไปมากกว่านี้อีก งบประมาณในการป้องกันประเทศจึงดูว่าน่าจะต่ำไป กระผม คิดว่าถ้าตัวเลขนี้ไม่มีการเปลี่ยนแปลง ก็เป็นภาระของกระทรวงกลาโหมที่จะพยายามใช้เงิน ที่ได้รับเพิ่มนี้ไปในทางที่เพิ่มประสิทธิภาพให้แก่งกองทัพทั้ง ๓ มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ มิฉะนั้นก็จะเหมือนไม่ได้เพิ่มอะไรเลย

ประการที่ ๑๑ ใช้จ่ายในการรักษาความสงบภายใน คิดเป็นอัตราร้อยละของปี ๒๕๑๘ ลดลงจากปี ๒๕๑๗ ๐.๓ เปอร์เซ็นต์ แต่ถ้าคิดเป็นเงินจะเพิ่มขึ้น ๔๐๖.๕ ล้านบาท งบนี้ก็เช่นเดียวกันกับงบประมาณรักษาดินแดน ซึ่งกระทรวงมหาดไทยในฐานะที่รับผิดชอบ ในการรักษาความสงบภายใน ก็จะต้องกวัดขั้นใช้เงินที่เพิ่มเล็กน้อยนี้ให้เป็นประโยชน์ ให้มี ประสิทธิภาพมากที่สุดเท่าที่จะมากได้ มิฉะนั้นเงินเพิ่ม ๔๐๖.๕ ล้านบาทนี้ก็จะมีผลอะไรเลย

ประการที่ ๑๒ งบประมาณขาดดุล ในระยะปี ๒๕๑๒ ถึง ๒๕๑๗ งบประมาณ ขาดดุล ลดลงเรื่อยๆทุกปีๆ แต่ในปี ๒๕๑๗ ขาดดุลน้อยที่สุด คือขาดเพียง ๓.๔๓๐ ล้านบาท เท่ากับประมาณ ๘.๖ เปอร์เซ็นต์ของงบประมาณ ส่วนปีก่อนๆ นั้นขาดดุลถึง ๒๓.๙ ถึง ๓๐.๓ เปอร์เซ็นต์ต่อปีทุกๆ ปี ผลของการขาดดุลในปี ๒๕๑๗ ที่ลดลงเล็กน้อยเพียง ๓.๐๐๐ ล้านบาท นี้แสดงว่ารัฐบาลได้พยายามแก้ปัญหาเงินเฟ้อ ซึ่งก็ดังที่ได้กราบเรียนแล้วว่านับว่า เป็นผลดีสมควร แต่ในอีกแง่หนึ่งก็ทำให้เกิดภาวะเงินฝืด เศรษฐกิจบางส่วนซบเซาไปมาก รัฐบาลจึงควรจะต้องแก้ไขโดยจ่ายเงินเพื่อสร้างงานให้คนทำมากขึ้น และควรจะใช้มาตรการทางการเงิน และการคลังตั้งที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ทำหรืออยู่เวลานี้ มิฉะนั้นก็อาจจะกระทบกระเทือน ถึงภาวะเศรษฐกิจเป็นส่วนรวมได้ ในปี ๒๕๑๘ นี้ รัฐบาลก็จะให้งบประมาณขาดดุลเพิ่มขึ้น เป็น ๙.๘๐๐ ล้านบาท เท่ากับ ๑๙.๘ เปอร์เซ็นต์ จึงหวังว่าจะแก้ภาวะเงินฝืดได้ตามสมควร เพราะว่าปี ๒๕๑๗ นี้ ขาดดุลเพียง ๓.๐๐๐ ล้านบาท ปี ๒๕๑๘ รัฐบาลจะให้เพิ่มเป็น ๙.๘๐๐ ล้านบาท แต่ก็ต้องระวังเรื่องปัญหาเงินเฟ้ออีกเหมือนกัน เพราะจะเป็นผลเสียหายทางเศรษฐกิจ มากกว่า จะไปกระทบกระเทือนถึงรายได้ประจำหรืออำนาจซื้อของประชาชนโดยทั่วไป

ประการที่ ๑๓ เงินเหลือจ่ายประจำปีตั้งแต่ปี ๒๕๑๒ ถึง ๒๕๑๖ เป็นเงินงบประมาณ เหลือจ่ายประมาณ ๒.๑ ถึง ๘ เปอร์เซ็นต์ต่อปี สำหรับปี ๒๕๑๗ นี้ ถ้าคิดว่าเงินเหลือจ่าย ประมาณ ๒ เปอร์เซ็นต์ ก็จะเหลือ ๗๘๐ ล้านบาท แต่ตามตัวเลขที่สำนักงบประมาณเตรียม และเสนอแก่สภานี้ในปี ๒๕๑๘ จะมีเงินเหลือยกจากไปจากปีนี้ ๑.๕๐๐ ล้านบาท ซึ่งก็คงจะ ตกประมาณ ๔ เปอร์เซ็นต์ ทั้งนี้ นับว่าเป็นครั้งแรกที่รัฐบาลได้แสดงยอดเช่นนี้ให้ชัดและ ยกเงินเหลือจ่ายจากงบประมาณปีเก่าไปใช้ในปีใหม่ จึงหวังว่ารัฐบาลควรจะถือปฏิบัติเช่นนี้ต่อไป ให้เห็นชัดยิ่งขึ้น เมื่อก่อนนี้แสดงว่ามีเงินคงคลัง ปีนี้เขียนไว้ชัด

ประกาศที่ ๑๔ เมื่อเปรียบเทียบงบรายได้ประชาชาติในปี ๒๕๑๘ นี้ตามงบ และตามเอกสารที่เสนอนั้น นำแปลกใจมากที่รัฐบาลไม่ได้คำนวณรายได้ประชาชาติเสนอให้สภานิติบัญญัติทราบเช่นที่เคยทำมา ๑๖-๑๗ ปีแล้ว จึงทำให้ไม่ทราบว่ารายได้ประชาชาติ ในปี ๒๕๑๘ จะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละเท่าใด แต่ในขณะที่เดียวกันรัฐบาลกลับเพิ่มงบประมาณขึ้นถึงเกือบ ๔,๐๐๐ ล้านบาท คือในปี ๒๕๑๗ กำหนดประมาณ ๓๔,๐๐๐ ล้านบาท ปี ๒๕๑๘ กำหนด ๔๘,๐๐๐ ล้านบาท ข้อนี้ทำให้ไม่เข้าใจว่ารัฐบาลใช้หลักเกณฑ์อย่างไรในการตั้งงบประมาณยอดรวมทั้งหมด ในอดีตตั้งแต่ปี ๒๕๑๐ ถึง ๒๕๑๖ รัฐบาลจะตั้งงบประมาณเป็น ๑๖.๕ ถึง ๑๙.๗ เปอร์เซนต์ของรายได้ประชาชาติ หรือถ้าคำนวณตัวเลขตรงๆ ตกประมาณ ๒๐ เปอร์เซนต์ของรายได้ประชาชาติ ถ้าถือเกณฑ์รายได้ประชาชาติปี ๒๕๑๘ ก็คงจะตกอยู่ราวๆ ๔๘,๐๐๐ ล้านบาท ใช้งบประมาณคุณด้วย ๕ ก็จะทำกับ ๒๔๐,๐๐๐ ล้านบาท ในเมื่อปี ๒๕๑๗ รายได้ประชาชาติตามเอกสารของสำนักงานประมาณกะไว้เพียง ๑ แสน ๔ หมื่นล้านบาท ในปี ๒๕๑๘ ตัวเลขที่กระผมคาดคะเนเอาเองเป็น ๒ แสน ๔ หมื่นล้านบาท ก็เท่ากับว่าอัตราการพัฒนาของประเทศไทยสูงที่สุดในโลก คือ สูงประมาณ ๒๕ เปอร์เซนต์ ซึ่งมันเป็นไปได้ เพราะว่าจะเป็นอัตราพัฒนาที่สูงที่สุดนับตั้งแต่ประเทศไทยตั้งเป็นประเทศมาที่เป็นเช่นนี้ก็ดังที่ได้ทราบเรียนแล้ว คือ อัตราเงินเฟ้อของเราตกอยู่ประมาณ ๑๗-๑๘ เปอร์เซนต์ ถือตัวเลขของ พาณฯ นายกรัฐมนตรี ๑๕.๕ เปอร์เซนต์ ก็แสดงว่าอัตราการพัฒนาของเราที่แท้จริงน่าจะตกอยู่ประมาณ ๗ เปอร์เซนต์ หรือ ๘ เปอร์เซนต์เท่านั้นเอง กระผมมีข้อสังเกตว่า ตามที่รัฐบาลไม่เสนอตัวเลขประมาณของรายได้ประชาชาติครั้งนี้ เห็นว่าเป็นความบกพร่องในการประสานงานระหว่างคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมกับกระทรวงการคลังและสำนักงานประมาณ ซึ่งต่อไปรัฐบาลน่าจะแก้ไขให้ดียิ่งขึ้นกว่านี้

กระผมขอสรุปเป็นประกาศที่ ๑๕ ว่า

๑. เห็นว่างบประมาณปี ๒๕๑๘ นี้รัฐบาลเสนอมาเป็นงบประมาณที่รัฐบาลพยายามจะแก้ปัญหาเงินฝืดในปี ๒๕๑๗ โดยเพิ่มรายจ่ายขึ้นถึงเกือบ ๔ พันล้านบาท นับเป็นความพยายามที่จะรักษาระดับราคาสินค้าต่าง ๆ ไว้ คือควบคุมภาวะเงินเฟ้อไว้ตามสมควร

๒. รัฐบาลก็คงจะพยายามที่จะพัฒนาเศรษฐกิจดังที่ท่านนายกรัฐมนตรีได้

แถลงว่าให้มีการพัฒนาไปเรื่อย ๆ ก็คงจะตกอยู่ประมาณ ๗-๘ เปอร์เซ็นต์ของราคาที่แท้จริง

๓. อย่างไรก็ดี การเพิ่มค่าใช้จ่ายในการเกษตร การอุตสาหกรรม การศึกษา การสาธารณสุข โดยลำพังตัวของมันเองนั้นคงจะแก้ปัญหาเรื่องเงินเฟ้อและเงินฝืดไม่ได้มากนัก รัฐบาลจึงควรใช้มาตรการทางภาษีอากร ทางเงินอุดหนุนตลอดถึงมาตรการทางการเงินซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยได้ดำเนินการอยู่ในเวลานี้ให้มากยิ่งขึ้น เพื่อผ่อนคลายภาวะเงินฝืดในบางวงการธุรกิจเพื่อมิให้เกิดภาวะเศรษฐกิจชะงักงันโดยไม่จำเป็น จึงจะแก้ปัญหาต่างๆ ได้ในส่วนการรักษาความสงบภายในประเทศ ตลอดจนการป้องกันประเทศนั้น ถ้าคิดถึงอัตราภาวะเงินเฟ้อแล้ว งบที่เพิ่มเติมให้ ๕๐๖ ล้านบาทก็ดี ๑,๐๕๘ ล้านบาทก็ดี นับว่าน้อยเกินไป เพราะเพิ่มเพียงประมาณ ๑๓ เปอร์เซ็นต์ ๑๗ เปอร์เซ็นต์ เท่านั้น ก็เพิ่มเท่ากับอัตราเงินเฟ้อเท่านั้น พุดง่าย ๆ เพราะฉะนั้นจึงเหมือนกับไม่ได้เพิ่มอะไรเลย เรื่องนี้รัฐบาลก็ควรจะได้พิจารณาและกรรมวิธีการก็ควรจะได้ยกขึ้นมาพิจารณาด้วย ในเรื่องการเพิ่มรายได้แก่ประชาชนผู้ยากจน เช่น ชาวนาและกรรมกรนั้น กระผมคิดว่ารัฐบาลอาจจะใช้งบประมาณนี้โดยปรับปรุงตัวเลขเสียบ้างให้เป็นเครื่องมือที่จะใช้งบเกษตรและการอุตสาหกรรม งบพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อสร้างงานให้เกิดขึ้น เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ในหมู่คนที่ยากจนเหล่านั้น และโดยทางอ้อมก็อาจจะกำหนดการจ่ายเงินอุดหนุนให้แก่คนที่ยากจน เช่น ขายสินค้าในราคาถูก คือในรูปของการลดราคาเครื่องอุปโภคบริโภคที่จำเป็น เช่น ข้าวสาร ยารักษาโรค น้ำมัน ไฟฟ้า ค่าเล่าเรียน ตลอดจนถึงที่อยู่อาศัย เครื่องแต่งกายด้วย ก็จะแก้ปัญหาต่างๆ ได้มาก

ประการสุดท้าย กระผมขอกราบเรียนว่ารัฐบาลนี้ก็เป็นที่ทราบอยู่แล้วว่าเป็นรัฐบาลชั่วคราว และจะทำหน้าที่นี้ไปจนประมาณเดือนมกราคมหรือกุมภาพันธ์ หลังจากที่มีการเลือกตั้งเท่านั้น งบประมาณนี้ดังที่ได้กราบเรียนและเป็นที่ยอมรับอยู่ทั่วไปว่า เป็นแผนงานของรัฐบาลนี้ที่จะทำ ถ้ารัฐบาลต่อไปที่จะมารับช่วงในระยะ ๖ เดือนหลังไม่ดำเนินการตามนโยบายหรือตามแผนงานนี้แล้ว กิจกรรมงานต่างๆ ในการพัฒนาชาติก็อาจจะเปลี่ยนแปลงไปได้ เช่นเดียวกันกับงบประมาณปี ๒๕๑๗ รัฐบาลเก่าได้กำหนดไว้แล้วว่าจะทำอย่างนั้นอย่างนี้ ไม่ขึ้นภาษีอีก จะใช้จ่ายไปในวงเงิน ๓ หมื่น ๒ พันล้านบาท เท่าที่กระผมจำได้ แต่รัฐบาลฯพณฯ เข้ามาก็ได้ปรับปรุงตัวเลขเปลี่ยนแปลงไปมาก อย่างที่ได้กราบเรียนว่า เช่นภาษีเก็บ

เพิ่มได้ถึงหมื่นล้านบาท คิดจะกู้เงินจากธนาคารชาติ ๔ พันกว่าล้านบาท ก็ไม่กู้ กู้เพียง ๔๐๐ ล้านบาท อะไรต่าง ๆ เหล่านี้ เพราะฉะนั้นเรื่องนี้กระผมขอฝากท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทั้งหลาย ได้พิจารณาด้วย เพราะอีก ๖ เดือน หลังจากงบประมาณนี้ใช้แล้ว ก็อาจจะมีการเปลี่ยนรัฐบาล เราจะต้องพิจารณาแก้ไขปรับปรุงตัวเลขเหล่านี้เพียงใดจึงจะเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติเรามากที่สุด

นายบรรหาร ศิลปอาชา : ท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม นายบรรหาร ศิลปอาชา กระผมใคร่ขออภิปรายงบประมาณประจำปี ๒๕๑๘ ตามที่รัฐบาลได้เสนอมานี้ซึ่งกระผมจะขออภิปรายในหลักการทั่วไป โดยจะไม่ขออภิปรายเป็นรายกระทรวง กระผมคิดว่าโดยหลักการหรือในวงเงินก็ดี รายจ่ายทั่วไปก็ดี เห็นว่ามีเหตุผลพอสมควรที่สภานี้จะรับหลักการได้ ในเมื่อมีการอภิปรายของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้จบลงไปแล้ว แต่กระผมใคร่ขอตั้งข้อสังเกตไว้บางประการให้แก่สภานี้ทราบ เพื่อจะได้ประกอบเป็นรายละเอียดในการวินิจฉัยในชั้นกรรมาธิการ ข้อสังเกตประการแรกของกระผมก็คือ

๑. ในด้านงบประมาณค่าใช้จ่ายส่วนพระองค์ขององค์พระมหากษัตริย์และของพระบรมวงศานุวงศ์ กระผมใคร่ขอประทานคราบเรียนต่อสภานี้ว่า ปัจจุบันเศรษฐกิจทุกด้านของประเทศได้ถีบตัวขึ้นไปกว่าเดิมอย่างมากมาย ค่าของเงินบาทมีแนวโน้มต่ำลงทุกที่ตั้งจะเห็นได้จากกรณีรัฐบาลจำเป็นต้องเพิ่มเงินเดือนให้แก่ข้าราชการโดยทั่วไป แม้แต่เงินเดือนของท่านประธานสภาเอง ของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ของรัฐมนตรีทุกท่าน และของบรรดาข้าราชการทั่วไปทุกระดับชั้น ก็ได้มีการปรับอัตราเงินเดือนสูงตามขึ้นไปด้วย แต่ดูสิครับงบประมาณประจำปี ๒๕๑๘ ไม่ได้มีการปรับปรุงเลย หรือไม่ได้รับการเหลียวแลจากรัฐบาล กระผมจึงคิดว่าเห็นเป็นการไม่ถูกต้อง ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ท่านทั้งหลายคงตระหนักได้เป็นอย่างดีว่า ในปีหนึ่งๆ ภารกิจของพระองค์ที่มีต่อพสกนิกรก็มีอยู่มากมาย อาทิเช่น พระองค์ได้เสด็จออกเยี่ยมเยียนราษฎรทั่วทุกจังหวัด พระองค์ได้พระราชทานทรัพย์สินส่วนพระองค์ให้แก่อาณาประชาราษฎร์ที่ประสบความเดือดร้อนอยู่เสมอ แม้แต่น้ำในแม่น้ำแม่กลองเกิดเน่า พระองค์ก็ได้เสด็จออกช่วยเหลือ โดยพระราชทานฝนเทียมช่วยแก้ไขสถานการณ์ อันเป็นที่ชื่นชมยินดีแก่ประชาชนโดยทั่วหน้า แม้กระทั่งเมื่อเร็ว ๆ นี้

เมื่อประมาณกลางเดือนกรกฎาคมได้เกิดภาวะฝนแล้งทางภาคอีสาน เช่น จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดขอนแก่น จังหวัดอุดรธานี จังหวัดเลย จังหวัดนครพนม เป็นต้น พระองค์ก็ได้ส่งหน่วยปฏิบัติฝนหลวงเพื่อเข้าปฏิบัติทำฝนเทียม ในการที่จะขจัดความแห้งแล้งทางภาคอีสาน ซึ่งผลปรากฏออกมาว่า ฝนได้ตกลงมาอย่างมากมายในท้องถิ่นเหล่านั้น ในการนี้พระองค์ได้พระราชทานทรัพย์สินส่วนพระองค์เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับผลิตผลทางเคมีถึงประมาณวันละ ๘ หมื่นกว่าบาท และในขณะนี้พระองค์ก็ได้เสด็จพระราชดำเนินไปเยี่ยมเยียนราษฎรชาวภาคใต้ทุกจังหวัด ทหาร ตำรวจ ข้าราชการบริพารที่ติดตามก็ใช้จ่ายจากงบประมาณส่วนนี้ทั้งหมด ฉะนั้น ถ้าหากว่าจะกล่าวถึงภารกิจของพระองค์แล้วก็ยังมีอีกมากมาย ปีหนึ่งพระองค์ต้องทรงเหน็ดเหนื่อย ต้องใช้จ่ายทรัพย์สินส่วนพระองค์เพื่อนำมาซึ่งความผาสุกให้แก่ประชาชนโดยทั่ว แต่ทำไมรัฐบาลจึงลืมหืมถึงข้อนี้เสีย เพราะฉะนั้นกระผมจึงพิจารณาเห็นว่าสมานี้ควรจะได้มีการพิจารณาปรับปรุงค่าใช้จ่ายส่วนพระองค์เสียใหม่ กระผมจึงใคร่ขอเรียนฝากข้อสังเกตข้อนี้ให้แก่บรรดาคณะกรรมการวิสามัญเพื่อได้โปรดพิจารณาด้วย

๒. กระผมเห็นว่ารัฐบาลชุดนี้มีเจตนาที่จะให้ความช่วยเหลือแก่ชาวไร่ชาวนา โดยเฉพาะในด้านที่ทำกิน แต่ค่าใช้จ่ายที่แสดงอยู่ในงบประมาณฉบับนี้ก็มิเป็นจำนวนมาก ไม่สมกับรายจ่ายที่รัฐบาลเพิ่มขึ้น ปัญหาสำคัญที่กระผมประสบพบเห็นอยู่เวลานี้ก็คือปัญหาเกี่ยวกับที่ดิน โดยเฉพาะที่ดินในเขตป่าสงวน ปัจจุบันนี้ได้กลายเป็นที่ไร่นาสวนโทไปมากมายแล้ว รัฐบาลไม่ได้เข้าไปจัดการอย่างหนึ่งอย่างใดให้เป็นสัดส่วน ปัญหาที่ดินในเขตป่าสงวนได้เกิดกรณีพิพาทกันแทบทุกจังหวัดแทบทุกอำเภอ กระผมใคร่ขอยกตัวอย่างสักอำเภอว่า สมมติว่ามีที่ดินในเขตป่าสงวน ๑ ผืน ประมาณ ๑,๐๐๐ ไร่ถึง ๒,๐๐๐ ไร่ รัฐบาลไม่ได้เข้าไปดำเนินการจัดการอย่างหนึ่งอย่างใดต่อที่ดินผืนนี้ให้เป็นประโยชน์แก่ชาวไร่ชาวนาอย่างจริงจัง ปัญหาเมื่อเป็นเช่นนี้ จึงเกิดการมีผู้บุกรุกเข้าไปจับจองในที่ดินเขตป่าสงวน เพราะเหตุว่ารัฐบาลไม่ได้เข้าไปดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดหรือทิ้งไว้เฉยๆ ผู้ที่มีเงินมาก มีอิทธิพลมากก็รุกเข้าไปจับจองที่ดินได้ผืนใหญ่หน่อย ผู้มีกำลังเงินน้อยมีอิทธิพลน้อยก็รุกเข้าไปจับจองได้ที่ดินผืนน้อยหน่อย พอปล่อยเรื่องนี้ทิ้งไว้นานเข้าปัญหาข้อขัดแย้งระหว่างผู้บุกรุกที่ดินในเขตป่าสงวนก็เกิดขึ้น เพราะต่างคนต่างต้องการที่จะจับจองที่ดินในเขตป่าสงวนให้ได้มากเข้า

ผู้ที่มีกำลังน้อยก็ไม่สามารถจะไปร้องเรียนกับเจ้าหน้าที่รัฐบาลได้อย่างไร เพราะตัวเองไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินแห่งนั้น เมื่อเป็นเช่นนี้ปัญหาอาชญากรรมก็เกิดขึ้น เพราะต่างคนต่างไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินที่บุกรุก เจ้าหน้าที่รัฐบาลก็ได้แต่นั่งทำเฉยๆ ไม่รู้จะทำอย่างไร จะเข้าไปจับกุมก็ไม่ได้ เพราะไม่ทราบที่รัฐบาลจะมึนโยบายอย่างไร รัฐบาลจะเข้าไปเก็บภาษีบ้าง ท้องที่ก็เก็บไม่ได้ รัฐบาลจะเข้าไปจัดตั้งโรงเรียนเพื่อให้ประชาชนถิ่นนั้นได้รับการศึกษาก็ดังไม่ได้เช่นเดียวกัน จะทำให้เด็กที่เกิดในที่ดินในเขตป่าสงวนไร้การศึกษา ต่อไปในอนาคตเด็กเหล่านั้นแทนที่จะกลายเป็นพลเมืองดี จะต้องกลายเป็นผู้ร้ายไป รัฐบาลจะเข้าไปสร้างวัด วาอารามเพื่อให้ประชาชนในที่ดินเขตป่าสงวนได้เป็นที่กราบไหว้สักการบูชา หรือเป็นที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจก็ทำไม่ได้เช่นเดียวกัน เหตุผลที่กระผมได้กราบเรียนมานี้ เพราะกระผมได้เปิดดูในสมุดงบประมาณนี้แล้วไม่เห็นรัฐบาลได้จัดตั้งงบประมาณเกี่ยวกับการจัดสรรที่ดินในเขตป่าสงวนนี้แต่อย่างใด อีกประการหนึ่งกระผมทราบว่ามีพื้นที่บางแห่งที่ดินในเขตป่าสงวนได้มีผู้บุกรุกเข้าไปยึดครองเป็นจำนวนมาก ไร่อยู่แล้วในขณะนี้ ถ้าหากขึ้นปส่อยไว้เนิ่นนานเพียงไร ก็จะมีการยึดครองที่ดินในเขตป่าสงวนมากขึ้นทุกที ถึงเวลาแล้วที่รัฐบาลควรที่จะได้เข้าไปดำเนินการจัดสรรที่ดินในเขตป่าสงวนทุกแห่งให้เรียบร้อย รัฐบาลควรมีแนวนโยบายที่แน่นอน รัฐบาลควรหุ่เมค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องนี้ให้เสร็จเรียบร้อย เพื่อที่ราษฎรหรือประชาชนที่ยากจนจะได้มีที่ทำมาหากินเป็นของตนเองเสียที และจะได้เป็นการส่งเสริมผลผลิตทางเกษตรเพื่อเศรษฐกิจของประเทศชาติไปในตัวด้วย

ข้อที่ ๓ ปัญหาความปลอดภัยและสวัสดิภาพของประชาชน ตามข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องโจรผู้ร้าย อย่ว่าแม้แต่ในตามต่างจังหวัดหรือตามชนบทที่ห่างไกลต่อความเจริญเลย แม้แต่ในกรุงเทพมหานครนี้เอง โจรผู้ร้ายก็ยังมีชุกชุมอยู่ทุกวัน ท่านทั้งหลายคงจะได้เห็นแล้วว่า จะได้ข่าวว่าเดี่ยวเกิดการปล้นที่โน่นปล้นที่นี่ จี้ที่โน่นจี้ที่นี่เป็นต้น แม้แต่นั่งอยู่ในบ้านผู้ร้ายหรือโจรก็ยังเข้าไปปล้นไปจี้ได้ ดังเมื่อ ๒-๓ วันนี้ เหตุการณ์เกิดขึ้นที่หน้าบ้านของกระผมเองแถวบางขุนพรหม ผู้ร้ายหรือโจรเข้าไปปล้นกลางวันแสก ๆ ตอนเที่ยงจับผู้คนในร้านเข้าไปขังอยู่ในห้องน้ำ กวาดทรัพย์สินไปได้เสียหลายหมื่นบาท แม้แต่ประชาชนอยู่ในบ้านยังไม่มีความปลอดภัย และจะให้ประชาชนหอบผ้าหอบผ่อนไปอยู่ที่ไหน กระผมจึงไม่

ทราบว่ามีฝ่ายปกครองจะมีมาตรการอย่างหนึ่งอย่างใดให้เกินที่อบอุ่นใจแก่ประชาชน เพราะเหตุว่าเวลานี้กำลังหวาดผวายุ่ง กระทบก็มาเปิดดูในสมุดงบประมาณ กระทบก็ไม่เห็นงบประมาณว่าจะมีงบประมาณเกี่ยวกับการป้องกันปราบโจรผู้ร้ายในกรมตำรวจแต่อย่างใด หรือการเพิ่มอัตรากำลังพลตำรวจ หรือการเพิ่มอัตราเครื่องมือในการที่จะให้กวาดจับผู้ร้าย กระทบมองไม่เห็นมี ฉะนั้นจึงไม่ทราบว่ารัฐบาลจะมีแนวนโยบายอย่างไรเกี่ยวกับความปลอดภัยของประชาชน ข้อมูลต่างๆ ตามที่กระทบได้กราบเรียนมาแล้วนี้ต่อท่านประธานสภาและต่อท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ตามเหตุผลที่ได้กล่าวมาแล้วนี้ กระทบจึงใคร่ขอกราบเรียนฝากไว้แก่คณะกรรมการวิชาการวิสามัญ ถ้าหากว่าจะกรุณาตัดทอนรายการหนึ่งรายการใดลงได้ แล้วนำไปเพิ่มกับข้อสังเกตที่กระทบได้กล่าวมาแล้วข้างต้นนี้ เพื่อที่จะนำไปให้รัฐบาลได้ดำเนินการต่อไป ก็จะเป็นที่รมเย็นเป็นสุขแก่ประชาชนโดยทั่วหน้าขอขอบคุณครับ

นายพิชัย รัตตกุล : ท่านประธานที่เคารพ กระทบ พิชัย รัตตกุล ฟังท่านนายกรัฐมนตรีได้แถลงเรื่องการเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้แล้ว พร้อมทั้งการอภิปรายของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติท่านแรก คือท่านอดีตรัฐมนตรี บุญชนะ อัดถาวร แล้ว กระทบคิดว่าท่านสมาชิกท่านนั้นได้ให้ข้อคิดเห็นอย่างดีเหลือเกิน แล้วกระทบเชื่อว่ารัฐบาลจะได้นำไปพิจารณา เพราะว่าข้อคิดเห็นของท่านนั้นที่ให้มา ถ้าเราฟังอย่างใช้ความละเอียดลออแล้วจะปรากฏว่าเป็นข้อคิดเห็นที่ดีมาก ท่านประธานครับ เอกสารที่รัฐบาลส่งมาให้สมาชิกสภานี้มีจำนวนทั้งหมด ๑๑ เล่ม มีความสูง ๑ ศอก กับ ๓ นิ้ว มีน้ำหนัก ๘ กิโลเศษ แต่ว่า ๘ กิโลเศษนี้ครับมีมูลค่าถึง ๔ หมื่น ๘ พันล้านบาท เพราะฉะนั้นการที่เรามานั่งอยู่ในที่นี้เพื่อที่จะพิจารณาถึงความรับผิดชอบในการที่จะอนุมัติเงิน ๔ หมื่น ๘ พันล้านบาท ถึงแม้ว่าน้ำหนักเอกสารนี้จะมีเพียง ๘ กิโลกรัมก็จริง แต่เมื่อคิดถึงน้ำหนัก ๘ กิโลกรัมนี้มีมูลค่าถึง ๔ หมื่น ๘ พันล้านบาทแล้ว กระทบก็เชื่อเหลือเกินว่าเป็นเรื่องที่เราในฐานะเป็นสมาชิกจะต้องพิจารณาเรื่องนี้อย่างต้องแท้ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ถ้าเป็นไปได้ในระบอบประชาธิปไตยไม่สะบัดร้อนสะบัดหนาวไม่นอกกลุ่มนอกทางแล้ว กระทบก็คิดว่าน่าจะอภิปรายในขั้นนี้ว่า เราจะรับหลักการอนุมัติให้รัฐบาลจ่ายเงินที่ขอมมา ๔ หมื่น ๘ พันล้านบาทหรือไม่ กระทบจะขออภิปรายในแนวนี้ คำตอบของกระทบครับ ท่านประธาน ก็เห็นจะเป็น

ว่าน่าจะอนุมัติ แต่หากว่าเราจะอนุมัติในขั้นรับหลักการนี้ กระผมก็ขอสารภาพในส่วนตัว กระผมว่า กระผมขอรับด้วยความหนักใจและด้วยความไม่สบายใจ เราต้องยอมรับครับท่าน ประธาน ว่ามนุษยธรรมดानीไม่สามารถจะศึกษาร่างพระราชบัญญัติพร้อมกับเอกสารที่รัฐบาลส่งให้ ที่กระผมเรียนให้ทราบแต่แรกว่าน้ำหนัก ๘ กิโลกรัม นั้น ภายใน ๑๐ วันได้ เราไม่สามารถทำได้ แม้กระทั่งลูกๆ ก็ไม่สามารถจะทำได้ เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าเราจะดูการเปรียบเทียบตัวเลขต่างๆ กระผมมีความเห็นส่วนตัวของกระผม กระผมรู้สึกว่ายากไปพลิกมา ดูไปดูมาแล้วไม่ทำให้กระผมฉลาดขึ้นเลย กระผมส่วนตัวนะครับคนเดียว ไม่ทำให้กระผมฉลาดขึ้นเลย เพราะฉะนั้นจึงไม่ทำให้กระผมอยู่ในฐานะที่จะอนุมัติในหลักการด้วยความสบายใจนัก ถ้าหากเราพิจารณาว่า พ.ร.บ. ฉบับนี้แล้ว จะเห็นได้ว่ารัฐบาลนี้ยังคงถือแนวเดิม หลักการเดิม ทิศนคติเดิมๆ ของรัฐบาลชุดที่แล้ว ในการที่จะร่างพระราชบัญญัติงบประมาณนี้ขึ้นมา เป็นที่น่าเสียดายเหลือเกินครับ ท่านประธาน และเป็นที่น่าเสียใจที่เราไม่สามารถจะทราบได้ว่ารัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณรายจ่ายตรงเป้าหรือเพียงแต่ใกล้เคียงกับเป้า ในหลักนโยบายที่รัฐบาลได้แถลงไว้ต่อสภาหรือไม่เพียงไร เราไม่สามารถทราบได้เลยครับ รัฐบาลแถลงมาว่าจะทำนั้นทำนี้ แต่เราไม่สามารถจะจับได้เป็นขั้นเป็นอันได้ว่า รัฐบาลบอกว่าจะจัดทำเรื่องคลองส่งน้ำเช่นนี้เป็นต้น จะสามารถจัดสรรเงินเฉพาะโครงการนี้อย่างไรเพียงไร กระผมว่าสำหรับกระผมเอง กระผมหาไม่เจอ ไม่รู้จะทำอย่างไรครับ เราด้วยความจริงครับท่านประธาน เราพูดกันเป็นเสียงเดียวกันว่า เกษตรกร กระผมพูดถึงเกษตรกร เราจับกัน เรายอมพูดกันเป็นเสียงเดียวกันว่า เกษตรกรนั้นมีหนี้สินล้นพ้นตัวกว่า ๔ ล้านครอบครัว เป็นเงินถึง ๑ หมื่น ๖ พันล้านบาท เราด้วยความจริงและเราพูดกันเป็นเสียงเดียวกันว่า เกษตรกรนั้นขาดที่ดินทำกิน เหมือนอย่างท่านผู้อภิปราย คุณบรรหารพูดเมื่อกี้ เฉพาะในภาคกลางครับ ท่านประธาน เรายอมรับความจริงว่าเกษตรกรนั้นต้องเช่าที่ทำกินถึง ๘๐ เปอร์เซ็นต์ เราอยู่เต็มมือกว่าอีก ๑๐ ปีข้างหน้าเราจะต้องจัดสรรที่ดินให้เกษตรกรมีที่ดินทำกินถึง ๖๒ ล้านไร่ แต่ขณะนี้เรามีที่ดินที่พอจะทำเป็นเกษตรกรรมได้เพียง ๒๐ ล้านไร่ อันนี้ครับเรารู้กันหมดทุกคน รัฐบาลก็รู้อยู่เต็มหัวอก เราด้วยความจริงและเราพูดเป็นเสียงเดียวกันว่าเกษตรกรขาดน้ำ น้ำ และเราก็พูดว่าเราจะช่วยเขา แต่มองดูแล้วกระผมมองไม่เห็นว่าการแบ่งภาคเศรษฐกิจที่เป็นโครงสร้างของงบประมาณนี้ รัฐบาลมีความจริงใจและจริงจังเพียงไร ในการที่จะคำนึงภาวการณ์

ต่าง ๆ เหล่านี้ตั้งที่กระผมได้กราบเรียนมาแล้ว กระผมมองไม่เห็นครับ ท่านประธานกระผมมองไม่เห็นเลยว่ารัฐบาลได้คำนึงถึงภาวะทางสังคมหรือเปล่า รัฐบาลได้คำนึงถึงภาวะทางการเมืองในประเทศและระหว่างประเทศหรือเปล่าเพียงไร รัฐบาลได้คำนึงถึงภาวะสิ่งแวดล้อม สภาพตลาด สภาพการเงินและเศรษฐกิจในประเทศและนอกประเทศอย่างไรและเพียงไร กระผมมองไม่เห็นครับ ท่านประธานเพราะฉะนั้นกระผมจึงมองดูงบประมาณฉบับนี้เป็นเหมือนกับเหล่าเก่าในขวดใหม่ ซึ่งรัฐบาลควรจะได้ชี้แจงให้สภาที่ทราบอย่างเปิดอกถ้าไม่เป็นความจริง กระผมขอเรียนว่าเราไม่สามารถทราบได้เลยว่าโครงร่างของงบประมาณแต่ละภาค เศรษฐกิจนั้นได้เน้นหนักอะไรบ้าง หรือผ่อนคลายอะไรบ้าง เพราะเหตุไร ขอเรียนครับ ท่านประธาน กระผมขอกราบเรียนว่าเท่าที่กระผมพูดมานี้ไม่ใช่ว่าจะคัดค้านในหลักการที่จะรับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ หากมีได้ งบประมาณฉบับนี้เป็นเงิน ๔ หมื่น ๘ พันล้านบาท ถ้าหากจะถึงมือประชาชนเพียง ๑๐ เปอร์เซ็นต์ กระผมคิดว่าเราก็ควรที่จะรับพิจารณาให้ร่างกฎหมายนี้ออกมาเป็นกฎหมายให้ถูกต้อง แต่สิ่งที่กระผมกราบเรียนท้วงติงไว้ก่อนหน้านี้ ก็เพราะเห็นว่าโครงร่างของงบประมาณฉบับนี้ไม่ใช่สร้างขึ้นมากในโครงร่างที่ล้อมกรอบด้วยนโยบายหลักใหญ่ ๆ ของรัฐบาลที่ได้แถลงไว้ต่อสภาฯ ซึ่งที่แท้ก็คือนโยบายของรัฐบาลนั่นเอง โครงร่างงบประมาณฉบับนี้ไม่ได้ล้อมกรอบด้วยนโยบายของรัฐบาลเลย นี่แหละครับ ท่านประธาน จึงเป็นเรื่องทำให้กระผมไม่สบายใจ กระผมไม่สามารถหาคำตอบได้ในเอกสารหนัก ๘ กิโลกรัมนี้เลย ในความเห็นส่วนตัวของกระผมครับ ท่านประธาน ตัวแปรที่สุดในงบประมาณฉบับนี้เช่นฉบับก่อน ๆ ก็คืองบกลาง ในปี ๒๕๑๗ นี้ เรามีงบกลาง ๓,๓๑๖ ล้านบาท เศษกระผมไม่พูดถึง เอกกันถ้วน ๆ ถ้วน ๆ เช่นนี้ ปีนี้รัฐบาลตั้งงบกลางไว้เป็นเงิน ๔,๓๖๕ ล้านบาท ที่กระผมว่าแสนนั้นนะ ก็เพราะว่างบกลางนี้ทำความเจ็บปวดมาสู่ประชาชนมากมายเหลือเกินงบกลางฉบับนี้เจ็บปวดอย่างไรครับ เจ็บปวดที่ว่าผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณสามารถจะสั่งจ่ายทำอะไรกับงบกลางนี้ก็ได้ แม้แต่การทำปฏิวัติ ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณสามารถจะสั่งจ่ายเงินจากงบกลางนี้ทำการปฏิวัติได้ แต่กระผมเชื่อเหลือเกินครับ ท่านผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณท่านผู้นี้ไม่ทำเช่นนั้นแน่ แต่ว่าที่ครับเป็นเช่นนั้น อำนาจมันมีเพียงไร อันตรายเพียงไร ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณสามารถที่จะจัดสรรเงินงบกลาง ๔ พันกว่าล้านบาท นี้สามารถจัดสรรได้ สับเปลี่ยนก็ได้ ปรับปรุงได้ ตบแต่งก็ได้ อะไรได้ทุกอย่าง ท่านประธานครับ เฉพาะในมาตรา

๔ (๙) และ (๑๑) ถ้าหากว่าท่านสมาชิกจะกรุณา โปรดดูเฉพาะในมาตรา ๔ (๙) และ (๑๑) แล้ว ท่านจะเห็นว่างบกลาง ๒ งบนี้เป็นเงินถึง ๙๔๒ ล้านบาทซึ่งจะจ่ายประการใดเพื่อรักษาความมั่นคงหรือเพื่อกรณีฉุกเฉินนั้นอยู่ในดุลพินิจ อยู่ในอำนาจของผู้ดำเนินการสำนักงบประมาณทั้งสิ้น งบกลางนี้จึงเป็นงบที่อันตราย แต่กระผมก็หวังว่าผู้ดำเนินการสำนักงบประมาณผู้ซึ่งซึ่มทราบดีถึงเหตุการณ์แต่ก่อนๆ มาคงจะไม่ปล่อยให้เอาเงินของราษฎรมาซื้อของให้ราษฎร อัฐยายซื้อขนมยาย ดังเช่นแต่ก่อนเกิดขึ้นอีก ถึงแม้ว่ากระผมจะทราบว่าเวลานี้ก็มีอดีต ส.ส. บางท่านได้วิ่งเต้นกับสำนักงบประมาณแล้วในการที่จะใช้เงินจากงบกลางนี้เพื่อในการไปทำการหาเสียง อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดีครับ ท่านประธาน เพื่อป้องกันการครหา ดังที่เราทราบกันดีอยู่แล้ว กฎหมายวิธีการงบประมาณนั้นให้อำนาจผู้ดำเนินการสำนักงบประมาณอย่างมากมายมหาศาล กระผมจึงอยากจะกราบเรียนถามรัฐบาลเฉพาะประเด็นนี้ว่า ในกรณีที่ผู้ดำเนินการอนุมัติจ่ายเงินงบกลางแล้ว คณะรัฐมนตรีได้รับทราบหรือเปล่าที่กระผมทราบว่า ในอดีตนั้นในกรณีเช่นนี้คณะรัฐมนตรีไม่เคยทราบเลย และถ้าเป็นจริงจึงเป็นเรื่องที่น่าเป็นห่วงอย่างยิ่ง และรัฐบาลควรจะได้พิจารณาแก้ไขกฎหมายวิธีการงบประมาณเสียใหม่ นอกจากนี้กระผมใคร่ทราบว่าเงินงบกลางนี้เมื่อผู้ดำเนินการสำนักงบประมาณจ่ายแล้ว สมมติว่า และแจ้งต่อรัฐบาลแล้ว รัฐบาลจะสามารถรายงานต่อสภาได้หรือไม่ว่าได้จ่ายอะไรไปอย่างไรและทำอะไร ที่กระผม ย้ำนี้ครับ ท่านประธาน เพราะมีเหตุผลว่าเงินมันมากมายเหลือเกิน อำนาจมันมีมากมาย เงินมากมายเช่นนี้มันมีทางรั่วไหลได้แยะ จึงอยากจะกราบเรียนถามรัฐบาลด้วย สำหรับเรื่องงบประมาณการลับ มีผู้กล่าวกันมากครับในการประชุมเมื่อก่อนนี้ ในการประชุมพิจารณางบประมาณวันนี้ยังไม่มีท่านผู้ใดกล่าว ท่านประธาน กระผมเห็นว่าในหลักการแล้ว ทุกประเทศและประเทศไทยเราก็ไม่ยกเว้น การมีงบประมาณลับเป็นของจำเป็นต้องมียางการลับ ไม่มีปัญหาครับ เป็นของจำเป็นเหลือเกินที่เราจะต้องมียางการลับเพื่อความคล่องตัว การบริหารงานตามโครงการบางอย่างที่รัฐบาลไม่สามารถจะเปิดเผยให้ประชาชนรู้ได้ หน่วยงานต่างๆ ที่เราพอจะทราบกัน พอจะทราบกันว่ามีงบประมาณลับแน่ๆ ก็เช่นกระทรวงกลาโหม กอ.รมน. กรป. กลาง กรมประมงล่าวกลาง สุลกากร ต่างประเทศ มหาดไทย และสำนักนายกรัฐมนตรี กระผมว่ามีความจำเป็น เหล่านี้มีความจำเป็นต้องมีเงินงบประมาณลับแต่ก็มีหลายหน่วยงาน เช่น หน่วยงาน พตท. ขึ้นอยู่กับผู้ว่าราชการจังหวัด รัปใช้มหาดไทยในอดีต ก็น่าที่จะต้องติดตาม

ดูว่าการใช้เงินงบประมาณกลับในหน่วย พตท. นั้นเป็นไปตรงตามเป้าหมายหรือไม่เพียงไร กระผมเห็นใจครับ ท่านประธาน ที่กระทรวงกลาโหมไม่สามารถที่จะเปิดเผยรายการอะไรต่างๆ ได้มากกว่าเท่าที่ปรากฏให้เราเห็น งบประมาณกระทรวงกลาโหมตั้งไว้ ๗,๖๕๐ ล้านบาทนั้น ในจำนวนนี้เป็นงบประจำเสีย ๖,๕๕๕ ล้านบาท และก็รวมทั้งงบราชการลับอยู่ในนี้ด้วย ถ้ากระผมเข้าใจไม่ผิด แต่ถ้าหากกระผมก็เผชิญไปได้ทราบมาครับ ไปชอกแซกๆ ทราบมาได้ว่า ในงบราชการลับของกระทรวงกลาโหมนี้มีอย่างนี้ครับ ท่านประธาน มีสร้างบ้านพักนายทหาร ๑ หลังเป็นเงิน ๓๕๐,๐๐๐ บาท มีการสร้างบ้านพักทหารเรือชั้นประทวน มีการสร้างถังน้ำซีเมนต์เก็บน้ำฝน มีการอุดหนุนสถานวิทยุแห่งหนึ่ง ๓๕,๐๐๐ บาท มีการถมดิน ๑๓ ไร่ ๕๐๐,๐๐๐ บาท ของเหล่านี้ครับ กระผมเผชิญไปได้ทราบมา ชอกแซกได้ทราบมาได้ ซึ่งมันอยู่ในงบราชการลับ กระผมมองไม่เห็นว่าการสร้างถังน้ำซีเมนต์ หรือการถมดิน ๑๓ ไร่เป็นเงิน ๕๐๐,๐๐๐ บาทนี้จะป็นงบราชการลับได้อย่างไร ถ้าหากเราลับเสียหมด กระผมเห็นด้วยครับว่า ต้องมีงบราชการลับ แต่การสร้างบ้านพักให้แก่ทหารประทวนหรือนายทหารของกองทัพนั้นนะ กระผมว่ามันไม่ใช่งบราชการลับ ถ้าหากจะเป็นการมีโครงการในการที่จะพัฒนากองทัพอะไร เช่นนั้นแล้ว งบประมาณลับควรมีอย่างยิ่ง ซึ่งไม่ควรที่จะเปิดเผย กระผมว่าดูอะไรเป็นลับเสียหมด จึงอยากจะฝากอันนี้ให้รัฐบาลทราบด้วย ท่านประธานครับ กระผมขออีก ๒ นาทีเท่านั้นเอง กระผมคงไม่สามารถหยุดอภิปรายได้ถ้าไม่ได้พูดถึงข้อเท็จจริง อีกประการหนึ่ง สิ่งนั้นก็คือ ตลอดเวลา ๔ ปีมานี้ งบประมาณรายจ่ายของแต่ละกระทรวงในข้อเท็จจริงนะครับ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ งบประมาณรายจ่ายของแต่ละกระทรวงๆ นั้นจ่ายไม่หมด จวนๆ สิ้นปีก็ขออนุมัติคณะรัฐมนตรีตัดจ่าย เฉพาะงบประมาณปี ๒๕๑๖ มียอดตัดจ่ายเกือบ ๕,๐๐๐ ล้านบาท เกือบ ๕,๐๐๐ ล้านบาท จริงอยู่ครับ ท่านประธาน เงิน ๕,๐๐๐ ล้านบาทนี้ไม่หายไปไหน หรือเราไม่จำเป็นต้องเป็นห่วงจะต้องมาออกกฎหมายยึดทรัพย์เรียกคืน จนท่านนายกรัฐมนตรีต้องใช้มาตรา ๑๗ กระผมไม่ได้หมายความว่า จะสูญหายเงิน ๕,๐๐๐ ล้านบาท ไม่ใช่ แต่ถ้าหากว่าเราคำนึงถึงว่าโครงการต่างๆ และบริการต่างๆ ที่จะถึงมือประชาชน ต้องล่าช้าไป เช่นนี้ก็ดูเป็นการเอาเปรียบประชาชน ซึ่งเป็นเจ้าของเงินเสียเหลือเกิน ความจำเป็นอีกอย่างหนึ่งสุดท้ายที่กระผมอยากจะกราบเรียนท่านประธานก็คือว่ารัฐบาลจะต้องคำนึงต่อไปก็คือหลักการของการทำงบประมาณ ซึ่งยังหละหลวมอยู่มากในความเห็นของกระผมเวลานี้เรา

อาจจะมีการตรวจสอบ (pre-audit) ที่ดี แต่ผมเชื่อเหลือเกินว่าเราไม่มีโพสต์ออดิต (post-audit) ที่ดีเลย เพราะเหตุว่าลำพัง ค.ต.ง. นั้นก็มีหน้าที่ตรวจรายการจ่ายเท่านั้นเอง แต่ที่ไม่มีหน้าที่ในการติดตามผลและการประเมินผลงาน ผู้ที่จะติดตามผลงานก็คือหน่วยงานนั้นๆ เอง ที่นี้เมื่อตัวต้องติดตามผลงานเอง ใช้เงินเอง ขอเงินเองเช่นนั้นแล้ว ท่านประธานลองคิดดูซิครับว่าเงินที่เราอนุมัติไป ๔ หมื่น ๘ พันล้านนี้มันจะใช้ไปถึงมือประชาชนจริง ๆ ได้อย่างไรเพียงไร ผลงานที่แถลงว่าจะทำเช่นนั้นเช่นนี้จะทำหรือเปล่านั้นไม่ทราบ งบประมาณของเรา ท่านประธานครับ แต่ละปีจึงสูญเสียหายมากเหลือเกิน กระทบจึงอยากจะขอตั้งข้อสังเกตไว้ ณ ที่นี้ด้วย เมื่อสรุปแล้วกระทบเชื่อเหลือเกินครับ ท่านประธาน ว่าสภานี้คงไม่ขัดข้องในหลักการที่จะรับร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายปี ๒๕๑๘ ที่รัฐบาลเสนอมารัฐบาลจะสนับสนุนร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ แต่ว่าถ้าจะเปรียบรัฐบาลนี้เหมือนนางโมรา ก็น่าจะกล่าวได้ว่า นางโมราเหมือนน้ำค้างที่พรมพฤษภ เมื่อยามตีกดงจะรองมาดื่มได้ พอรุ่งแสงสุริยฉายก็หายไป เพิ่งเห็นใจเจ้าเมื่อใจจะจากจร ขอขอบคุณครับ

นายชนะ รุ่งแสง : ท่านประธานสภาที่เคารพ กระทบ ชนะ รุ่งแสง ครับ จากเอกสารทางงบประมาณและที่เอกสารประกอบงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลประจำปี ๒๕๑๘ ตามที่ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ได้แถลงต่อสภาแห่งนี้แล้วนั้น ประกอบกับกระทบได้ดูรายการทางงบประมาณทั้งหลายแล้วและจากรายละเอียดในปีปฏิทินของการดำเนินงานตามงบประมาณของสำนักงานงบประมาณของประเทศไทยแล้ว กระทบได้ดูแล้วเห็นว่างบประมาณปี ๒๕๑๘ นี้เริ่มดำเนินตั้งแต่เดือนมกราคม คือให้ส่วนราชการต่างๆ ส่งรายละเอียดให้สำนักงานงบประมาณในเดือนมกราคม แล้วก็เดือนมีนาคม และทั้งรัฐวิสาหกิจอะไรทั้งหลายก็จัดส่งรายละเอียดจนกระทั่งขั้นสุดท้ายส่ง กรม. และ กรม. ก็ได้ดำเนินการจนส่งร่างพระราชบัญญัติงบประมาณปี ๒๕๑๘ สู่อ่าง ณ วันนั้นนั้น ที่กระทบอ้างบอกว่าเริ่มงานกันตั้งแต่ต้นเดือนหรือกลางเดือนมกราคม ๒๕๑๗ นั้น ก็ด้วยกระทบจะอ้างให้เห็นว่ารัฐบาลนี้ได้ดำเนินการงบประมาณ ปี ๒๕๑๘ ภายหลังจากวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ กระทบจึงมีความเชื่อมั่นว่ารัฐบาลโดย ฯพณฯ อาจารย์ สัญญา ได้คำนึงถึงสภาวะเศรษฐกิจสังคมและความเปลี่ยนแปลงในบ้านเมืองเราแล้ว ความอึดอั้นที่ ๒๐ ปีที่แล้วมานั้นท่านก็คงได้ตระหนักและรู้เห็นแล้วรับทราบยอมรับต่อ

สภาพการเปลี่ยนแปลงในขณะนี้ กระผมจึงคิดว่าทางรัฐบาลและเจ้าหน้าที่สำนักงานประมงนั้น ได้ใช้ดุลพินิจอย่างดีให้สอดคล้องและเหมาะสมต่อภาวะเศรษฐกิจสังคมและการเมืองของประเทศในปัจจุบันแล้ว แต่จะอย่างไรก็ตาม โดยที่กระผมเป็นคนหนึ่งในการรณรงค์การวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณแผ่นดินเพิ่มเติม ปี ๒๕๑๗ สิ่งที่กระผมจะลืมเสียมิได้ในการทำงานอันนั้นก็คือข้อสังเกตของคณะกรรมการที่เสนอให้รัฐบาลในการจัดทำงบประมาณ ปี ๒๕๑๘ อันมีผลสืบเนื่องมาจากพระราชบัญญัติงบประมาณเพิ่มเติมปี ๒๕๑๗ ข้อสังเกตของคณะกรรมการนั้นได้ตั้งไว้ว่า

๑. การจัดทำงบประมาณรายจ่ายของกระทรวงกลาโหมนอกเหนือจากรายจ่ายประเภทเงินราชการลับและรายจ่ายสำหรับกิจการอันเป็นความลับทางราชการทหารแล้วควร จะแยกรายการให้สหภาพพอสมควร

๒. การจัดทำงบประมาณรายจ่ายของกรมตำรวจนั้นควรจะได้ตั้งรายการและมีรายละเอียดเช่นเดียวกับส่วนราชการอื่น ๆ

นั้นเป็นข้อเสนอซึ่งสภาแห่งนี้ได้รับรองไปแล้ว จะอย่างไรก็ตาม รายละเอียด ละเอียดตามที่ เป็นคอนเท้นท์ (content) ของงบประมาณในแต่ละไอเท็ม (item) นั้น เช่นกระทรวง อื่น ๆ เขาทำกันทุกกระทรวง ก็คือ งบเงินเดือน ค่าจ้างประจำ ค่าจ้างชั่วคราว ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ ค่าครุภัณฑ์ ค่าที่ดินสิ่งก่อสร้าง เงินอุดหนุนและรายจ่ายอื่น ๆ กระผม ขอขอบคุณรัฐบาลที่ได้ดำเนินการแก้ไขไปแล้ว สำหรับกรมซึ่งแต่ะไม่ได้ คือกรมตำรวจ ณ บัดนี้กรมตำรวจได้เปลี่ยนแปลงตัวเอง ยอมรับสภาพในสังคมปัจจุบัน กรมตำรวจได้แก้ไข ปรับปรุงวิธีการงบประมาณของกรมตำรวจเยี่ยงกรมอื่น ๆ ในกระทรวงมหาดไทยและเยี่ยง กรมอื่น ๆ ในกระทรวงอื่น ๆ ยกเว้นกระทรวงกลาโหมครับ เหตุผลในการที่กระผมจะต้อง อภิปรายในปัญหาเงินของกระทรวงกลาโหมก็อยู่ที่ว่า กระทรวงกลาโหมนั้นในความรู้สึกของ กระผมเองแล้ว แม้ว่าท่านจะยอมรับในสภาพสังคมและการเปลี่ยนแปลงภายหลังวันที่ ๑๔ ตุลาคมแล้วอย่างไรก็ตาม ท่านจะยอมรับในความอึดอันตันใจในระยะเวลา ๒๐ ปีที่แล้วมา เพียงไรก็ตาม ณ บัดนี้กระทรวงกลาโหมก็ยังคงเป็นกระทรวงกลาโหมซึ่งค่อนข้างจะแต่ะ มิได้ แต่ะได้ก็เพียงเล็กน้อยเท่านั้น เหตุผลที่กระผมอภิปรายงบประมาณของกระทรวงกลาโหมมากกว่า

กระทรวงอื่น ก็เพราะว่ากระทรวงกลาโหมไม่ได้มีวิวัฒนาการทางงบประมาณเท่าที่วิวัฒนาการ
 เยี่ยงงบประมาณของกระทรวงอื่นจะพึงทำ และยิ่งไปกว่านั้นกรรมวิธีของกระทรวงกลาโหมนั้น
 เท่าที่ทราบกันมาก็เนื่องมาจากว่าได้ถูกรอบงำและอันท้อเชอเบิล (untouchable) แต่ไม่ได้
 โดยผู้ดำเนินการปฏิวัติทั้งหลาย ณ บัดนี้สภาพและกลืนไอของการปฏิวัตินั้นน่าจะได้เสร็จสิ้น
 ไปแล้วและไม่มีเหลืออยู่ในเมืองไทย ในความรับผิดชอบของคนไทยทุกหมู่ทุกเหล่า กระผม
 จึงเห็นว่างบประมาณของกระทรวงกลาโหมนั้นจึงควรจะเป็นสิ่งที่แตะได้กันเสียที ไม่ว่าจะโดย
 คณะรัฐบาลปัจจุบัน ส่วนราชการผู้เกี่ยวข้อง เช่น ค.ต.ง. หรืออย่างไรก็ตาม กระผมขอกราบ
 เรียนต่อประธานสภาและสภาแห่งนี้ว่า เงินงบประมาณของกระทรวงกลาโหมนั้นทุกปี ค.ต.ง. ไม่เคย
 แตะได้ และเมื่อเป็นกระทรวงซึ่ง ค.ต.ง. ไม่สามารถจะแตะได้เช่นกระทรวงอื่นแล้ว กระทรวงอื่น
 เขามีเงินเหลือปีเก่าส่งคืนให้กระทรวงการคลัง แต่กระทรวงกลาโหมในประวัติศาสตร์เท่าที่
 แล้วมาในระยะเท่าที่เรารู้โดยการปฏิวัติตลอดมานั้น ไม่เคยมีเงินเหลือจ่ายปีเก่าส่งคืน
 แม้ว่าเงินที่กระผมกล่าวจะยืนยันได้แน่นอนอันหนึ่งก็คือเงินทหารหนี ทหารเกณฑ์ทั้งหลาย
 ที่หนีราชการทหาร เบี้ยเลี้ยง และเงินเดือนของทหารเหล่านี้ ซึ่งเป็นสิ่งที่แน่นอนว่าในแต่ละปี
 นั้นจะต้องมีทหารหนีแน่นอน แล้วก็ทหารหนีเหล่านั้นจะต้องไม่ได้รับเบี้ยเลี้ยงและเงินเดือน
 แต่เบี้ยเลี้ยงและเงินเดือนของทหารหนีเหล่านั้นไม่ได้เคยส่งคืนกระทรวงการคลังแม้แต่สตางค์
 แดงเดียว ค.ต.ง. ก็แตะไม่ได้ สิ่งนี้กระผมจึงเน้นหนักว่า ถึงเวลาแล้วที่จะแก้ไขงบประมาณ
 ของกระทรวงกลาโหม สำหรับงบประมาณของกระทรวงกลาโหมนั้นรายละเอียดเท่าที่แตกแยก
 นั้นก็จัดว่าไม่เพียงพอเท่าที่ควร ดังกระผมจะกราบเรียนให้ท่านเห็นได้ว่ากระทรวงกลาโหมนั้น
 มียอดงบประมาณสำหรับปี ๒๕๑๘ นี้ ๖,๕๕๕ ล้านบาทเศษ ก็แยกออกเป็นงบประจำ งบ
 พัฒนากองทัพ กระผมกราบเรียนขอภัยครับ ความจริงยอดงบประมาณรวมของกระทรวง
 กลาโหมนั้น ๗,๖๔๐ ล้านบาท แบ่งเป็น ๔ ไอเท็ม (item) ด้วยกัน คืองบประจำ ๖,๕๕๕
 ล้านบาท งบพัฒนากองทัพ ๖๐๐ ล้านบาท โรงกลั่นน้ำมันบางจาก ๕,๕๐๐ ล้านบาท โครงการ
 ย้ายอยู่เรือของกองทัพเรือ ๓๕ ล้านบาท ยิ่งกว่านั้นก็ได้แยกออกเป็นเงินพัฒนากองทัพ ใน
 ยอดเงินพัฒนากองทัพบก ๖๐๐ ล้านบาทนั้นก็แยกออกเป็น กองบัญชาการทหารสูงสุด ๒๐
 ล้านบาท กองทัพบก ๒๕๐ ล้านบาท กองทัพเรือ ๑๔๕ ล้านบาท กองทัพอากาศ ๑๔๕ ล้าน
 บาท รายละเอียดไม่ได้มี แยกออกมาเป็นหมวดค่าที่ดิน สิ่งก่อสร้าง สิ่งอะไรพวกนี้เลย กระผม

ก็เห็นด้วยกับท่านสมาชิกผู้มีเกียรติที่กล่าวเมื่อกี้คือ คุณพิชัย รัตตกุล ได้บอกว่าเงินราชการลับที่ใช้กันนั้นก็เงินประเภทสร้างบ้านพัก อุดหนุนสถานีวิจัย ซึ่งสิ่งเหล่านั้นไม่พึงกระทำเป็นเงินราชการลับเป็นอย่างยิ่ง แต่เป็นการใช้เงินราชการลับโดยขาดความรับผิดชอบขาดการดูแลเท่าที่ควร ไม่มีใครที่จะแตะได้ กระผมจึงเห็นว่า เงินงบประมาณของกระทรวงกลาโหมนั้นจึงเป็นสิ่งที่น่าจะได้แก้ไขปรับปรุงให้แตะได้ แล้วสำหรับเงินราชการลับในปีนี้ของกระทรวงกลาโหมนั้น เป็นของสำนักปลัดกระทรวงเสีย ๘ ล้านบาท กองบัญชาการทหารสูงสุด ๑๓๙ ล้านบาท กองทัพบก ๕๑ ล้านบาท กองทัพเรือ ๓ ล้านบาท กองทัพอากาศ ๓ ล้านบาท หลักเกณฑ์ในการแบ่งเงินราชการลับกันนี้ กระผมไม่ทราบว่าใช้กรรมวิธีในทางใด จะอย่างไรก็ตาม แม้ว่ากองทัพบกเองก็ได้เพียง ๕๑ ล้านบาท กองทัพเรือก็ ๓ ล้านบาท กองทัพอากาศ ๓ ล้านบาท แต่กองบัญชาการทหารสูงสุดนั้นมีจำนวนถึง ๑๓๙ ล้านบาท อันเงินราชการลับนี้ก็เป็นที่ทราบกันดีที่อยู่แก่ใจแล้วว่าหน่วยงาน กรป.กลางและ บก.ปค. ซึ่งขณะนี้ได้เปลี่ยนชื่อไม่ใช่ บก.ปค. ไปแล้วมันยากเหลือเกินที่กระผมจะจำ เพราะฉะนั้นกระผมจะไม่เอ่ยชื่อนั้นเพราะถือได้ว่าเรื่องราวและความเป็นมาของ กรป. กลาง และ บก.ปค. เท่าที่เป็นมานั้น เป็นการยื้อยุดคุดกระซากกันระหว่างอำนาจทางการเงินและอำนาจทางการบังคับบัญชา สิ่งนี้ท่านผู้อยู่ในวงการกระทรวงกลาโหม ท่านผู้อยู่ในวงการ ๓ เหล่าทัพทั้งหลายก็คงจะทราบ เมื่อท่านยอมรับทราบสิ่งนั้นแล้ว ในสภาพสังคมอย่างที่เป็นอยู่ขณะนี้ท่านจะแก้ไขใหม่ ถ้าท่านไม่กล้าแตะ เพราะว่าถือว่าโตด้วยกันแล้ว อีกไม่เท่าไรก็จะจากกันไปแล้วอายุก็มากด้วยกันแล้ว กระผมขอเอาตัวกระผมเป็นกามิกาเซ่กระตุ้นให้ท่านทั้งหลาย บอกแก้กันเสีย แล้วก็บอกว่า “ชนะมันให้แก้ ผมจึงจำเป็นต้องแก้ ความจริงแล้วไม่มีเจตนาที่จะแก้เลย อ้ายเจ้านั้นแหละมันทำให้แก้ ผมจึงจำเป็นต้องแก้ ขอทราบเท่าท่านได้โปรดแก้เสียตั้งแต่บัดนี้เถอะครับ” เมื่อเป็นอย่างนี้กระผมก็พูดกับกระทรวงกลาโหมมากแล้ว กระผมจะขอพูดของทางด้านอื่นบ้างงบประมาณงบกลาง สำหรับงบกลางนั้นเป็นเรื่องที่น่าศึกษาอยู่เหมือนกัน ในเรื่องการรักษาความมั่นคงของชาติ วงเงินถึง ๕๓๑ ล้าน การใช้เงินในงบกลางอีกกรณีหนึ่งก็คือกรณีฉุกเฉินเมื่อจำเป็นอีก ๔๑๑ ล้าน ประเด็นที่ ๓ คือค่าชดเชยการก่อสร้าง ๕๗๐ ล้านบาท สิ่งนี้เป็นสิ่งที่ได้มีหลักเกณฑ์ในการเตรียมการและผูกพันไว้แล้วแค่นั้นเพียงไรนั้น เป็นเรื่องทีคณะรัฐมนตรีน่าจะได้ชี้แจงให้ทราบด้วย และสิ่งอีกอันหนึ่งซึ่งกระผมได้พูดในทางลบมามาก ใน

ทางไม่ดีไม่งาม แต่ก็จะต้องชงพุดในทางบวก ซึ่งเป็นทางดีทางงามบ้าง แต่ก็ต้องขอตำหนิดด้วย
 สิ่งนั้นก็คือในสภาวะสังคมอย่างที่เป็นอยู่ขณะนี้งบประมาณของทางราชการตำรวมนั้นกระผม
 เชื่อเหลือเกินว่าทางราชการกรมตำรวจ แม้แต่อธิบดีกรมตำรวจซึ่งเป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการ
 กระทรวงมหาดไทย ก็คงมีเจตนาที่จะดำเนินการใช้มาตรการของผู้รักษาความปลอดภัยใน
 ประเทศ ในอันที่จะให้บ้านเมืองสู่ความสงบเรียบร้อย ไม่มีเหตุการณ์ร้ายที่โหด เหตุการณ์
 ร้ายที่นี้ อันเป็นการเขย่าขวัญต่อประชาชนและสังคมแต่จะอย่างไรก็ตาม เมื่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
 กระผมกราบเรียนท่านประธาน และกราบเรียน ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรี
 ทั้งคณะว่า กระผมเห็นตำรวจที่เป็นอยู่ขณะนี้แล้ว สิ่งที่เขาถืออันนั้นมันเพียงชื่อว่าเป็นเป็น กระผม
 ยกตัวอย่าง อ้ายปืนบาเรตต์ดัก ที่ตำรวจถืออันนั้น ควรจะส่งไปขายเซียงกงได้แล้ว ไม่มีความหมาย
 ในการใช้เลย แต่ว่าทางราชการตำรวจก็ต้องใช้ เอามาเขียนเสือให้วัวกลัวเท่านั้น ในสภาพ
 สังคมเท่าที่เป็นอยู่ขณะนี้งบประมาณของตำรวจไม่ได้เพิ่มขึ้น เหตุการณ์ทางสังคมเลวลง แต่
 งบประมาณของตำรวจไม่ได้เพิ่มขึ้น ในเวลาเดียวกันความบกพร่องของกรมตำรวจอีกอันหนึ่ง
 ก็คือ ๓ เหล่าทัพ ทักษก ทักษเรือ ทักษอากาศ มีโรงเรียนนายสิบทหารบก มีโรงเรียนจำอากาศ
 มีโรงเรียนจำทหารเรือ ตำรวจคิดจะมีโรงเรียนนายสิบตำรวจเอาบ้างไหม ทั้ง ๓ เหล่าทัพเขา
 มีโรงเรียนนายสิบ โรงเรียนจำ เอานักเรียนที่จบ ม.ศ. ๓ เข้ามาฝึกอบรมบ่มให้มันเป็นทหาร
 แต่กรมตำรวจรับเด็ก ม.ศ. ๓ เขาเข้ามาใส่เครื่องแบบตำรวจแล้วให้ไปทำงานตำรวจ อ้ายคน
 เหล่านั้นไม่ได้มีสันดานตำรวจ มีสันดานเยี่ยงโจรหรือมีสันดานเยี่ยงเด็กที่เกาะกันอยู่ตามราว
 สะพาน แล้วท่านคิดหรือว่าคนเหล่านั้นจะไปรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนได้ กระผม
 ผากต่อท่านประธานผ่านท่านนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยด้วย
 ครั้นว่า อันตำรวจและกำลังตำรวจขณะนี้ ไม่เพียงพอทั้งเครื่องมือและกำลังคน เท่าที่เป็นอยู่นั้น
 ไม่ได้มีศักดิ์ศรีแห่งความเป็นตำรวจเท่าที่ควร เพราะท่านเพียงแต่เอาคนมาใส่เครื่องแบบตำรวจ
 ให้เขาทำงานตำรวจเท่านั้น กระผมได้พูดถึงเรื่องรายจ่ายมามาก กระผมก็จะขอกราบเรียน
 ท่านประธานถึงเรื่องรายรับ อันรายจ่ายทั้งหมด ๔ หมื่น ๘ พันล้านบาท แต่เราจะเห็นว่า
 รายรับทั้งหมดสิ่งที่เป็นหลักก็คือเงินค่าภาษีอากร ๓ หมื่น ๕ พันล้านบาท เงิน ๓ หมื่น ๕
 พันล้านบาทนี้ ปีที่แล้ว ๒๕๑๗ ๓ หมื่น ๒ พันล้านบาท ปีนี้ ๓ หมื่น ๕ พันล้านบาท ใน
 ระบบสภาวะสังคมเยี่ยงที่เป็นขณะนี้ ความเหลื่อมล้ำในสังคมกว่าที่เป็นอยู่ขณะนี้ ประชาชน

ต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงในลักษณะที่จะให้คนไทยทั้งชาติอยู่รอด และไปด้วยกันได้ไม่มีแก๊ป (gap) ระหว่างคนรวยกับคนจนมากนัก ไม่มีคนที่เหลือกินเหลือใช้มากเกินไปจนกระทั่งคนที่ไม่มียากไม่มีให้อยู่ไม่ได้ แต่ระบบภาษียังเป็นอย่างนี้ กระผมถือว่านอกเหนือจากสิ่งที่ท่านได้มีรูรั่วและช่องโหว่ในเรื่องการดำเนินการในเรื่องภาษีแล้ว มาตรการในเรื่องภาษีในอันจะเพิ่มรายได้ของรัฐและขจัดความเหลื่อมล้ำในสังคมนั้น รัฐบาลนี้ไม่ได้คำนึงถึง จึงออกรูปแบบของงบประมาณในลักษณะนี้ กระผมขอฝากต่อรัฐบาลไว้ด้วยว่า ท่านจำเป็นจะต้องหารายได้เข้ามาเป็นของรัฐในระบบภาษีอากรให้มากกว่าเท่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ และอุดช่องโหว่และรูรั่วให้มากกว่าเท่าที่ดำเนินการอยู่ขณะนี้ ซึ่งรั่วไหลในทั้งลักษณะของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานของราชการเอง และประชาชนผู้เสียภาษี ในลักษณะที่ไม่ยอมเสียภาษี หรือหลีกเลี่ยงภาษีหรือสมยอมร่วมกัน ด้วยเหตุผลดังกล่าวกระผมกราบเรียนต่อท่านก็เพื่อที่ท่านจะใช้ระบบภาษีนั่นเป็นเครื่องคลี่คลายความเหลื่อมล้ำของสังคมในปัจจุบัน เพื่อให้คนไทยทั้งชาติได้อยู่ด้วยกันได้ ไม่ใช่อีกพวกหนึ่งอยู่อย่างข้างบน อีกพวกหนึ่งอยู่อย่างไม่มีจะกิน กระผมขอกราบขอบพระคุณและฝากต่อกรมการที่จะพิจารณาพระราชบัญญัติงบประมาณปี ๒๕๑๘ นี้ด้วยว่าสิ่งไรอันควรที่จะแก้ไขได้ ปรับปรุงได้ โยกย้ายได้ พิจารณาติรายละเอียดเข้ามาให้ต้องเห็นได้ โดยปราศจากเสียซึ่งอคติ และความเกรงใจใดๆ แล้ว กระผมไม่คิดว่าในสมานิติบัญญัติแห่งนี้น่าจะมีบุคคลประเภทที่ใช้ความมียาวของตัวเองตั้งงบประมาณไป กระผมเชื่อด้วยความสุจริตใจและเชื่อในเจตนาดีของสภาแห่งนี้ ขอขอบพระคุณ

นายปราโมทย์ นาครทรรพ : ท่านประธานสภาที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ กระผมมีความรู้สึกเห็นอกเห็นใจรัฐบาลเป็นอันมาก และกระผมมีความโน้มเอียงที่จะยอมรับหลักการร่างพระราชบัญญัติงบประมาณนี้ของรัฐบาลแต่โดยดี แต่ว่ากระผมใคร่จะตั้งข้อสังเกตว่า รัฐบาลไม่น่าจะมั่งง่าย หรือหาข้อแก้ตัวหรือไปบ่นข้างหลังว่า รัฐบาลนี้มีความลำบาก เพราะว่า จะต้องเสริมสร้างความเป็นประชาธิปไตย และปรับปรุงระบบราชการจากกองมรดกของระบบเผด็จการ และจากกองมรดกที่ได้รับสืบทอดมาจากระบบราชการที่คร่ำคร่าล้าสมัย สิ่งที่กระผมอยากจะกราบเรียนให้ท่านประธานและที่ประชุมนี้ทราบ เพื่อนสมาชิกผู้มีเกียรติหลายท่านก็ได้กราบเรียนไปแล้ว กระผมจะไม่กราบเรียนในหลักการให้ยืดเยื้อเพื่อประหยัดเวลาของ

สภานี้ แต่กระผมใคร่จะขอตั้งข้อสังเกตบางประการเกี่ยวกับโครงสร้างและลักษณะที่รัฐบาลนี้ เสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณนี้มาโดยความหวังว่า รัฐบาลนี้และคณะกรรมการจะ ได้ไปปรับปรุงให้ดีขึ้นได้ ข้อสังเกตโดยทั่ว ๆ ไปของกระผมเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ งบประมาณฉบับนี้ เพื่อสมาชิกผู้ที่มีเกียรติท่านหนึ่งได้กล่าวไปแล้ว กระผมขอกล่าวย้าว่า ร่าง พระราชบัญญัติงบประมาณฉบับนี้ ไม่ได้สะท้อนให้เห็นนโยบายของรัฐบาลตามที่รัฐบาลได้เสนอ แก่สภานี้ และสภานี้ได้ยอมรับรองให้รัฐบาลนี้ปฏิบัติการไปตามนโยบายของข้อเสนอ ในทาง ตรงกันข้าม โครงสร้างของงบประมาณฉบับนี้เป็นโครงสร้างซึ่งสร้างขึ้นมาจากความต้องการ ของระบบราชการ ทำกันอย่างเดิม แทบจะเรียกได้ว่า ๒๐ ปีที่แล้วทำมาอย่างไรก็เป็นอย่างนั้น กล่าวคือระบบราชการก็พากันเสนอสิ่งที่ตัวเองคิด สิ่งที่ตัวเองต้องการ สิ่งที่ตัวเองคิดว่าจำเป็น แล้วก็ร่วมมือกับสำนักงบประมาณ รายไหนที่มีความสามารถในการร่วมมือได้ดีก็ได้งบประมาณ มาก รายไหนมีความสามารถร่วมมือได้น้อยก็ได้งบประมาณน้อย แล้วรัฐบาลก็ทำหน้าที่แต่เป็น ผู้ประทับตราลายอนุมัติให้เท่านั้นจะเห็นได้ว่ารัฐบาลนี้ได้แถลงนโยบายอันสำคัญ ๆ หลาย ประการ ซึ่งน่าจะแตกต่างกับรัฐบาลเผด็จการแต่เดิม แต่ว่าสิ่งที่แถลงนั้นไม่ได้สะท้อนออกมา ในงบประมาณเลย นอกจากนั้นงบประมาณที่รัฐบาลเสนอมานี้ยังไม่สะท้อนให้เห็นถึงความ ต้องการและปัญหาจำเป็นที่สังคมเผชิญอยู่ และจะต้องแก้ไขโดยรีบด่วน กระผมจะขอ ยกตัวอย่างเพียง ๒-๓ ประการว่า เวลานี้ปัญหาของประเทศชาติเรา ปัญหาในระบบการเมือง เราคืออะไรบ้าง แล้วก็รัฐบาลนี้ได้สัญญาว่าจะแก้ไขปัญหานั้น แต่ไม่ได้แสดงความจริงจังโดย ใ้งบประมาณที่ถูกที่ควรที่เพียงพอ กระผมจะยกตัวอย่างอันแรกคือ ปัญหาเกี่ยวกับความ ยุ่งยากในทางกรรมกร เราจะเห็นว่าตั้งแต่รัฐบาลนี้ได้เริ่มเข้ารับหน้าที่ ปัญหาเรื่องกรรมกร เป็นปัญหาที่เราประสพอยู่ตลอดเวลา ถ้าท่านลองไปพลิกดูงบประมาณของกรมแรงงาน จะ เห็นว่าแม้แต่การเพิ่มเจ้าหน้าที่สักคนหนึ่งก็ไม่มีงบประมาณให้ แล้วกระผมขอตั้งเป็นข้อสังเกตว่า สภานี้ไม่มีสิทธิที่จะไปเพิ่มงบประมาณ เว้นแต่คณะกรรมการจะเพิ่มให้ เพราะวาระเบียบ ที่ฝ่ายเผด็จการทิ้งไว้ให้เรานั้นไม่ให้สภานี้เพิ่มงบประมาณ ให้แต่คณะกรรมการเท่านั้น งบประมาณอื่น ๆ จะเห็นว่าปัญหาของประเทศชาติเวลานี้เป็นปัญหาเกี่ยวกับเยาวชน ปัญหา ความยากจน ปัญหาสาธารณสุขและสาธารณูปการ รัฐบาลนี้ได้ใ้งบประมาณ ได้ให้ความ สนใจแก่งบประมาณเหล่านั้นเป็นจำนวน ๑ เปรอร์เซ็นต์บ้าง ๓.๒ เปรอร์เซ็นต์บ้าง กระผม

ไม่อยากจะสาธยายรายละเอียด งบประมาณสาธารณสุข งบประมาณสังคมสงเคราะห์ ความยากจนของชาวนา งบประมาณของศาลเด็กของท่านรองประธาน จะเห็นว่าสิ่งเหล่านี้บกพร่องมากแล้วก็เป็นงบประมาณในทางสังคมสงเคราะห์ ก็จัดตามแนวความคิดเก่าๆ เป็นต้นว่า งบประมาณของการศึกษา แทนที่จะทุ่มเทไปถึงการศึกษานอกแบบ การศึกษาก่อนวัยเรียน รัฐบาลนี้ก็ทำแบบขอไปที ก็มีเล็กน้อยเหลือเกิน งบประมาณการปกครองตนเอง รัฐธรรมนูญฉบับใหม่จะได้บีบบังคับให้รัฐบาลกลางต้องผ่อนคลายนานาจน หยิบยั้นการปกครองตัวเองให้แก่ประชาชน จะเห็นได้ว่าการปกครองตนเองของประชาชนนั้นจะไม่สำเร็จ ถ้ารัฐบาลหรือระบบราชการไม่มีความเต็มใจ เราไม่มีงบประมาณสำหรับการปกครองท้องถิ่นมากมายนัก ถ้าจะดูในงบประมาณการอุดหนุนการปกครองตนเอง ส่วนมากก็เป็นการสร้างสำนักงาน สร้างถนน ถ้าหากว่ารัฐบาลนี้จะหยิบยั้นการปกครองตนเองให้แก่ประชาชนอย่างจริงจัง จะต้องมีการเตรียมฝึกอบรมผู้ซึ่งจะเข้ามาเป็นนักการเมือง และนักปกครองตนเองในระดับท้องถิ่น จะต้องมีการตั้งงบประมาณสำหรับเงินเดือนในอัตราส่วนและจำนวนที่ผิดแผกไปจากโครงสร้างงบประมาณเดิม เพราะว่างบประมาณเดิมนั้นเงินเดือน เราได้ใช้เจ้าหน้าที่ประจำของกรมการปกครองบ้าง ของที่อื่นบ้าง แล้วก็ตั้งเงินเดือนแต่เพียงเล็กน้อย ถือว่าเป็นค่าตอบแทน แต่ว่าถ้าหากเราจะปล่อยให้ประชาชนได้ปกครองตัวเองเป็นจำนวนหลาย ๆ พันคน เพื่อเข้ารับหน้าที่เป็นนักการเมืองฝ่ายการปกครองตนเองนี้ อาจจะได้ว่างบประมาณของรัฐบาลนี้ไม่เพียงพออย่างยิ่ง เรื่องที่สาม ที่กระผมอยากจะกราบเรียนให้สภานี้ทราบ เมื่อกี้นี้เพื่อนสมาชิกก็ได้กราบเรียนให้สภานี้ทราบแล้ว เกี่ยวกับความข้องใจและความวิตกในเรื่องงบประมาณลับและงบประมาณของกระทรวงกลาโหม แต่ท่านไม่ได้เสนอแนะวิธีและไม่ได้เสนอข้อเรียกร้องที่แจ่มชัดไปว่าสภานี้ควรจะทำอย่างไร รัฐบาลควรจะทำอย่างไร กระผมขอประทานโอกาสอีกสัก ๒-๓ นาทีที่จะกราบเรียนให้ทราบ, กระผมไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับการจัดตั้งงบประมาณและการเบิกจ่ายเงินประจำปีของกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ โดยไม่แสดงถึงวัตถุประสงค์และแจกแจงรายละเอียดรายจ่ายประเภทต่าง ๆ ดังเช่นกรณีของเงินราชการลับ กระผมใคร่จะเรียกร้องให้รัฐบาลนี้แก้ไขวิธีเกี่ยวกับเงินราชการลับ เพราะเท่าที่ปฏิบัติอยู่ขัดกับหลักการที่ถูกต้องในการจัดสรร เบิกจ่าย และควบคุมการใช้เงินภาษีอากร ซึ่งเก็บมาจากประชาชนผู้เป็นเจ้าของประเทศ การตั้งและเบิกจ่ายเงินแบบราชการลับเป็นจำนวนมหาศาลตามวิธีการปัจจุบันเป็นการให้อำนาจ

แก่หน่วยงานของรัฐฝ่ายเดียวไม่เปิดโอกาสให้มีการควบคุมตรวจสอบรับผิดชอบกับหน่วยงานอื่น ๆ แม้แต่สำนักงบประมาณหรือคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและรัฐสภา กระผมเชื่อว่า งบประมาณรายจ่ายที่ตั้งไว้แบบราชการลับในงบประมาณปีก่อน ๆ และแม้แต่ในปี ๒๕๑๘ นี้ ส่วนใหญ่จะสามารถเปิดเผยให้ประชาชนผู้เสียภาษีทราบได้อย่างกว้าง ๆ ว่า จะเอาไปใช้ในกิจการใดบ้าง กระผมเชื่อว่าถึงการเปิดเผยนี้จะไม่กระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของประเทศชาติ จะไม่ใช่ว่าการเปิดเผยความลับของประเทศชาติแต่อย่างใด ที่สำคัญที่สุด เราเป็นแต่เพียงเปิดเผยรายละเอียดและวัตถุประสงค์กว้าง ๆ เท่านั้น และจะต้องให้มีการชี้แจงรายละเอียดในการเบิกจ่ายของหน่วยงานเจ้าสังกัดแก่สำนักงบประมาณ และก็มีวิธีการที่ไม่ขัดกับหลักผิดชอบและไม่เปิดโอกาสให้ผู้มีอำนาจใช้เงินได้ตามอำเภอใจ กระผมทราบดีว่าอาจจะมียุทธศาสตร์บางอย่างที่ต้องปกปิดไว้เป็นความลับอย่างสุดยอด เช่นการสืบความลับเกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศบางประการ ความลับและความคล่องตัวในยุทธวิธีบางประเภท ซึ่งไม่อาจเปิดเผยได้ รายละเอียดของการตั้งงบประมาณและการใช้จ่ายจริงในเอกสารงบประมาณประจำปีที่ดีพิมพ์เผยแพร่ อาจจะไม่จำเป็นต้องพิมพ์รายการดังกล่าวนั้น แต่อย่างไรก็ตาม จำเป็นที่จะต้องมีกลไกที่เปิดโอกาสให้มีการควบคุมและตรวจสอบโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ในระดับเจ้าหน้าที่ชั้นสูงสุด คือผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ ประธานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และรัฐสภา และงบบที่ทางการไม่สามารถเปิดเผยในเอกสารได้นี้ น่าจะต้องสงวนไว้ สำหรับการนี้ที่เป็นความลับสุดยอดจริง ๆ และจะต้องมียอดจำนวนเงินต่อปีไม่มากนัก เช่นไม่ควรจะเกินหน่วยงานละ ๕ หรือ ๑๐ ล้านบาท มิใช่เป็นจำนวนหลาย ๆ สิบล้านบาท ร้อยล้านบาท ดังเช่นที่เพื่อนสมาชิกได้กล่าวให้ทราบแล้ว กระผมใคร่จะขอเสนอให้กระทรวงทบวงกรมที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งคณะรัฐมนตรีและสภานิติบัญญัติแห่งชาตินี้เร่งพิจารณาจัดตั้งงบประมาณราชการลับของหน่วยงานต่าง ๆ ประจำปี ๒๕๑๘ นี้ลงให้มากที่สุด และมอบอำนาจการควบคุมและตรวจสอบใช้จ่ายจริงแก่เจ้าหน้าที่ชั้นสูงสุด คือผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ ประธานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน โดยความร่วมมือของรัฐมนตรีเจ้าสังกัดผู้มีอำนาจสั่งจ่ายเงินงบประมาณและแจ้งให้สภานี้ทราบ นอกจากเงินงบประมาณราชการลับ จำนวน ๒๐๐ กว่าล้านบาทที่กล่าวมาแล้ว ยังมีค่าใช้จ่ายประจำและงบพัฒนากองทัพของกระทรวงกลาโหมอีกเป็นจำนวนไม่ต่ำกว่า ๗,๐๐๐ ล้านบาท ดังที่เพื่อนสมาชิกผู้มีเกียรติได้พูดถึงแล้ว งบประมาณนี้

มิได้มีการแจกแจงรายละเอียดในการจัดตั้งงบประมาณเช่นเดียวกับกระทรวงทบวงกรมอื่น ๆ เลย การจัดตั้งงบประมาณเช่นนี้แต่เดิมนั้น มีกรมตำรวจอีกกรมหนึ่งซึ่งเคยปฏิบัติ แต่เดิยวันนี้ กรมตำรวจก็เลิกปฏิบัติเช่นนั้นแล้ว การตั้งงบประมาณรวม ๆ โดยไม่จำแนกประเภทการใช้จ่ายนี้ เป็นการปิดทวงไม่ให้ประชาชนได้ทราบว่าภาษีอากรที่ตนเสียให้แก่รัฐได้ถูกนำไปใช้ให้เหมาะสมแก่ความต้องการของประเทศชาติหรือไม่ อีกทั้งทำให้เกิดความยุ่งยากในการควบคุมและการตรวจสอบว่า หน่วยราชการต่าง ๆ ได้ใช้เงินถูกต้องและจริงตามเจตจำนงที่กำหนดไว้หรือไม่ กระผมต้องการให้มีการพัฒนากองทัพอย่างจริงจังเพื่อที่จะได้สร้างทหารอาชีพที่มีประสิทธิภาพและศักดิ์ศรี สามารถจะเป็นหลักประกันความมั่นคงของประเทศชาติและเสริมสร้างระบอบประชาธิปไตยได้ การพัฒนากองทัพได้แก่การสร้างอาวุธยุทโธปกรณ์ และการจัดองค์การให้ทันสมัย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การส่งเสริมสวัสดิการ และเปิดโอกาสให้นายทหารชั้นผู้น้อย ตั้งแต่ชั้นประทวนขึ้นไปได้มีโอกาสก้าวหน้าขึ้น ไม่มีเหตุผลใด ๆ เลยที่จะแจกแจงรายละเอียดไม่ได้ ถ้าแจกแจงวัตถุประสงค์โดยละเอียดกลับจะเป็นผลดีแก่กองทัพและเป็นผลดีให้กำลังใจแก่ทหารทั้งหลายด้วยซ้ำ กระผมอยากจะให้กระทำอย่างเปิดเผย มีข้อปล่อยไว้งบงาบ ซึ่งอาจจะเป็นโอกาสให้บุคคลบางคนนำไปเสริมสร้างบารมีส่วนตัวในทางการเมือง และตีไม่ตีก็ไปทำลายประชาธิปไตยซึ่งเรากำลังต้องการสร้างกันอยู่ กระผมขอเสนอให้สภานิติบัญญัติ คณะรัฐมนตรี นี้ได้เร่งพิจารณามาตรการแก้ไขข้อบกพร่องดังกล่าวนี้โดยด่วน และกระผมอยากจะใคร่กราบเรียนขอทราบความจริงใจของรัฐบาลนี้ว่ารัฐบาลนี้มีความกล้าพอที่จะรับผิดชอบและเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ชื่นชมกับความจริงใจที่รัฐบาลนี้จะสร้างประชาธิปไตยหรือไม่ ขอขอบพระคุณครับ

นายใหญ่ ควิตชาติ : ท่านประธานที่เคารพ ผมได้ฟังการอภิปรายงบประมาณมา ก็ดูที่ท้าวสมาชิกที่อภิปรายทุกคนจะรับหลักการโดยไม่ได้เปลี่ยนแปลงหลักการ ผมนี้ไม่ได้เห็นด้วยกับหลักการ ข้อ ๑. ส่วนข้อ ๒. จะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็เป็นภาระจำยอมที่สภานี้ต้องให้เพราะมันเป็นกรจ่ายตามข้อผูกพันตามกฎหมาย ที่ผมไม่เห็นด้วยนั้นนะ ประการสำคัญก็คือว่างบเงินขาดหรือวิธีการงบประมาณเงินขาดนี้ ผมรังเกียจ เหตุที่ผมรังเกียจก็เพราะมันเกี่ยวพันไปในฐานะในทางเศรษฐกิจ ผมได้ฟังกระแสนกระแสจากสื่อมวลชน ท่านรัฐมนตรีคลังท่านว่าที่จะต้องกู้เงินมาอีก ๘ พันล้าน สำหรับมาจ่ายนั้น เพื่อจะแก้ปัญหาเงินฝืด ท่าน

เรียกเงินอะไรก็ช่างเถอะ แต่ผมฟังจากธนาคารแห่งประเทศไทยบอกว่าเวลานี้เงินกำลังเฟ้อ และผมเห็นด้วยกับธนาคารแห่งประเทศไทยว่า เงินเดี๋ยวนี้นี้เฟ้อ ที่เฟ้อก็เพราะค่าของเงินมันต่ำ เมื่อค่าของเงินต่ำแล้วงบประมาณอื่น ๆ ที่จะบำรุงเศรษฐกิจก็ไร้ความหมายโดยสิ้นเชิง และก็การเพิ่มเงินเดือนหรือค่าจ้างแรงงานกรรมกรก็ไร้ความหมายโดยสิ้นเชิง ผมจึงไม่ชอบนโยบายงบประมาณเงินขาดแต่ผมชอบงบประมาณที่สมดุล จากร่างของรัฐบาลและคำชี้แจงของสำนักงานงบประมาณนั้น ก็ดูจะเป็นว่าเงินที่จะใช้ตามงบประมาณไม่ทำให้เสียนโยบายหรือความมุ่งหมายของรัฐบาลนั้น จำเป็นต้องกู้แต่ผมกลับเห็นว่าไม่จำเป็นต้องกู้ ถ้าจะถือหลักการทางงบประมาณว่า จะต้องรู้จักประหยัดและจะต้องจ่ายแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์และจำเป็น สิ่งที่เป็นนั้นผมไปดูรายการจ่ายแล้ว รัฐบาลกลับไม่จ่ายในสิ่งที่จำเป็น และไม่จ่ายในสิ่งที่จะต้องประหยัด ผมอยากจะยกตัวอย่างให้เพื่อนสมาชิกได้ทราบ ว่า ถ้าผมตัดหลักการไม่ให้ถึง ๔ หมื่น ๘ พันล้าน ให้เพียง ๔ หมื่นล้าน จะทำให้การบริหารเสียหรือเปล่า ซึ่งผมคิดว่าความคิดของผมนั้นไม่ทำให้เสีย เหตุที่ไม่ทำให้เสียนั้นก็ถือว่าลดรายจ่ายและก็เพิ่มรายรับ รายได้ ไม่ใช่รายรับ เพิ่มรายได้ รายได้ที่จะเพิ่มก็มีจากรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ผมไปดูแล้ว รัฐวิสาหกิจนี้ถูกปล่อยปละละเลยโดยไม่ควบคุมอย่างใกล้ชิด มีรัฐวิสาหกิจหลายอย่าง ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรที่ราษฎรเลือกมาให้ความเห็นรัฐบาลไว้ว่า อะไรขาดทุนก็ขายเสียและก็เอาเงินเข้าคลัง อย่าไปนั่งทนเลี้ยงคนเพื่อขาดทุนโดยเงินของประชาชน และเหตุการณ์ที่เป็นมาแต่ก่อนรัฐบาลไม่ไยดีเพราะจะต้องการเลี้ยงพวก รัฐบาลนี้ก็ยิ่งเลี้ยงพวกอยู่อย่างเก่าวิธีจ่ายเงินเลี้ยงพวกไม่ถูกต้องตามการใช้เงินแผ่นดิน เพราะฉะนั้นการที่จะเพิ่มรายรับได้ก็มีวิธีอยู่ ๒ ประการ

ประการที่ ๑ คนที่ไปทำงานในรัฐวิสาหกิจนั้นถือความเป็นพวกมากกว่าคนมีประสิทธิภาพ ไม่ได้ถือเอางานเป็นสำคัญ แต่ถือเอาเพื่อนเป็นสำคัญ ไม่ต้องดูที่อื่นครบกรรมการธนาคารซึ่งเป็นของรัฐตั้งแต่พวกทั้งสิ้น ไม่ได้กระตือรือร้นเรื่องธนาคารเลย รายรับจากธนาคารจะส่งแผ่นดินมันจึงไม่มี ขอให้ดูซิครับ รัฐบาลมีธนาคารอยู่ธนาคารหนึ่ง มีทรัพย์สินราว ๆ ๘๐๐ ล้าน ส่งให้คลัง ๑๕ ล้าน ๘๐๐ ล้านต่อ ๑๕ ล้าน ก็เปอร์เซ็นต์ของรายได้ทำไมจึงเป็นอย่างนั้น ก็ไปเทียบกับอีกธนาคารหนึ่ง รัฐบาลไปถือหุ้นอยู่ ๓๓ เปอร์เซ็นต์ ๓๓ เปอร์เซ็นต์ ได้มา ๑๐ ล้าน ถ้ายันนี้ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ได้มาเพียง ๑๕ ล้าน ธนาคารฐานะเท่า ๆ กัน นี่เป็นประการแรก

ประการที่ ๒ ตั้งแต่เราเป็นการผูกขาดทำบุญร่ำมาตั้งแต่ปี ๒๔๗๖ เปลี่ยนแปลงการปกครองแล้วนั้น ก็เอาแต่เพื่อนเข้าไปเป็นผู้อำนวยการโรงงานยาสูบ ผูกขาดค้ำกำไรเงินส่งเข้าแผ่นดินไม่เต็มเม็ดเต็มหน่วยไปรั่วไหลในการส่งข้าว ไปรั่วไหลไปแบ่งให้กรรมการของบริษัทหรือองค์การ จะดูได้ว่าโรงงานยาสูบส่งเงินเข้าคลังปีนี้เท่าไร จากรายละเอียดในการส่ง ถ้าได้คนที่มีความประพฤติดีออกตั้งใจแก่บ้านเมืองแล้ว รายรับจากโรงงานยาสูบควรจะได้ถึง ๑,๐๐๐ ล้าน นี่ผมยกตัวอย่างมา ๒-๓ ประการ เราก็ควรจะเพิ่มรายได้ขึ้น โดยไม่ต้องเพิ่มอะไรเลยทั้งสิ้น และก็ตัดทอนรายจ่ายก็เหมือนกัน งานซ้อนงาน ตั้งขึ้นเพื่อพวกห้องสภานี้ เคยไม่ให้งบประมาณสำนักงานตรวจสอบภาษีอากร ซึ่งที่จริงแล้วเมื่อสภาไม่ให้เงินไปแล้วสำนักงานนั้นก็ควรจะยุบไป แต่หาเป็นเช่นนั้นไม่ มาเปลี่ยนชื่อเป็น ก.ต.ป. อะไรก็ไม่ทราบ และเอาสำนักงานที่สภานี้ไม่ให้เงินมารวมอยู่ที่นี้ เมื่อมารวมอยู่ที่นี้แล้วทำอะไรครับ ก็รีดคนบ้าง ใครให้เงินก็ มีสตางค์ก็ไปจับเขามา บอกว่าไม่ค่อยจะดี สำนักงาน ก.ต.ป. ใหม่ ๆ ก็จะเป็นสำนักงานตรวจการปฏิบัติราชการหรือติดตามอะไรของเขาพวกนั้น แต่ตอนหลังมาคล้าย ๆ ช่องโจรยิ่งขึ้นทุกที คือว่าข่มขู่ รีดทรัพย์ ข่มเหงคน เอาเข้าคุกเข้าตะราง ก็ยังเอาเงินราษฎรมาตั้งช่องโจร ๒ อันนี้ก็ควรจะเลิกเสียได้ เลิกได้ก็คือลดการจ่ายไป ๑๖ ล้าน มีในสำนักทำเนียบ นายกรัฐมนตรีอยู่อีกสำนักงานหนึ่ง ตั้งศูนย์ผู้นำเยาวชนก็เสียสตางค์ ๑๖ ล้าน เราก็ไม่เคยให้กันมาหลายปีเต็มที่แล้ว เมื่อสมัยมีผู้แทนราษฎร เพราะที่มาของการตั้ง ก็เนื่องจากว่าส่งสมาชิกเข้าไปสมัครผู้แทนแพ้เขา ไม่มีตำแหน่งงาน ตั้งสำนักขึ้นเพื่อมาทำงานการอบรมเด็ก มันควรจะกระทรวงศึกษาธิการก็มาตั้งอีกหน่วยหนึ่งและมันไม่เสียเงินมันจะไปเสียอะไร มันก็ต้องเสียเงิน ประโยชน์อะไรมันจะเกิดขึ้น มันก็ได้ แต่ที่ราษฎรไม่มีปาก ไม่มีเสียง เพราะไม่มีผู้แทน ปากผู้แทนเองก็ทนนั่งค้ำบั้ง มันก็แล้วแต่ราษฎรชอบเลือกคนที่ทนนมา มันก็ต้องตั้งสำนักงานนี้อยู่ รัฐบาลนี้มีโอกาสที่จะลดรายจ่ายในเรื่องเหล่านี้ และมีอีกหลายสำนักงานตั้งซ้ำซ้อน สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท ๓๐๐ กว่าล้านยุบเสีย ทำไม่ถ้าจะทำทางไม่ให้กรมทางเขาทำ ทำไม่ถ้าจะชุกคลอง ไม่ให้กรมชลประทานเขาทำ ทั้ง ๆ ที่เขามีช่างทำได้ ถูกกว่า และก็ทำงานอยู่แล้ว แต่ต้องไปตั้งขึ้นอีก ไม่รู้ตั้งทำไมเต็มมาเห็นจะเต็มสตางค์กัน เพราะไปทำโน่นไปนี่ และก็ทำไม่ค่อยดีหรอกครับ ผมเคยไปดูสิ่งเหล่านี้ ถ้าอย่างผมเล่ามานี้ย่อ ๆ ไม่เสียเวลาสภา ก็เกือบ ๑,๐๐๐ ล้านแล้วครับ อันนี้ไปดูงบประมาณค่าที่ดินและ

ปลูกสร้าง ๘,๐๐๐ ล้านครับ ให้หยุดเสียบ้าง มันจะเป็นอะไรเกิดขึ้น คำว่าที่ดินและสิ่งปลูกสร้างนั้น มันจะหยุดไม่ได้สัก ๑,๐๐๐ ล้าน ผมหมายถึงอาคารนำของกรมชลประทาน เขาเรียกอาคาร ที่จริงมันท่อนี่แหละครับ แต่เขาเรียกของเขาย่างนั้น จริง ๆ แล้ว ถ้าหากว่ามันเป็นอย่างที่ผมเรียน เราลดค่าที่ดินและสิ่งปลูกสร้างออกไปเสีย ๗,๐๐๐ ล้าน ไม่ต้องกั ไม่ต้องกั ทั้งธนาคารแห่งประเทศไทยและธนาคารออมสิน และก็เป็นอย่างนี้ งบประมาณก็สุด ถ้าสุดแล้วปริมาณธนบัตรที่จะกระจายไปในวงการใช้เงินก็ไม่เกิน เมื่อไม่เกิน เงินก็ไม่เพื่อค่าของเงินบาทมันก็สูงขึ้นคนที่ได้ค่าแรงงานอยู่จะเป็นเงินเดือนหรือค่าจ้าง ก็พอกินพอใช้ ไม่ต้องมาเดินขบวนให้จลาจลวุ่นวาย และยังจะสถาปนาสิ่งที่จำเป็นซึ่งเกิดขึ้นได้อีกหลายประการ ผมไปดูงบประมาณของกระทรวงกลาโหม มันมีอยู่ ๒-๓ บรรทัดเท่านั้น ผมมาดูแล้วและคาดออกว่า ๓ บรรทัดนั้น จะไม่ได้ใช้เงินไปเพื่อความจำเป็นของประเทศเลย ตามความเห็นของผมนั้นงบประมาณนั้นต้องใช้ในสิ่งที่จำเป็นก่อน และก็มาถึงมีความสำคัญและมาถึงประโยชน์เป็นอันดับ ๓ ผมว่าอย่างนั้นถึงจะถูก ที่นี้ดูเหตุการณ์บ้านเมืองเวลานี้คนไทยถูกข่มเหงในทางทะเลประเดี้ยวไซ่ง่อนจับ ประเดี้ยวพม่าจับ ประเดี้ยวยี่ง ประเดี้ยวยัดเรือ แต่ว่าคนไทยไม่มีปัญหาป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของคนไทย เพราะทำนุบำรุงกันแต่ทหารบกไม่ใช่ทหารเรือ มีโรงเรียนนายเรือ แต่ไม่มีเรือฝึก แล้วนักเรียนนายเรือที่ออกมาจะเก่งได้อย่างไร ผมจึงไม่เห็นด้วยในประเด็นนี้ ประเด็นนี้นับจะมีความสำคัญ ผมจึงคิดว่าการจัดสรรเงินงบประมาณนั้นเป็นไปตามอิทธิพล ไม่ใช่เหตุผลทางการคลังเลย ผมจึงไม่เห็นด้วยในหลักการ ๔ หมื่น ๘ พันล้านบาท ผมเห็นด้วยเพียง ๔ หมื่นล้านบาท และก็บริหารราชการไปได้ อีกงบหนึ่งซึ่งผมไปดูแล้ว แสดงว่าผู้จัดสรรงบประมาณครั้งนี้มันไม่ดูเหตุการณ์ในประเทศ การป้องกันประเทศเพิ่มขึ้นจริง แต่วามันไปเพิ่มอย่างไร จะใช้อะไรเราไม่มีทางรู้ เพราะไม่ให้รายละเอียดเรา แต่รักษาความสงบภายในนั้น ผมคิดว่ามีความจำเป็นเป็นอันดับหนึ่งเหมือนกัน เวลานี้ปล้นกันกลางวันแสก ๆ บนรถเมล์ในกรุงเทพฯ หัวเมืองนอนไม่หลับ บำรุงเศรษฐกิจกันไป ๔ พันล้านบาท แต่พอมีสตางค์ขึ้นมาถูกขโมยปล้น บำรุงขโมยครับ ไม่ใช่บำรุงราษฎร บำรุงชานาไป ๔ พันล้านบาท ทำไม่ได้ ไม่ไปตัดยอดผูกขาดการค้าในกรุงเทพฯ กัดขโมยขาดส่งออก บำรุงโรงงานน้ำตาล แต่มีบริษัทน้ำตาลเป็นเลือนนอนกินก็มาบำรุงคน ๒-๓ คน เงินของราษฎร ๔ พันล้านบาทไปถึงราษฎร แต่ไปถึงปลายท้าย ปลายโต่ง ตอน

ขายไปอยู่กับคน ๒-๓ คน แล้วก็นโยบายอย่างนี้ไม่ต้องใช้เงิน แต่ผมไม่เชื่อว่ารัฐบาลนี้ทำ
 จังไม่มีที่ทำในงบประมาณบอกว่าจะทำ เสนอกฎหมายเข้ามาก็รับไปรับไปก็เซย์น ยังไม่กลับมา
 ก็แปลว่าจะต้องรืดกันต่อไป คน ๔-๕ คนในกรุงเทพฯ จะรืดคน ๒๐-๓๐ ล้านต่อไป ฉะนั้น
 เราจะยอมเสียเงิน ๔ พันล้านบาทเพื่อให้คน ๔-๕ คนเอามากิน นี่ผมก็ไม่เต็มใจ หรือว่าจะ
 ทำนุบำรุงให้ชาวนามั่งมีขึ้นแต่ให้โจรปล้นได้ทุกวัน ผมก็ไม่สบายใจ ผมจึงคิดว่านโยบายการ
 ใช้เงินนั้นไม่ถือความสำคัญและจำเป็นเป็นอันดับหนึ่ง ดูเหมือนจะถือกันว่าอย่างนี้ แต่ละ
 กระทรวงขอมาเท่าไร ก็คิดเลขคิดหลักเราคณิตหารไม่ใช่เอาหลักเกณฑ์ ทารเอาไป เอ้า เอ้าไป
 เท่านั้นก็แล้วกัน เท่านั้นก็แล้วกัน โดยไม่คำนึงถึงวัตถุประสงค์ของการใช้เงินอย่างเพื่อนสมาชิก
 คนหนึ่งพูด ผมจึงไม่เห็นด้วยในหลักการและอยากขอร้องให้สภานี้ตัดหลักการ รับเพียง ๔
 หมื่นล้านบาท ถ้าจะไม่รับเสียเลยนั้นนะก็คงจะไม่ดีหรอกครับ เพราะว่างบประมาณปีเก่าเอา
 มาใช้มันก็ไม่พอเพราะขึ้นเงินเดือนเขาเข้าไปแล้ว ไม่มีสตางค์จ่ายเงินเดือนลูกจ้างและข้าราชการ
 อีก เอาแต่เพียงว่าตัดหลักการหรือแก้หลักการ ผมจึงเสนอว่าให้ไป ๔ หมื่นล้านบาทครับ

นายสมหมาย ยุนตระกูล (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง) : ท่านประธานที่
 เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทั้งหลาย แต่แรกผมเข้าใจว่าคงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องมาเรียน
 ชี้แจงเกี่ยวกับภูมิหลังของการขอตั้งงบประมาณปี ๒๕๑๘ นี้ แต่บังเอิญมีสมาชิกผู้มีเกียรติ
 ท่านที่เพิ่งอภิปรายจบไปเมื่อคืนดูจะมีความเข้าใจเกี่ยวกับภูมิหลังครับ โดยเฉพาะภาวะเศรษฐกิจ
 ของประเทศคลาดเคลื่อนอยู่สักหน่อย ผมจึงเห็นว่าเป็นความจำเป็นที่จะเรียนให้ท่านสมาชิก
 ผู้มีเกียรติทั้งหลายทราบถึงภูมิหลังในการตั้งงบประมาณโดยเฉพาะเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจ
 ในปัจจุบัน รวมทั้งที่รัฐบาลคาดคะเนว่าจะเป็นไปความจริงปัญหาที่เราประสบกับมาในปี
 ๒๕๑๗ นี้ ถ้าถอยหลังไปจะเห็นว่ามิจุดเริ่มต้นมาตั้งแต่ปี ๒๕๑๕ คือเป็นปีแรกที่ประเทศไทย
 ประสบปัญหาของแพง หลังจากที่ราคาสินค้ามีระดับที่เรียกว่า มีเสถียรภาพมาติดต่อกันเป็น
 เวลาถึง ๕ ปี ระหว่าง ๕ ปีนี้ दरชนีสำหรับราคาสินค้าขึ้นเพียง ๔ เปอร์เซ็นต์เท่านั้น มาใน
 ปี ๒๕๑๕ นี้ระดับราคาสินค้าได้เพิ่มขึ้นสูงขึ้นเป็น ๑๔.๖ เปอร์เซ็นต์ และในปี ๒๕๑๖ ก็จะมี
 ความรุนแรงขึ้นเป็นถึง ๒๗ เปอร์เซ็นต์ ทั้งนี้เหตุใหญ่ๆ ก็กล่าวได้ว่ามาจากสาเหตุภายนอก
 คือราคาสินค้าขาออกและขาเข้าของประเทศไทยนั้นได้เพิ่มสูงขึ้นเกินอันมาก คือระดับราคา

อันนี้เป็นเหตุที่จูงให้ระดับราคาสินค้าภายในประเทศสูงขึ้นไปตามราคาในตลาดโลก อันนี้ถ้าหากว่าพิจารณาดูตรรกษณ์ระดับราคาสินค้าแยกประเภทแล้ว จะเห็นได้ชัดว่า ในปี ๒๕๑๖ ซึ่งระดับราคาได้สูงขึ้นไปมากนี้ ระดับราคาสินค้าที่นำเข้าสูงขึ้น ๓๐.๘ เปอร์เซ็นต์ ระดับราคาสินค้าที่ส่งออก คือหมายความว่าจากประเทศไทยนี้ผลิตขึ้นแล้วส่งออกไป สูงขึ้นถึง ๓๖.๘ เปอร์เซ็นต์ ในเวลาเดียวกันราคาสินค้ารวมทุกประเภททั้งที่ผลิตในนี้บริโกลในนี้ ส่งออกตามที่กระผมได้เรียนแล้ว และนำเข้ากลับเพิ่มขึ้นเพียง ๒๗ เปอร์เซ็นต์อันนี้ก็แสดงว่าสินค้า ๒ ประเภทแรก คือที่นำเข้ากับที่เราผลิตและส่งออกเป็นสาเหตุสำคัญที่ดึงราคาสินค้าภายในให้สูงขึ้น ทั้ง ๆ ที่มีสินค้าภายในที่บริโกลในนี้เป็นเครื่องส่งอยู่ก็ตาม ขณะเวลาเดียวกันในปี ๒๕๑๖ ปริมาณเงินก็ได้เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในระยะปลายปีและก็มีถึงประมาณ ๒๐ เปอร์เซ็นต์ อย่างไรก็ตาม แม้จะมีเหตุร้ายที่เกิดขึ้นในปี ๒๕๑๖ นี้ ก็มีสิ่งดีที่ควรจะหยิบยกขึ้นมากล่าวพอสมควร คือในปี ๒๕๑๖ นี้ทุนสำรองต่างประเทศ คือดอลลาร์ทองคำ โดยเฉพาะดอลลาร์ในต่างประเทศ ที่ใช้เป็นทุนสำรองเงินตราหรือเรียกว่าเงินสำรองระหว่างประเทศนี้ได้เพิ่มขึ้นถึง ๒๔๓ ล้านดอลลาร์ หรือ ๔.๘๖๐ ล้านบาท อันนี้ทั้งที่ประเทศไทยต้องประสบปัญหาต้องซื้อน้ำมันมากในราคาแพงขึ้นเป็นอันมาก ทั้งนี้เพราะอะไรเพราะว่าราคาสินค้าออกของเรานี้ขายได้ราคาสูงเป็นประวัติการณ์ ราคาข้าวในปีนั้นเพิ่มขึ้นถึง ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ คือขายต่างประเทศ ยางสูงขึ้นถึง ๙๕ เปอร์เซ็นต์ ข้าวโพด ๙๓ เปอร์เซ็นต์ เหลือแล้วสินค้าสำคัญๆ ของประเทศนี้ราคาขึ้นทั้งนั้น ระดับสูงทั้งนั้น สูงขึ้นถึง ๔๔ เปอร์เซ็นต์ การที่สินค้าราคาสูงขึ้นก็มีผลอันหนึ่งที่จะไปกระตุ้นให้กิจการทางเศรษฐกิจต่าง ๆ นี้เริ่มคึกคักขึ้นเป็นอันมาก ในปี ๒๕๑๖ ในปี ๒๕๑๖ นี้ดูจากผลผลิตประชาชาติหรือที่ท่านผู้อภิปรายท่านแรกได้กล่าวถึง จี.ดี.พี. ซึ่งบังเอิญเพิ่งได้มาในระยะนี้ กระผมขอประทานโทษที่ไม่ได้ใส่ไว้ในเอกสารอื่น ผลผลิตประชาชาติในปี ๒๕๑๖ นี้แสดงการเพิ่มถึง ๙.๖ เปอร์เซ็นต์ ๙.๖ เปอร์เซ็นต์นั้นเขามีวิธีคิดว่าไม่ใช่ตามราคาตลาดปัจจุบัน อันนี้ใช้ราคาคงที่ โดยเอาปี ๒๕๐๕ เป็นเกณฑ์ ก็หมายความว่า อันนี้เป็น ไกรวิช (growth) จริง ๆ ที่เพิ่มขึ้นจริง ๆ และในการที่ผลิตผลประชาชาติหรือ จี.ดี.พี. เพิ่มขึ้นนี้ที่น่าสังเกตที่สุดก็คือว่าผลิตผลทางการเพาะปลูกเพิ่มขึ้นสูงสุดถึง ๑๔.๑ เปอร์เซ็นต์ ที่นี้ในภาคเกษตรกรรม นี้รวมแล้วก็มี การเลี้ยงสัตว์ การประมง การป่าไม้รวมเข้าไปแล้ว เนื่องจากว่าเพิ่มถึง ๑๑.๔ เปอร์เซ็นต์ ขณะเดียวกันภาคอุตสาหกรรมก็คึกคักขึ้น เพิ่มขึ้นถึง ๙.๔

เปอร์เซ็นต์ ที่ผมเรียนทั้งหมด นี่เป็นตัวเลขเต็มทั้งนั้นนะครับ ซึ่งเป็นอัตราเพิ่มสูงสุดตั้งแต่ปี ๒๕๐๙ เป็นต้นมา ที่นี้พอมมาถึงปี ๒๕๑๗ นี้ ระดับราคาที่สูงขึ้นในปี ๒๕๑๖ ก็ยังเคลื่อนไหวในทางสูงขึ้นต่อไป โดยเฉพาะใน ๔ เดือนแรกของปี แต่เวลาเดียวกันก็มีสัญญาณว่าสินค้าที่นำเข้ามีราคามีท่าที มีความโน้มที่จะทรงตัวลดลง อย่างไรก็ตาม ราคาสินค้าขาออกของประเทศไทยยังขายราคาได้ที่อยู่สูงอยู่ ขณะเดียวกันในระยะแรกของต้นปีนี้ ปริมาณเงินก็ได้เพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก เพราะว่าใน ๓ เดือนแรกที่ ธนาคารแห่งประเทศไทยได้สะสมเงินดอลลาร์เพิ่มขึ้นถึง ๓๑๐ ล้านดอลลาร์ ๖ พันกว่าล้านบาท ขณะเดียวกันเมื่อมีสัญญาณว่าการขึ้นระดับสินค้านี้จะไม่หยุดยั้งและก็มีปริมาณเงินเข้ามาสมทบ ทางรัฐบาลก็ดำเนินมาตรการทางการเงิน ๒-๓ ประการด้วยกัน รวมทั้งการคลังด้วย มาตรการทางการเงินก็คือว่าขึ้นอัตราทุนสำรองของธนาคารพาณิชย์ให้สูงขึ้น และขณะเดียวกันก็ขึ้นอัตราดอกเบี้ยเงินฝากให้สูงขึ้น ทางด้านการคลังก็ได้ดำเนินมาตรการลดภาษีบางประการให้ลดลงเพื่อจะเป็นการจูงให้ราคาสินค้าลง ซึ่งอันนี้ในขณะนี้มาตรการทั้ง ๒ ด้านนี้ก็นับว่าได้ผล คือปริมาณเงินลดลงเป็นที่น่าพอใจหรืออาจจะเร็วกว่าที่คาดหมาย ก็เป็นเหตุให้มีภาวะเงินฝืดขึ้นในขณะนี้ในบางภาค โดยเฉพาะทางภาคอุตสาหกรรม ขณะเดียวกันสินค้าบางอย่างก็มีท่าทีว่าจะลดลง แต่เวลาเดียวกันราคาต่างประเทศของสินค้าขาออกของประเทศไทยก็ยังอยู่ค่อนข้างสูง ยังเป็นเหตุจูงใจหรือจูงราคาภายในอยู่นั่นเอง แม้จะเบาบางลงไปกว่าในระยะที่แล้ว ที่นี้ภายในภูมิภาคหลังอย่างนี้ เมื่อมีการตั้งงบประมาณปี ๒๕๑๘ ก็จำเป็นต้องหาภูมิหลังหรือภาวะทางเศรษฐกิจที่ใกล้เคียงที่สุดในขณะนี้มาค่านึงถึง และพยากรณ์ไปข้างหน้าว่าในปีหน้าจะเป็นอย่างไร เราควรจะเตรียมมาตรการอย่างไรเพื่อให้เกิดเป็นการแก้ปัญหาเศรษฐกิจไปในตัวด้วย พูดถึงในด้านจี.ดี.พี. ปีนี้ประมาณว่าเศรษฐกิจก็ยังคงเจริญเติบโตไปประมาณ ๗ เปอร์เซ็นต์ ในราคาคงที่ก็หมายความว่าเราจะมีกำไร การเติบโตทางเศรษฐกิจ ขณะเดียวกันก็ยังจะมีภาวะเงินฝืด มีกิจการที่ชะงักงัน ซึ่งถ้าหากว่าปล่อยทิ้งไว้ให้จนเลยเถิดไป อาจจะเป็นปัญหาคนว่างงาน ซึ่งต่อเนื่องกันไปอีกแยะ เพราะฉะนั้นภายในภูมิภาคหลังอย่างที่เรียนนี้ งบประมาณที่ตั้งนี้จึงได้เอาข้อความเป็นจริงเหล่านี้ในการพยากรณ์ไปข้างหน้า มาค่านึงและที่ตั้งขึ้นโดยอาศัยหลัก ๒ ประการด้วยกัน คือ ๑. ได้ยอดรายจ่ายงบประมาณมีจำนวนมากพอ และให้เงินที่จะใช้จ่ายออกไปหันเหไปในทางที่จะให้มีการเติบโตทางเศรษฐกิจอีกต่อไป พร้อมกันนั้นพยายามรักษา

กำลังซื้อให้อยู่ในระดับที่สมควร เพื่อจะให้มียผลในทางกระตุ้นกิจกรรมเศรษฐกิจบางภาค ให้พ้นจากสภาพที่ชะงักงัน อีกประการหนึ่งที่นำมาคำนึงก็คือ จำกัดสาเหตุการเพิ่มของปริมาณเงินจากด้านการคลังให้อยู่ในขอบเขตและมีให้การระดมเงินออมของประชาชนมาใช้ทางการคลังนี้ไปกระทบถึงกองทุนในการขยายเศรษฐกิจของภาคเอกชน ที่นี้กลับมาถึงยอดที่ตั้งไว้ ๔ หมื่น ๘ พันล้านบาทนี้ จะเป็นจำนวนมากไปหรือน้อยไปหรือไม่ อันนี้ก็ ได้พยายามยึดตัวเลขผลผลิตประชาชาติเป็นเกณฑ์นั่นเอง และประมาณการว่าอันนี้ตามที่สภาพพัฒนาเอง และผู้เชี่ยวชาญธนาคารโลก ซึ่งบังเอิญมาอยู่ในขณะนี้ ได้ปรึกษาหารือได้เห็นที่ตกลงกันว่า ผลผลิตประชาชาติในปี ๒๕๑๘ นี้ ในภาคตลาดจะเพิ่มขึ้นประมาณ ๑๒.๗ เปอร์เซนต์ และในภาคคงที่จะเพิ่มขึ้นประมาณ ๖ เปอร์เซนต์ อันนี้ก็เห็นว่าเพื่อให้เหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจที่คาดว่าจะเป็นไปได้ในระยะต่อไปนี้ ก็เห็นว่าควรคงอัตราขยายนี้ไว้โดยประมาณเท่ากับ ๑๙.๘ เปอร์เซนต์ หรือประมาณ ๒๐ เปอร์เซนต์ ของ จี.ดี.พี. ของผลผลิตประชาชาติของปี ๒๕๑๘ ซึ่งอันนี้ท่านผู้สนใจเทียบดูก็จะเห็นว่ายอดขยายของงบประมาณปี ๒๕๑๗ รวมงบประมาณเพิ่มเติมแล้วจะตกเป็นจำนวนเปอร์เซนต์ใกล้เคียงกัน คืออันนี้ผมขอเรียนท่านสมาชิกที่ท่านสงสัยเมื่อขณะนี้ว่า เรื่องต่างๆ ทางเศรษฐกิจนั้นะมันหยุดอยู่กับที่ไม่ได้ บอกว่าอันนี้แค่นี้ รายรับเรามีแค่นี้ ก็อยู่แค่นี้ ผมว่าเราต้องมีจุดหมายที่จะก้าวหน้าต่อไป เติบโตต่อไป เพราะอันนี้มันไม่หยุดนิ่ง เราก็ต้องเอาการเติบโตข้างหน้า เพราะว่าเราพูดกันขณะนี้ถึงงบประมาณปี ๒๕๑๘ ต้อเอาการเติบโตด้วยคาดคะเนนั้นมาเป็นหลักว่ายอดขยายเท่าไรถึงจะเหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจที่เราคิดว่าจะเป็นไปในระยะปีงบประมาณ ซึ่งอันนี้คำนวณออกมาแล้วก็เห็นว่า ๔ หมื่น ๘ พันล้านบาทนี้เป็นจำนวนที่เหมาะสมที่จะให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ผมได้เรียนแล้วเมื่อกี้ ที่นี้ถ้าท่านดูอีกทีว่าเพียงแต่ยอดนี้ก็ไม่ได้แสดงอะไร ที่นี้ถ้าหากว่าแยกยอดขยาย ๔ หมื่น ๘ พันล้านบาทนี้ออกไปจะเห็นได้ว่าแยกเป็นยอดขยายลงทุนประมาณ ๒๕ เปอร์เซนต์ของยอดขยาย เป็นงบประจำ ๗.๕ เปอร์เซนต์ อันนี้เมื่อเทียบกับงบประมาณปี ๒๕๑๗ แล้ว จะเห็นว่ามีการเพิ่มในยอดขยายทั้งในส่วนอัตราส่วนประกอบ และทั้งจำนวนเงินในปี ๒๕๑๗ นั้นนะ อัตราส่วนของงบลงทุนเป็นเพียง ๒๐ เปอร์เซนต์ของยอดขยายทั้งสิ้น แต่ปี ๒๕๑๘ นี้ที่รัฐบาลเสนอนี้ เป็น ๒๕ เปอร์เซนต์ของยอดขยายแล้วก็อันนี้ถ้าดูตามจำนวนเงินจริง ๆ แล้วจะเห็นว่างบลงทุนเทียบกับปี

๒๕๑๗ นี้มีส่วนเพิ่มถึง ๔๖ เปอร์เซ็นต์ ส่วนรายจ่ายประจำนั้นเพิ่มเพียง ๑๖ เปอร์เซ็นต์เท่านั้น อันนี้ก็เห็นพอจะชี้ได้ว่างบประมาณปี ๒๕๑๘ นี้รัฐบาลเน้นหนักไปในทางลงทุนทางพัฒนา และหากว่าจะแยกประเภทของรายจ่ายนี้อีกแบบหนึ่งว่าเป็นงบปกติ แต่รายจ่ายในงบแผนพัฒนายังจะเห็นได้ว่าในปี ๒๕๑๘ นี้รายจ่ายในงบแผนพัฒนานี้เป็นถึง ๔๐ เปอร์เซ็นต์ ส่วนในงบปกตินั้น ๖๐ เปอร์เซ็นต์เทียบกับปี ๒๕๑๗ หรือปีที่แล้ว ๆ มา รายจ่ายงบประมาณในด้านงบพัฒนานี้อยู่ในอัตราส่วนที่สูง ในปี ๒๕๑๗ มีอัตราส่วนเพียง ๓๕ เปอร์เซ็นต์ ส่วนในด้านการเพิ่มในจำนวนเงินก็อยู่ในระดับเพิ่มขึ้น ๔๐ กว่าเปอร์เซ็นต์เหมือนกัน ที่นี้ผมใคร่ที่จะขอเรียนต่อท่านสมาชิกผู้มีความเกียรตินี้ได้อีกปราชัยมาในเรื่องต่าง ๆ พอสมควร คือ มีท่านสมาชิกผู้มีความเกียรตินี้ท่านหนึ่งได้อภิปรายไปถึงรายได้ภาษีอากรตามงบประมาณนี้ คือ รายได้ภาษีอากรตามงบประมาณ ปี ๒๕๑๘ นี้ตามที่แสดงไว้ในเอกสารงบประมาณ ท่านสมาชิกผู้มีความเกียรตินี้สังเกตจะเห็นว่ามิใช่ของประมาณการ ๒๕๑๗ ความจริงประมาณการ ปี ๒๕๑๗ เป็นตัวเลขเมื่อสิ้นมิถุนายนนี้เอง คือเป็นตัวเลขที่เรียกว่าทันสมัยที่สุดจากประมาณการที่ได้มานี้ และก็ประมาณการว่าจากนี้ไปถึงกันยายนนี้จะขึ้นไปตามที่เข้ามาถึงมิถุนายน เพราะฉะนั้นตัวเลขนี้ความจริงเป็นตัวเลขที่เกือบจะเป็นตัวเลขจริงได้ หรือหากจะมีคลาดเคลื่อนก็น้อยเต็มที เพราะฉะนั้นการที่มาแสดงในเอกสารงบประมาณว่างงบประมาณรายได้ ภาษีอากรในปี ๒๕๑๘ นี้จะเพิ่มขึ้นเพียง ๗ เปอร์เซ็นต์ ก็ดูมันน้อยเหลือเกินความจริงถ้าให้เป็นธรรมดาควรจะเทียบกับตัวเลขรายได้จากภาษีอากรที่ตั้งไว้ในงบประมาณปี ๒๕๑๗ เอง ก็ตอนปี ๒๕๑๗ นั้นคาดว่ามีรายได้ภาษีอากรเท่าใด แล้วก็มาตอนนี้เรามาทางงบประมาณ ๒๕๑๘ กัน เราคาดว่ามีเท่าใด ถ้าเป็นอย่างนี้แล้วก็เอาเลข ๒ ตัว เลขนี้มาเทียบกันละก็ตัวเลขใหม่นี้จะเพิ่มถึง ๔๗ เปอร์เซ็นต์ ๔๗ เปอร์เซ็นต์นี้ก็ถ้าหากส่วนที่ระดับราคาสินค้าเพิ่มขึ้นในระยะจากปีงบประมาณปัจจุบันจากตุลาคมมาถึงบัดนี้ ก็จะทำให้ระดับราคาสินค้าสูงขึ้น ๒๐ เปอร์เซ็นต์ แต่ว่าเมื่อเอาอันนี้ไปหัก ๔๗ เปอร์เซ็นต์แล้วผมรู้สึกว่าเป็นการแสดงผลอันหนึ่งว่าการเรียกเก็บเร่งรัดการจัดเก็บภาษีอากรของกระทรวงการคลังตามนโยบายที่ได้แถลงเอาไว้แล้วมีผลพอสมควรที่จะกล่าวถึงได้ ส่วนการเร่งรัดในเรื่องจัดเก็บภาษีอากรนี้ก็จะได้กระทำต่อไป แต่ท่านสมาชิกทั้งหลาย ท่านผู้มีความเกียรตินี้ทั้งหลายคงทราบว่าการที่จะดำเนินการในเรื่องนี้ให้สมความมุ่งหมายโดยเร็วนั้นก็อาจจะเป็นการยาก เพราะว่าเกี่ยวกับหลายอย่างหลายประการ

ด้วยกัน เกี่ยวกับกลไก เกี่ยวกับตัวบุคคลก็มี เกี่ยวกับปัญหาทางกฎหมายยังไม่มีอำนาจเต็มที่ ก็มี ซึ่งอันนี้กระทรวงการคลังจะได้พิจารณาเสนอมาในเมื่อมีกรณีที่จะต้องปรับปรุงกฎหมาย เพื่อให้การเร่งรัดเก็บภาษีนี้ดำเนินไปโดยเต็มเม็ดเต็มหน่วยตามที่เป็นที่ปรารถนาทั้งหมดไป มีท่านสมาชิกผู้หนึ่งที่มีความจริงก็ไม่ใช่เรื่องโดยตรงของผม ที่ท่านกล่าวถึงเอกสารงบประมาณนี้ บอกว่าหลายก็โลเลเสียเกิน แล้วท่านก็บอกว่า ดูหมดแล้วไม่เห็นข้อเน้นหนักลักษณะพิเศษ ของงบประมาณปีนี้อยู่ที่ไหนสักแห่งหนึ่ง อันนี้ผมใคร่จะขอให้ท่านกรุณาดูหนังสือเล่มเล็กนี้ ซึ่งจากหน้า ๑๔ ก็ได้มีบรรยายถึงโครงการต่างๆ ที่รัฐบาลจะทำในถึงงบประมาณ ๒๕๑๘ นี้ เขียนไว้พอสมควรแต่อันนี้ผมก็ยอมรับว่าอาจจะไม่ถึงขั้นที่ท่านมุ่งหมายก็ได้ ถ้าหากว่าท่าน จะกรุณาให้คำแนะนำหรืออะไรเพื่อเราทำให้ดีขึ้นในภายหน้า กระทบก็จะรู้สึกขอบคุณเป็น อย่างยิ่ง ที่นี้พอมาถึงมีปัญหาที่ท่านสมาชิกผู้หนึ่งก็ยกขึ้นมาหนึ่งกล่าวถึงว่าระดับความสำคัญ ต่างๆ ไม่ค่อยเห็นชัด แล้วรัฐบาลถืออะไรเป็นสำคัญไพรอริตี (priority) ในการตั้งงบประมาณ อันนี้ท่านกล่าวเพียงถึงนโยบายที่รัฐบาลแถลงไว้ในสภานี้ ผมใคร่จะให้ได้รำลึกถึงอีกอันหนึ่ง ว่า เรามีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมซึ่งใช้อยู่ในปัจจุบันอันนี้ผมขอเรียนได้ว่าเป็นแม่บท ในการตั้งงบประมาณของรัฐบาลนี้อยู่นั้นเอง และอันนี้ก็ได้มีการพิจารณากันอย่างใกล้ชิด จากเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมร่วมกับสำนักงานงบประมาณและกระทรวง การคลังเพื่อจะให้เป็นไปตามแผนนั้นมากที่สุดที่จะทำได้ อย่างไรก็ตามในการนี้ก็อาจจะ มีบางสิ่งบางอย่างที่รัฐบาลเองได้มองข้ามไปบ้าง หรือให้ความสำคัญน้อยไป แต่ผมก็เชื่อว่าอย่าง ที่ท่านสมาชิกเองก็ได้เคยพูดแล้วว่าจะมีการอภิปรายกัน แปรญัติติดกันในชั้นกรรมาธิการได้ เพราะฉะนั้นท่านกรรมาธิการผมก็เชื่อว่าคงจะมีจำนวนท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ที่มีเกียรติ ศักดิ์ไปร่วมด้วยเป็นจำนวนมาก และในฐานะที่ผมเองจะต้องอยู่ในกรรมาธิการ เป็นที่แน่นอน ก็ใคร่จะขอเรียนว่าจะพิจารณาด้วยความใจกว้างในข้อแปรญัติติและข้อเสนอของท่านสมาชิก ผมเข้าใจว่าที่เรียนมานี้คงครอบคลุมถึงประเด็นต่างๆ ที่ท่านสมาชิกได้อภิปรายมาแล้ว ใน ส่วนที่เกี่ยวกับประเด็นทั่วไปของงบประมาณ ถ้าท่านสมาชิกจะยังตั้งใจในเรื่องใด ผมก็ ยินดีจะชี้แจงเพิ่มเติม

นายปวย อึ้งภากรณ์ : ท่านประธานที่เคารพ ในการที่จะอภิปรายเกี่ยวกับงบประมาณรายจ่ายประจำปีนี้ กระทบจะขอยืดเอกสารงบประมาณ ฉบับที่ ๑ เป็นหลัก แล้ว

จะพยายามรวบรัดประเด็นให้น้อยที่สุด โดยจะยกตัวอย่างขึ้นมากล่าว เพราะฉะนั้นกระผมจะขอความกรุณาว่า ท่านประธานและท่านสมาชิกและรัฐบาลรับข้อพิจารณาของกระผมไปนั้น จำเป็นที่จะต้องนำเอาไปพิจารณาในเรื่องอื่น ๆ ด้วย นอกจากตัวอย่างที่กระผมจะขอยกขึ้น

ประเด็นที่ ๑ ที่กระผมใคร่จะขอความกรุณาทางด้านรัฐบาลและผู้อำนวยการสำนักงานประมาณที่จะให้ความกระจ่างก็ต้องบอกกลาง ในบกล่างนี้ กระผมพยายามดูในเอกสารฉบับที่ ๑ แล้วก็พยายามไปดูในรายละเอียดก็ไม่สามารถที่จะได้รับคำชี้แจงได้ ท่านนายกรัฐมนตรีเมื่อเข้านี้ท่านก็ได้แต่อธิบายในหลักการใหญ่ ๆ กระผมคิดว่าสมาชิกทั้งหลายคงอยากจะทราบว่ามันก้อนใหญ่ ๆ ที่เรากำลังจะอนุมัติไปนั้นนะ จะเอาไปใช้อะไรบ้าง กระผมยกตัวอย่างและถ้าหากว่าท่านมีเอกสารหมายเลขที่ ๑ ก็ขอได้โปรดเปิดหน้า ๑๑๔ ท่านจะเห็นได้ว่าจะเป็นหน้า ๑๔๔ กี่ตี หรือ ๑๒๒-๑๒๓ กี่ตี จะเห็นได้ว่าวงบกล่างของปีนี้ลดลงจากวงบกล่างของปีกลายคือแทนที่จะเป็น ๕,๔๒๘ ล้านบาทก็เป็น ๔,๓๖๕ ล้านบาท แต่ข้อนี้ก็เกิดจากเหตุที่เมื่อปี ๒๕๑๗ มีเงินปรับปรุงเงินเดือนและค่าจ้างหมายเลขที่ ๕ คือเป็นเงินถึง ๑,๗๒๐ ล้านบาท ถ้าหากว่า ๑,๗๒๐ ล้านบาท มาลบกับยอดใหญ่ของปีกลายนี้จำนวนเงินนั้นควรจะลดลงมากกว่านี้ แต่ที่นี้ในปี ๒๕๑๘ นี้มีเงินยอดใหญ่อยู่หลายยอดซึ่งควรจะรับคำชี้แจงว่าตั้งไว้เพื่ออะไร มีความจำเป็นหรือไม่จำเป็นเพียงใด กระผมใคร่จะขอเสนอว่าหมายเลขที่ ๑๑ ค่าใช้จ่ายในการรักษาความมั่นคงของประเทศ ๕๓๑ ล้านบาทเศษ เพิ่มขึ้นจาก ๔๗๐ ล้านบาท ของปีกลายนี้ หมายเลขที่ ๑๓ ๔๑๑ ล้านบาทเพิ่มขึ้นกว่าปีกลายนี้ ซึ่งเป็นจำนวน ๒๘๗ ล้านบาท หมายเลขที่ ๑๘ ซึ่งกระผมคิดว่าคงจะมีสมาชิกพอเข้าใจบ้างแต่ว่าคงจะไม่ทั่วถึงกันนัก คือเงินค่าชดเชยค่าก่อสร้าง ๕๗๐ ล้านบาท เงินยอดใหญ่ ๆ นี้กระผมคิดว่ารัฐบาลน่าจะถือเป็นหน้าที่ก่อนที่จะขออนุมัติให้รับหลักการในวาระที่ ๑ น่าจะถือเป็นหน้าที่ที่จะอธิบายให้พวกเราฟังเสียก่อน เกี่ยวกับเรื่องของการขอความกระจ่างแจ้งนั้นก็มีเพื่อนสมาชิกสภานิติบัญญัติหลายท่านได้เสนอเอาไว้ว่าขอความกรุณาท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ท่านนายกรัฐมนตรี ซึ่งเป็นที่เคารพทั้ง ๒ ท่านว่างประมาณกลาโหมซึ่งเป็นจำนวนยอดใหญ่นั้น ท่านน่าจะแจกแจงให้พวกเราฟัง ถ้าท่านนี้กว่าเราจะรักษาความลับไว้ไม่ได้ กระผมใคร่จะกราบเรียนว่ามันไม่เป็นความลับ ถ้าหากว่าเราอยากจะทราบว่าการทหารใน

ประเทศไทยนี้มีเท่าไร เราถามกันเองในระหว่างคนไทยไม่ค่อยจะรู้หรอกครับ ไปถามคนต่างชาติเขารู้ แล้วก็ไม่ต้องไปต่างประเทศหรอกครับ ถามในเมืองไทยนี้แหละ เขาทราบดี เพราะฉะนั้นกระผมใคร่จะกราบเรียนว่า การที่จะปิดเป็นความลับจนเกินไปนั้น ไม่ได้ประโยชน์อะไร นอกจากจะเป็นที่ครหานินทาว่า ผู้ใหญ่ในวงการทหารนั้นนะ ลาจจะมีอะไรปิดบังเพื่อประโยชน์ของผู้ใหญ่ ไม่อยากให้ผู้ย่อยในวงการทหารนั้นทราบ เพราะเหตุว่าก็มีเสียงนินทา กันอยู่เสมอว่าเงินที่อาจจะรั่วไหลไปนั้น เป็นประโยชน์แก่ผู้ใหญ่ในกระทรวงกลาโหมไม่กี่คน แม้แต่ในชั้นพลตรี พลโท หรือพันเอก ท่านกับริสุทธ์ ท่านก็ไม่เกี่ยวข้องด้วย แล้วไม่ได้รับประโยชน์ด้วย ยิ่งมาถึงพลทหารหรือว่าจำยิงไม่ได้รับประโยชน์ใหญ่ เพราะฉะนั้นกระผมไม่อยากจะให้รัฐบาลนี้ และเฉพาะอย่างยิ่งท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ซึ่งกระผมเคารพว่าท่านเป็นผู้ที่ซื่อสัตย์สุจริต มีอาวุโสไม่ยากให้ได้รับการครหานินทาในข้อนี้ต่อไป จึงขอกราบวิงวอนว่า ถ้าหากว่าท่านให้รายละเอียดในชั้นนี้ไม่ได้ กรุณาให้รายละเอียดในชั้นกรรมาธิการ แล้วก็กิจการงบประมาณของเราจะได้เป็นไปด้วยดี นี่เป็นประเด็นเกี่ยวข้องกันกับการที่ว่าเราจะขอความกระจ่ายจากท่านกระผมมีรายการนิดเดียว เป็นตัวอย่างที่อยากจะขอความกระจ่ายจากท่านรัฐบาลอีกข้อหนึ่ง คือ ในหน้า ๑๕๕ ของเอกสารหมายเลข ๑ นี้ มีรายการๆ หนึ่ง อพยพชาวเวียดนามกลับตั้งเงินไว้ ๒๘๗,๗๐๐ บาท กระผมใคร่จะกราบเรียนถามว่า เป็นนโยบายของรัฐบาลแล้วหรือที่จะอพยพชาวเวียดนามกลับเพียงเท่านี้ เครื่องบิน ๑ ลำก็หมดแล้ว ถ้าหากว่าไม่ใช่ ท่านจะดำเนินนโยบายอย่างไร ท่านจะพยายามที่จะมีการที่จะเจรจากับเวียดนาม เพื่อที่จะให้ชาวเวียดนามกลับไปได้มาก ๆ กว่านี้จะได้หรือไม่ นี่เป็นตัวอย่างของการที่เรายกจะได้ทราบความในใจและนโยบายของรัฐบาล กระผมใคร่จะกราบเรียนว่า มันน้อยเกินไปที่จะตั้งไว้เท่านี้แต่แน่ละครับ เรื่องนี้ไม่ได้เกี่ยวกับรัฐบาลไทยเท่านั้น เกี่ยวกับรัฐบาลเวียดนามด้วย จะเป็นเวียดนามใต้ เวียดนามเหนือ เป็นเรื่องที่จะเจรจา แต่ถ้าหากตั้งงบประมาณไว้เพียงเท่านี้ กระผมก็เดาได้ว่านโยบายเกี่ยวกับเวียดนามของท่านเหล่านี้แหละเต็มที และไม่เอาจริงเอจัจ

ประเด็นใหญ่ประเด็นที่ ๒ กระผมใคร่จะกราบเรียนเสนอถึงการพิจารณางบประมาณรายจ่ายไปในทำนองที่ว่า ถ้าหากว่าเราอนุมัติเงินไปแล้ว เราจะควบคุมการเงินได้อย่างไร

และนอกจากจะควบคุมการเงินแล้ว เราเห็นว่าเงินยอดใหญ่ ๆ น่าเสียดาย จะมีวิธีการอย่างอื่นใดหรือไม่ ที่จะไม่ต้องใช้เงินขนาดนี้ให้ไปสู่จุดหมายอันเดียวกัน. ทั้งนี้กระผมใคร่จะกราบเรียนว่า เรื่องความสงบเรียบร้อยของประชาชนและความปลอดภัยของประเทศเป็นที่สำคัญมาก กระผมพยายามที่จะบอกเลขที่เกี่ยวกับเงินรายจ่ายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน รวมทั้งงบประมาณรักษาความมั่นคงของประเทศ งบประมาณกระทรวงกลาโหม งบตำรวจ งบอาสารักษาดินแดน เมื่อบอกกันเข้าไปแล้วเราได้ตัวเลข กระผมใคร่จะขอเรียนสำหรับท่านสมาชิกสภาธิบดีบัญญัตินี้ว่า ท่านจะหาตัวเลขเหล่านี้ ท่านต้องเปิดหลาย ๆ หน้า เพราะเหตุว่ามันไปซุกอยู่ที่นี้บ้าง ที่นั่นบ้าง เมื่อบอกกันเข้าไปแล้ว กระผมใคร่จะกราบเรียนว่าเป็นยอดถึง ๑๐,๕๐๐ ล้านบาท ซึ่งถ้าเทียบกันกับ ๔๘,๐๐๐ ล้านบาทแล้ว จะเห็นได้ว่านี่อย่างน้อยก็ ๑ ใน ๕ กระผมก็นึกขึ้นมาว่า เรื่องการรักษาความสงบภายในเกี่ยวกับโครงการมรดกดาเป็นไปอย่างที่คุณใหญ่ กวิตชาติ ว่า กระผมไม่เสียดายเงินเลย อยากจะขอให้ใช้เงินนั้นให้มีประสิทธิภาพดีจริง ๆ แล้วก็พยายามทำให้บ้านเมืองของเราสงบสุข แต่ส่วนการต่างประเทศ การที่จะต้องใช้ในการป้องกันทางทหารกับต่างประเทศ การที่เราจะต้องพยายามที่จะปราบ กำจัด ปราบ และปลอบคนในชาติเดียวกันนี้ ซึ่งแนวคิดแตกต่าง ไม่ใช่คิดแตกต่างไปกับพวกเรานะครับ คิดแตกต่างกับรัฐบาลก่อนนี้ เลยกลายเป็นผู้ก่อการร้าย ในกรณีนี้จำเป็นที่จะต้องใช้นโยบายอย่างเดียวหรือจำเป็นจะต้องใช้เงินถึงขนาดนี้หรือ กระผมใคร่จะเรียนว่า สำหรับนโยบายที่เกี่ยวกับความสงบสุขของประเทศต่างประเทศนั้น น่าจะคำนึงถึงนโยบายการทูตและการต่างประเทศเป็นสำคัญ ซึ่งก็ไม่ปรากฏจากงบประมาณนี้ว่าเราจะได้เปลี่ยนวิธีมาเพื่อที่จะให้สำเร็จไปได้ โดยที่ไม่ต้องเสียเงินถึงขนาดนี้ เอาเงินเหล่านี้มาบำรุงทุกข์สุขของราษฎรดีกว่า ส่วนในทางด้านปราบและปลอบที่เราได้ยินกันมามากนักก็ยังใช้เงินอยู่มาก ๆ ก็เพื่อประโยชน์อะไร ประโยชน์เพื่อที่จะมาฆ่าฟันในพวกเราตนเอง กระผมใคร่จะวิงวอนว่าถึงแม้เขาจะร้ายสักเท่าใด ก็เป็นชาติเดียวกัน กระผมใคร่จะขอให้พยายามใช้นโยบายอื่น คือที่แยบคายกว่านี้ ในทางที่จะให้เกิดความสามัคคีสมานฉันท์ในชาติกระผมว่าจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งยอน เกี่ยวกับประเด็นนี้มีรายการเล็ก ๆ อยู่ชนิดหนึ่ง ซึ่งกระผมใคร่จะกราบเรียนที่ประชุมนี้ว่า ไม่อยากให้ตั้งคือรายการในหน้า ๑๕๖ รายการธรรมจาริกไปภาคใต้ ๑,๐๔๑,๓๐๐ บาท ถ้าสิ่งที่กระผมและท่านทั้งหลายได้ยินได้ฟังจากคนภาคใต้จริง ๆ แล้ว มันเป็นเรื่องจริงละก็ ไม่น่าจะตั้งให้แม้แต่

สต่างค์แดงเดียว เพราะเหตุว่าเป็นสิ่งที่ทำให้คนภาคใต้เกิดความโทสะและเกิดความนึกคิดที่ไม่ดีต่อรัฐบาลว่า รัฐบาลจะเอามุสลิมภาคกลางมาสั่งสอนมุสลิมภาคใต้ ซึ่งเขาถือว่ามุสลิมภาคใต้นั้นเคร่งศาสนากว่า และมีความรู้ในทางธรรมในทางมุสลิมมากกว่าภาคกลาง เขาจะคิดผูกคิดผิดอย่างไรก็ตาม แต่เป็นเรื่องที่ขัดกับนโยบายที่รัฐบาลอยากจะทำให้เกิดการสมานฉันท์ขึ้น กระผมจึงกราบเรียนไว้ในข้อนี้

ประเด็นสุดท้าย ที่กระผมใคร่จะกราบเรียนนอกเหนือไปจากเรื่องราชการลับซึ่งอยากจะพูดเหมือนกัน แต่ว่ามีสมาชิกหลายท่านได้พูดแล้ว ก็เพื่อสงวนเวลากระผมจะไม่พูด กระผมจะเลือกเอาไว้ในทำนองที่ว่า จะเสนอร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการควบคุมเงินราชการลับเข้ามาในสภานี้ ซึ่งหวังว่าจะมีท่านสมาชิกทั้งหลายจะสนับสนุนในโอกาสอันควร ประเด็นสุดท้ายที่กระผมใคร่จะกราบเรียนและก็ขอยกตัวอย่างมาให้ดูคือประเด็นเกี่ยวกับว่า การตั้งงบประมาณนี้เป็นไปตามนโยบายที่รัฐบาลแถลงไว้หรือไม่ ประเด็นนี้ผัดกันกับประเด็นที่กระผมได้กล่าวเมื่อครั้งนั้นครับ ประเด็นที่กล่าวนั้นนะเรามีวิธีอื่นใหม่ที่จะต้องใช้จ่ายเงินถึงขนาดนี้ แต่ประเด็นต่อไปนี้คือประเด็นว่า เราได้แถลงนโยบายไปแล้ว สภานี้รับแล้วจะเป็นไปตามนโยบายนั้นหรือไม่ กระผมใคร่จะกราบเรียนว่าประเด็นที่กระผมยกตัวอย่างขึ้นมาว่าด้วยนโยบายการศึกษาและว่าด้วยการที่ท่านนายกรัฐมนตรีได้เคยแถลงนโยบายไว้ว่า จะพยายามบูรณะชนบทให้กว้างขวางให้มีการอยู่ดีกินดี จะเน้นหนักไปในทางชนบท กระผมใคร่จะขอให้ท่านทั้งหลายเปิดดูงบประมาณในหน้า ๑๒๔ ว่าด้วยทบวงมหาวิทยาลัย หน้า ๑๖๖ ว่าด้วยกระทรวงศึกษาธิการ และหน้า ๑๕๗ ว่าด้วยกระทรวงมหาดไทย ในชั้นประณมศึกษา ประณมศึกษานั้นรัฐบาลตั้งเงินไว้ในงบประมาณนี้ ๕,๐๐๐ ล้านบาท กระทรวงศึกษาธิการ ๓,๔๐๐ ล้านบาท ทบวงมหาวิทยาลัย ๑,๕๐๒ ล้านบาท กระผมเอาตัวเลขกระทรวงศึกษาธิการบวกกับทบวงก็ได้เป็นจำนวนเงินประมาณ ๕,๐๐๐ ล้าน เอาประณมศึกษาอย่างเดียวก็ ๕,๐๐๐ ล้านแล้วมาคำนึงอย่างนี้ว่า ประณมศึกษานั้นนะเป็นการสนับสนุนชนบทให้มีการศึกษาดีขึ้น และมีนักเรียนที่เข้าเรียนในโครงการประณมศึกษาเป็นอัตราส่วน ๘๕ เปอร์เซนต์ของนักเรียนทั้งสิ้น อีก ๑๕ เปอร์เซนต์เป็นนักเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นนักเรียนของทบวงมหาวิทยาลัย คือพวกลูกศิษย์กระผมนั่น คือมหาวิทยาลัย ๑๕ เปอร์เซนต์หลังนี้ได้งบประมาณเท่ากับ ๘๕ เปอร์เซนต์

ที่อยู่ในชนบท กระผมใคร่จะกราบเรียนทักว่า ท่อนี้ไม่เป็นไปตามนโยบายที่ท่านนายกรัฐมนตรีแถลงไว้ กระผมไม่อยากจะให้ลดเงินของกระทรวงศึกษาธิการและทบวงมหาวิทยาลัย แต่ว่าควรจะหาวิธีที่จะเซฟเงินอย่างอื่น แล้วก็ไปทุ่มเททางด้านประถมศึกษาให้มากขึ้น จริงอยู่การประถมศึกษาขนาดนั้น ค่าใช้จ่ายต่อนักเรียน ๑ คนนั้น ย่อมต่ำกว่าชั้นมัธยมและอุดมแน่ ๆ แต่ไม่ต่ำกว่าถึงขนาดที่ว่า ๘๕ เปอร์เซ็นต์ของคนที่เรียนนั้นจะต้องเท่ากับค่าใช้จ่ายสำหรับ ๑๕ เปอร์เซ็นต์ นี่ไม่เท่าแน่ ถ้าหากว่าจะเพิ่มขึ้นอีกสัก ๑,๐๐๐ ล้านบาท กระผมคิดว่าก็ยังอยู่ในความสามารถของรัฐบาล เพื่อที่จะขยายการประถมศึกษาและทำให้ดีขึ้น เป็นประโยชน์ตามนโยบายของรัฐบาลและท่านนายกรัฐมนตรี กระผมมีเรื่องกราบเรียนเพียงเท่านั้น เรื่องอื่นๆ ยังมีอีกมาก แต่ว่ากระผมขอยกตัวอย่างให้ท่านกรรมการที่เราจะได้ตั้งขึ้นไปนั้น จะได้พิจารณาโดยรอบคอบ และขอฝากท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และท่านนายกรัฐมนตรีเกี่ยวกับเรื่องกลาโหมอีกครั้งขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติผมคิดว่าเราพักการประชุมตอนนี้ก่อน แล้วเปิดการประชุมใหม่ในตอนบ่ายเวลา ๑๕.๐๐ นาฬิกาครับ ขอพักการประชุมครับ

พักการประชุมเวลา ๑๒.๐๕ นาฬิกา

เริ่มประชุมใหม่เวลา ๑๔.๒๕ นาฬิกา

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : บัดนี้ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติมาครบองค์ประชุมแล้ว ผมขอเปิดการประชุมต่อไป

พลเอก ครวญ สุทธานินท์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม) : ท่านประธานสภาที่เคารพ ตามที่รัฐบาลเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณเข้าสู่สภานิติบัญญัติในวันนี้ กระผมรู้สึกว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นกระทรวงที่ได้รับความสนใจเป็นพิเศษกว่ากระทรวงอื่น ๆ ตั้งแต่เข้ามาจนกระทั่งต้องไปพักรับประทานอาหารก็ยังไม่หมด กระผมขอขอบพระคุณบรรดาท่านสมาชิกที่ได้ให้ความสนใจแก่กระทรวงกลาโหมทั้งในด้านบวกและด้านลบ หรือในด้านการให้คำแนะนำ ถ้าหากว่าในด้านลบนั้น ถ้ากระผมเห็นว่าเป็นเรื่องที่ยังไม่มีความเข้าใจ กระผมจะขอประทานกราบเรียนให้สภานี้ได้ทราบ ถ้าหากว่าเป็นข้อสนใจที่เป็นไปในด้านการสนับสนุน กระผมก็ต้องขอขอบพระคุณ และถ้าหากว่าสนใจไปในด้านที่ให้คำแนะนำจะเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่น ก็ขอประทานรับฟัง เฉพาะแต่ในวันนี้ขอประทานกราบเรียนเป็นหัวข้อใหญ่ ๆ อยู่ ๔ หัวข้อ คือ

ข้อที่ ๑ วิธีการทำงานงบประมาณของกระทรวงกลาโหม

ข้อที่ ๒ วิธีการจัดงบประมาณราชการลับ

ข้อที่ ๓ การจัดเรื่องงบประมาณ

และปัญหาข้อที่ ๔ ปัญหาเบ็ดเตล็ด

ขอประทานกราบเรียนตามลำดับ ดังต่อไปนี้ วิธีทำงานงบประมาณรายจ่ายประจำปีของกระทรวงกลาโหมนั้น ดำเนินกรรมวิธีเช่นเดียวกับกระทรวงทบวงกรมอื่น ๆ คือตั้งเงินแผน เป็นงบแผนงาน งบงาน งบโครงการ และแยกเป็นหมวดรายจ่ายออกเป็น ๑๐ หมวด เหมือนกับกระทรวงพลเรือนอื่น ๆ ทุกประการ ในทางปฏิบัติ กระทรวงกลาโหมได้ดำเนินการประสานงานกับเจ้าหน้าที่สำนักงานงบประมาณโดยใกล้ชิด เชื่อว่าเจ้าหน้าที่สำนักงานงบประมาณท่าน ซึ่งได้รับความมอบหมายให้ปฏิบัติภารกิจติดต่อกับกระทรวงกลาโหมนั้น คงจะทราบรายละเอียดได้ดี กระทรวงกลาโหมต้องส่งรายละเอียดในการขอตั้งงบประมาณให้สำนักงานงบประมาณเพื่อ

รวบรวมและจัดสรรงบประมาณ รวมทั้งการตัดทอนรายจ่ายของกระทรวงกลาโหมให้เหมาะสมตามความจำเป็น เช่นเดียวกับการจัดสรรงบประมาณให้กับกระทรวงทบวงกรมอื่น ๆ การที่ไม่สามารถจะเปิดเผยรายละเอียดในการร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีนั้นก็เนื่องมาจากภารกิจของกระทรวงกลาโหมมีหน้าที่ในการป้องกันราชอาณาจักร ในการรักษาความมั่นคงและความปลอดภัยของประเทศชาติ บางโอกาสจำเป็นจะต้องปฏิบัติการพิเศษในทางปกปิด ถ้าหากเปิดเผยรายละเอียด อาจจะมีผลกระทบต่อความมั่นคงและเกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของชาติได้ นอกจากนี้งบประมาณที่ไม่เปิดเผยได้นำไปใช้ในการพัฒนาชนบทในท้องถิ่นทุรกันดารซึ่งมีความจำเป็นที่จะต้องกระทำโดยเร่งด่วนก็มีอยู่บ้าง ข้อที่ ๔ สำหรับงบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๑๘ กระทรวงกลาโหมได้รับเพียง ๗,๖๔๐ ล้านบาท คิดเป็นส่วนร้อยละ ๑๕.๘๒ ของงบประมาณรายจ่ายของประเทศ นับว่าเป็นรายการลำดับรองจากรายจ่ายในการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมกับการศึกษา ซึ่งกระทรวงกลาโหมเห็นว่ามีค่าสำคัญมาก งบประมาณของกระทรวงในปีนี้เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๑๗ ๙๐๗.๑๘ คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๖๕ ซึ่งถ้าหากจะเปรียบเทียบกับงบประมาณรายจ่ายของประเทศที่เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๓ การเพิ่มงบประมาณรายจ่ายของกระทรวงกลาโหมก็มีอัตราส่วนซึ่งรู้สึกว่ามีน้อยอยู่มาก

ในหัวข้อที่ ๒ ซึ่งได้มีการถกเถียงกันมากก็ในเรื่องเงินราชการลับที่หลายท่านมีความสนใจว่า กระทรวงกลาโหมงบบัง มีอิทธิพล กระทบขอประทานกราบเรียนต่อสภานี้ว่าการท่างบประมาณราชการลับ ได้ทำขึ้นมาในรายละเอียดเสนอขึ้นมาตามลำดับสู่กระทรวงการคลังและสำนักงบประมาณ และเข้าที่ประชุมคณะรัฐมนตรี เว้นแต่เรามีข้อตกลงมาตั้งแต่ติดต่อบรรพ์แล้วว่า กระทรวงกลาโหมเป็นกระทรวงที่จะต้องปกปิดการใช้ เป็นระเบียบประเพณี เพราะฉะนั้นจึงให้ถือว่ารายละเอียดอยู่ที่เจ้าหน้าที่ผู้ควบคุม ส่วนการที่จะกำหนดลงไปในเรื่องพระราชบัญญัติก็ให้ใส่แต่ในอัตราตัวเลขกว้าง ๆ เท่านั้น กระทบขอเรียนยืนยันว่าเงินราชการลับได้ทำมาในรายละเอียดที่จะให้หน่วยใดใช้บ้าง ใช้ในเรื่องอะไร ขอประทานในวันนี้อยากราบเรียนเพียงส่วนใหญ่ที่สุดเท่านั้นว่าเงินราชการลับของกระทรวงกลาโหมจะไปใช้อยู่เพียง ๒ ประการเท่านั้น ไม่ได้เอาไปใช้เพื่อประดับบารมีอะไรต่าง ๆ เหล่านี้ตามที่ท่านเข้าใจนั้นหาไม่ได้ ส่วนใหญ่เวลานี้ภาวการณ์ของบ้านเมืองที่ท่านคิดว่าเป็นปกติ พวกเราที่เป็นทหารเราคิดว่าไม่ปกติ เพราะ

ว่าทหารของเรา ๘๐ เปอร์เซนต์ไม่ได้นอนอยู่บ้าน เวลาในโรงทหารไม่มี ไปค้นได้ ไปนอนอยู่ชายแดนหมด เพราะฉะนั้นในบางครั้งในบางโอกาสจะต้องจัดหน่วยซึ่งไม่มีในอัตราปกติของท่านได้โปรดรับทราบ ว่า ถ้าไม่มีในอัตราปกติแล้ว เบิกไม่ได้ ทางราชการจึงอนุমানให้เราได้ใช้เงินก้อนนี้ สำหรับเป็นหน่วยซึ่งเป็นราชการลับ ซึ่งที่จริงเปิดเผยไม่ได้ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติก็คงจะทราบ และประการที่ ๒ ที่เราใช้เป็นประเพณีกันมากก็ใช้สืบราชการลับ ท่านลองคิดถึงว่าในประเทศไทยนี้ ถ้าหากท่านศึกษาประวัติ ในประวัติศาสตร์การสงครามท่านจะเห็นว่าเงินราชการลับของแต่ละประเทศที่เขาใช้กันมันเหลือหลาย เพราะเขารู้ว่าข่าวที่ได้มาเพื่อความมั่นคงของชาตินั้น เป็นยอดที่สูงที่สุดมาก เพราะฉะนั้นของเรานี้ออกไปเพียงเล็กน้อย ที่ทำอยู่เป็นปกตินี้ไม่มากนัก กระผมขอประทานกราบเรียนแต่เพียง ๒ ประการนี้เท่านั้นว่า เราใช้ไปในสิ่งจำเป็นและในภาวะนี้ และถ้าหากว่ากิจการต่าง ๆ เข้าที่ปกติ กระผมคิดว่าตัวเลขของเงินราชการลับก็คงจะใกล้เคียงกับที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติบอกว่ามันควรจะเป็นเท่านี้เท่านี้ อะไรต่าง ๆ มันไม่มากไปกว่านั้นละ แต่ว่าในภาวะนี้ยังทำไม่ได้และก็ยืนยันว่าเป็นราชการลับ ซึ่งกระผมได้ตกลงกราบเรียนคณะรัฐมนตรีมาแล้วว่าของกระทรวงกลาโหม เพื่อรักษาระเบียบและประเพณี และเพื่อความจำเป็นแห่งชาติกระผมยอมให้ ๓ ประการเท่านั้น

ข้อที่ ๑ ถ้าลับต้องลับจริงๆ เปิดไม่ได้

ข้อที่ ๒ ถ้าสิ่งใดเป็นปกปิด ยอมให้เปิดเผยหัวข้อใหญ่ๆ ได้

ข้อที่ ๓ ถ้าเป็นธรรมดาเหมือนกระทรวงทบวงกรมอื่นเปิดเผยไม่ใช้ว่ากระทรวงกลาโหมจะปิดไปเสียทุกประตู จนกระทั่งทุกคนใช้คำว่า “แต่ะ” ไม่ได้ กระผมรู้สึกว่าจะเป็นข้อที่ให้ความยุติธรรมแก่กระทรวงกลาโหมไม่ได้ ขอประทานกราบเรียนไว้ในโอกาสนี้

ในหัวข้อที่ ๓ เรื่องเงินพัฒนาการก็เหมือนกัน เงินงบพัฒนานี้ เราใช้งบพัฒนาหน่วย หน่วยซึ่งยังไม่ได้จัดในอัตรากำลัง ถ้าหากว่าถ้าได้เสนอขึ้นไปในอัตรากำลังนั้น ทุกท่านคงทราบดีว่า เราจะต้องเสนอเข้ามาเป็นพระราชบัญญัติ เวลานั้นเป็นเวลาสภาพที่ทหารออกไปปฏิบัติอยู่ในท้องถิ่นจะต้องหมุนเวียน แก่ไขต่างๆ ให้เหมาะกับสภาพที่สามารถจะป้องกันประเทศชาติได้ เพราะฉะนั้นบางส่วนบางอย่างก็จะต้องมีการเพิ่ม มีการลด มีการเปลี่ยนแปลงต่างๆ เหล่านี้ เราจึงต้องใช้งบนี้ไปซึ่งเปิดเผยไม่ได้ แต่ว่าก็ได้ให้รายละเอียดหัวข้อใหญ่ไว้แก่

สำนักงานประมาณ จะเห็นว่าเราไม่ได้เอาไปตีมูลค่าอะไรกันต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความยุ่งยากก็ขอ
 ประทานทราบเรียนว่า เงินงบประมาณนี้ก็ทำได้ไปโดยมีรายละเอียด กระผมคิดว่าเมื่อถึงขั้น
 กรรมการ ท่านผู้ใดเป็นกรรมการก็โปรดพิจารณาในบางรายการหรือในบางโอกาส แต่ว่า
 ถ้าหากว่าจะให้ความกรุณาแก่กระทรวงกลาโหมได้ ไม่เปิดเผยได้ยิ่งดี

ในข้อที่ ๔ ก็ในเรื่องข้อเบ็ดเตล็ดต่าง ๆ ข้อเบ็ดเตล็ดต่าง ๆ เหล่านี้ก็อยากขอ
 ประทานเรียนว่า เป็นความเข้าใจไขว้เขว เวลาที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติหลายท่าน ท่านก็บอกว่า
 ท่านเป็นห่วงมากในเรื่องการที่กระทรวงกลาโหมจะเอาเงินไปใช้จ่ายต่าง ๆ ท่านยังอยู่นานอยู่
 ทรอก แต่ว่าผมน่าจะกลับเห็นว่าท่านยังไม่เข้าใจว่าเวลานี้สภาพของบ้านเมืองเป็นอย่างไร ท่าน
 ยังไม่เข้าใจ หรือท่านเข้าใจแล้วท่านทำว่าท่านไม่เข้าใจ บ้านเมืองเป็นอย่างไร เราทำทุกอย่างนี้
 ขอประทานเถอะ อย่างกระผมนี้กระผมก็ขอบพระคุณท่านอาจารย์ป่วย ท่านได้ให้การสนับสนุน
 กระผมเมื่อตอนเข้าที่ว่ากระผมเป็นคนซื่อสัตย์ดีอะไรต่าง ๆ ไม่มีอะไรต่าง ๆ เหล่านี้ แต่ก็
 เป็นที่ยอมรับว่า กระผมไม่มีทางที่จะเป็นอะไรได้กว่านี้เลย กระผมช่วยรัฐบาลนี้เสร็จแล้ว
 กระผมออก กระผมไม่ต้องไปหวังอะไรอีก เพราะฉะนั้นกระผมไม่มีการใช้เงินราชการลับ
 กระผมไม่มีการใช้อะไรทั้งสิ้น แต่ว่าเราทำเพื่อกองทัพบก เราทำเพื่อกระทรวงกลาโหม เราทำ
 เพื่อประเทศชาติ เราจะทำทุกสิ่งทุกอย่าง ขอท่านได้โปรดไว้วางใจเราว่าในทุกสิ่งทุกอย่างถ้า
 พันไปเพียงปี ๒๕๑๘ ท่านจะเห็นว่าท่านไม่ต้องมาห่วงเราเลย กระทรวงกลาโหมนี้เราจะกราวรูด
 ลงไปให้เป็นทหารของชาติที่เป็นโดยประชาชนและเพื่อประชาชนโดยแท้จริง ขอขอบพระคุณ
 (สมาชิกในที่ประชุมปรบมือ)

นายไพจิตร เอื้อทวีกุล : ท่านประธานที่เคารพ กระผมขออภิปรายในระดับเกี่ยวกับ
 หลักการการงบประมาณ ส่วนรายละเอียดนั้นกระผมคิดว่าเป็นเรื่องจะไปพูดกันในระดับ
 กรรมการมากกว่า หลักการของงบประมาณที่สำคัญนั้นก็คืองบประมาณเป็นเครื่องมือที่สำคัญ
 อย่างยิ่งของรัฐบาลซึ่งจะทำให้รัฐบาลสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ แต่ในการแก้ปัญหา
 เฉพาะหน้านั้นจะต้องไม่ขัดกับนโยบายระยะยาว และยิ่งกว่านั้นยังจะต้องช่วยให้รัฐบาลสามารถ
 บรรลุวัตถุประสงค์ในระยะยาวได้ ถ้าเรายอมรับหลักการอันนี้ เราจะเห็นว่าเอกสารร่างงบประมาณ
 ที่เราพิจารณาอยู่นี้ยังมีปัญหาอยู่เป็นอันมาก เพราะว่ามีลักษณะเป็นงบประมาณอย่างที่เคย

ทำ ๆ กันมา ก็คือว่าเป็นการแสดงถึงความต้องการของหน่วยราชการต่าง ๆ แต่ว่าความต้องการของหน่วยราชการนั้นจะเป็นประโยชน์กับประชาชนหรือไม่ยังเป็นปัญหาอยู่ คือทราบได้ที่รัฐบาลโดยเฉพาะคณะรัฐมนตรีนั้น ไม่ได้ใช้ภาวะการเป็นผู้นำเพียงพอในการที่จะวางวงกรอบว่าเราจะใช้งบประมาณทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดนี้ให้เป็นประโยชน์อย่างไรกับประชาชนที่สุดแล้ว เราจะแก้ปัญหานี้ไม่ได้ เพราะว่าการกระทำของหน่วยราชการนั้นไม่แนบแน่นไปว่าจะเป็นผลประโยชน์กับประชาชน กระผมรับราชการมา ๑๐ กว่าปี กระผมก็พอจะทราบอยู่ว่าเราทำงานงบประมาณกันอย่างไร เรื่องนี้ก็เป็นเรื่องทราบกันอยู่ และยิ่งกว่านั้นหลังจากเหตุการณ์ ๑๔ ตุลาคม แล้ว กระผมก็เคยหวังเป็นอย่างมากว่าคงจะได้มีการเปลี่ยนแปลงกันเสียทีหนึ่ง แต่เมื่อพิจารณางบประมาณฉบับนี้แล้ว กระผมคิดว่าในขั้นมูลฐานแล้วไม่มีการเปลี่ยนแปลงอะไรเลย กระผมอยากจะขอยกประเด็นขึ้นมา ๓ เรื่องด้วยกัน และจะขอพูดสั้น ๆ เพราะว่ากระผมทราบดีว่ามีสมาชิกอื่นอีกมากท่านที่ต้องการจะอภิปราย ๒ ประเด็นนั้นเป็นเรื่องปัญหาระยะยาว เรื่องแรกนั้นก็คือปัญหาความไม่เป็นธรรมในสังคมนี้ซึ่งเป็นปัญหาหลัก เรื่องที่ ๒ เป็นปัญหาที่ค่อนข้างจะเทคนิค แต่ว่ามีความสำคัญมากสำหรับการเงินของประเทศไทยและการงบประมาณคือปัญหาเรื่องการบริหารหนี้เงินกู้ ส่วนประเด็นที่ ๓ นั้นเป็นปัญหาเฉพาะหน้า แต่ว่าเป็นเรื่องซึ่งทำให้ประชาชนเดือดร้อนอยู่เป็นอันมาก คือเรื่องของแพง กระผมยก ๓ ประเด็นขึ้นมานี้ก็เพื่อจะชี้ให้เห็นว่า เมื่อเปรียบเทียบกับโครงสร้างของร่างงบประมาณที่รัฐบาลเสนอมานี้ เราจะเห็นได้ชัดว่า ร่างงบประมาณนี้ไม่ได้เอื้ออำนวยให้รัฐบาลแก้ปัญหาที่ท่านแถลงว่าท่านจะแก้ ในเรื่องความไม่เป็นธรรมของสังคมนั้น กระผมคิดว่าเราต้องยอมรับว่าอันนี้เป็นปัญหาที่สำคัญที่สุดของประเทศไทยในปัจจุบัน ถ้าเราไม่สามารถแก้ปัญหานี้แล้ว กระผมคิดว่าอนาคตของประเทศชาตินี้น่าเป็นห่วงเป็นอย่างยิ่ง ถ้าอย่างนั้นเราก็น่าจะหวังได้ว่า ในงบประมาณที่รัฐบาลเสนอมานี้คงจะมีมาตรการที่เด่นชัดว่า ท่านจะแก้ปัญหานี้อย่างไรบ้าง แต่กระผมได้ศึกษาแล้วกระผมคิดว่ามีอยู่น้อยมาก แม้แต่คำแถลงของรัฐบาลก็ไม่ได้พูดถึงมาตรการที่จะแก้การกระจายรายได้ที่ไม่เป็นธรรม ที่จะแก้การกระจายบริการสังคมที่จำเป็นสำหรับประชาชนออกไปให้ทั่วถึง กระผมขอให้ดูเริ่มจากด้านรายรับ กระผมจะพยายามให้สั้นที่สุด รายละเอียดนั้นก็พยายามตัดออกไป คือถ้าหากว่าดูงบประมาณเรามักจะดูเฉพาะด้านรายจ่าย แต่ความจริงเราต้องเริ่มดูตั้งแต่ด้านรายรับ เราจะเห็นว่า รายรับ

ส่วนใหญ่ของรัฐบาลนั้นมาจากภาษีอากร แต่ว่าโครงสร้างของภาษีอากรนั้นเป็นปัญหาเป็นอันมาก ภาษีโดยตรงประมาณ ๑๐ เปอร์เซ็นต์ ภาษีทางอ้อม คือภาษีการขายกับภาษีโภคภัณฑ์นั้น ๓๒ เปอร์เซ็นต์ เป็น ๓ เท่าของภาษีโดยตรงก่อนสินค้าเข้าออกรวมทั้งพรีเมียมข้าว ๒๕ เปอร์เซ็นต์ ๒ เท่าครึ่งของภาษีโดยตรง อันนี้กระผมคิดว่ามันเห็นได้ชัดเกือบจะไม่ต้องพูดเลย เพราะว่าภาษีทางอ้อมนั้น เป็นภาษีที่ไม่เป็นธรรม และเรายังอาศัยภาษีทางอ้อมเป็นหลักอยู่ กระผมทราบดีว่า การปฏิรูประบบภาษีอากรนั้นเป็นสิ่งที่ทำได้ยากลำบากเป็นอันมาก และต้องใช้เวลานาน แต่อย่างน้อยที่สุดกระผมคิดว่ารัฐบาลนี้ท่านน่าจะจะได้เริ่มปรากฏาน เพราะอันนี้แหละคือเหตุผลสำคัญ เหตุผลมูลฐานว่าทำไมความไม่เป็นธรรมจึงเกิดขึ้นในสังคมไทย และเราได้ทนกันมาหลายสิบปีแล้ว ถึงเวลาหรือยังที่ท่านจะเริ่ม อันนี้กระผมขอกราบเรียนนอกประเด็นสักนิดหนึ่ง เพราะว่าเมื่อเข้านี้มีสมาชิกพูดถึง ซึ่งกระผมรู้สึกติดใจอยู่ ก็คือว่าเห็นใจรัฐบาลนี้เป็นรัฐบาลชั่วคราว เพราะฉะนั้นท่านไม่จำเป็นจะต้องแก้ปัญหาระยะยาวนี้กระผมเคยกราบเรียนแล้วหนหนึ่ง แต่ว่ารัฐบาลท่านรู้สึกจะไม่ได้อยู่ฟัง เพราะฉะนั้นขอกราบเรียนซ้ำอีกครึ่งหนึ่งว่า รัฐบาลชั่วคราวไม่มีครบท่านเป็นรัฐบาล ๑ วันท่านก็เป็นรัฐบาลโดยสมบูรณ์ อันนั้นก็เป็นการกระทำ ถ้าหากว่าท่านไม่ทำอะไรแล้ว ก็จะเป็นการทับถมปัญหาให้รัฐบาลในอนาคต ฉะนั้นกระผมคิดว่าถึงแม้จะเป็นเรื่องยากลำบาก แต่น่าที่จะมีการเริ่มที่จะปูพื้นฐาน ในการที่เราจะเก็บภาษีทางตรงมากขึ้นในทางด้านงบประมาณรายจ่าย กระผมจะไม่ขอพูดมาก แต่กระผมจะยกตัวเลขให้ดูสัก ๓-๔ ตัว ซึ่งกระผมคิดว่าจะทำให้เห็นได้ชัดว่า ในเรื่องนี้เช่นเดียวกัน รัฐบาลไม่ได้ใช้งบประมาณให้เป็นประโยชน์ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการแก้ความไม่เป็นธรรม บริการที่จำเป็นอย่างยิ่งที่เราจะต้องกระจายออกไปให้ประชาชน นอกเหนือจากการกระจายรายได้ที่เป็นตัวเงินแล้วก็คือบริการสาธารณสุข ท่านโปรดดูเถอะครับ ตั้งแต่ปี ๒๕๑๒ เป็นต้นมา งบสาธารณสุขนั้นคงตัวอยู่ประมาณ ๓ เปอร์เซ็นต์ ไม่เพิ่มเลย ต่อไปงบสาธารณสุขการ ก็คืองบสังคมสงเคราะห์บริการชุมชนและบริการสังคมอื่น ๆ นั้นลดลงเป็นอันมาก ปี ๒๕๑๒ นั้นคิดเป็น ๔.๘ เปอร์เซ็นต์ของงบประมาณรายจ่ายทั้งหมด ปี ๒๕๑๗ ซึ่งเป็นงบประมาณของรัฐบาลที่เราชอบเรียกว่ารัฐบาลทราซีย์ เพิ่มเป็น ๑๐.๒ มาถึงรัฐบาลของท่านซึ่งเป็นรัฐบาลของประชาชน งบนี้ลดไปเหลือ ๗.๗ เปอร์เซ็นต์ อันนี้หมายความว่าอะไรครับ ขณะเดียวกันท่านแถลงว่าท่านต้องการแก้ความไม่เป็นธรรมใน

สังคม แต่เครื่องมือสำคัญก็คือเงิน ท่านไม่ให้ อันนี้กระผมอยากจะกราบเรียนว่าเป็นปัญหา ในกระบวนการงบประมาณของเราเอง เราจะพบว่าเมื่องบประมาณออกไปอย่างนี้แล้วพอมิ งานสำคัญทางด้านสังคมเกิดขึ้น เราก็จะได้คำตอบ ก็จะไปถามรัฐบาลว่าทำไมท่านไม่ทำ ท่าน ก็บอกว่า เห็นใจเหลือเกิน อยากทำ แต่ไม่มีงบประมาณ ทำไมถึงไม่มีงบประมาณ เพราะไม่ได้ ตั้งเอาไว้ ทำไมจึงไม่ได้ตั้งเอาไว้ เพราะไม่เคยทำ ทำไมจึงไม่เคยทำ เพราะไม่มีงบประมาณ ทำไม จึงไม่มีงบประมาณ เพราะไม่ได้ตั้งเอาไว้ อันนี้เหมือนสมัยเด็ก ฝนเอ่ยทำไมจึงตก เพราะกบ มันร้อง ตราบใดที่กระบวนการงบประมาณเป็นอย่างนี้ กระผมคิดว่าปัญหานี้แก้ไม่ได้ แล้ว ปัญหาของประเทศไทยจะแก้ไม่ได้ กระผมไม่อยากจะกราบเรียนรายละเอียดนะครับ แต่ว่า แม้แต่ในงานทางด้านเศรษฐกิจก็มีปัญหา เรามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องกระจายรายได้ ไปสู่ชนบท เราจะต้องพัฒนาเกษตร เราจะต้องพัฒนาชนบท แต่ว่าเมื่อเราดูโครงสร้างของ ค่าใช้จ่าย งบประมาณการค่าใช้จ่ายแล้ว เราเห็นว่างบของกระทรวงเกษตรนั้นก็ยังเป็นแต่เพียง ๘.๖ เปอร์เซ็นต์ ซึ่งยังน้อยกว่างบพัฒนาขนส่ง จริงอยู่ อันนี้เพิ่มขึ้นมาประมาณ ๔ เปอร์เซ็นต์ จากปีก่อนๆ ก็เป็นแนวทางที่ถูกแล้ว แต่กระผมคิดว่าน่าจะทำได้มากกว่านี้ สำหรับในประเด็น ที่ ๒ ก็คือการบริหารหนี้เงินกู้ยืม กระผมรู้สึกว่ามันน่าจะให้ความสนใจ เราจะเห็นแนวโน้ม ว่ายอดชำระหนี้เงินกู้ยืมได้เพิ่มขึ้นรวดเร็วเป็นอันมาก เมื่อปี ๒๕๑๒ เป็นแต่เพียง ๘.๒ เปอร์เซ็นต์ ในปี ๒๕๑๘ นี้ ประมาณการไว้ ๑๔.๑ เปอร์เซ็นต์ พุดง่าย ๆ ก็คือบชำระหนี้ เงินกู้ยืมเป็นประมาณ ๕ เท่าของงบประมาณสุข อันนี้เราจะเห็นว่ามันเกิดปัญหาในโครงสร้าง ของงบประมาณของเราอย่างเห็นได้ชัด ยิ่งกว่านั้น เมื่อกระผมศึกษาถึงตัวเลขในการชำระ ดันเงินกู้คืนแล้ว ทำให้รู้สึกเป็นห่วงเป็นอันมาก เพราะฉะนั้นกระผมอยากจะขอกราบเรียนถาม ท่านรัฐบาลด้วยความเคารพว่า ท่านมีนโยบายในการบริหารภาระหนี้เงินกู้ที่แข็งขันหรือไม่ และ ถ้าท่านมี ขอได้โปรดกรุณาแจ้งให้พวกเราทราบด้วยว่า ภาระหนี้เงินกู้นี้จะถึงจุดอึดตัวเมื่อไร และจะอยู่ในประมาณวงเงินสักเท่าไร เพราะว่าดูจากตัวเลขที่กระผมสามารถศึกษาได้นี้ กระผม เข้าใจว่ายังไม่เข้าใกล้จุดอึดตัวเลย แล้วขนาดที่ยังไม่เข้าใกล้จุดอึดตัวก็พาเข้าไป ๑๕ เปอร์เซ็นต์ แล้ว เพราะฉะนั้นอันนี้กระผมอยากจะขอเรียนความกรุณาให้ท่านตอบด้วย และกระผม หวังอย่างยิ่งว่าท่านคงไม่ตอบว่าท่านไม่มีนโยบาย เพราะถ้าอย่างนั้นแล้วเราจะอยู่ในฐานะที่ ล่อแหลมเป็นอันมาก การกู้เงินแต่ละปีนั้นไม่เป็นปัญหา ในงบประมาณปีนี้ ถ้าเราดูเฉพาะปีนี้

กระผมก็เชื่อว่าไม่เป็นปัญหาที่จะมีเงินเกินดุลไป ๘,๐๐๐-๙,๐๐๐ ล้านบาท ในสภาพเศรษฐกิจปัจจุบันกระผมคิดว่าไม่เป็นปัญหา แต่ถ้าหากว่าการบริหารหนี้เงินกู้เราไม่ได้มีนโยบายให้ชัดเจนแล้ว กระผมคิดว่าอันตรายมากในระยะยาว ในเรื่องของของแพง ก็คือประเด็นที่ ๓ และประเด็นสุดท้ายที่กระผมจะขอกราบเรียนนั้น ถ้าหากว่าเราดูง่าย ๆ แรงแปลกดันที่ทำให้ของแพงนั้น เราสามารถแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ประมาณครึ่งหนึ่งหรือ ๕๐ เปอร์เซ็นต์นั้นมาจากการเพิ่มราคาของสินค้าประเภทอาหาร อีกประมาณครึ่งหนึ่งมาจากสินค้าที่ไม่ใช่อาหาร ถ้าอย่างนั้นแนวทางแก้ไข กระผมคิดว่ามันน่าจะค่อนข้างจะชัด คือ ๑. รัฐบาลจะต้องทุ่มในทางด้านช่วยผลิตอาหาร อันนี้จะทำให้ผลิตได้มากขึ้น ซึ่งไม่ใช่เป็นการไปกดรายได้ของเกษตรกร การที่ราคาอาหารแพงแต่มีขายน้อยนั้น ไม่เป็นประโยชน์แก่เกษตรกรสิ่งที่ควรทำนั้นก็คือทำให้เขาผลิตได้มากขึ้น ถึงแม้ราคาจะลดลงบ้างแต่รายได้เขาจะเพิ่มขึ้นในขณะเดียวกันผลประโยชน์ก็จะตกอยู่กับประชาชนผู้บริโภคเพราะฉะนั้นอันนี้ก็เป็นเรื่องที่เกี่ยวกับงบประมาณเกษตรโดยตรง และอาจจะต้องมีมาตรการพิเศษในทางด้านเงินช่วยเหลือ เงินอุดหนุนอะไรต่าง ๆ ซึ่งกระผมไม่เห็น ส่วนในทางด้านสินค้าที่ไม่ใช่อาหารนั้น กระผมคิดว่าประชาชนส่วนใหญ่รวมทั้งท่านสมาชิกจำนวนมากนี้ก็ได้มุ่งแต่ตำหนิติเตียนกระทรวงพาณิชย์ กระผมไม่มีอะไรเกี่ยวข้องกับกระทรวงพาณิชย์เลย แต่กระผมอยากจะขอความเป็นธรรมครับว่า เลิกติเตียนกระทรวงพาณิชย์เสียทีเถิด ถ้าท่านทำอะไรไม่ได้ ท่านทำอะไรไม่ได้เพราะปัญหาไม่ได้อยู่ที่ท่าน ถ้าท่านอยากจะรู้ปัญหาจริง ๆ กระผมคิดว่าขอให้ฟังเสียงกระทรวงการคลังและโดยเฉพาะธนาคารแห่งประเทศไทยครับ กระผมไม่อยากจะเรียนมากกว่านี้ สรุปแล้วก็คือว่างบประมาณนี้เป็นงบประมาณเหมือนอย่างที่เราเคยทำกันมาเป็นเวลาหลายสิบปีแล้ว ไม่มีการสะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ทางการปกครอง และไม่เป็นเครื่องเอื้ออำนวยให้รัฐบาลสามารถที่จะบริหารงานให้เป็นไปตามแนวนโยบายที่ท่านได้แถลงเอาไว้แล้วอันนี้เป็นปัญหาซึ่งกระผมคิดว่า ไม่ใช่ความผิดของผู้หนึ่งผู้ใด แต่เป็นปัญหาของระบบครับ กระผมอยากจะขอกราบเรียนท่านด้วยความเคารพอย่างยิ่งว่า ท่านเจ้ากระทรวงทั้งหลายท่านก็รักษาผลประโยชน์ของกระทรวงของท่านซึ่งก็เป็นของดี แต่กระผมอยากจะขอให้ท่านคิดด้วยว่า แล้วใครที่รักษาผลประโยชน์ของประชาชนคนไทยทั้ง ๔๐ ล้านคน ขอขอบคุณครับ

นางสุรีพันธุ์ มณีวัต : ท่านประธานที่เคารพ ที่จริงเป็นการเคราะห์ดีของดิฉันที่ว่า ได้มีท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้รับอนุญาตให้อภิปรายไปก่อน เพราะฉะนั้นถ้าเผื่อดิฉันได้อภิปราย ต่อจากที่ได้ฟังท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เขาก็คงจะอ่อน เพราะว่าจนในขณะเดี๋ยวนี้ ก็ยังรู้สึกอกสั่นขวัญแขวนไม่ค่อยหาย เพราะท่านบอกเล่าให้เราฟังด้วยน้ำเสียงอันจริงจังน่าเชื่อถือ อย่างยิ่งถึงความจำเป็นของการใช้งบราชการลับ ดิฉันก็พยายามจะตั้งสติเพื่อจะเข้าใจตามท่าน แต่ว่าขอไปพูดกันในตอนหลังนะคะ ขอกราบเรียนในตอนหลัง ตอนนี้อยากจะขอเรียนว่า ความจริงสำหรับพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายปีงบประมาณ ๒๕๑๘ นี้ ถ้าดูอย่างทั้งหมด โดยกว้าง ดิฉันออกจะมีความเห็นตรงกันข้ามกับท่านสมาชิกผู้มีเกียรติที่ท่านเพิ่งอภิปราย จบไปเมื่อสักครู่นี้ มีบางกรณี เพราะว่าดิฉันกำลังคิดว่าเราควรจะมอบช่อดอกไม้ให้กับท่าน นายกรัฐมนตรีมากกว่า มีหลายข้อซึ่งอยากจะขอกราบเรียนท่านให้เป็นที่กำลังใจแก่ท่านนายกรัฐมนตรี หรือท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังทั้งคนก่อนคนปัจจุบัน ท่านที่ปรึกษา ทางเศรษฐกิจและคณะว่า ช่วงเวลาจากที่ท่านนายกรัฐมนตรีได้มาบริหารราชการนับตั้งแต่วันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๑๖ มาจนถึงเวลานี้ก็เกือบ ๑๐ เดือนเต็ม จริงอยู่มีบางช่วงที่ท่าน ออกไปเสียไม่กี่วัน แต่เราก็ควรจะนับเป็นเวลาต่อเนื่องว่าเป็นผลงานของท่านนายกรัฐมนตรี ปัจจุบันนี้ คือมีข้อสังเกตของงบประมาณนี้หลายประการ ซึ่งดิฉันเห็นว่าเป็นจุดเด่นหรือว่าเป็นศักราชใหม่อันหนึ่งซึ่งน่าสนใจ ถ้าเผื่อว่าท่านสมาชิกผู้มีเกียรติท่านอื่น ๆ นะคะจะมีหนังสือ เรื่องรายรับรายจ่ายเปรียบเทียบดูด้วยก็อาจจะเห็นชัด อันที่จริงเมื่อเข้าท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ท่านหนึ่งท่านก็ได้กรุณาอ่านไปข้างแล้ว แต่ของดิฉันคงจะไม่ละเอียดถึงอย่างนั้น อยากจะ กราบเรียนว่าพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๑๘ นี้ เป็นปีแรกนับแต่ปีงบประมาณ ๒๕๑๓ เป็นต้นมานี้ งบประมาณด้านการศึกษาได้สามารถตีตั้งขึ้นมาเป็นที่ ๒ ชนะทางด้านป้องกันประเทศได้ เพราะเราไม่เคยเลยที่จะสามารถแย่งทางด้านการปกครอง ประเทศมาเลย ต้องมีความสำคัญอันดับสูงอยู่เสมอ เพราะฉะนั้นนี่แหละทำให้เป็นข้อหนึ่ง ที่ทำให้ดิฉันไม่เห็นด้วยกับท่านสมาชิกผู้มีเกียรติท่านที่เพิ่งนั่งไปเมื่อสักครู่นี้ เพราะว่าเมื่อ บางครั้งถ้าเรานับถือด้านร้อยละหรือเปอร์เซ็นต์ (percentage) เข้ามาพูดกันแล้วด้านหนึ่งถ้า เผื่อเราส่งเสริมด้านการศึกษามากขึ้น ด้านสาธารณูปการอาจจะมียกเป็นร้อยละลดลง แต่เมื่อดิฉันคิดว่ารัฐบาลให้ลำดับความสำคัญมากกว่า เมื่อให้ด้านเศรษฐกิจขึ้นมาถึงร้อยละ ๒๑.๔

แล้วก็ด้านการศึกษาขึ้นมาเป็นร้อยละ ๒๐.๖ จากที่เคยได้ ๑๘.๑ ถ้าดูเป็นร้อยละก็ยังดูน้อย แต่ถ้านึกถึงเป็นจำนวนล้าน พันล้าน จาก ๗,๕๐๐ ล้านของด้านเศรษฐกิจขึ้นมาเป็นหนึ่งในหมื่นกว่านี้ ก็เห็นได้ว่าเราให้ความสำคัญด้านการลงทุนเพิ่มขึ้นและก็การศึกษาเพิ่มขึ้นอีก ๒,๘๐๐ ล้าน ด้านป้องกันประเทศเพิ่มขึ้นเล็กน้อย แต่ด้านเปอร์เซ็นต์จะลดลง อันนี้ดิฉันว่าเป็นกลางตีว่าเมื่อเราคิดว่าถ้าเมื่อจะช่วยด้านการศึกษาให้ประชาชนของเราเข้าใจทั้งด้านการบ้านเมืองหรือว่าปัญหาเศรษฐกิจมากขึ้น เราก็ต้องให้การศึกษาแก่เขา นี่แหละเป็นสิ่งที่ถูกแล้ว ข้อสังเกตอีกประการ อันนี้ดูหน้า ๑๕ ที่กราบเรียนมาเมื่อสักครู่ที่ดิฉันมองดูด้านเงินกู้ที่ดิฉันก็มีความเห็นอย่างที่ว่าอยากจะขอกราบเรียนแทนรัฐบาลตามสติปัญญาน้อยนิดนี้ว่าความจริงถึงอย่างไรรัฐบาลจะมีการกู้เงินอยู่เสมอ แต่ก็มีความระมัดระวังการพิจารณาการผูกพันชำระหนี้ด้วย ซึ่งมีนโยบายในด้านการชำระหนี้อยู่เสมอ และเป็นข้อที่น่าสังเกตที่สุดสำหรับปี ๒๕๑๗ ที่ผ่านมาและก็ยังไม่ทันจบนี้ เดิมนี้อยู่ที่หน้า ๑๘ ในรายรับรายจ่ายเปรียบเทียบนั้น ส่วนที่ ๔ ถ้าเมื่อท่านกรุณาดูในปีงบประมาณ ๒๕๑๗ บอกว่า ตั้งประมาณเงินกู้ไว้ ๔,๒๐๐ ล้าน อันที่จริงเมื่อตอนที่ท่านตั้งงบประมาณครั้งแรกนั้นดิฉันจำได้ เพราะตัวเลขนั้นท่านตั้งถึง ๘,๕๐๐ ล้าน แล้วท่านกู้เพียง ๔,๒๐๐ ล้าน ลดลงไปถึง ๕๐ เปอร์เซ็นต์ ก็ทำให้เกิดสถิติใหม่ของรัฐบาลไทยซึ่งได้เคยมีผู้กล่าวว่า ถ้าเมื่อขึ้นกู้แบบนี้ไปภายใน ๔ ปี เมืองไทยจะล้มละลาย แต่ก็พออยู่รอดชุกชุนนั้นก็ไม่ได้อยู่แล้ว ทำให้ตัวเลขที่เราดูในปี ๒๕๑๗ นี้น้อยกว่างบประมาณชำระหนี้ ถ้าท่านประธานสภาที่เคารพจะกรุณาดูช่องที่เขียนบอกว่า ประมาณเงินกู้และงบประมาณชำระหนี้ ท่านจะสังเกตว่าด้านงบประมาณชำระหนี้ นั้นปกติน้อยกว่าประมาณเงินกู้เสมอ เวลาเรากู้มา นอกจากเอามาชำระหนี้แล้ว บางทีเรายังเอาไปใช้จ่ายธรรมดาอีก แต่เมื่อปีงบประมาณ ๒๕๑๗ หรือที่จะเสร็จสิ้นเดือนกันยายนี่ เป็นครั้งแรกที่รัฐบาลไทยสามารถกู้มาน้อยกว่าที่จะชำระหนี้ ซึ่งอันนี้เป็นนิมิตอันดี แล้วดิฉันก็มีศรัทธาเหลือเกินว่าถ้าด้วยวิธีดำเนินงานอย่างดี ถ้าเมื่อท่านมีอิสระอดท่านหัวหน้าคณะรัฐบาลหรือว่าท่านผู้ใหญ่ทุกคนมีอิสระอด ตั้งเป้าหมายที่ดี ที่จะตั้งประมาณเงินกู้ไว้ปี ๒๕๑๘ ๘,๐๐๐ ล้านอาจจะลดลงน้อยกว่างบประมาณชำระหนี้ก็ได้ อันนี้เป็นข้อซึ่งอยากจะกราบเรียนให้ท่านประธานที่เคารพและที่ประชุมนี้ได้สังเกต แล้วก็ขอบคุณรัฐบาลด้วย แต่ว่าดิฉันก็จะมีข้อเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่อยากจะกราบเรียนถามอีกเล็กน้อย คือ อย่างตอนก่อนนี้ได้มีการพูดบอกว่าจะจัดตั้งกองทุน

สงเคราะห์เกษตรกร โดยกันเงินพรีเมียมจากข้าวและน้ำตาลเอามา ๖๐ เพอร์เซ็นต์ เหลือ ๔๐ เพอร์เซ็นต์ จะนำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน อันนี้ตามเอกสารแถลงงบประมาณของท่านนายกรัฐมนตรีด้วย แต่ดิฉันเห็นว่าการตั้งงบประมาณรายรับมีแต่ค่าพรีเมียมข้าวเท่านั้น ไม่มีพรีเมียมน้ำตาล ไม่ทราบว่าท่านประมาณการไม่ทันหรือว่าท่านคิดว่าจะไม่ได้พรีเมียมน้ำตาล เพราะถ้าดูอย่างนี้แล้วเราตั้งประมาณรายรับของพรีเมียมข้าวปี ๒๕๑๘ แค่ ๑,๒๐๐ ล้าน ๖๐ เพอร์เซ็นต์ มันก็จะได้เป็นเงินแค่ ๖๑ ล้านเท่านั้น ดิฉันเป็นห่วงท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร ท่านจะไม่สามารถหาเงินมาสงเคราะห์เกษตรกรได้ทันใจ อันนี้ขอกราบเรียนถามแล้วก็ด้านประมาณการรับนะ ท่านตั้งไว้ทั้งหมดใช้หรือไม่ว่า ๔๘,๐๐๐ ล้าน โดยแยกเป็นว่าจากค่าภาษีอากรหรือการขายสิ่งของ รายได้อื่น ๆ นะ ๓๘,๕๐๐ ล้าน กู้ ๘,๐๐๐ ล้าน ดิฉันตั้งความหวังว่าท่านคงจะลดได้ เงินเหลือจ่ายซึ่งเป็นรายการใหม่ ๑,๕๐๐ ล้าน เงินเหลือจ่ายนี้ตามอรรถาธิบายของสำนักงานประมาณบอกว่าเป็นเงินเหลือจากการใช้จ่ายตามงบประมาณประจำปี ๒๕๑๗ และสะสมอยู่เป็นเงินคงคลังมาสมทบใช้ เพราะว่าฐานะเงินคงคลังของรัฐมีความมั่นคงพอ ดิฉันก็เข้าใจว่ามีอยู่ ๒ ประการคือ เงินที่สะสมอยู่เป็นเงินคงคลังประการหนึ่งแล้วก็เงินเหลือจ่ายตามงบประมาณประจำปี ๒๕๑๗ อีกประการหนึ่ง แต่เมื่อไปดูประมาณการรายรับหน้า ๑๔๗ ของกระทรวงการคลัง มีหมายเหตุไว้บอกว่า ทางกระทรวงการคลังมีเงินเหลือจ่ายส่งคืนตั้งไว้อีก เมื่อจะได้รับเงินเหลือจ่ายปีเก่าส่งคืน คือปี ๒๕๑๗ นะคะ อีก ๑๖๙-๑๗๓ ล้านบาทแล้วอันนี้ มันก็รวมอยู่ในยอด ๓๘,๕๐๐ ล้านแล้ว ก็ไม่ทราบว่าอายยอดอีก ๑,๕๐๐ ล้านนั้นมันจะหมายถึงเงินเหลือจ่ายประเภทไหนอีก แล้วก็อยากกราบเรียนว่า ถ้าเผื่อท่านจะเอาเงินคงคลังออกมานั้น จะเป็นเงินเท่าใด คราวนี้เราก็มาถึงเรื่องที่เราใจหายกันเมื่อสักครู่นี้ คือเรื่องบวชการลับ ดิฉันก็มีความเชื่อเป็นทุนเดิมอยู่แล้วในความซื่อสัตย์สุจริตหรือประการใดทั้งหลายทั้งปวง ซึ่งรู้สึกว่าจะเกือบจะไม่จำเป็นที่ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมกรุณาบอกให้เราฟัง เพราะว่าดิฉันก็เท่ากับเป็นผู้ได้บังคับบัญชาของท่าน และท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหมก็เช่นเดียวกันเคยรู้จักเหมือนกับทำงานใกล้ชิดกับท่านมาระยะหนึ่ง แต่ดิฉันก็อดเป็นห่วงแทนไม่ได้ว่าทำไมเราต้องตั้งเงินบวชการลับ จริงอยู่ปีนี้นะ ถ้าพูดตามสำนวนของท่านรัฐมนตรีกลาโหม กับเงินราชการลับ ๒๐๐ กว่าล้าน ปีนี้ก็ ๒๐๐ กว่าล้านเท่านั้นนะคะ มันน้อยมาก ท่านต้องเห็นเป็นเศษธุลีของเงินแน่ ๆ เพราะว่างบประจำของท่านทั้งกระทรวง ๖,๔๔๔ ล้าน

๕ แสน ท่านใช้คำ “เพียง” ที่จริงมันก็เป็นจิตวิทยาอย่างหนึ่งสำหรับเงินแค่นี้ ที่จริงมันคือ ๗,๐๐๐ ล้านนั่นเอง ท่านก็ตัดทิ้งเสีย ๕ แสน ให้ดูว่าเป็น ๖,๐๐๐ แต่มัน ๖,๕๕๕ ล้านและ ๕ แสน เงินนั้นนะคะ กระทรวงกลาโหมมีรายละเอียดเพียง ๔ หน้า ตกราคาหน้าละ ๑,๗๕๐ ล้านเท่านั้นเอง ถ้าคิดเฉลี่ยอย่างดิฉันเป็นนักบัญชีก็รู้สึกขนาดนั้น ดิฉันไม่อยากจะยุ่งเรื่องเงินราชการลับของกระทรวงกลาโหมในยอดนี้นักหรอก แต่อยากจะทราบเรียนถามว่ารายการจ่ายของกระทรวงกลาโหมนั้นนะมีแต่เพียงงบประมาณ เงินอุดหนุนและเงินราชการลับ ๓ อย่างเท่านั้น มากกว่านี้ไม่ได้ ไม่มีสิทธิที่จะไปแอบดูอาจจะมีการผู้ช่วยการสำนักงานประมาณเท่านั้นที่จะได้ดู ซึ่งเดี๋ยวดิฉันจะได้ทราบเรียนต่อว่าความห่วงใยของดิฉันมีอะไรต่อไป คือเนื่องจากว่าเราเคยคิดกันว่าหลังจากเหตุการณ์ ๑๔ ตุลาคมแล้ว เราคงจะถึงยุคอันสว่าง มันก็สว่างหรอกคะ แต่ท่านบอกว่าต้องเชื่อเกียรติกันบ้าง ดิฉันอยากจะเรียนถาม ขอรบกวนอนุญาตท่านประธานที่เคารพ เรียนถามท่านสมาชิกที่อยู่ในที่นี้ทุกคน มีใครคะที่ไม่เชื่อเกียรติยศของท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ดิฉันอยากจะเรียกว่าไม่มีใครเลยที่ไม่เชื่อ แต่ทำไมเราถึงนึกเป็นห่วง กระทรวงกลาโหมนะได้ไปเพียงแค่ ๒๐๗ ล้านเท่านั้นละยิ่งสำนักปลัดกระทรวงได้แค่ ๘ ล้าน ทหารเรือ กองทัพเรือยังน่าสงสารได้แค่ ๓ ล้าน พวกเราต้องเป็นเศรษฐีตามท่าน อย่านไปแตะเลยเงินเหล่านี้มันแค่ ๒๐๗ ล้านเท่านั้น แต่ก็อยากจะขอทราบเรียนถามท่านนายกฯ ว่าสำนักนายกฯ ก็มีกับเขาเหมือนกัน ๑๑.๓ ล้าน สำนักทำเนียบฯ มี ๘ แสน สำนักสภาความมั่นคง ๓ แสน กรมประมวลข่าวกลาง ๔๔ ล้าน แล้วก็ ก.ต.ป. นั้นไม่รู้ทำไมมามีกับเขาด้วยก็อีก ๓ แสน ลูกดิฉันก็เข้าใจว่าถึงแก่พิราลัยไปแล้ว แต่ไม่ทราบว่ามีการนี้อย่างไร ของมหาดไทยมีอยู่ ๗๔ ล้านนะคะ กระทรวงการต่างประเทศเขาก็มีอีก ๓ แสน คมนาคม มีตำรวจทางหลวง ถ้าดิฉันเป็นท่านรัฐมนตรีคมนาคม ดิฉันจะขใจแข็งตัดไปเลยกับอีกเงิน ๖ หมื่น ให้คนเขามา นั่งกะณะกระแหนอยู่ได้ คราวนี้ของทางกลาโหมนี้ละคะ เราไม่อยากจะทราบเรียนถามนักแล้วละเรื่องงบราชการลับ เฉพาะยอดที่ดิฉันทราบเรียนท่านประธานสภาเมื่อสักครู่นี้ คือ ๒๐๗ ล้าน ๕ หมื่น ๔ พันนะ มันเล็กน้อย แต่ดิฉันเห็นว่าทำไมหนอ กองทัพบกมีเงินงบประมาณ งบราชการลับ งบอุดหนุนถึง ๓,๖๘๐,๕๐๐,๐๐๐ บาท มันมีอยู่เท่านั้นหรือ เขาว่าลับ ปกปิด ลับจริง ๆ ปกปิด ก็ปกปิด เปิดเผยได้ก็จะเปิดเผย แต่มันก็อยู่ ๓ บรรทัดนี้แหละคะ ถ้าเผื่ออย่างไร แต่ท่านก็พูดถึงเรื่องแล้วยังมีงบพัฒนากองทัพ

ทั้ง ๓ อีก ๖๐๐ ล้าน อันนี้กับรตัดเดียวอีกจริง ๆ ท่านบอกกล่าวว่าอันนี้เป็นข้อตกลงแต่
 ดึกดำบรรพ์มาแล้วว่างบประมาณของกระทรวงกลาโหมต้องปกปิด ดิฉันก็ไม่ทราบคำว่า
 “ดึกดำบรรพ์” นี่มันสมัยไหน สมัยเมื่อ ๑๐ ปี ๕ ปี ๒๐ ปี หรือว่าสมัยศรีอยุธยา สุโขทัย
 หรือบ้านเชียง ที่จะต้องปกปิดกันมาอย่างนี้ แต่ดิฉันคิดว่ามันไม่ใช่สมัยก่อนประวัติศาสตร์
 แน่ละคะ แล้วก็สิ่งที่เราทำเป็นประเพณีมา มันมีด ๆ ครีมี ๆ เราจะเปิดให้มันสว่างมันก็ได้ นะคะ
 ถ้าท่านจะกรุณา แล้วก็จะเป็นเกียรติยศแก่รัฐบาลนี้ เพราะเดี๋ยวดิฉันจะกราบเรียนว่าที่ดิฉัน
 ท่วงนะ ต่อไปนะมันมีอีกที่จะขอเรียนต่อไปว่า ทำไมถึงอยากจะทำถึง คือว่าถ้าเมื่อท่านบอกว่า
 ราชการลับที่ท่านเปิดได้ ท่านจะเป็นคนมีชื่ออยู่ในประวัติศาสตร์ของเมืองไทยแน่ ๆ เชียวคะ
 ดิฉันขอรับรองในฐานะนักเขียน จะเขียนลงไปและขอให้เพื่อนหนังสือพิมพ์ทุกคนเชียร์
 ทั้งนั้นแหละ หรือว่าถ้าท่านต้องการผู้หญิงจะไปช่วยวางรูปบัญชี จะทำวิธีการงบประมาณ
 ของด้านกลาโหม ก็ขอรับอาสาด้วยความยินดี รับรองว่าไม่เกิน ๖ เดือน จะเปิดเผยได้ อย่าง
 งบประมาณรายเดี่ยวนั้นมันน่าจะมีความเงินเดือนเท่าไร ค่าจ้างเท่าไร คือดิฉันว่าถ้าเผื่อว่าทหาร
 นะคะของเรานี้ พวกเรานี้รักและเคารพทหาร แล้วก็ยิ่งฟังเรื่องเหตุการณ์ ๓ จังหวัดภาคใต้ก็ดี
 หรือทางตะวันออกเฉียงเหนือก็ดี เรานี้ห่วงใยทหารจริง ๆ ดิฉันนี้ ตามเพื่อนเกิดเขาว่าหัวรุนแรง
 ช่วยเหลือทหารมากและเป็นลูกทหารด้วย แต่ดิฉันก็รู้สึกกลัวใจ ที่ใครมานั่งพูดด้วยสำเนียง
 ซึ่งเรารู้ว่าประชดทหาร เลือดก็ขึ้นหน้าดิฉันเหมือนกัน ในฐานะที่ว่าเป็นลูกทหาร ก็อยากจะ
 กราบเรียนว่า ถ้าท่านไม่รู้สึกเดือดร้อนขอความกรุณาอยากจะขอเพิ่มเติมช่วยให้ท่านมีเลือดเดือด
 ขึ้นบ้าง คืออย่างนั้นคะ อันนี้แหละคะมาถึงแล้ว เรื่องมันก็ก่อนจะจบก็ขอโคลแม็กซ์ (climax)
 สักนิดหนึ่ง คือว่างบราชการลับดิฉันเรียนแล้ว ดิฉันไม่ได้ยกย่อนกราบเรียนเป็นกลซ่อน
 เงื่อนเลย ว่า ๒๐๗ ล้าน ไม่อยากพูด แต่ที่ดิฉันท้วง ท้วงในพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ
 มาตรา ๑๔ นะคะ มีบอกว่า “รายจ่ายที่กำหนดไว้ในกรณีอันใดสำหรับส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ
 จะโอนหรือนำไปใช้รายการอื่นมิได้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากผู้ช่วยการ” ฟังก็ตินะคะ
 “แต่ผู้ช่วยการจะอนุมัติได้ในกรณีที่เป็นผลให้เพิ่มรายจ่ายประเภทเงินราชการลับหรือ
 เป็นงานหรือโครงการใหม่เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี” ฟังแค่นี้ตื่นตื่นเหลือเกินว่า
 ห้ามไม่ให้ผู้ช่วยการสำนักงบประมาณอนุญาตในการที่จะโอนเปลี่ยนแปลงรายการเอาไป
 เพิ่มเป็นรายจ่ายเงินราชการลับ แต่มันมาตกอยู่ บอกว่า “เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณะ-

รัฐมนตรี” คราวนี้ก็เมื่อไม่นานมานี้เองมีท่านสมาชิกผู้มีเกียรติท่านหนึ่งในสภานี้ในการอภิปรายของท่าน ดิฉันรู้สึกซาบซึ้งแล้วก็อุตส่าห์จดมา ขอประทานอนุญาตท่านประธานที่เคารพ ถ้าจะอ่านเล็กน้อย เพราะอันนี้สั้นมาก แต่ก็ท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติท่านนั้นท่านเคยเป็นผู้อำนวยการงบประมาณ ความในใจของท่านมีประการใด ท่านคงอยากจะร้องว่า ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณก็มีหัวใจ ท่านบอกอย่างนั้นนะคะ “มันเป็นชั้นมาตราหนึ่งในพระราชบัญญัติงบประมาณที่บอก่าให้มีการโอนเงินประเภทเงินราชการปกติเป็นราชการลับโดยมติคณะรัฐมนตรีได้ เรื่องนี้ถึงผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณจะได้แต่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้สั่งในที่สุด... มันไม่ใช่เรื่องของผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ เป็นเรื่องของคณะรัฐมนตรีครับ เงินราชการทหารเขียนเอาไว้ในนั้นนะว่าเป็นรายจ่ายธรรมดา แต่พอมาถึงท่านเปลี่ยนเป็นราชการลับโดยที่สภาก็ไม่ทราบ เงินที่ใช้จ่าย กรป. กลางเป็นจำนวนเงินหลายร้อยล้านบาท เป็นราชการลับทั้งนั้น ซึ่งเปลี่ยนโดยคณะรัฐมนตรี เงินเพื่อการปราบปรามคอมมิวนิสต์เขียนไว้ในนั้นว่างบกลางครับ...” ซึ่งอันนี้ก็อยากจะขอประทานกราบเรียนว่า โปรดกรุณาดูเรื่องงบกลาง ซึ่งท่านที่ปรึกษาเศรษฐกิจได้พูดไว้มีหลายรายการ ซึ่งน่าระแวง เป็นเงินปกติ แต่เมื่อเวลาจะใช้จริงๆ เปลี่ยนในคณะรัฐมนตรีเป็นราชการลับ ท่านไปนึกว่าการโอนเงินจากประเภทหนึ่งในงบสำรองจ่ายหรืออะไรต่างๆ เหล่านี้ สำนักงานงบประมาณเขาทำกัน อันนี้ดิฉันขอเอาคะแนนจากท่านผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ ความจริงผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณไม่ทราบ... “รัฐมนตรีเป็นคนทำครับ บางที่ท่านเสนอเอาเลยครับ ก็นั่งกันอยู่นี่ละ” ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณก็อ้าปากค้าง พูดดีไม่ดีก็โดนทุกวิถีทางซึ่งโดนกันมกแล้ว ท่านพูดด้วยเสียงเศร้ามาก ดิฉันก็เลยต้องจดมานี้แหละคะมันมีแฝงอยู่ในที่อื่นอีกนี่ จะออกมาเป็นราชการลับไม่รู้อีกเท่าไร ถ้าเผื่อสภาจะไม่แก้พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณเสียด้วย อย่างน้อยเมื่อเราก็ให้เกียรติสภา ขอโทษค่ะ คณะรัฐมนตรีสั่งทำอะไรซึ่งเป็นเรื่องผลเสียหายแก่บ้านเมืองแล้ว อย่างน้อยขอให้มารายงานให้สภาทราบก็ดี แล้วก็ควรจะมึวิธีมาตรการใดที่จะป้องกันมาตรานี้ ด้วยความเคารพอย่างยิ่งต่อท่านนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีชุดนี้ ดิฉันทราบดีว่าท่านเข้ามาด้วยความมุ่งหวังอันจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ แต่กรุณาอย่าลืมว่า เราจะเลือกตั้งกันเร็ว ๆ นี้แล้วก็มีคณะรัฐบาลชุดใหม่ ถ้าท่านเปิดช่องว่างเอาไว้เขาก็โอนเปลี่ยนแปลงรายการได้ตามสบาย เงินราชการลับ จะไม่ใช่ ๒๐๐ กว่าล้านบาท มันอาจจะเป็น “เพียง ๖,๐๐๐ กว่าล้านบาท

เท่านั้น” ก็ได้ค่ะ ขอบพระคุณ

นายสมักร สุนทรเวช : ขอบพระคุณครับท่านประธานครับ ท่านประธานที่เคารพ กระผม สมักร สุนทรเวช ปีนี้อายุ ๔๐ ครับ อ่อนกว่าท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ๓๕ ปี แต่เชื่อว่าความรักบ้านเมืองไม่น้อยกว่าท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม กระผมจำเป็นต้องขึ้นมาพูดในสภานี้ เพราะว่าวันนี้ตั้งใจจะสนับสนุนงบประมาณนี้ตั้งแต่เมื่อคืนนี้ตั้งใจอย่างยิ่งเชียวครับ เพราะคิดอยู่แล้วว่า งบประมาณนี้อย่างไรๆ ก็จะต้องผ่านสภา ปีนี้ยังจะต้องผ่านง่ายกว่าธรรมดาด้วย เพราะเหตุว่าปกตินี้นักการเมืองเขาควบคุมรัฐบาล แต่ปีนี้ข้าราชการประจำมาเป็นนักการเมืองในสภา จะมีใครครับที่จะไปขัดผลประโยชน์ของตัวเอง ส่วนได้ส่วนเสียของกรมกองตัวเอง ไม่มีปัญหาเลยครับ แต่กระผมมารู้สึกเกิดปัญหาเอาเมื่อตะกั้เอง กระผมรู้สึกเกิดปัญหา เพราะเหตุว่าบัดนี้ได้มีการอ้างถึงความรักชาติ แล้วเอาความรักชาตินั้นเองมาบังคับระเบียบวิธีการต่างๆ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติสภาสตรีเมื่อตะกั้นี้ ตามกระผมว่าไม่เชื่อเกียรติกันหรือ กระผมคนหนึ่งครับ เมื่อกี้เกือบจะยกมือว่ากระผมไม่เชื่อเกียรติ เพราะถ้าเชื่อเกียรติแล้ว งบประมาณนี้ไม่ต้องเข้ามาในสภา ผ่านเอาไปเลย ทำกันที่คณะรัฐมนตรีที่เอามาพูดมาอภิปรายกันนี้ เพราะไม่เชื่อ ต้องขอดูก่อนว่าเอาไปทำอะไรบ้าง นี่เป็นวิธีการในระบอบประชาธิปไตยที่ทำกันอยู่ไม่ได้เป็นการเสียเกียรติอะไรกันเลยครับ ที่จะเอาอะไรมาให้ดูนั้น ท่านรัฐมนตรีครับ การที่ใครคนหนึ่งในคณะรัฐมนตรีมีสิทธิดูข้อความอะไรต่างๆ ได้บางอย่างนั้น กระผมเชื่อว่าสภานี้ก็มีเกียรติเท่าเทียมกันที่จะต้องรับรู้ เรื่องที่จะลับกันถึงขนาดจนกระทั่งเปิดเผยไม่ได้นั้น กระผมเชื่อว่าไม่มีในโลกนี้ อาจจะมีอยู่บ้าง แต่ไม่ใช่มีในระบบงบประมาณของประเทศชาติลับปีนี้มันก็ไม่ลับปีหน้า ความลับในคณะรัฐมนตรีนั้นไม่เคยมี เราไม่อยากรู้โดยการไปแอบดูไปขอดู เพราะกระผมเชื่อว่าคนในสภานี้เป็นสุภาพบุรุษพอที่จะไม่ทำอย่างนั้น แต่ถ้าเรารู้โดยที่เราไปรู้มาเอง เรามีข้อความซึ่งน่าละอาย อย่างนี้ซิคครับ มันน่าละอาย กระผมบอกว่ากระผมไม่เชื่อ เพราะกระผมได้ไปเห็นหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าใช้เงินไม่เป็น ไม่ใช่กระผมคนเดียวครับ สมาชิกทั้งสภานี้เองได้เห็น กรปกลางพิมพ์หนังสือรายงานผลงานตลอดปีเอามาแจกให้อ่านกันวันนี้ พิมพ์ด้วยกระดาษอาร์ตทั้งเล่ม รูปสีทั้งเล่มเงินเท่าไรครับ อย่างนี้ คนให้เงินเป็นเขาทำหรือ ข้อความในนั้นก็ไม่ได้มีอะไรน่าอ่านนักหนา

กระทบเกิดเป็นตัวเป็นตนอย่างน้อยเคยเห็นหนังสือถวายบังคมพระบรมศพพระเจ้าอยู่หัว
 มาแล้ว ยังไม่กล้าทำอย่างนั้นเลยครับ คนใช้เงินเป็นเขาไม่เอากระดาษอาร์ตทั้งเล่มมาพิมพ์
 หนาตั้งเกือบนิ้ว แล้วมาแจกชาวบ้านให้อ่านกัน ในเมื่อข้อความในนั้นไม่ได้มีอะไรน่าสนใจเลย
 ท่านประธานครับ กระทบจำเป็นต้องพูดอย่างนี้ เพราะบ้านเมืองเรานั้นถ้าได้พูดความจริง
 กันเสียบ้างแล้ว เราจะอยู่ด้วยกันได้ ท่านอาจารย์สัญญาบัตรกระทบรัก เป็นทั้งอาจารย์เป็นทั้ง
 นายกรัฐมนตรีซึ่งดีที่สุดในยุคนี้ไม่เคยเห็นใครดีเท่า แต่ถ้าหากว่าจะมีระเบียบวิธีการปฏิบัติซึ่งทำให้
 ท่านนายกรัฐมนตรีที่กระทบรักต้องเข้ามาคลุกคลีอยู่ด้วย กระทบถือว่ากระทบต้องป้องกันการ
 การอภิปรายของกระทบในวันนี้ไม่ได้ตำหนิคณะรัฐบาล แต่ตำหนิวิธีการ ระเบียบการต่างๆ
 ที่ทำเอาไว้ กระทบยกตัวอย่างให้ฟังอย่างนี้ ขออย่าหาว่ามาทำลายกันหรือจะมาทำให้แตกแยก
 กระทบเองตั้งแต่วันที่ ๑๔ ตุลาคมนั้นได้ใช้ทั้งตัวทั้งสติปัญญาความรู้ปกป้องทหาร เพราะ
 กระทบรู้ว่าจะมีขบวนการทำลายทหารให้เจ็บช้ำน้ำใจ ถ้าท่านประธานได้เคยอ่านบทความที่
 กระทบเขียนในหนังสือพิมพ์ ท่านประธานจะยืนยันได้ว่ากระทบเองนั้นได้อยู่ข้างทหารตลอดเวลา
 เราไม่มีความภาคภูมิใจอะไรเท่าที่ทหารเข้าไปอยู่ในกรมกอง ที่คนอย่างผู้บัญชาการ
 ทหารบกประกาศแล้วประกาศอีกว่า จะเป็นกรรมการในคณะกรรมการเมืองต่อไปนี้ ไม่มีอะไรจะ
 ดีใจเท่า คนอาจจะเป็นทุกข์กันทั้งบ้านทั้งเมือง กลัวปฏิวัติ แต่กระทบนอนตาหลับ เพราะ
 กระทบเห็นว่าคนอย่างแม่ทัพบกพูดแล้วท่านกลืนน้ำลายของท่านไปไม่ได้ การปฏิวัติจะมีมา
 ข้างหน้าอาจจะไม่ใช่ท่าน หรืออาจจะมียุทธวิธีอย่างอื่นซึ่งกระทบจะให้ภัยให้ท่าน ถ้าหากว่า
 ท่านจะต้องทำ แต่ว่าเวลานี้กระทบเชื่อ เชื่อในเกียรติของคนที่เป็นผู้บัญชาการทหารบก เชื่อ
 ในเกียรติของคนอย่างอธิบดีตำรวจ ซึ่งคุยกันเป็นส่วนตัว ท่านบอกว่าในการเลือกตั้งนั้น
 ท่านจะเป็น ไลน์แมน (line man) ท่านผู้บัญชาการทหารบกจะเป็นกรรมการให้ อย่างนี้ชี้ครับ
 นักการเมืองต้องการ กระทบขออภิปรายเข้าประเด็นวันนี้ที่จะต้องพูดกัน แล้วขอประทานโทษ
 ท่านประธานด้วย ที่จะต้องพูดอ้อมให้เข้าไปนิดหน่อยเพื่อจะได้แสดงให้เห็นว่า การที่ท่าน
 รัฐมนตรีกลาโหมได้ใช้ถ้อยคำใช้จังหวะจะโคนในแบบทหารของท่านพูดในสภานี้เมื่อคืนนั้น
 กระทบเห็นว่าคนอย่างกระทบเกิดความรู้สึกครับว่า คนซึ่งมีเกียรติในสภานี้ไม่จำเป็นที่
 จะต้องมาใช้น้ำเสียงอย่างนี้ ท่านพูดกับทหารของท่านที่หน้าแถว จำเป็น แต่คนอย่างในสภานี้
 ขอได้โปรดเถอะครับ เราพูดกันดี ๆ ก็ได้ กระทบขอยืนยันครับว่ากระทบรู้สึกกระเทือนใจ

มากในน้ำเสียงที่ท่านพูดเมื่อคืนนี้ กระผมเองนั้นรักบ้านเมืองนี้ไม่น้อยไปกว่าท่าน แล้วกระผม ยืนยันได้ครับว่า ทุกอย่างที่เราทำกันอยู่ในบ้านเมืองต่างฝ่ายต่างมีความสุจริตใจที่จะมาช่วยกัน บบประมาณวันนี้ไม่มีใครคิดที่จะมาคว่ำรัฐบาลให้คว่ำลงไป ไม่มีพรรคการเมืองครับ รัฐบาล พระราชทานมาก็มาช่วยดูแลจนกว่าจะเลือกตั้ง สถานนี้มีหน้าที่จะต้องช่วยดูแลเงินของบ้านเมือง กระผมเองต้องมาช่วยดูแล กระผมนั่งอ่าน ไม่ใช่ไม่อ่าน ๘ กิโลเมตรที่ว่กันนั้น อ่าน แล้วก็มองเห็น แล้วก็เอามาเรียนท่านอาจารย์สัญญาวันนี่ อย่างตัวอย่างที่กระผมจะยกให้เห็นนี่ รัฐวิสาหกิจ มีรายการไฟฟ้าฝ่ายผลิต ใช้เงิน ๓๐๐ ล้านบาท ในรายการมีอยู่บรรทัดเดียว บอกว่างบประมาณ บริหารราชการ ๓๐๐ ล้านบาทลงไปอ่านรายละเอียด บอกว่าไปใช้หนี้ค่าน้ำมันเขาอย่างนี้ครับ เมื่อไม่กี่เดือนมานี้เอวดักตากันว่ามีกำไร ๔๗๕ ล้านบาท แบ่งโบนัสกันขนาดหนักแต่เงินค่าน้ำมันซึ่งตัวเองทำพลาดพลั้ง ควรจะประกาศขึ้นราคาเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ เลื่อนมาขึ้นเสีย เดือนเมษายน ก็เพียงแต่จ่าย ๆ คือกิจการนี้กำไรอยู่แล้ว ก็หากไรนี่ ขึ้นราคาขึ้นไปอีกหน่อยหนึ่ง แล้วภายในปีสองปีใช้เงินคืนเขา จ่ายเองได้ เงินค่าน้ำมัน ๓๐๐ ล้านบาทที่จริง ๒๘๒ ล้านบาท เท่านั้น ใส่ตัวเลขราวต์ฟิกเกอร์ (round figure) มา ๓๐๐ ล้านบาทอย่างนี้จะช่วยบ้านเมืองใน ทางอื่นได้ แต่ว่าเอาไปใส่ไว้ในอุดหนุนรัฐวิสาหกิจ ทั้ง ๆ ที่เป็นรัฐวิสาหกิจที่มีความสามารถ เป็นอย่างยิ่ง ปีหนึ่งกำไร ๔๗๕ ล้านบาท แต่รัฐบาลต้องควักเอาเงินสด ๆ ไปช่วยใช้หนี้ค่าน้ำมัน ซึ่งขาดทุนไว้ให้ คือน้ำมันขึ้นราคา ไม่มีเหตุผลครับ ที่ทำอย่างนี้ และที่จะต้องพูดกันก็คือ ตัวอย่างนี้ที่ยกตัวอย่างมาให้ดู การรถไฟแห่งประเทศไทย ซึ่งท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวง กลาโหมเคยเป็นประธานอยู่ ก็มีตัวอย่างที่ไม่ดีให้เห็นในงบประมาณนี้ รถจักรกรีพพ์ก็ยังไม่จัดการกันไม่เรียบร้อย ยังรุงรังพันเตกันอยู่เต็มมักกะสัน ท่านไปซื้ออัลสตอมมาอีก ปีที่แล้ว ซื้อ ปีนี่เสียค่าชน ค่าภาษี ค่าลาเลี้ยง ๕๐ ล้านบาท จะทำกันไปขนาดไหนครับ เงินขนาดนี้ ไม่ต้อง ๕๐ ล้านบาท ซ่อมรถจักรเวรที่อยู่ในมักกะสันเอามาใช้ได้ไปอีกหลายปี ไม่จำเป็นต้องซื้อ ซื้อกันจริง ซื้อกันแล้วก็ใช้ไม่ได้ ทดสอบกันแล้วก็ได้ตามนั้น แต่ก็ซื้อ ๆ กันไปครับ เปลี่ยน ผู้อำนวยการไป เปลี่ยนประธานรถไฟกันไป คนไปอยู่ใหม่จะเป็นอย่างไรก็ไม่ทราบ แต่ทว่า เรื่องนี้เป็นข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในบ้านเมือง แล้วเราก็จะมาใช้เงินกัน ผมเห็นว่าผมหลับหู หลับตาปล่อยให้ใช้กันไปอย่างนี้ไม่ได้ อยู่ข้างนอกไม่ได้อยู่ในสถานี่ ก็เขียนหนังสือพิมพ์ ตักเตือนกัน เมื่อมีโอกาสเป็นสมาชิกสภาก็สามารถจะมาตักเตือนรัฐบาลได้ในสถานี่ใคร ๆ

ก็รักบ้านเมืองครับ งบประมาณนั้น ใคร ๆ ก็อยากให้ทุกบาททุกสตางค์มันเป็นประโยชน์แก่ประชาชน เมื่อเข้าทำรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังคำนวณตัวเลขตัวอะไรให้ต่าง ๆ ผมก็มีพรรคพวก เอาเครื่องคำนวณอิเล็กทรอนิกส์เข้ามา ทำคำนวณไว้เมื่อเข้าก็คลาดเคลื่อน ท่านบอกเป็น ๒๐ เพอร์เซ็นต์ ความจริง ๒๒ เพอร์เซ็นต์ครึ่ง อ้าย ๒๒ เพอร์เซ็นต์ครึ่ง อย่างนี้กว่า ๒ เพอร์เซ็นต์ครึ่งมันแตกต่างกันอย่างไรครับ ถ้าเมื่อ ๒๐ เพอร์เซ็นต์อย่างทำท่านั้น งบประมาณปีนั้นควรจะเป็น ๔ หมื่น ๒ พันล้านบาท ไม่ใช่ ๔ หมื่น ๘ พันล้านบาท ถ้าตามอัตราที่ทำท่านั้น ก็ท่านคูณให้ดูอย่างนี้คร่า ๆ แล้วก็เลยกันไป ผมก็นั่งดูรายละเอียด บอกไม่ใช่ ถ้าตัวเลขที่ท่านยกมาอย่างนี้ ปีก่อน ๘ เพอร์เซ็นต์ เป็น ๑๒ เพอร์เซ็นต์ ถ้าคูณกันออกมาแล้ว มันได้ ๔,๒๐๐ ล้านบาทเท่านั้น ถึงจะถูกหลักวิชาที่ท่านอ้างไว้ แต่ว่าหลักวิชาที่ท่านอ้าง ๔,๒๐๐ ล้านบาท แต่ท่านตั้งงบประมาณ ๔,๘๐๐ ล้านบาท พูดกันตรงรายละเอียด นิดหน่อยก็ได้ครับ งบประมาณเป็นลูกหนี้เขาอยู่ มีหนี้อยู่ ๑๖ เพอร์เซ็นต์ เสร็จแล้ว ขอประทานโทษ มีหนี้อยู่ ๑๔ ตั้งสำหรับใช้หนี้เป็น ๑๖ ขอประทานโทษมีหนี้อยู่ ๑๖ ตั้งใช้หนี้เพียง ๑๔ เงินค่าใช้หนี้ไม่มีวันหมด จะต้องพอกกันอยู่เรื่อยอย่างนั้น นิด ๆ หน่อย ๆ อย่างนี้ เมื่อรวมเข้าแล้ว มันมาก การประปานครหลวงนั้นยิ่งน่าอาย เมื่อ ๕ ปีก่อนมา อดดักดา กับชาวบ้าน ตั้งโครงการ ๕ ปี จากปี ๒๕๑๔ ถึง ๒๕๑๘ ใช้เงินเท่านั้น ๆ เสร็จ ที่นี้ถึงปี ๒๕๑๗ ทำงานประมาณ ๒๕๑๘ ออกโครงการใหม่ย้อนหลังปี ๒๕๑๗ ซ้ำเข้าไปปีหนึ่ง ซ้ำมาเสียปีหนึ่งเฉย ๆ เท่านั้นเอง แล้วเอาเงินก้อนใหญ่ ๒๓๐ ล้านบาท จะเอาไปใช้ทำอะไร โครงการเก่าก็ยังทำไม่เสร็จเท่านั้น ทำไม่จะรอกกลับไปอีกหน่อยก็ได้ อย่างนี้ครับ รายละเอียดอย่างนี้จำเป็นที่เราจะต้องดูถึงจะลงไปคณะกรรมการการกึ่งเอาเออะ แต่สภาทั้งสภานั้นไม่ได้เข้าไปอยู่ในคณะกรรมการด้วย คนที่เป็นคณะกรรมการนั้น ถ้าเป็นคนดีเข้าไปก็แล้วไป แต่ว่าถ้าคนประเภทประหลาด ๆ ถ้าเป็นรัฐบาลต้องยกหูหัวทูลเกล้าก่อน แล้วงบประมาณก็ออกมาอย่างรัฐบาลต้องการ บ้านเมืองนั้นไม่ถึงกับล่มจมฉิบหาย แต่ที่ว่ามันไม่ได้ผลดีเท่าที่ควรจะเป็นไป ท่านประธานครับ ผมอาจจะพูดจาถ้อยคำไม่ค่อยเป็นที่ถูกหูรัฐบาลนัก แต่ผมขอเรียนว่าในการปกครองระบอบประชาธิปไตยนั้นสภาต้องควบคุมรัฐบาล ไม่ใช่ว่าเป็นอาจารย์สัญญา ธรรมศักดิ์ แล้วจะต้องไว้บนหูหัวทูลเกล้าแล้วก็ตะตองไม่ได้ งบกลาโหมนั้นไม่ใช่ว่าตะตองไม่ได้ แต่เราอยากขอรับรองว่า ทำไม่ลูกปืนเอ็ม .๑๖ เขาเสนอบาย ๒ บาทกว่าไม่ซื้อ จะต้องซื้อ ๓ บาท

อย่างนี้ต่างหากละครับที่เราต้องการขอดู ไม่ได้ลับอะไรนักหนา ซื้อลูกป็นมาก ลูกป็นน้อย เท่านั้น บริษัทที่ขายมันก็รู้กระทรวงกลาโหมมีลูกป็นเท่าไร บริษัทที่รู้มันมันไม่มีหน้าที่ที่จะต้องปิดเป็นความลับ ก็ให้สภารัฐีครับ ถ้าผมเปิด ผมดูได้ว่าที่จริงมีคนเสนอขาย ๒ บาท ๖๕ สตางค์ แต่รัฐบาลซื้อ ๓ บาท ๑๐ สตางค์ เราจะได้บอกที่หลังอย่าซื้อเจ้านี้ถ้าคุณภาพเท่ากัน ควรจะซื้อราคาถูกลงอย่างนี้ครับ เราอยากให้กระทรวงกลาโหมนั้นเป็นเหมือนกระทรวงธรรมดา เพราะกระทรวงกลาโหมนั้น ปัจจุบันนี้ก็เอาตัวออกไปอยู่ต่างหาก ทำให้คนเกิดความสงสัย ที่ไหนก็ตามครับ ท่านประธาน ถ้ามีความสงสัยแล้วมันมีความรักไม่ได้ ผมอยากจะทำรักกระทรวงกลาโหม ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมนั้น ถ้าจะเรียกว่าเป็นคุณปู่ก็อาจจะหนักไป เพราะคุณพ่อผมอายุ ๘๒ ถ้าจะเรียกเป็นคุณอา ก็แทบจะได้ เพราะคนรุ่นที่เป็นญาติที่พำนักมาอาศัยกันทั้งนั้น ท่านจะทำอะไร ถ้าผมเห็นท่านจะพลาดพลั้งผมต้องช่วยป้องกันท่าน เพราะฉะนั้นผมอยากจะทำเรียนท่านประธานว่า งบประมาณนี้ไม่ต้องห่วงหรือกลัวว่าจะไม่ผ่าน ที่พูดกันนี้เหมือนกับแสดงละคร แต่ถ้าจะแสดงกันแล้วต้องสมบทบาท คนมีหน้าที่ทำต้องทำถูกต้อง คนควบคุมต้องคุมจริง ๆ ไม่ใช่ตัวรัฐมนตรีกลาโหมขึ้นเสียงแล้วก็จะลงคะแนนผ่านไปให้เป็นเอกฉันท์ ผมขอขอบคุณครับ

นายสง่า วงศ์บางซวด : ท่านประธานที่เคารพ และท่านรัฐบาลที่เคารพและท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ กระผม นายสง่า วงศ์บางซวด สำหรับพระราชบัญญัติงบประมาณนี้ ซึ่งประเด็นสำคัญของกระผมก็อยากจะทำข้อสังเกตไว้กับท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติในชั้นกรรมาธิการ กระผมเองก็ไม่สามารถที่จะตั้งงบประมาณได้ และก็สมาชิกท่านหนึ่งท่านก็บอกว่ามีหลายกระทรวง และก็จะมีเจ้าสังกัดกระทรวงก็ต้องได้ตอบถึงงบประมาณต่าง ๆ ที่แต่ละกระทรวงตั้งมา กระผมเองเป็นลูกชาวนาที่แท้ ก็นี้กว้างงบประมาณต่าง ๆ นั้นไม่ได้มีไปถึงชาวไร่ชาวนา ซึ่งกำลังมีวิกฤติการณ์อยู่ในปัจจุบันนี้ ในโครงการของรัฐบาลหลายอย่างหลายโครงการ ปฏิรูปที่ดินก็ดี จัดสรรที่ดินก็ดี จัดให้ชาวนามีที่ทำมาหากินก็ดี แต่ไม่ได้วางเงินงบประมาณไว้ แล้วจะไปทำอะไรซึ่งจะไปปฏิรูปที่ดินให้ชาวนาได้ ก็ทราบกันอยู่ดีแล้วว่า ชาวนากำลังไม่มีที่จะทำมาหากิน ชาวนากำลังมีวิกฤติการณ์หลายอย่างหลายด้านหลายมุม ถึงแม้จะมีในคำแถลงนั้นอยู่บ้าง แต่ก็ไม่ได้มีงบประมาณที่จะช่วยเหลือให้ชาวไร่ชาวนาได้เป็นไปตามโครงการของ

รัฐบาลที่วางไว้ แม้แต่ในร่างของรัฐธรรมนูญก็ยังมีไว้ว่า รัฐพึงจัดให้ชาวนาและเกษตรกรรมมีที่ดินเป็นของตนเองตามสมควร ที่ดินที่ปรากฏชัดในผืนแผ่นดินไทยนี้ ไม่ใช่ว่าที่ดินที่เราจะไปหยิบเอามาได้เฉย ๆ หรือจะไปขอเอามาได้หรือจะไปยืมเอามาได้เพื่อเอามาปฏิรูปที่ดินให้ชาวนา มันเป็นที่ดินที่จะต้องลงทุนลงรอนที่จะต้องไปซื้อไปหา เอามาเพื่อจะจัดสรรให้หรือเพื่อจะปฏิรูปที่ดินให้ หรือเพื่อจะขายโดยวิธีของสหกรณ์ให้ชาวนามีที่ดิน กระผมจึงเห็นกับท่านสมาชิกท่านหนึ่งพูดเมื่อตอนเช้าฝังโน้น รู้สึกจะเป็นคุณใหญ่ ก็บอกว่าให้ตัดงบประมาณจาก ๔ หมื่น ๘ พันล้านบาท ให้เอาแค่ ๔ หมื่นบาท อ้าย ๘ พันล้านบาทนั้นเอาออกเสีย กระผมก็ใคร่จะเรียกร้องท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ อ้าย ๘ พันล้านบาทนั้นไม่ต้องเอาออก ถ้าหากจะตัดกันจริง ๆ ก็ขอขึ้นกรรมาธิการไปลงในงบไปฉบับหนึ่งก็ได้ เพื่อจะปฏิรูปที่ดินให้ชาวนามีที่ดินเป็นของตนเอง เพื่อไปปฏิรูปที่ดินให้ชาวนามีที่ดินเป็นของตนเองโดยแบบวิธีของสหกรณ์ หรือวิธีปฏิรูปที่ดิน หรือวิธีใดวิธีหนึ่ง ซึ่งรัฐบาลก็กำลังดำเนินการอยู่แล้วเดี๋ยวนี้ อันนี้กระผมเข้าใจว่าทางรัฐบาลก็ห่วงใยชาวนาเหลือเกินทุกวี่ทุกวันมีข่าวทางด้านหนังสือพิมพ์บ้าง มีข่าวโจษจันกันตามหมู่ประชาชนหรือตามหมู่ชาวนาบ้างว่า ชาวนากำลังมีวิกฤติการณ์เหมือนคนเป็นโรคหนัก เหมือนคนที่กำลังจะป่วยหนัก แต่เกิดมีหมอ หมอที่มารักษาโรคหลายครั้งหลายคราวหลายรัฐบาลมา ไม่ได้เป็นหมอที่จริงจัง วางยาผิด ปวดหัวเอายาปวดท้องไปใส่ เพียงแต่แบ่งเบาไปได้เล็กน้อยเท่านั้น อันนี้กระผมก็เป็นห่วง ๆ อาพณา ก็ได้กรุณาว่าจะช่วยชาวนาเป็นหลักใหญ่ เป็นโครงการสำคัญที่ ๆ อาพณา ได้เป็นห่วงอยู่ ก็กลัวว่าโครงการของ ๆ อาพณา นั้นจะไปไม่ยาวเท่าที่ ๆ อาพณา ได้มุ่งหวังไว้ ก็คิดอยากจะทำท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติในโอกาสที่ท่านเป็นกรรมาธิการแปรเงินจำนวนนี้ไม่น้อยกว่า ๔,๐๐๐ ล้านบาท ตั้งไว้เพื่อปฏิรูปที่ดินให้ชาวนาให้มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง ท่านประธานที่เคารพ กระผมเสนอว่าเจตนาดีของรัฐบาลในกระทรวงเกษตรก็เต็มที่จะช่วยชาวนา แต่ไปมองดูแล้วในมาตรา ๔ เงินจำนวน ๔,๐๐๐ กว่าล้านบาทนั้นก็แยกไปได้หลายมุมหลายทาง เป็นเงินเดือนเสียบ้าง เป็นค่าใช้จ่ายอื่นบ้าง เป็นค่าโน่นเป็นค่านี่หมด ๔,๐๐๐ กว่าล้านบาท พระราชบัญญัติหรือกฎหมายที่รัฐบาลส่งมาจะปฏิรูปที่ดินนะ ปฏิรูปอย่างไร ก็ที่ดินกระผมก็กลัวแล้วว่ามันมีเจ้าของทั้งหมดอย่างปทุมธานีมีที่ดิน ที่เขาจะขายเกือบแสนไร่ เป็นที่ของกองมรดก กระผมก็เคยกราบเรียน ๆ อาพณา ไว้ครั้งหนึ่ง ก็น่าจะซื้อเอาที่ดินอันนั้นมาปฏิรูปให้ชาวนา ถ้าได้มา ๘,๐๐๐ ล้านบาทใน

งบประมาณปีนี้ กระทบเชื่อเหลือเกินว่าอีก ๕-๖ ปี ชาวนาในประเทศส่วนใหญ่จะมีที่ดินของตัวเองทำมาหากิน และที่ดินเดี๋ยวนี้ก็กำลังจะขายอยู่ แต่กระทบมาเห็นงบประมาณในปี ๒๕๑๘ นี้ ไม่มีโอกาสที่จะไปปฏิรูปที่ดินอีกเลย อันนี้จึงขอได้ฝากไว้และก็ให้ข้อสังเกตไว้ กระทบเองไม่ได้เป็นกรรมการสามัญ ถ้าหากท่านใดเป็นกรรมการสามัญ อย่าลืมด้วยว่าเงินจำนวนนี้ควรแปรขึ้นมาให้เป็นปฏิรูปที่ดินให้ชาวนามีที่ดินของตัวเองครบกระทบ

นายประสิทธิ์ ชูพินิจ : ท่านประธานสภาที่เคารพ กระทบขอขอบพระคุณท่านประธานสภาที่ได้กรุณาให้โอกาสกระทบได้มีโอกาสนิปราย เฉพาะเจตนาของกระทบจะอภิปรายนั้น กระทบคิดว่าท่านประธานสภาก็คงจะได้ทราบเจตนาแล้วว่ากระทบจะอภิปรายในทางที่จะเชิญชวนให้สมาชิกไม่รับหลักการร่างพระราชบัญญัติงบประมาณฉบับนี้ เหตุผลของกระทบที่อยากจะเชิญชวนและเรียนท่านสมาชิก กระทบมีเหตุผลหลายประการที่จะอภิปรายประกอบข้ออ้างของกระทบประการแรกนั้น กระทบอยากจะขอประทานกราบเรียน เช่นนี้ งบประมาณฉบับนี้เป็นงบประมาณของรัฐบาลชุดนี้ซึ่งจะอำนวยความสะดวกให้แก่อาณาประชาราษฎร์ ตามนโยบายซึ่งได้แถลงไว้กับสภาและเป็นงบประมาณซึ่งประมาณการจ่ายเงินว่าเราจะใช้จ่ายในปีนี้ตามโครงการนี้เป็นจำนวน ๔ หมื่น ๘ พันล้านบาท ท่านประธานสภาก็คงจะทราบแล้วว่ารัฐบาลชุดนี้ เป็นรัฐบาลชั่วคราวจะบริหารงานไปเพียงเพื่อที่จะให้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้ตราออกมาใช้เป็นกฎหมาย และจะได้มีการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรขึ้นมา และเมื่อได้มีการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรขึ้นมา รัฐบาลของประชาชน โดยประชาชน เพื่อประชาชน เขาก็จะมาบริหารประเทศ และเมื่อรัฐบาลของประชาชน โดยประชาชน เพื่อประชาชน เขามาบริหารประเทศแล้ว นโยบายซึ่งรัฐบาลชั่วคราวนี้ได้วางไว้ กระทบไม่มั่นใจว่ารัฐบาลใหม่เขาจะมาหยิบหรือมายกเอานโยบายดังกล่าวนี้ไปบริหารต่อ เพราะเหตุว่ารัฐบาลนี้เป็นรัฐบาลชั่วคราวดังที่กระทบกราบเรียนและรัฐบาลหรือสภานี้ที่เป็นที่ทราบแล้วว่าเพียงเพื่อจะบริหารงานชั่วคราวระยะเวลาหนึ่งเท่านั้น การที่เราจะอนุมัติโครงการต่างๆ ให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล กระทบจึงไม่เห็นด้วย ที่กระทบไม่เห็นด้วยกระทบพิจารณาถึงในหลักการหลายสิ่งหลายอย่าง อย่างที่กระทบกราบเรียนแล้วว่า งบประมาณซึ่งรัฐบาลชุดนี้เข้ามาบริหารงานเมื่อครั้งแรกนั้น สภาได้เคยผ่านร่างพระราชบัญญัติงบประมาณปีก่อนมาครั้งหนึ่ง และเพราะ

เหตุว่าสภาชุดนั้น ไม่ใช่รัฐบาลชุดนี้บริหารงาน ฉะนั้นการบริหารงานในช่วงระยะเวลาครั้งปี
ก่อนปีมานี้ การที่จะเข้าสวมงานติดต่อกันนั้น การที่จะปรับเอานโยบายของรัฐบาลใหม่นี้ไป
เสริมต่อกับรัฐบาลชุดเก่าจึงไม่อาจจะเป็นไปได้ และฉะนั้นในงบประมาณฉบับนี้เราจึงเห็นว่
การใช้จ่ายเงินตามงบประมาณในปีก่อน ๆ จึงมีเงินเหลือตั้ง ๑,๕๐๐ ล้านบาท นี่เป็นประเมิน
ย่อ ๆ และโดยเหตุที่กระผมประทวนกราบเรียนมานี้ กระผมจึงไม่เห็นด้วยว่า รัฐบาลนี้จะมี
ความจำเป็นอันเร่งด่วนที่จะต้องรีบเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณนี้เข้ามา กระผม
คิดว่าถ้าหากว่าสภานี้ไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติงบประมาณนี้แล้ว รัฐบาลจะเอา
เงินที่ไหนมาใช้จ่าย ท่านประธานที่เคารพ การบริหารประเทศ กระผมทราบ เรามีความจำเป็น
จะต้องใช้เงินเพื่อบริหารงาน แต่ว่าตามตัวบทกฎหมายเกี่ยวกับการพระราชบัญญัติงบประมาณนี้
ก็ได้ให้อำนาจให้สิทธิ ถ้าหากไม่อาจจะออกพระราชบัญญัติงบประมาณปีใหม่ต่อไปได้ รัฐบาล
นั้นก็ชอบที่จะใช้งบประมาณปีเก่าใช้ไปพลางก่อนเพื่อไม่ให้เกิดผลผูกพันในกาลอนาคต และ
เพราะเหตุนี้กระผมเห็นว่ารัฐบาลซึ่งอาจารย์ที่เคารพของกระผมเป็นรัฐบาลชั่วคราว และใน
งบประมาณฉบับนี้มันมีการสร้างภาระผูกพัน คือมีรายรับกับรายจ่ายไม่ดุลกัน รายจ่ายสูงกว่า
รายรับ และให้อำนาจกับรัฐบาลนี้จะกู้หนี้ยืมสิน จะสร้างก่อหนี้ผูกพันให้กับประชาชนถึง
๘,๐๐๐ ล้านบาท ด้วยการที่เราจะไปสร้างความผูกพันอันที่จะไม่เกิดความจำเป็นดังกล่าวนี้
เหตุนี้เป็นเหตุสนับสนุนให้กระผมได้มีความจำเป็นที่จะต้องคัดค้าน หรืออยากจะกราบเรียน
ทางรัฐบาลที่จะได้พยายามดึงหรือยับยั้งการเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้เอาไว้ก่อน โดยเพียง
เพื่อที่จะให้รัฐบาลของประชาชนโดยประชาชนซึ่งเขาจะเข้ามาอีกในระยะเร็ววันนี้ได้มีส่วน
กำหนดวางโครงการว่าความจำเป็นอย่างไรที่จะใช้ให้เกิดผลแก่ประชาชนโดยตรง กระผม
คิดว่านี่เป็นเหตุผลประการสำคัญที่กระผมได้คัดค้าน กระผมขอประทวนคัดค้านหลักการ
ที่กระผมไม่เห็นด้วยที่จะรับหลักการ การคัดค้านของกระผมนั้น กระผมคัดค้านไม่รับหลักการ
ทั้งหมด ไม่ใช่คัดค้านครึ่ง ๆ กลาง ๆ อย่างที่ท่านสมาชิกผู้อาวุโสได้อภิปรายเมื่อเช้านี้ ที่กระผม
อภิปรายคัดค้านก็โดยเหตุผลประการแรกดังที่กระผมกราบเรียนแล้วว่ารัฐบาลนี้เป็นรัฐบาล
ชั่วคราว ประการที่สอง กระผมได้พิจารณาดูรายละเอียดรายรับรายจ่ายต่าง ๆ ซึ่งได้กำหนด
ซึ่งได้เขียนรายละเอียดตามหลักการหรือตามเอกสารที่ได้แจกให้มีน้ำหนักถึง ๘ กิโลกรัมนี้
กระผมเห็นว่าได้พิจารณาโดยรอบคอบแล้ว งบประมาณฉบับนี้เป็นงบประมาณที่แสดงความ

ต้องการของหน่วยราชการเท่านั้น เป็นความปรารถนาของหน่วยราชการปรารถนาที่จะได้เงิน มาสร้างงบประมาณโดยไม่คำนึงถึงประโยชน์ที่จะตกแก่ประชาชนเมื่องบประมาณที่เราจะใช้จ่าย ไปโดยไม่คำนึงหรือไม่อนุวัติให้เป็นไปตามความต้องการของประชาชน โดยไม่คำนึงถึงปาก ถึงท้องประชาชนซึ่งได้รับความเดือดร้อนอยู่ขณะนี้แล้ว กระทบคิดว่าประโยชน์ที่เราจะอนุมัติ งบประมาณไปนี้มันก็จะไม่เกิดขึ้น และโดยเหตุนี้กระทบจึงถือเอาเป็นเหตุคัดค้านประการ ที่สองของกระทบ ประการที่สอง กระทบจะไม่พูดมาก เรื่องราชการลับเรื่องอะไรต่าง ๆ กระทบ จะกววนมาพูดถึงในเรื่องฐานะอันแน่นหนาทางการเงิน กระทบอาจจะไม่มีความรู้ในเรื่องการเงิน ว่าอายุชนบัตรที่จะเฟ้อหรือจะผิดแค่ไหน แต่ว่าที่เสี่ยงมันออกมาขณะนี้ รัฐบาลโดยกระทรวง การคลังได้อนุมัติให้ธนาคารแห่งชาติได้พิมพ์ธนบัตรเพิ่มขึ้นนี้ กระทบทว่านวิตกโดยสามัญ สำนึกของคนเฒ่า ๆ อย่างกระทบอยู่บ้านนอก กระทบเป็นทว่านว่าการพิมพ์ธนบัตรเพิ่มขึ้นนี้มัน อาจจะเป็นการพิมพ์ธนบัตรเพิ่ม ทำให้ราคาของธนบัตรมันลดลง ถ้าเป็นในลักษณะอย่างนี้ มันจะทำให้ราคาสินค้ามันแพงขึ้น ตามความรู้สึกของเด็กวัดอย่างกระทบนี้ ถ้ามันเป็นไปใน ลักษณะอย่างนี้แล้ว ฐานะทางเศรษฐกิจ ความปั่นป่วน ความยากลำบากของประชาชนมันก็ จะเกิดขึ้น ฉะนั้นในฐานะที่กระทรวงการคลังเป็นผู้ควบคุมการใช้จ่ายเงิน การดำเนินการสั่ง อนุมัติให้พิมพ์ธนบัตรดังกล่าวนี้ กระทบอยากจะเรียนถาม ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวง การคลังยังไม่เคยชี้แจงต่อสภานี้เลยว่า กระทรวงการคลังโดยธนาคารชาตินี้ได้ดำเนินการสั่ง พิมพ์ธนบัตรเพิ่มขึ้นอีกจริงหรือไม่ ถ้าพิมพ์เพิ่มขึ้น การพิมพ์เพิ่มขึ้นนี้จะทำให้ส่วนราคาทุน สำรองหรือราคาของเงินนี้ตกต่ำไปประการใดหรือไม่ และนอกจากนั้นกระทบก็อยากจะ กราบเรียนถามว่า ที่ข่าวเขาว่ากระทรวงการคลังกับธนาคารแห่งชาติได้สั่งให้ดำเนินการพิมพ์ ธนบัตรขึ้นใหม่โดยใช้บริษัทต่างประเทศ โดยไม่ใช้โรงพิมพ์ของเมืองไทยนั้น มันมีเหตุผล ประการใด จำนวนธนบัตรที่ท่านสั่งไปพิมพ์นี้ มีปริมาณเท่าใด เป็นจำนวนชนิดใดบ้าง และ เมื่อพิมพ์ไปแล้วจะเป็นการกระทบกระเทือนถึงราคาของธนบัตร จะทำให้เงินตราต่างๆ ของเราลดต่ำลงประการใดหรือไม่ นี่เป็นเรื่องที่กระทบอยากจะเรียนถามรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงการคลังในฐานะที่เป็นผู้มีส่วนรับผิดชอบ เพราะว่าตราใบเงินของเราถ้าเป็นอย่างว่า ราคามันต่ำไป สินค้าในตลาดก็ต้องสูงขึ้นเป็นธรรมดา และความปั่นป่วนความเดือดร้อน ของประชาชนชาวบ้านนอกมันก็ต้องได้รับความเดือดร้อนเป็นเงาตามตัว โดยเหตุนี้ประเด็น

ต่าง ๆ ขอบกพร่องในการเสนองบประมาณ กระผมถือว่าเมื่อเข้านี้ท่านอดีตรัฐมนตรี บุญชนะ ได้อภิปรายได้ชี้แจงแล้วว่า เรามีขอบกพร่องถึง ๑๕ รายการ ขอบกพร่องต่าง ๆ เหล่านั้น เป็นเหตุหนึ่งที่กระผมถือว่า กระผมไม่อาจที่จะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติงบประมาณฉบับนี้ได้ และถ้าจะเป็นไปได้ โดยเหตุผลดังที่กระผมกราบเรียนมา ถ้าหากว่าการใช้จ่ายเงินของรัฐบาลนี้ เพราะมันมีความผูกพันที่จะต้องใช้จ่ายไปถึงรอบปี ถ้ามีทางที่จะเป็นไปได้ รัฐบาลนี้อาจจะตั้งถอนร่างพระราชบัญญัติงบประมาณประจำปีนี้คืนไป เพื่อเปิดโอกาสให้กับรัฐบาลซึ่งประชาชนเขาเลือกตั้งมา ได้มีโอกาสจัดสรรปันส่วนเพื่อใช้จ่ายเงินก่อให้เกิดประโยชน์ในทางที่จะบำรุงปากบำรุงท้อง บำรุงความทุกข์ยากของประชาชนแล้ว กระผมคิดว่าจะเป็นประโยชน์ที่สุด ข้อขัดข้องเหตุผลของกระผมมีอภิปรายสั้น ๆ เท่านั้น จึงขอประทานกราบเรียนท่านประธานสภาด้วยความเคารพอย่างสูง

นายเถลิง ชำรงนาวาสวัสดิ์ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์) : ท่านประธานที่เคารพ และท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ กระผม เถลิง ชำรงนาวาสวัสดิ์ ไคร่ขอกราบเรียนชี้แจงต่อคำปรารภของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติเกี่ยวกับเรื่องการช่วยเหลือเกษตรกรโดยสรุป ๒ ประการ ประการแรกคือในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเงิน ส่วนที่ ๒ นั้น เกี่ยวข้องกับความพยายามของรัฐบาลที่จะเสนอความต้องการของพี่น้องเกษตรกร ในเรื่องเกี่ยวกับการเงินนั้น ที่มาของการเงินเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร จำแนกออกได้เป็น ๒ ทาง ทางที่ ๑ ก็คือ งบประมาณแผ่นดินที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทั้งหลายได้มีโอกาสพิจารณาในวันนี้ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติจะเห็นว่างบประมาณเพื่อพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งงบประมาณของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์นั้นได้เพิ่มขึ้นเป็นยอดถึง ๔,๒๕๘ ล้านบาท หรือประมาณร้อยละ ๕๐ เกือบจะร้อยละ ๕๐ ของงบประมาณที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้รับในปีงบประมาณที่แล้ว ซึ่งก็เป็นเครื่องแสดงโดยชัดเจนว่าพระราชบัญญัติงบประมาณฉบับนี้ได้สะท้อนถึงนโยบายของรัฐบาลที่จะเร่งรัดพัฒนาช่วยเหลือพี่น้องเกษตรกรของชาติ อนึ่งในงบประมาณ ๔,๒๕๐ ล้านบาทเศษนี้ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้กล่าวว่าส่วนมากเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับเงินเดือนและค่าใช้จ่าย แต่ความเป็นจริงนั้นงบประมาณที่เพิ่มขึ้นส่วนใหญ่ได้ใช้ไว้สำหรับโครงการต่าง ๆ ซึ่งเป็นโครงการที่จะสนองความต้องการของเกษตรกรทั้งสิ้น ซึ่งกระผม

จะได้ทราบเรียนชี้แจงต่อไป ยกตัวอย่างเช่นแม้แต่กรมชลประทานซึ่งมีข้าราชการและลูกจ้างมากที่สุดใ้ในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แต่ก็มีอัตราส่วนที่ใช้เพื่อเงินเดือนและค่าจ้างเพียงประมาณร้อยละ ๒๐ ส่วนที่เหลือได้ใช้เป็นค่าใช้จ่ายและงบลงทุนเพื่อพัฒนาการเกษตรทั้งสิ้น นอกเหนือจากในเรื่องงบประมาณแผ่นดินโดยตรงแล้ว สิ่งที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ๒-๓ ท่านได้กรุณากล่าวถึงก็คือ เรื่องกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติท่านหนึ่ง ได้กล่าวว่างบกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรนี้ไม่ได้รวมบประมาณหน้าตาลนั้น กระผมขอเรียนชี้แจงว่าในหน้า ๑๑ ของเอกสาร ฉบับที่ ๑ ได้กล่าวถึงค่าพรีเอี่ยมข้าวเป็นยอด ๑,๐๑๒ ล้านบาท ยอดนี้เป็นยอดที่ตรงกับอัตราส่วนร้อยละ ๔๐ ที่ได้ระบุไว้แล้วว่าจะได้กันจากบประมาณพรีเอี่ยมข้าวเอาไว้ในงบประมาณรายรับของแผ่นดิน เพราะฉะนั้นส่วนที่ไม่ได้เอาเข้าคือ ร้อยละ ๖๐ หรือประมาณ ๑,๕๐๐ ล้านบาทนั้นจึงไม่ได้แสดงไว้ในเอกสารงบประมาณ เพราะเป็นเงินซึ่งเราได้กันเอาไว้สำหรับกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ซึ่งเมื่อรวมพรีเอี่ยมข้าว ซึ่งเราไม่ได้กันเอาไว้สำหรับเป็นรายรับของแผ่นดินเลย แล้วก็เป็นที่ยึดหมายได้อย่างแน่นอนว่า นอกเหนือจากงบประมาณแผ่นดินซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกระทรวงอื่นๆ ได้รับเพื่อพัฒนาประเทศในรูปงบประมาณประจำแล้ว เราจะต้องได้รับเงินช่วยเหลือเกษตรกรในรูปกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรอีกไม่น้อยกว่า ๒,๐๐๐ ล้านบาทตามที่รัฐบาลได้เคยแถลงไว้แล้ว สำหรับประเด็นข้อที่ ๒ ในเรื่องการสนองความต้องการของเกษตรกรนั้น งบประมาณของรัฐบาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้คำนึงถึงนโยบายที่ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีได้แถลงไว้ต่อสภานี้โดยใกล้ชิดที่สุดที่จะกระทำได้ ไม่ใช่ว่าเป็นงบประมาณซึ่งส่วนราชการต่างๆ ได้คิดขึ้นเองโดยพลการ กระผมสามารถที่จะยกตัวอย่างประกอบคำชี้แจงในเรื่องนี้ได้โดยละเอียด แต่เพื่อเป็นการประหยัดเวลาของท่านสมาชิก กระผมจะยกตัวอย่างที่เห็นได้ค่อนข้างจะชัดเจน เป็นต้นว่าในเรื่องป่าสงวน ซึ่งท่านสมาชิกผู้มีเกียรติท่านหนึ่งได้กล่าวถึงเมื่อเช้านี้ว่าได้มีเนื้อที่ที่ถูกทำลายเสื่อมโทรมไปแล้วอย่างกว้างขวาง น่าจะจัดให้เกษตรกรหรือราษฎรได้เข้าอยู่อาศัยทำมาหากิน เรื่องนี้ก็เป็นเรื่องที่รัฐบาลได้ดำเนินการและกำลังดำเนินการอยู่ตามที่กระผมได้เคยตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกท่านหนึ่งไปแล้วว่าต่อไปรัฐบาลจะดำเนินการจัดป่าสงวนที่เสื่อมโทรมและไม่ได้เป็นป่าต้นน้ำลำธาร ไม่มีความจำเป็นต้องอนุรักษ์ไว้ เพื่อให้ราษฎรได้เข้าอยู่อาศัยในรูปใหญ่ๆ ๒ ประเภท คือถ้าเป็นเนื้อที่

กว้างขวางที่ได้ถูกทำลายไปเป็นแสน ๆ ไร่ เช่น ป่าไชยบาดาลที่จังหวัดลพบุรีและสระบุรี หรือที่บริเวณจังหวัดชลบุรีและระยอง เราก็จะได้ให้เข้าไปให้กลุ่มเกษตรกรและสหกรณ์การเกษตรจนเกษตรกรส่วนบุคคลได้เช่าระยะยาว ส่วนป่าบางแห่งซึ่งมีลักษณะที่จะปลูกสัตว์อื่นมาเป็นสวนป่าหรือป่าต้นน้ำลำธารได้ เราก็จะจัดในรูปแบบบ้านป่าไม้โดยมีหลักการให้ปลูกป่าในเนื้อที่ร้อยละ ๒๐ ของเนื้อที่ทั้งหมด ส่วนอีกร้อยละ ๘๐ เราจะปล่อยให้เกษตรกรได้ทำมาหากินเลี้ยงตนเองในรูปการเพาะปลูกหรือเลี้ยงสัตว์ ส่วนที่ ๒ ที่กระผมอยากจะเรียนชี้แจงว่าเป็นการสนองความต้องการของพี่น้องเกษตรกรที่แท้จริง คือ ในเรื่องการส่งเสริมการผลิต มีโครงการหลายอย่างที่เราริเริ่มขึ้นในสมัยของรัฐบาลซึ่งท่านสมาชิกผู้มีเกียรติท่านหนึ่งได้กล่าวว่าเป็นรัฐบาลชั่วคราวนั้นหลายประการด้วยกัน เช่นในเรื่องการจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้กล่าวถึงว่าเรามีรูปการจัดสรรที่ดิน มีการจัดสรรงบประมาณให้เพื่อการนี้อย่างไร กระผมขอเรียนว่าในด้านการจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดสรรที่ดินโดยปกตินั้น ได้ตั้งไว้รวมประมาณ ๑๐๐ ล้านบาทคือเป็นของนิคมสร้างตนเองประมาณ ๖๓ ล้านบาท เป็นรูปนิคมสหกรณ์ประมาณ ๓๒ ล้านบาท และเป็นการจัดสรรที่ดินของกรมที่ดินอีก ๑๒ ล้านบาท นอกจากนั้นจะได้ในรูปจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรที่ท่านสมาชิกสภาผู้มีเกียรติได้กรุณาสันับสนุนให้ออกเป็นกฎหมายแล้วอีกประมาณ ๑๐๐ ล้านบาท ๕๐ ล้านบาทในภาคกลาง และ ๕๐ ล้านบาทในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นี่เป็นเรื่องที่เกี่ยวกับที่ดิน แต่ที่ว่าทำไมไม่ระบุเรื่องการปฏิรูปที่ดินไว้โดยชัดเจนนั้น ก็เพราะว่ากฎหมายกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรก็ดี และกฎหมายปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรวมก็ดี ยังไม่ได้ประกาศเป็นกฎหมาย ดังนั้นเมื่อยังไม่ได้ประกาศเป็นกฎหมาย จึงมีสามารที่จะตั้งเงินเอาไว้ในพระราชบัญญัติงบประมาณนี้ได้ อย่างไรก็ตาม กระผมได้แถลงไว้แล้ว และในร่างพระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรก็ได้ระบุไว้แล้วว่า เงินก้อนหนึ่งจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรจะใช้เพื่อการจัดหากรรมสิทธิ์ที่ดินให้แก่เกษตรกรรวมทั้งการปฏิรูปที่ดินได้ด้วย ซึ่งกระผมก็หวังในความกรุณาของท่านสมาชิกว่าจะได้สนับสนุนให้กฎหมายฉบับนี้ได้ผ่านสภาไปโดยเร็วที่สุดที่จะทำได้ นอกจากในเรื่องการส่งเสริมการผลิตแล้ว เราก็มียังในเรื่องการจำหน่ายซึ่งก็เป็นที่ต้องการของพี่น้องเกษตรกรทั่วประเทศว่าทำไมถึงจะมีโอกาสได้จำหน่ายสินค้าโดยตรงโดยไม่ผ่านพ่อค้าคนกลาง ซึ่งเรื่องนี้ก็ได้ตั้งงบประมาณเอาไว้แล้ว สำหรับองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร

ในปี ๒๕๑๘ นี้ ๓๕ ล้านบาท และต่อไปก็จะหวังพึ่งกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรได้อีกส่วนหนึ่ง ตามที่กระผมได้กราบเรียนแล้ว ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติจะเห็นว่าในด้านการผลิตก็ดี การจำหน่ายก็ดี การจัดหากรรมสิทธิ์ในที่ดินก็ดี รัฐบาลชุดชั่วคราวนี้ได้พยายามสุดความสามารถที่จะสนองความต้องการของพี่น้องเกษตรกรทั่วประเทศ ขอขอบพระคุณครับ

นายเสนาะ อุณาภูล : ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ กระผมเสนาะ อุณาภูล กระผมมีความเห็นชอบด้วยกับที่ท่านสมาชิกสุภาพสตรีที่ได้พูดไปเมื่อสักครู่นี้ว่า เนื้อหาที่แท้จริงแล้ว งบประมาณ ๒๕๑๘ นี้ ความจริงมีของดี ๆ อยู่มาก ไม่ใช่เป็นแต่เพียง เหล้าเก่าในขวดใหม่ แต่ว่าอาจจะเนื่องจากปัญหาที่การท่อของ หรือว่าการเสนอของไม่เป็นที่ชัดเจนหรือว่าทำให้ท่านสมาชิกเข้าใจในเนื้อหาในสาระสำคัญที่แท้จริงไม่ชัดเจนก็เป็นได้ เพราะฉะนั้นกระผมคิดว่าการเสนอของงบประมาณในระยะต่อไปก็คงจะมีการปรับปรุงซึ่ง รู้สึกว่าเป็นประเด็นสำคัญที่จะทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างทางด้านรัฐบาลจะเป็นชุดนี้หรือว่า ชุดต่อไปก็ติดตามกับรัฐสภา มีความเข้าใจกันตั้งแต่ต้นว่าสาระสำคัญของงบประมาณประจำปีนั้น ในเนื้อหาแล้ว นอกจาก ๘ กิโลกรัม ปีกโต ๆ ที่ส่งมาให้ภายใน ๑ สัปดาห์นั้น มีอะไรบ้าง กระผมเองก็บังเอิญจำเป็นโดยหน้าที่ก็อาจจะจำเป็นอยู่บ้าง แต่ว่าได้มีโอกาสทำการบ้านและ ก็พยายามที่จะแยกประเด็นสาระสำคัญ ซึ่งถือว่าเป็นเนื้อหาของงบประมาณปี ๒๕๑๘ นี้ ซึ่งกระผมอยากจะกราบเรียนเป็น ๒ ประเด็นด้วยกัน สำหรับประเด็นแรกที่สภานี้ควรจะพิจารณาก็คือว่ายอดงบประมาณ ๔๘,๐๐๐ ล้านบาทนี้ เท่าที่ทางรัฐบาลเสนอมาสภานี้จะเห็นว่ามันจะ สูงไปหรือว่าเหมาะสมหรือไม่ประการใด นี่เป็นประเด็นหนึ่ง

ประเด็นที่ ๒ ในยอด ๔ หมื่น ๘ พันล้านบาทที่รัฐบาลเสนอมานี้ ได้มีการ จัดสรรให้สอดคล้องตรงกับเป้าหมายหรือว่านโยบายที่รัฐบาลได้มาเสนอต่อสภานี้เมื่อตอนรับ ตำแหน่งใหม่ ๆ มากน้อยเพียงใดหรือไม่ กระผมอยากจะอภิปรายแต่ละประเด็นไปสำหรับ ประเด็นแรกเกี่ยวกับยอด ๔ หมื่น ๘ พันล้านบาทนี้ถ้าเทียบกับยอดรายจ่ายงบประมาณในปี ๒๕๑๗ ซึ่งรวมทั้งงบกลางปีด้วยแล้วซึ่งมีจำนวนประมาณ ๓ หมื่น ๔ พันล้านบาท คิด เทียบกันก็ปรากฏว่างบประมาณปีนี้จะสูงกว่าปีที่แล้วถึงร้อยละ ๒๓ จะเป็น ๒๒.๕ อย่างที่ ท่านสมาชิกบางท่านพูดถึงหรือไม่ก็ตาม ปรมาณร้อยละ ๒๓ ซึ่งถ้าคิดเฉพาะตัวเลขที่เพิ่มขึ้น

นี้แล้วจะปรากฏว่าเป็นอัตราการเพิ่มที่สูงเป็นประวัติการณ์ ไม่เคยมีมาก่อน ก็ถ้าดูเผิน ๆ ก็อาจจะรู้สึกเป็นห่วงใยอยู่บ้างว่างบประมาณที่รัฐบาลเสนอนี้อาจจะสูงเกินไปหรือไม่ แต่ว่าถ้าพิจารณาดูให้ดีแล้วก็จะเห็นว่าราคาสินค้าต่าง ๆ ในรอบปีที่ผ่านมาทุกท่านก็ทราบว่าได้สูงขึ้นมากประมาณร้อยละ ๑๕ หรือร้อยละ ๒๐ เพราะฉะนั้นเมื่อหักกลบลบกันไปแล้วนี้ความจริงงบประมาณรายจ่าย ๔ หมื่น ๘ พันล้านบาทที่รัฐบาลเสนอนี้ที่เป็นเนื้อหาจริง ๆ ที่เป็นรายจ่ายแท้จริงที่เพิ่มขึ้นมีจำนวนไม่มากเท่าไร เพราะฉะนั้นกระผมยังรู้สึกได้ถึงแม้ยอดดูเผิน ๆ จะสูง แต่ว่าที่เพิ่มขึ้นจริง ๆ นั้นที่สภานี้จะอนุมัติไปให้นั้นความจริงไม่มาก ที่นี้ท่านสมาชิกบางท่านยังห่วงว่าตัวเลขที่ดูสูงถึง ๔ หมื่น ๘ พันล้านบาทนี้อาจจะก่อให้เกิดปัญหาขึ้น ๒ ประการ ประการแรกอาจจะทำให้มีการก่อหนี้ กู้หนี้ยืมสินมากขึ้น ประการที่ ๒ อาจจะก่อให้เกิดภาวะเงินเฟ้อขึ้นได้ กระผมก็อยากจะเรียนจากการที่ได้วิเคราะห์ดูแล้วก็เห็นว่าในเรื่องของการที่เป็นห่วงว่าจะมีการกู้มากขึ้นนั้นเนื่องจากว่าปีนี้เป็นปีที่ไม่ค่อยจะปกติ ภาวะเศรษฐกิจก็ปั่นป่วนมาก เพราะฉะนั้นทั้ง ๆ ที่ว่าตั้งรายจ่ายสูงมาก แต่ว่ารายรับก็สูงขึ้นอย่างมากเช่นเดียวกัน เพราะฉะนั้นเมื่อเทียบกันแล้วระหว่างยอดรายจ่ายกับรายได้ทางด้านภาษีอากรและรายได้อื่น ๆ ก็ปรากฏว่าตัวเลขตั้งจ่ายมากขึ้นจริง แต่ว่างบประมาณซึ่งตั้งให้สำหรับการกู้หนี้ยืมสินนั้นเป็นเงิน ๘,๐๐๐ ล้านบาทนั้นเมื่อเทียบกับเมื่อปี ๒๕๑๗ งบประมาณปี ๒๕๑๗ ได้ตั้งเงินกู้ไว้ถึง ๘,๔๐๐ ล้านบาท ทั้ง ๆ ที่ยอดรายจ่ายต่ำกว่า เพราะฉะนั้นเมื่อคิดเทียบเป็นเปอร์เซ็นต์ออกมา ก็ปรากฏว่ายอดเงินกู้ที่อยู่ในงบประมาณปี ๒๕๑๗ เป็นอัตรา ๒๑.๕ เปอร์เซ็นต์ แต่ว่าใน พ.ศ. ๒๕๑๘ นี้อัตราที่เทียบกับยอดรายจ่ายทั้งสิ้นลดลงไปเหลือเพียง ๑๖.๗ เปอร์เซ็นต์เท่านั้น เพราะฉะนั้นโดยสรุปก็คือว่าในปัญหาเรื่องเงินกู้ที่ตั้งรายจ่ายมากจริง แต่ว่ากุน้อยลง เพราะฉะนั้นด้วยความห่วงใยในการที่ว่าจะกู้มากขึ้นก็อาจจะบรรเทาลงไปได้ สำหรับในเรื่องปัญหาทางด้านเงินเฟ้อเรื่องเงินเฟ้อนี้กระผมคิดว่าน่าจะมีการพิจารณาสาเหตุของเงินเฟ้อให้แน่ชัดว่าสาเหตุส่วนใหญ่ นั้นเกิดจากอะไร โดยสรุปอยากจะเรียนว่าสาเหตุนั้นเนื่องมาจากราคาสินค้าเข้าและราคาสินค้าออกที่สูงขึ้นอย่างรวดเร็วเป็นสาเหตุสำคัญที่สุด และเนื่องจากสาเหตุอันนี้ได้มีผลกระทบทำให้ต้นทุนของการผลิตสินค้าต่าง ๆ ในประเทศสูงขึ้นและทำให้ของในประเทศแพงขึ้นด้วย เพราะฉะนั้นถ้าจะแก้สาเหตุให้ถูกต้องในเรื่องเงินเฟ้อจะต้องแก้ในเรื่องราคาเปลี่ยนแปลงในด้านสินค้าเข้าและสินค้าออก ส่วนในด้านการใช้จ่ายเงินของรัฐบาลนั้นไม่ได้เป็นสาเหตุที่ทำให้

เกิดเงินเพื่อหรือของแพงขึ้นแต่ประการใดในระยะที่ผ่านมา เพราะว่าถ้าศึกษาดูถึงในข้อเท็จจริงแล้วก็จะปรากฏว่าที่แล้วมานั้น ความจริงรัฐบาลเก็บภาษีเพิ่มขึ้นเป็นอันมาก แต่ว่าการที่จ่ายออกไปนั้นมีข้อติดขัดจ่ายไปน้อย ก็ปรากฏว่าแทนที่การใช้จ่ายเงินของรัฐบาลจะเป็นเครื่องทำให้เกิดเงินเพื่อ แต่ตรงกันข้ามได้มีผลทำให้ภาวะของแพงนั้นบรรเทาลงบ้าง แต่ว่ากระผมเกรงว่าถ้าปล่อยไว้นานเกินไปนี้อาจจะมีผลไปในทางที่ทำให้เกิดเงินฝืด แล้วฝืดจนกระทั่งว่าการลงทุนต่าง ๆ นี่หยุดชะงัก แล้วอาจจะก่อให้เกิดปัญหาในเรื่องมีผู้ลงทุนเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมากซึ่งในขณะนี่กำลังเกิดขึ้นแล้ว แล้วเป็นปัญหาที่ผมคิดว่าในการที่จัดทำงบประมาณถ้าไม่ได้คำนึงถึงปัญหานี้ ก็ถือว่าทางรัฐบาลอาจจะไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่โดยสมบูรณ์ แต่ว่าเมื่อรัฐบาลได้คำนึงถึงเรื่องนี้ และได้มีการตั้งงบประมาณ ๔ หมื่น ๘ พันล้านบาทนี้ก็จะเป็นเครื่องกระตุ้น เป็นการปล่อยเงินที่รัฐบาลสูบเข้าไปเก็บไว้ในคลังเป็นจำนวนถึง ๑ หมื่นล้านบาทแล้วในขณะนี้ ปล่อยออกมาเสียบ้างเพื่อว่าจะได้มีการลงทุน มีเงินหมุนเวียน แล้วก็ทำให้ผู้คนมีงานทำ ปัญหาสังคมก็ดี ปัญหาที่เกิดใจร้ายต่าง ๆ มากมายในขณะนี้ก็ดี นี่สืบเนื่องมาจากปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นปัญหาในเรื่องของภาวะเงินฝืด เพราะฉะนั้นการที่งบประมาณในปีนี้นเสนอมาในลักษณะนี้ ก็คงจะมีทางช่วยในทางอ้อมให้ทางด้านตำรวจกีดทางด้านที่จะปราบปรามผู้ทุจริตต่าง ๆ ก็ได้อาจจะมีงานที่น้อยลงบ้าง เพราะฉะนั้นโดยสรุปกระผมเห็นว่าจากเหตุผลต่าง ๆ ที่ได้กราบเรียนมาแล้วยอดเงินรายจ่ายงบประมาณ ๔ หมื่น ๘ พันล้านบาทที่รัฐบาลเสนอขอตั้งมานี้ไม่สูงเกินไป แล้วก็กระผมเห็นว่าสถานะควรจะอนุมัติได้

สำหรับประเด็นที่ ๒ ซึ่งกระผมเห็นว่ามีความสำคัญเป็นอย่างมาก และสมาชิกหลายท่านก็ได้แสดงความเป็นห่วงใยว่า ดูจาก ๘ กิโลกรัมที่ส่งมาแล้วนี่ยังมองไม่เห็นว่างบประมาณที่ขอตั้งนี้จะจัดสรรให้ตรงกับนโยบายเป้าหมายซึ่งรัฐบาลได้แถลงไว้เพียงใดหรือไม่ ความจริงรัฐบาลได้แถลงนโยบายไว้หลายด้านด้วยกัน แถลงทางด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ การป้องกันประเทศ การรักษาความสงบ ความยุติธรรม อะไรต่าง ๆ ซึ่งกระผมจะไม่กล่าวถึงกระผมจะกล่าวถึงเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับทางด้านเศรษฐกิจและทางด้านสังคม ซึ่งสรุปที่ทางรัฐบาลได้เสนอนโยบายต่อสภานี้ไว้ ถึงแม้ว่าจะเป็นถ้อยคำที่ยืดยาวหรือไพเราะเพียงใดสรุปสั้น ๆ นี้ก็คือว่ารัฐบาลนี้จะให้ความสำคัญทางด้านการศึกษา

แล้วก็การจัดบริการของรัฐให้ประโยชน์นั้นตกถึงมือประชาชนโดยแท้จริง โดยเฉพาะพี่น้องประชาชนในชนบท เท่าที่กระผมจับความได้ที่รัฐบาลแถลงในสภา เป็นนโยบายทางด้านเศรษฐกิจและสังคมที่มีอยู่ดังนี้คราวนี้ก็มาดูตัวเลขต่าง ๆ ในเอกสารงบประมาณที่ทางรัฐบาลเสนอมาก็ปรากฏว่า ผลของการวิเคราะห์ที่กระผมได้ทำการบ้านนี้ ก็ปรากฏว่ารัฐบาลชุดนี้ท่านทำจริงตามที่ท่านแถลงนโยบายไว้ตามที่กระผมกล่าวแล้ว ซึ่งกระผมอยากจะสรุปจากข้อเท็จจริงว่า ไม่ใช่เป็นแต่เพียงว่าจะมาสนับสนุนรัฐบาลเท่านั้น เอาจากข้อเท็จจริงในเอกสาร ๘ ก็โลกร้อนนั้นมาสรุปให้ฟังเลยทีเดียวว่าในเรื่องของงบประมาณการเกษตรซึ่งเผชิญเมื่อสักครู่ที่ท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรฯ ก็ได้มาพูดตัดหน้าไปเสียก่อนเสียแล้ว ซึ่งรู้สึกว่าจะคงจะพูดในลักษณะใกล้เคียงกัน แต่ว่าอาจจะแตกต่างกันบ้างเล็กน้อย งบประมาณการเกษตรนี้ในปีนั้นเพิ่มขึ้นเป็นประวัติการณ์ เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ ๔๒ คือ ๔๒ เปอร์เซ็นต์ เฉพาะงบประมาณการเกษตรโดยตรง ซึ่งกระผมเองก็ไม่ทราบว่าเป็นฝีมือของท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฯ หรือว่าฝีมือของท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรฯ หรือเปล่า อ้ายนี้กระผมก็ไม่ทราบ แต่ว่าในข้อเท็จจริงที่แล้ว ๆ มา ความจริงทางรัฐบาลหลายสมัยก็แถลงนโยบายว่าอยากจะช่วยส่งเสริมการเกษตร แล้วความจริงทางด้านผู้จัดสรรงบประมาณก็ได้มีความตั้งใจ มีความประสงค์ มีความปรารถนาอยากจะสนับสนุนให้งบประมาณทางการเกษตรนี้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ แต่ว่าปัญหาที่แล้ว ๆ มานั้น กระทรวงเกษตรฯ เองไม่อยู่ในฐานะที่จะรับภาระในการที่จะจ่ายเงินยอดที่สูงขึ้นมานี้ได้ หรือพูดง่าย ๆ ว่าอย่างที่เขารู้ว่าไม่มีแอมบอร์พิตีฟคาปาซิตี (absorptive capacity) รับไม่ไหว สงอะไรให้ก็บอกว่าไม่เอานะครับ โครงการต่าง ๆ ก็ไม่มี แต่ว่าพอมาถึงสมัยนี้อาจจะเป็นรัฐบาลชั่วคราวหรืออย่างไรก็ไม่ทราบ ท่านพิตเหลือเกิน ท่านรัฐมนตรีเกษตรฯ ท่านพิตมาก ตรงข้ามกับสมัยก่อน ยืนให้แล้วท่านไม่เอา เดียวนี้ยังไม่ทันยืนให้ ท่านล้งไปแล้ว ยังไม่รู้ว่าท่านเอาไปเมื่อไร เรื่องนี้เป็นเรื่องที่มีผลอย่างหนึ่ง ซึ่งทำให้งบประมาณทางด้านกระทรวงเกษตรฯ นี้ได้เพิ่มขึ้นอย่างเป็นประวัติการณ์ที่ไม่เคยมีมาก่อน และถ้าได้พิจารณา รวมไปถึงยอดเงินซึ่งจะเข้ามาผ่านกองทุนสงเคราะห์หรือช่วยเหลือเกษตรกร ซึ่งเป็นจำนวนถึง ๑,๕๐๐ ล้านถึง ๒,๐๐๐ ล้านบาท แล้วนี้ก็ยิ่งทำให้เห็นชัดขึ้นไปอีกว่า งบประมาณการเกษตรในปีนี้อาจจะเพิ่มขึ้นถึง ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ไม่ใช่แต่เพียง ๔๒ เปอร์เซ็นต์เท่านั้น ซึ่งกระผมก็รู้สึกว่ถ้าไม่ว่ารัฐบาลนี้เอาจริงตามที่ท่านสัญญาไว้ในแถลงนโยบาย

แล้วกระผมก็ไม่รู้ว่าอะไร เพราะเมื่อที่แล้วๆ มานันมัน ๑๐ เปอร์เซ็นต์ ๑๕ เปอร์เซ็นต์ แต่เดี๋ยวนี้เล่นเข้าไปถึง ๔๐ เปอร์เซ็นต์ แล้วก็ถ้าบวกนอกงบประมาณก็จะเป็น ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ เข้าไปแล้ว เพราะฉะนั้นกระผมก็รู้สึกว่ารัฐบาลนี้เอาจริงในแง่ที่จะพัฒนาการเกษตร และเมื่อตุรยละเอียดลงไป มืงบของการพัฒนาการเกษตร ซึ่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ก็มาสรุปไว้บ้างแล้ว ก็ปรากฏว่าการใช้จ่ายงบประมาณในสาขาการเกษตรนี้ก็ได้มุ่งไปในทางที่จะให้ถึงมือประชาชน คือไม่ใช่ว่าเป็นงบประมาณประเภทที่สนองความต้องการของหน่วยราชการเท่านั้น คือหมายความว่าสร้างเขื่อน เขื่อนนั้นคือความมุ่งหมายขั้นสุดท้าย ไม่ใช่เช่นนั้น เขื่อนก็ดี สถานีทดลองก็ดี หรือว่าการจัดกลุ่มอะไรต่างๆ ก็ดี นี่ถือว่าเป็นเครื่องมือเท่านั้น แต่ว่าเป้าหมายนั้นก็คือการกินที่อยู่ดีของเกษตรกรซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ เพราะฉะนั้นเมื่อดูถึงในรายละเอียดงบประมาณของทางด้านกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เช่นในด้านการชลประทาน ซึ่งท่านสมาชิกในสภานี้ก็ได้พูดกันอยู่เสมอๆ ว่า สิ่งที่ยังขาดอยู่นั้นก็คือคันคูส่งน้ำ ในงบประมาณฉบับปี ๒๕๑๘ นี้ ก็ปรากฏว่าได้มีการเพิ่มงบประมาณค่าใช้จ่ายที่จะขยายระบบคันส่งน้ำให้ถึงมือชาวไร่ชาวนานี้ถึง ๗๔๒ ล้านบาท ก็หมายความว่าเพิ่มจากปีที่แล้ว ร้อยละ ๒๘ เป็นสัดส่วนนี้ร้อยละ ๒๗ ของงบประมาณด้านการเกษตรทั้งสิ้น นี่ก็หมายความว่าสิ่งที่เราเรียกร้องกันอยู่ว่าควรจะเน้นในเรื่องการทำระบบส่งน้ำเข้ามาใน บัดนี้ในงบประมาณนี้ ซึ่งถือว่ามีความสำคัญ คือแปลกไปจากที่แล้วๆ มานันมีจริง ที่นี้ดูรายละเอียดขั้นต่อไป ก็ปรากฏว่า มืงบพัฒนาการเกษตรแบบเข้าถึงตัวเกษตรกรนี้ เช่นโครงการพัฒนาแบบจัดรูปที่ดิน ซึ่งสภานี้ก็ได้อนุมัติให้ผ่านกฎหมายไปแล้ว มีโครงการพัฒนาการเกษตร ชลประทานในกลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนบน เนื้อที่ ๑ แสนไร่ ก็ได้งบประมาณไปถึง ๑๔๒๗ ล้านบาท ซึ่งก็หมายความว่าไม่ใช่แต่เพียงไปสร้างเขื่อน ไม่ใช่แต่ไปสร้างสถานี เอาไปพัฒนาจนถึงขั้นพื้นที่ได้เลยจริงๆ อีกบหนึ่งคือ งบเร่งรัด พืชเร่งรัด คือพืชซึ่งมีอนาคตในการที่จะเป็นสินค้าส่งออกได้อย่างดี เช่น ข้าวโพด ถั่วเหลือง คือว่าหอมใหม่ นี้ก็ปรากฏว่ากำหนดเงินสูงขึ้นถึงร้อยละ ๖๐ คือได้ รับเงิน ๘๓ ล้านบาท นอกจากนั้นทางด้านสหกรณ์และการตลาดซึ่งก็เป็นเรื่องที่น่าเน้นกันอยู่ว่ามีผลิตแล้วก็ต้องมีตลาดนะครับ ไม่เช่นนั้นผลิตขึ้นมาก็ไม่รู้จะเอาไปขายให้ใคร ก็ปรากฏว่าในปีนี้ ในปี ๒๕๑๘ นี้ จะเพิ่มขึ้นถึง ๑๔๐ เปอร์เซ็นต์ คือหมายความว่ามากกว่าเท่าตัวเท่าครึ่งทีเดียว คือมีถึง ๑๒๗ ล้านบาท ซึ่งครึ่งหนึ่งในจำนวนนี้ เป็นการจัดสรรเพื่อสหกรณ์การค้า

ผลิตผลเกษตรนี้เฉพาะที่กระผมกราบเรียนมานี้เป็นรายละเอียดบางประการ เพื่อที่จะเป็นตัวอย่างให้สภานี้ได้เห็นว่สาระสำคัญของการจัดสรรงบประมาณปีนี้นี้ความจริงมีของใหม่ ๆ มาก แล้วก็ตรงตามจุดที่รัฐบาลได้แถลงกับสภาไว้ แต่ว่าอาจจะต้องการประชาสัมพันธ์หรือว่าวิธีการบางอย่างซึ่งจะเสนอเรื่องราวต่าง ๆ นั้นให้สภานี้ได้เข้าใจตั้งแต่ต้น ท่านเองเดียวกันในด้านคมนาคมขนส่งซึ่งก็ได้มีนโยบายไว้ว่าจะพยายามให้มีการสร้างทางหลวงจังหวัดและท้องถิ่นให้เข้าถึงตัวเกษตรกรรมมากขึ้น ก็ปรากฏว่าในปีนี้เป็นเพิ่มจากปีที่แล้วถึงร้อยละ ๒๖ แล้วก็เป็นส่วนร้อยละ ๖๒ ของงบพัฒนาในเรื่องคมนาคมขนส่งทั้งสิ้นซึ่งเรื่องนี้ก็เป็นเรื่องที่ราษฎรเรียกร้องว่าอย่าเห็นแต่ในเรื่องโครงการสร้างถนนสายประธาน แต่ว่าเอาไปโครงการทางหลวงจังหวัด ทางหลวงท้องถิ่นบ้าง ในปีนี้ก็ทำไปแล้วปรากฏว่าทางด้านนี้ถึงร้อยละ ๖๒ กว่าครึ่งของงบทางด้านคมนาคมขนส่งทั้งสิ้นนะครับ เพราะฉะนั้นกระผมก็คิดว่าในแง่ทางด้านเศรษฐกิจนี้ได้มีการจัดสรรซึ่งแตกต่างไปจากที่แล้ว ๆ มาอย่างเห็นได้ชัด เป็นแต่เพียงว่าทำอย่างไรจึงจะให้มันออกมาให้เห็นทั่วถึงกันเท่านั้นเอง ส่วนเงินด้านทางสังคมนั้น ทางรัฐบาลก็ได้สัญญาแล้วว่าพยายามสนับสนุนในเรื่องการศึกษาเป็นเรื่องหลักก็ปรากฏว่าเมื่อดูตัวเลขกันแล้วนี้ บังเอิญที่ออกมาร้อยละ ๔๒ เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้วร้อยละ ๔๒ คือหมายความว่าเพิ่มขึ้นไปในอัตราที่สูงมากที่สุดเท่าเทียมกับสาขาการเกษตร แล้วก็ส่วนใหญ่ก็คงเน้นหนักไปทางด้านประถมศึกษา ฝึกหัดครู แล้วก็ทางด้านอาชีวศึกษา ซึ่งก็สอดคล้องในเรื่องใหญ่ ๆ กับทางนโยบายที่แถลงไว้ ส่วนทางด้านสาธารณสุขนั้น ซึ่งท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ดอกเตอร์ไพจิตร เอื้อทวิกุล ได้กล่าวถึงว่าเป็นที่น่าสังเกตว่า งบพัฒนาสาธารณสุขนี้คงเส้นคงวาเหลือเกิน ไม่มีเปลี่ยนแปลงในทางที่สูงขึ้น ซึ่งในเรื่องนี้กระผมก็เห็นด้วยกับท่านว่าทางด้านสาธารณสุขนี้ โดยเฉพาะสาธารณสุขที่จะให้เข้าถึงตัวประชาชนในชนบทนั้นเป็นเรื่องที่น่าจะสนับสนุน น่าที่จะให้มีการเพิ่มขึ้นกว่าที่แล้่วมา แต่ว่าที่แล้่วมานี้บังเอิญอาจจะมปัญหาในเรื่องการแบ่งส่วนราชการในกระทรวงหรืออย่างไรก็ไม่ทราบ ก็เลยจะวุ่น ๆ กันอยู่ ก็หวังว่าในเมื่อขณะนี้เรื่องราวทั้งหมดก็ผ่านไปแล้วก็คงจะมีทางที่จะได้มีการทำแผนทำผัง ทำโครงการเพื่อจะทำผลประโยชน์ในด้านสาธารณสุขนี้ไปสู่ชนบทให้ได้ตามที่ท่านรัฐมนตรีว่าการ หรือรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุขเอง ท่านก็มีความปรารถนาเป็นอย่างยิ่งอยู่แล้ว โดยสรุป ท่านประธาน ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ตามที่กระผมได้เสนอข้อพิจารณาต่าง ๆ ในหลักใหญ่ทั้ง ๒ ประเด็นดังกล่าวมาแล้วนี้ กระผม

จึงใคร่ขอสนับสนุนร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย พ.ศ. ๒๕๑๘ ที่รัฐบาลได้เสนอมานี้ จะเห็นว่าสมานี้ควรรับหลักการได้ ส่วนในเรื่องรายละเอียดนั้นนะมีมากมาย ก็คงจะได้ไป พิจารณากันในชั้นกรรมาธิการ ขอขอบคุณครับ

นายวิรัช กุมุทมาศ : ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ กระผม วิรัช กุมุทมาศ กระผมมองตัวเลขอย่างตัวเลขชนิดเดียวกัน แต่ว่ามองไม่เหมือนกับท่านเลขาธิการ สภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ ดอกเตอร์เสนาะ และรัฐมนตรีช่วยว่าการฯ กระผมมีความรู้สึก ว่างบประมาณคราวนี้ การจัดสรรโดยทั่วไปก็ใช้ได้ และก็มีส่วนซึ่งน่าจะตัดแปลงแก้ไข เพื่อให้ตรงเป้าหมาย และให้ไปถึงประชาชนอย่างถูกต้อง ท่านได้เน้น ๒-๓ ครั้ง ทั้ง ๒ ท่าน ได้พูดถึงว่า งบประมาณคราวนี้ ในปี ๒๕๑๘ จะได้ไปถึงประชาชนตามโครงการต่าง ๆ ท่านได้พูดถึง โครงการในด้านเกษตร ในวันนี้กระผมจะพูดโครงการในด้านเกษตรด้วยและโครงการใน ด้านการศึกษาสำหรับในด้านเกษตรนั้นกระผมได้ตรวจสอบดูว่าชลประทาน เกษตรชลประทาน และโครงการต่าง ๆ รวมทั้งอ่างเก็บน้ำก็ดี และการทำคลองสายใหญ่และคลองซอยก็ดี เป็น ประการใด สำหรับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เราคงจะทราบ เมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคมนี้ เรา ได้มีญาติตีต่วนซึ่งคุณชนะ รุ่งแสง ได้เสนอสู่สมานี้ ว่าฝนแล้งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะ ทำอย่างไรดี ก็ปรากฏว่าที่ประชุมได้เสนอแนะ ได้ให้ข้อคิดเห็นต่าง ๆ รวมทั้งกระผมเองก็ได้ เสนอญาติตีต่วนเรื่องฝนแล้งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือว่าจะทำอย่างไรดี แต่ปรากฏว่าใน งบประมาณคราวนี้ เราได้ให้เงินสำหรับโครงการต่าง ๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รวมทั้ง อ่างเก็บน้ำและโครงการลำปาว ลำพระเพลิง แล้วก็โครงการอื่น ๆ รวมทั้งการทำคลองส่ง คลองซอยด้วย เพียงประมาณ ๓๐๐ กว่าล้านบาทเศษ ไม่นับรวมเงินจาก ไอ.ดี.เอ. เงิน ๓๐๐ กว่าล้านบาทนี้ แม้จะเป็นครึ่งหนึ่งของงบประมาณสำหรับชลประทานก็ตาม แต่ก็รู้สึกว่ำน้อยมาก สำหรับที่จะให้คน ๑๓ ล้านคนซึ่งเป็นบุคคล ๑ ใน ๓ ของประเทศยังชีพอยู่ได้ด้วยน้ำ เพราะว่าชาวอีสานนั้นเขาไม่ต้องการอย่างอื่นเลย นอกจากน้ำ ถ้าที่ใดมีน้ำที่นั่นก็มีความสดชื่น รื่นเริง มีความสุขตามสมควร ที่ใดไม่มีน้ำเขาก็ทำอะไรไม่ได้ เขาก็ต้องอยู่ในบ้านของเขา ซึ่งก็ ทำให้เป็นประชากรซึ่งได้ใช้ประโยชน์ไม่เต็มที่ เพราะฉะนั้นเงินเพียง ๓๐๐ กว่าล้านบาทนี้ ถ้าเทียบกับงบประมาณแผ่นดิน ซึ่งมีถึง ๔ หมื่น ๘ พันล้านบาทมันจะเป็นเพียง .๖ เปอร์เซ็นต์

เท่านั้นเอง เราจะให้เงินเพียง ๖ เปอร์เซ็นต์สำหรับชีวิตของคน ๑๓ ล้านคนเท่านั้นหรือ เรื่องนี้เป็นเรื่องซึ่งน่าใคร่ครวญ น่าคิดเป็นอย่างยิ่ง ถูกแล้วอาจจะมีโครงการอื่น ๆ จากกระทรวงอื่น ๆ ไป แต่โครงการเหล่านั้นไม่จำเป็นอย่างยิ่งยวดเท่ากับโครงการการเกษตรชลประทานซึ่งเป็นเรื่องที่เขาต้องการมากที่สุดท่านทั้งหลายคงจะได้อ่านบทกลอนของนายผี ซึ่งเขียนไว้ว่า ในฟ้าปามีน้ำ ในดินซำมีแต่ทราย น้ำตาเราตกทราย เหมือนหลังเลือดลงโลมดิน ซึ่งข้อความนี้เป็นของนายผีเขียนไว้นานแล้ว และก็หนังสือพิมพ์ได้ตีพิมพ์อีกครั้งหนึ่งเมื่อเร็ว ๆ นี้ เมื่อคราวฝนแล้งภาคตะวันออกเฉียงเหนืออาทิตย์หนึ่ง เรามามองดูงบประมาณที่ได้วันนี้ แล้วท่านจะคิดว่าเป็นอย่างไร เมื่อเทียบกับงบประมาณที่ท่านไปให้มหาวิทยาลัยบางแห่ง ๓๐๐ ล้านบาท มหาวิทยาลัยมหิดลได้ ๓๐๐ ล้านบาท จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ ๒๓๗ ล้านบาท ถูก มหาวิทยาลัยมหิดลมีความจำเป็นและมีความสำคัญ แต่ถ้าหากว่าเทียบกับความสำคัญของการขาดน้ำของชาวภาคตะวันออกเฉียงเหนือย่อมสำคัญยิ่งมากยิ่งขึ้น และเขาเหล่านั้นน่าจะมีความจำเป็นที่จะต้องได้อย่างรวดเร็วซึ่งท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เองก็รับปากในที่ประชุมนี้ว่า จะพยายามเร่งรัดให้งบประมาณให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ เพื่อทุ่มเทช่วยเหลือแก้ปัญหาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แต่ปรากฏว่าการที่ท่านได้รับในคราวนี้จากเอกสารงบประมาณนี้ซึ่งกระผมได้อ่านมาไม่น่าจะเป็นที่พอใจของสภานี้ ไม่น่าจะเป็นที่พอใจของประชาชนโดยทั่วไป กระผมขอฝากข้อสังเกตอันนี้สำหรับท่านเพื่อโปรดพิจารณาด้วย แล้วสำหรับอีกประเด็นหนึ่งคือ ด้านการศึกษา กระผมได้ตระหนักน้อยในด้านการศึกษาเมื่อเข้าท่านอาจารย์ดอกเตอร์ปวยก็ได้พูดแล้วในด้านการศึกษาว่า ทางมหาวิทยาลัยได้ ๑,๕๐๐ ล้านบาท สำหรับในมหาวิทยาลัย ๑๒ แห่ง ทั้งนี้รวมทั้งสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์และมหาวิทยาลัยแห่งใหม่ คือสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า รวมทั้งมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒด้วย เป็นจำนวนเงิน ๑,๕๐๐ ล้านบาท แต่สำหรับมัธยมศึกษาในตัวเลขลดลง เพราะกระผมไม่ได้เอางบประมาณทั้งหมดของกระทรวงศึกษาธิการมาเป็นเรื่องมัธยมศึกษา เพราะยังมีกรมการศาสนาและมีกรมอื่น ๆ ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับทางด้านการศึกษาอีก เพราะฉะนั้นงบประมาณนั้นจะเหลืออยู่เพียงเล็กน้อยเท่านั้นเอง สำหรับทางด้านมัธยมศึกษาจะเหลือเพียงมัธยมศึกษาซึ่งรวมทั้งอาชีวศึกษารวมทั้งสามัญรวมทั้ง ปกศ. ต้น และ ปกศ. สูง และรวมทั้งวิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยเกษตรกรรม วิทยาลัยพาณิชยการแล้วเรียบร้อย เพียง

๒,๑๗๖ ล้านบาทเท่านั้นเอง และสำหรับงบประมาณสำหรับประชาชนทั่วประเทศหรือเด็กทั่วประเทศซึ่งอยู่ในเกณฑ์ศึกษาเล่าเรียนทั้งประถมศึกษาตอนต้นและตอนปลายเป็นงบประมาณทั้งหมด ๕,๓๑๗ ล้านบาท ซึ่งอาจารย์ดอกเตอร์ป่วยก็พูดแล้วว่าสัดส่วนนี้ไม่ใช่สัดส่วนที่น่าจะพึงพอใจเมื่อเทียบกับจำนวนนักเรียนที่เรียนอยู่ กระทบกราบเรียนรายละเอียดเพิ่มเติมสำหรับจำนวนนักเรียน ดังต่อไปนี้ครับ สำหรับนักเรียนนั้นในมหาวิทยาลัยนั้นมีไม่เกิน ๕ หมื่นคน แต่สำหรับในโรงเรียนมัธยมศึกษาซึ่งมีความจำเป็นอย่างยังมีประมาณ ๔ แสนคน และสำหรับนักเรียนในระดับประถมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ๕ ล้าน ๕ แสนคน ถ้าหากเทียบอย่างนี้ออกมาเป็นอัตราส่วนซึ่งคิดวิเคราะห์ตามงบลงทุนและงบดำเนินการแล้ว เราเอา ๒ งบรวมกัน ในปี ๒๕๑๘ นี้ก็จะเห็นได้ว่านักเรียนในชั้นประถมนั้นได้ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ บาทต่อหัว นี้กระทบกราบเรียนนี้หมายความว่าคิดถึงค่าก่อสร้างด้วยแล้ว สำหรับมัธยมซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งเพราะว่าพูดในแผนพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติซึ่งอาจารย์ดอกเตอร์เสนาะเองก็ได้สนทนอยู่ด้วยกันว่าเป็นกำลังคนที่สำคัญที่สุดในประเทศไทยซึ่งอยู่ในแรงงานได้เพียงหัวละ ๒,๕๐๐ บาทเท่านั้นเอง และสำหรับอุดมศึกษาหัวละ ๓ หมื่นบาทต่อคน เพราะฉะนั้นเราลองมาวิเคราะห์ดูว่าเราจะเอาอย่างไรในประเทศของเรา นี้ว่าจะฝึกคนในระดับไฮออร์เทอเวอ์ (invory tower) หรือว่าภูเขาทอง หรือว่าหอคองงาช้าง หรือจะเอาขั้นต้นซึ่งเป็นขั้นที่สำคัญ เป็นพลเมืองส่วนใหญ่ของประเทศเรา จะเอาอะไรเป็นหลัก กระทบเป็นห่วงข้อนี้มากกว่าเราต้องคิดให้หนักในเรื่องนี้ว่าจะเอาอะไรเป็นหลัก เราจะเอาการศึกษาขั้นยอดของประเทศเป็นหลัก หรือจะเอาขั้นกลางเป็นหลักหรือจะเอาขั้นต้นเป็นหลัก ขณะนี้กระทบรู้สึกว่ขั้นมัธยมซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งก็น้อยชั้นประถมก็น้อย ท่านจะมองเห็นว่าขณะนี้โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นั้น กระทบเป็นคนภาคนี้ขณะนี้มีอาคารถาวรเพียง ๖๐๐ กว่าแห่งเท่านั้นเอง สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา แต่อาคารซึ่งอยู่ในวัดหรือหลังคาจาก หรือหลังคามุงไม่เสร็จ พันกว่าแห่งนะครับ เรื่องนี้เป็นเรื่องจริงซึ่งเป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่งที่เราควรจะตั้งหุ้มเทให้งบประมาณสู่ชนบท สำหรับเรื่องนี้กระทบเคยแปรญัตติในร่างรัฐธรรมนูญว่าควรจะเน้นการศึกษาแห่งชาติไปสู่ชนบทและถิ่นกันดาร ปรากฏว่ากระทบถูกตัดออกในแนวนโยบายแห่งรัฐ อันนั้นกระทบรู้สึกเสียใจเป็นอย่างยิ่งที่ไม่ได้อยู่ในนั้น ขณะนี้เด็กนักเรียนประถมศึกษาไม่มีแม้แต่เก้าอี้เรียนหนังสือ ขณะนี้ต้องนั่งบนม้ายาว

หรือว่านั่นเป็นขั้นดี ถ้าหากว่าต่ำกว่านั้นก็นั่งบนพื้น หรือว่าหย่อนเท้าลงไปในห้องซึ่งว่างไว้แล้วก็มีโต๊ะ ใช้ม้านั่งเป็นโต๊ะอยู่มากมายหลายแสนแห่ง หลายแสนที่ ถ้าหากว่าจะนับว่าขาดเก้าอี้ทั้งหมด โต๊ะ ถ้าหากว่าต้องการ ๑ คนต่อตัว ประมาณ ๕ แสนที่ขาดอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นี่เป็นเรื่องที่จำเป็นอย่างยิ่ง ส้วมไม่มีก็หลายแห่ง เขาไม่เคยได้รู้จักส้วม ก็ยังต้องเข้าตามพุ่มไม้ตามเดิม นี่เป็นเรื่องที่จำเป็น แต่ขณะเดียวกันในมหาวิทยาลัยซึ่งกระผมเองก็เป็นศิษย์เก่าของมหาวิทยาลัย ขอประทานโทษด้วยนะครับ กระผมตรวจดูงบประมาณนี้บอกว่าซื้อโต๊ะเก้าอี้ชุดหนึ่งสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัย ๑,๐๐๐ บาทครับ ๑,๐๐๐ บาท ท่านจะเอาเงิน ๑,๐๐๐ บาทซื้อโต๊ะชุดหนึ่งในมหาวิทยาลัย กับซื้อโต๊ะอีกชุดหนึ่งให้โรงเรียนมัธยมศึกษาซึ่งราคา ๑๒๐ บาท ทำไมถึงแตกต่างกันอย่างนั้น กระผมขอทราบเรียนย้ำถามท่านอีกครั้งหนึ่ง ทำไม หมายความว่า เราเรียนสูงต้องนั่งโต๊ะเก้าอี้ดีกว่าอย่างนั้นหรือ ถ้าอย่างนั้นเราก็สอนค่านิยมให้กับเขาซี หมายความว่าต่อไปเข้าไปนั่งโต๊ะอย่างเคยไม่ได้อีกแล้ว เขาจะต้องนั่งโต๊ะสูงกว่าเดิม ถ้าหากเป็นข้าราชการชั้นเอก จะต้องนั่งโต๊ะอย่างเคยไม่ได้อีกแล้ว เขาจะต้องนั่งโต๊ะสูงกว่าเดิม ถ้าหากเป็นข้าราชการชั้นเอก จะต้องนั่งโต๊ะราคา ๓,๐๐๐ บาท อย่างนั้นหรือ ที่เราสอนกันในประเทศของเรา เรื่องนี้เป็นสิ่งที่ขอฝากท่านทั้งหลายโปรดคิดไว้ด้วย ทำไมถึงเป็นอย่างนั้น ขณะที่มหาวิทยาลัยหรือว่าอุดมศึกษาบางแห่ง จัดทำห้องสมุดราคา ๑๐ ล้านบาท ซึ่งสามารถจะสร้างอาคารขนาด ๑๒ ห้องเรียนในราคา ๗ แสนบาท หรือ ๕ แสนบาท ได้หลายแห่งทั่วประเทศ ถ้าหากเอาหลังคาสังกะสีก็ยิ่งถูกใหญ่ หรือถ้าหากจะใช้ไม้ในท้องถิ่น หรือว่าใช้ศิลาแลงก็ยิ่งถูกใหญ่ หลังคา ๕๐,๐๐๐ บาทก็ได้หลายห้อง เราทำไมไม่คิดถึงเรื่องนี้ กระผมห่วงใยเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง ถึงได้ฝากข้อคิดอันนี้ไว้ด้วย กระผมไม่แน่ใจว่าข้อคิดอันนี้เป็นอย่างไร มีข้อสังเกตอยู่อันหนึ่ง อาจจะเป็นด้วยว่าอยู่หลายแห่งเกินไป ทั้ง ๓ แห่งทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐบ้าง กระทรวงศึกษาธิการบ้าง กระทรวงมหาดไทยบ้าง กระผมขอย้ำอีกครั้งหนึ่ง ที่จริงกระผมได้กราบเรียนแล้วในวันอภิปรายทั่วไปที่รัฐบาลแถลงนโยบายก็ควรจะรวมกันเสีย จะได้มีการกลั่นกรองพร้อมๆ กัน ว่าเราจะจัดสมดุอย่างใดในระหว่างประถมศึกษา มัธยมศึกษา อุดมศึกษา ขณะนี้ต่างคนต่างแห่งก็ทำก็มาโดยตรงที่สำนักงบประมาณ แล้วก็ขึ้นมาที่คณะรัฐมนตรี โอภาสพิจารณารายละเอียดรวมๆ กัน ก็คงจะยาก สภาการศึกษาแห่งชาติ กระผมก็ไม่ทราบว่าจะมีฟังก์ชัน (function) ในหน้าที่เหล่านี้อยู่หรือไม่ใน

ปัจจุบันนี้ที่จะได้กลิ่นกรองโครงการต่าง ๆ กระทบก็เป็นห่วงในเรื่องนี้ ถ้าหากได้มีการปรึกษาร่วมกัน มันคงจะออกมาในรูปที่ดีกว่านี้ มีผู้เชี่ยวชาญของต่างประเทศได้มาทางงบประมาณเมื่อปี ๒๕๑๖ ได้วิเคราะห์งบประมาณปี ๒๕๑๖ บอกว่า สหสัมพันธ์ของงบประมาณที่จัดสรรให้กับความต้องการจำเป็นที่แท้จริงมีปฏิภาคทางลบ มีสหสัมพันธ์ทางลบ ปรากฏว่าความจำเป็นมากและสำคัญมากได้น้อยความจำเป็นน้อยและความสำคัญน้อยกลับได้มาก ยังเป็นลักษณะที่วิ่งเข้าถึงมือใครยาวสาวได้สาวเอา ยังเป็นลักษณะนั้นอยู่ นี่เป็นรายงานทางวิจัย ซึ่งกระผมก็รู้จักชื่อบุคคลทั้งสองนั้นด้วย แต่กระผมไม่เอ่ยนาม ณ ที่นี้ กระผมคิดว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องที่เราจะต้องคิดไตร่ตรองให้รอบคอบ กระผมเองก็เห็นด้วยในหลักการส่วนใหญ่ คงปฏิเสธไม่ได้ เพราะเป็นข้าราชการคนหนึ่ง และก็กำลังเสนอของงบประมาณอยู่ด้วย และฝากข้อสังเกตไว้ในคณะกรรมการวิสามัญเวลาแปรญัตติที่จะได้ยึดในเรื่องนี้อย่างรอบคอบ กระผมขอขอบพระคุณและขอจบเพียงแค่นี้ครับ

นายทวิช กลิ่นประทุม : ท่านประธานที่เคารพ และท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ กระผมทวิช กลิ่นประทุม กระผมเห็นด้วยและสนับสนุนเป็นอย่างยิ่งที่จะรับร่างพระราชบัญญัติงบประมาณนี้แต่สิ่งที่กระผมรู้สึกยินดีเป็นอย่างยิ่งสำหรับที่ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีได้แถลงถึงสถานการณ์เศรษฐกิจของประเทศในปีพุทธศักราช ๒๕๑๘ นี้ว่า ประชาชนจะลงทุนพัฒนาเศรษฐกิจน้อยกว่าปีก่อน ๆ เพราะเศรษฐกิจโดยทั่ว ๆ ไปแล้ว กระผมคิดว่าอาจจะไม่มีการคล่องตัวเหมือนปีก่อน ๆ เมื่อเกินเช่นนี้แล้วความหมุนเวียนของการเงินและการคล่องตัวก็จะทำให้ภาวะเงินฝืดขึ้น รัฐบาลจึงจำเป็นต้องใช้มาตรการ คือ งบประมาณเข้าช่วยเหลือ ช่วย แต่จะต้องใช้เงินออกสู่ประชาชนให้มากกว่าปกติ ประเทศจะได้มีเงินใช้จ่ายใช้สอยมากเพิ่มขึ้น และการเงินประเทศก็จะได้คล่องตัว กระผมเห็นว่าหลักการที่ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีเสนอตามนโยบายที่กล่าว เป็นหลักที่ถูกต้อง ในการที่บริหารการเงินประเทศแบบสมัยใหม่ คือเมื่อใดการเงินของประเทศมีการคล่องตัวจนเรียกว่าจะเกิดเป็นภาวะเงินเฟ้อ รัฐบาลก็จำเป็นต้องห้ามมาตรการในทางงบประมาณลดกระแสเงินหมุนเวียนในมือของประชาชนลงเสียบ้าง ตรงกันข้ามเมื่อกระแสเงินหมุนเวียนในมือของประชาชนไม่คล่องตัว เรียกว่า ภาวะเงินฝืด รัฐบาลก็มีความจำเป็นที่จะเพิ่มเงินหมุนเวียนในตลาดให้มากขึ้น เท่าที่กระผมได้ติดตามได้

ศึกษาการจัดทำงบประมาณที่รัฐบาลได้เสนองบประมาณต่อสภานี้มา ซึ่งที่ ๆ ๗๗ ได้อภิปรายชี้แจงต่อสภานี้ ไม่มีรัฐบาลชุดใดเลยที่ได้อภิปรายชี้แจงต่อสภานี้ว่า จะใช้มาตรการทางการเงินเข้าช่วยแก้ไขภาวะเงินฝืดหรือภาวะเงินเฟ้อแต่อย่างใด แต่รัฐบาลชุดนี้โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ๗๗ ได้เข้าใจถึงหลักการจัดทำงบประมาณให้สอดคล้องกับสถานะการเงินของประเทศที่คาดว่าจะเป็นไปได้จึงได้หาทางตั้งงบประมาณเป็นการแก้ไขสถานะการเงินที่คาดว่าจะเกิดขึ้นนั้นให้หันเหไปตามที่เหมาะสม อย่างไรก็ตามกระผมก็มีความรู้สึกเสียใจเป็นอย่างยิ่งอยู่ ใคร่อยากจะคิดว่าตัวเลขรายจ่ายงบประมาณที่รัฐบาลได้เสนอมานี้ ซึ่งมีรายจ่ายถึง ๔ หมื่น ๘ พันล้านบาทนั้น ซึ่งสูงกว่างบประมาณของปี ๒๕๑๗ ประมาณ ๘ พันกว่าล้านบาท ซึ่งก็ได้คำนวณตัวเลขตามเปอร์เซ็นต์แล้วก็ประมาณ ๒๓ เปอร์เซ็นต์ แต่ผลต่างระหว่างทั้งงบประมาณปี ๒๕๑๖ ระหว่าง ๒๕๑๗ ซึ่งมีอัตราเพิ่มยอดถึง ๒๔ เปอร์เซ็นต์ จำนวน ๒๔ เปอร์เซ็นต์จะเห็นผลต่างว่าการเพิ่มยอดงบประมาณสำหรับปี ๒๕๑๘ นี้ จะมองเห็นตัวเลขแล้วรู้สึกว่าเป็นตัวเลขที่ต่ำกว่าตัวเลขของงบประมาณของปี ๒๕๑๗ ท่านประธานที่เคารพและท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ คงจะเห็นกับเจตนาและมาตรการทางงบประมาณเข้าช่วยในภาวะเงินฝืดครั้งนี้ กระผมเข้าใจว่าท่านสมาชิกผู้มีเกียรติคงจะเห็นด้วยกับ ๗๗ แต่กระผมเองเห็นว่าการจัดทำงบประมาณปีนี้ หากได้เป็นไปตามเป้าหมายไม่เพราะเมื่ออัตราเพิ่มประมาณรายจ่ายปีนี้มีอัตราเพิ่มน้อยกว่าอัตราเพิ่มรายจ่ายของงบประมาณปีก่อน ๆ กระผมคิดว่างบประมาณปีใหม่แทนที่ช่วยเร่งกระแสการเงินในตลาดให้มีการคล่องตัวขึ้นกลับจะทำให้การเงินในตลาดฝืดเคืองลงมากขึ้นเพราะงบประมาณรายจ่ายปีนี้แทบจะไม่ได้เพิ่มขึ้นเลย อัตราส่วนที่ประชากรเราเพิ่มขึ้นมาก เพิ่มขึ้นกว่าปีก่อน ๆ แต่อัตราเงินเดือนของข้าราชการก็เพิ่มขึ้น ค่าครองชีพก็เพิ่มขึ้นตั้ง ๒๐ กว่าเปอร์เซ็นต์ ค่าของเงิน อำนาจของเงินก็คิดว่าจะต้องต่ำลงด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นนี้ประกอบกับการคาดคะเนว่างบประมาณที่รัฐบาลเสนอสภานี้ในด้านรายรับนั้น กระผมประมาณว่าน่าจะเก็บได้จริงมากกว่าที่รัฐบาลจะตั้งไว้ ดังเช่นท่านสมาชิกท่านหนึ่ง คือท่านบุญชนะ อัตถากร ได้กล่าวไว้แล้วว่ารายรับของปี ๒๕๑๗ ซึ่งตั้งตัวเลขสำหรับเงินกู้ประมาณถึง ๔ พันล้านบาท แต่เมื่อเป็นตามข้อเท็จจริงแล้ว ปรากฏว่ากู้มาเพียงประมาณ ๔๐๐ กว่าล้านบาท จะเห็นได้ว่าจำนวนเงินที่เก็บไปนั้นเป็นจำนวนเงินที่เก็บจากภาษีอากรหรือค่าพรีเมียมที่เพิ่มขึ้น ที่จะทำให้เงินฝืดลง สำหรับรัฐบาลได้คาดการณ์ว่า จะกู้จาก

ประชาชนโดยเฉพาะในงบประมาณปี ๒๕๑๘ นี้ ว่าจะกู้ถึงประมาณ ๘ พันล้านบาท แต่ความจริงแล้วรัฐบาลก็ควรจะทำน้อยกว่าตามที่คาดไว้ เพราะฉะนั้นถ้ารัฐบาลจะใช้มาตรการหรือวิธีการทางงบประมาณเข้าช่วยในการขจัดความหมุนเวียนของกระแสการเงินในมือของประชาชนให้คล่องตัว คงจะไม่ได้ผลเท่าที่ควร ทั้งนี้ก็เพราะว่าจำนวนเงินที่ประมาณการซึ่งรัฐบาลเองไม่กล้าตัดสินใจ ก็ควรจะต้องงบประมาณและควรจะทำอย่างไร ในขณะที่ถ้าจะมองเทียบตัวเลขกันแล้วจะเห็นว่าจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นก็ดี กระแสเงินหมุนเวียนเพิ่มตามส่วนอัตราซึ่งน้อยกว่าปี ๒๕๑๗ ประมาณ ๑ เปอร์เซ็นต์ ซึ่งจะมองเห็นว่าการเงินเพิ่มก็ดี ค่าครองชีพก็ดี ซึ่งสูงขึ้นตามส่วนนี้ นั่นจะทำให้ผลกระทบกระเทือนเป็นอย่างยิ่ง สำหรับงบประมาณปี ๒๕๑๘ ที่รัฐบาลเสนอเพิ่มขึ้นมา ๘ พันกว่าล้านบาทนั้น จะมองเห็นเป็นรายจ่ายที่เพิ่มขึ้นทางด้านรักษาความปลอดภัยภายในประเทศและการชำระหนี้เป็นเงินถึง ๒ พันกว่าล้านบาท สำหรับเงินพัฒนาของประเทศเพิ่มขึ้นเพียง ๕ พันล้านเศษเท่านั้นเอง หากท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้พิจารณารายจ่ายในการพัฒนาประเทศลงไปโดยละเอียดแล้ว ก็จะเห็นได้ว่า เช่น รายละเอียดกระผมใครจะขอยกตัวอย่างหรือยกประเด็นถึงรายละเอียดงบประมาณบ้างเล็กน้อย เช่น การสร้างบ่อน้ำชนบท เป็นของที่จำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้ราษฎรมีน้ำใช้น้ำบริโภคได้ทั่วถึง ปัจจุบันนี้ราคาค่าใช้จ่ายอุปกรณ์ต่าง ๆ ก็ได้เพิ่มขึ้นมากเป็นจำนวนถึง ๒๐-๓๐ เปอร์เซ็นต์ แต่รัฐบาลตั้งงบประมาณเอาไว้เพียง ๒๐ ล้านเท่ากับงบประมาณปี ๒๕๑๗ กระผมคิดว่าตามเป้าหมายที่รัฐบาลวางโครงการไว้ ก็จะไม่มุ่งเป้าหมายตามความต้องการหรือความเดือดร้อนของประชาชนได้เลย และสิ่งสุดท้ายซึ่งกระผมเองมีความข้องใจเป็นอย่างยิ่ง สำหรับประเด็นงบประมาณของกระทรวงกลาโหมที่ได้ตั้งไว้ ๖๐๐ ล้านบาทนั้น เพื่อใช้ในการพัฒนากองทัพ ซึ่งขณะนี้กระผมได้ติดตามและก็ดูงบประมาณมาตลอดก็ยังไม่เคยมีมาก่อนในงบประมาณปีที่แล้ว ๆ มาจึงใคร่จะเรียนถาม ๒ ประการว่า งบดังกล่าวจะใช้ไปในทางใดเป็นส่วนใหญ่ และใครจะขอทราบว่าการที่จะตั้งงบประมาณพัฒนากองทัพมากในปีนี้ เหตุเนื่องจากต่างประเทศได้ตัดความช่วยเหลือการพัฒนากองทัพลงใช่หรือไม่ หากใช่ ทำไมเราจึงไม่ได้หาทางเจรจาเพื่อจะให้ช่วยเหลือต่อไป เพราะเมื่อต่างประเทศได้เข้ามาใช้กิจการภายในประเทศ มาเป็นที่พักชั่วคราวแล้ว ก็เพื่อเป็นประโยชน์ของต่างประเทศนั้น เป็นการชักศึกเข้าบ้านของเราอยู่ไม่น้อย ครั้นเมื่อหมดความจำเป็น แทนที่เราจะมีการเจรจาเพื่อฟื้นฟูให้หาทางช่วยเหลือ

กองทัพบก รัฐบาลควรมีมาตรการอย่างไรหรือควรจะทำอย่างไรเพื่อที่จะให้งบประมาณซึ่งไม่เคยเห็นมีมาก่อนเลยในงบพัฒนา ๖๐๐ ล้านบาทเช่นนี้ กระผมใคร่อยากจะเรียนถาม แล้วส่วนประเด็นต่างๆ สำหรับงบประมาณรายจ่ายนี้กระผมเห็นด้วย และกระผมยินดีที่จะสนับสนุน ส่วนรายละเอียดต่างๆ ของงบประมาณนั้นเราก็จะได้ไปช่วยกันแก้ไขในขั้นกรรมาธิการต่อไป

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทางสภาได้เตรียมหน้าชาไว้เพื่อให้ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้พักผ่อนอิริยาบถสักเล็กน้อย ขณะนี้พร้อมแล้ว ผมใคร่จะได้พักการประชุมสัก ๑๕ นาทีเท่านี้ครับ แล้วก็กลับมาต่อกันไป วันนี้เอาถึงมีดเลยครับ ขออนุญาต ๑๕ นาทีครับ แล้วกลับมาพบกันใหม่

พักการประชุมเวลา ๑๖.๔๐ นาฬิกา

เริ่มประชุมใหม่เวลา ๑๗.๐๕ นาฬิกา

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านสมาชิกมาครบองค์ประชุมแล้ว ผมขอดำเนินการประชุมต่อไป คุณมานะ เชิญครับ

นายมานะ พิทยาภรณ์ : ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ กระผมมานะ พิทยาภรณ์ครับ ขออภิปรายร่างพระราชบัญญัติงบประมาณดังต่อไปนี้ ก่อนที่กระผมจะเริ่มอภิปราย ก็ขอกราบเรียนทุก ๆ ท่านรวมทั้งท่านรัฐมนตรีและอธิบดีทั้งหลายซึ่งเกี่ยวข้องซึ่งเผอิญกระผมจะกล่าวในที่นี้นะครับ กระผมขอกราบเรียนว่ากระผมไม่ได้มีเจตนาทุจริตแม้แต่น้อยในการที่จะสับประมาทหรือมีเจตนาร้ายต่อท่านแต่ประการใด สิ่งที่กระผมจะกราบเรียนต่อท่านประธานในครั้งนี้ กระผมจะกราบเรียนตามหลักการซึ่งกระผมเห็นว่าวิธีการงบประมาณควรจะพิจารณาด้านใดบ้าง เมื่อเข้านี้ได้มีท่านผู้มีความรู้ได้อภิปรายถึงหลักการต่าง ๆ มาโดยละเอียดแล้ว ยังมีอีกจุดหนึ่งซึ่งกระผมใคร่จะขอกราบเรียนเป็นท่านองสอหนังสือพระสังฆราช เพราะท่านอาจจะลืม ไว้บ้างนะครับ สังเกตจากการอภิปรายเมื่อเข้านี้จะเห็นได้ว่าส่วนมากจะอภิปรายพาดพิงว่า เมื่อปีที่แล้วกระทรวงนั้น กระทรวงนี้เคยได้งบประมาณเท่านั้นเท่านี้ เพราะฉะนั้นปีนี้จะได้เกินไปสัก ๑๐ เปอร์เซ็นต์ก็เรื่องเล็ก ก็ควรจะให้ไปนะครับ ถ้ากระทรวงนี้จะขอ ๒๐ เปอร์เซ็นต์ มันก็มากไปหน่อยควรจะเหลือ ๑๐ เปอร์เซ็นต์ เรื่องนี้กระผมไม่เห็นด้วยครับ ไม่เห็นด้วยเป็นอย่างยิ่ง ขอประทานกราบเรียนว่า ถ้าท่านจะถือเปอร์เซ็นต์เช่นนั้น ท่านจะต้องแน่ใจว่า ฐานเดิมเป็นฐานที่ถูกต้อง ขอให้ระลึกว่าเมื่อ ๓-๔ ปีที่แล้วนี้ เราจัดสรรงบประมาณกันอย่างไร กระทรวงไหนมียกยวสาวได้สาวเอา เพราะฉะนั้นฐานก็ต้องเป็นฐานที่ใหญ่ พอมาถึงปีนี้ก็บอกว่า เดิมฉันแค่นั้นนะ ฉันจะเอาอีก ๑๐ เปอร์เซ็นต์ สำนักงบประมาณก็บอกว่า ๑๐ เปอร์เซ็นต์ก็ดีแล้ว เพราะฉะนั้นกระผมจึงใคร่จะขอกราบเรียนท่านกรรมาธิการทั้งหลายว่าการที่จะถือเปอร์เซ็นต์ที่จะเพิ่มขึ้นแค่นั้นหาใช่หลักเกณฑ์ที่ถูกต้องไม่ กระผมจะขอความกรุณายกตัวอย่างสักเล็กน้อย เช่นกระทรวงกลาโหม จะขอเพิ่มงบประมาณจาก ๖,๖๖๑ ล้านบาทขึ้นเป็น ๗,๖๔๐ ล้านบาท หรือประมาณ ๙๗๔ ล้านบาท ท่านบอกว่าเท่านั้นนะครับ ๙๗๔ ล้านบาทเท่านั้น ถ้าคิดแล้วก็ประมาณ ๑๐ กว่าเปอร์เซ็นต์ ไม่ได้มากมายอะไร ซึ่งก็ผ่านสำนักงบประมาณมา และก็เข้าสู่สภาฯ นี้ แต่เมื่อกระผมพิจารณาตัวเลขแล้ว

นะครับ ขอกราบเรียน ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ว่า ด้วยเงินจำนวน ๔๗๔ ล้านบาทนี้ ท่านจะตั้งกระทรวงได้อีก ๑๑ กระทรวง ถ้าจะตั้งกระทรวงยุติธรรมจะตั้งได้อีก ๘ กระทรวงนะครับ นี่เป็นจำนวนเงินที่เพิ่มขึ้นสำหรับกระทรวงกลาโหม และกระผมใคร่กราบเรียนว่าที่กระผมพูดเช่นนี้ไม่ได้มีเจตนาร้ายต่อ ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม แต่ประการใด เพราะว่าพี่ชายกระผมก็เป็นนายทหาร หลานกระผมก็เป็นนายทหาร แต่กระผมใคร่จะขอกราบเรียนว่า ถึงเวลาหรือยังที่เราจะมาพิจารณาว่า ในสถานการณ์เช่นนี้เราควรจะพัฒนาด้านไหน เราจะยอมรับกันหรือยังว่าในภาคพื้นเอเชียอาคเนย์ในขณะนี้ กองทัพอากาศไทยเราเป็นหนึ่งในเรื่องที่จะต้องตั้งงบประมาณอย่างมหาศาลไว้สำหรับกองทัพอากาศไทยอีกหรือไม่ หรือควรจะหันงบประมาณจำนวน ๔๐๐ กว่าล้านบาทไปไปในทางอื่นชั่วระยะเวลาหนึ่ง ขอให้ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทั้งหลายสังเกตดูประเทศมหาประเทศเช่นเยอรมนี ญี่ปุ่น สาเหตุหนึ่งซึ่งประเทศทั้งสองนี้สามารถจะฟื้นฟูเศรษฐกิจได้อย่างรวดเร็ว ก็เพราะในชั่วระยะเวลาหนึ่งเขาได้ตัดงบประมาณเกี่ยวกับการทหารลงไปเป็นอันมาก แล้วหันมาฟื้นฟูในทางเศรษฐกิจถึงเวลาหรือยังที่ ฯพณฯ รัฐมนตรีทั้งหลายจะไม่ถือกระทรวงของตนเองเป็นใหญ่ แต่ถือประเทศชาติเป็นใหญ่ กระทรวงแต่ละกระทรวง กรมแต่ละกรมนี้ต่างคนไม่เชื่อว่าต่างว่าถ้าจะให้มันเป็นอธิบดีที่เก่งก็ต้องไปของงบประมาณได้แยะ ถ้าเป็นรัฐมนตรีที่เก่งก็ต้องไปเองงบประมาณมาแยะ สมควรหรือยังที่เราจะล้มเลิกความคิดอันนี้กระผมขอฝากไว้เพียงแค่นี้ครับ ขอขอบคุณครับ

นางแรม พรหมโอบล บุญยประสพ : ท่านประธานที่เคารพ ดิฉัน แรม พรหมโอบล บุญยประสพ ก่อนอื่นที่ดิฉันจะกราบเรียนชี้แจงในประเด็นของร่างพระราชบัญญัติงบประมาณฉบับนี้ ดิฉันใคร่ขอเรียนขอบพระคุณท่านประธานเป็นอย่างยิ่งที่ได้กรุณาจัดขมนมเนยมาเลี้ยงดูบรรดาสมาชิกในวันนี้ ทำให้เกิดความกระชุ่มกระชวยมีเรี่ยวมีแรงที่จะอภิปรายกันต่อไปอีก ดิฉันเคยเป็นสมาชิกในสภานี้มาหลายครั้ง และได้ผ่านพระราชบัญญัติงบประมาณมาหลายครั้งเช่นเดียวกัน เพิ่งจะได้รับประทานขมนมอร่อยวันนี้เท่านั้นเองหวังว่าบรรดาเพื่อนสมาชิกทั้งหลายก็คงจะรับรองในข้อนี้ แต่เผชิญต้องขอประทานอภัยด้วยและก็โดยเฉพาะอย่างยิ่งขอประทานอภัยท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมที่บรรดาเพื่อนสมาชิกได้ตั้ง

ข้อสังเกตว่าคงจะไม่ได้นำงบประมาณราชการลับของกระทรวงกลาโหมมาใช้ ดิฉันก็ขอขอบพระคุณค่ะ ท่านประธานที่เคารพ ตั้งแต่เข้ามาแล้วที่ดิฉันได้ฟังท่านผู้มีเกียรติทั้งหลายได้อภิปรายถึงการสนับสนุนและไม่สนับสนุนในร่างพระราชบัญญัตินี้ สำหรับด้านไม่สนับสนุนนั้นก็ดูรู้สึกว่าจะไม่สนับสนุนด้วยความไม่จริงจังนัก โดยส่วนใหญ่แล้วก็เอนเอียงไปในการสนับสนุนแทบทั้งนั้น ดิฉันเห็นว่างบประมาณที่รัฐบาลนี้ได้เสนอเข้ามาถึงแม้จะหนักตั้ง ๘ กิโลกรัมก็ตาม แต่เป็นงบประมาณซึ่งมีรายละเอียดอย่างยิ่ง เพราะเหตุว่ามีทั้งข้อความสงสัยต่าง ๆ ซึ่งชี้แจงโดยละเอียดอยู่ในงบประมาณเหล่านั้น และยิ่งกว่านั้นในงบประมาณนั้นก็ยังมีข้อที่ควรให้ความขอบคุณต่อรัฐบาลที่ว่าสำหรับกระทรวงมหาดไทยนั้นได้มีความสำคัญมากในการที่ได้งบประมาณถึง ๑ หมื่น ๑ พันล้านบาท ทิ้งนี้เราก็ได้รับทราบกันอยู่แล้วว่ากระทรวงมหาดไทยนั้นเป็นกระทรวงที่จะอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนหรือว่าจะให้ความเดือดร้อนกับประชาชน เพราะฉะนั้นเมื่อกระทรวงมหาดไทยได้รับความสำคัญจากรัฐบาลโดยได้ให้งบประมาณไปมากถึงจำนวนเท่านี้แล้ว ดิฉันก็เชื่อว่าประชาชนจะได้รับความสะดวกจากงบประมาณเหล่านี้ และยิ่งกว่านั้นตามที่ได้สังเกตดูแล้ว นอกจากกระทรวงมหาดไทยแล้ว ก็ยังมีกระทรวงอื่น ๆ เช่นกระทรวงศึกษาธิการก็ได้งบประมาณเป็นอย่างสูงเช่นเดียวกัน แต่กระทรวงที่ได้รับงบประมาณน้อยเหลือเกินทั้ง ๆ ที่เราก็ทราบกันอยู่แล้วว่า ท่านนายกรัฐมนตรีผู้นี้ท่านเป็นผู้ที่เติบโตมากในกระทรวงยุติธรรม ก็น่าที่จะช่วยพวกของตัวเองก่อนคนอื่น แต่ตรงกันข้าม กระทรวงยุติธรรมกลับได้รับน้อยเหลือเกิน ซึ่งไม่ใช่ยิ่งกว่าลูกเมียน้อยเสียอีก เพราะฉะนั้นดิฉันก็ไม่เข้าใจว่าทำไมกระทรวงยุติธรรมจึงได้น้อยนัก ทั้ง ๆ ที่รัฐธรรมนูญที่จะออกมาใหม่นี้ก็ได้ให้อำนาจกระทรวงยุติธรรมตั้งศาลปกครอง ศาลท้องถิ่นเพิ่มขึ้นได้อีก แต่กระทรวงยุติธรรมได้งบประมาณเพียง ๑๒๖ ล้านบาทเท่านั้น แต่ทั้งนี้ดิฉันก็คาดว่า ทางคณะกรรมการซึ่งจะเป็นท่านผู้ใดก็ตามก็คงจะได้แปรญัตติช่วยเหลือกระทรวงยุติธรรมตามสมควรด้วย อย่างไรก็ตาม ตามที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติท่านผู้หนึ่งคือคุณสมศรี สุนทรเวช ขอบพระทานโทษที่ต้องเอ่ยชื่อ ได้ให้ข้อสังเกตไว้เป็นอนุเคราะห์ในการที่จะหักท้วงในการปฏิบัติหรือวิธีการกรรมวิธีต่าง ๆ ของร่างพระราชบัญญัติงบประมาณฉบับนี้ ดิฉันก็คิดว่าเป็นการถูกต้องและสมควรอย่างมากเพื่อที่จะให้กรรมการได้ไปพิจารณา หรือว่ากรรมการฝ่ายรัฐบาลได้ไปพิจารณานำเข้าไปใช้ในวิธีการของการงบประมาณต่อไป และยังมีรายละเอียด

อีกหลายประการซึ่งดิฉันก็ใคร่จะขอฝากไว้เป็นข้อสังเกตเช่นเดียวกัน ดิฉันจะหลีกเลี่ยงการอภิปรายซ้ำกับท่านผู้อื่นเสียเพื่อที่จะประหยัดเวลา ท่านประธานที่เคารพ โปรดสังเกตงบประมาณในปีนี้ เกี่ยวกับรัฐวิสาหกิจ ทางฝ่ายรัฐบาลได้ตั้งงบประมาณไว้ถึง ๑,๐๑๔ ล้านบาท ท่านผู้มีเกียรติทั้งหลายคงจะจำได้ว่า ท่าน หรือว่าสภานี้ได้ผ่านการอนุมัติงบประมาณไปแล้ว เป็นร้อย ๆ ล้านบาท ให้กับรัฐวิสาหกิจแห่งหนึ่ง คือ บริษัทปุ๋ยเคมี และก็โดยการอภิปรายในครั้งนั้นเรายังได้ทราบว่า บริษัทปุ๋ยเคมีนี้ทำการขาดทุนเป็นอย่างมาก นอกจากขาดทุนแล้วยังเป็นลูกหนี้อีก นอกจากร้อย ๆ ล้านที่เราได้อนุมัติไปแล้วนั้น ยังเป็นลูกหนี้อีกประมาณ ๒๐๐ ล้านบาท แต่ในงบประมาณนี้จะเห็นได้ว่าไม่มีการตั้งงบประมาณให้บริษัทปุ๋ยเคมี ดิฉันก็คิดว่าบริษัทปุ๋ยเคมีก็ดีหรือบริษัทอื่นก็ดีซึ่งยังเป็นลูกหนี้อยู่นี้ คงจะต้องมีงบประมาณกลางปีเข้ามาให้เราได้พิจารณากันอีก เพราะฉะนั้นอันนี้จึงฝากข้อสังเกตไว้กับทางฝ่ายรัฐบาลหรือคณะกรรมการวิสามัญที่จะแต่งตั้งขึ้นไปว่า ถ้าหากว่าตัดทอนงบประมาณรายอื่นได้แล้ว ควรจะมีงบประมาณสำรองไว้เพื่อรัฐวิสาหกิจซึ่งขาดทุนอยู่อย่างมากมาย เช่นนอกจากบริษัทปุ๋ยเคมีแล้ว ก็ยังมีโรงงานกระดาษอีก ซึ่งท่านก็คงจะได้ยินได้ฟังมามากแล้ว และยิ่งกว่านั้นดิฉันก็ใคร่จะขอประทอนเสนอว่า สำหรับรัฐวิสาหกิจบางชนิด รัฐบาลไม่ควรจะใส่ใจที่จะรักษาไว้ต่อไปอีกเป็นเรื่องหมุ่หมิมเหลือเกิน ดิฉันเพียงแต่ขอยกตัวอย่างว่า อย่างเช่นบริษัทหินอ่อน เป็นต้น ในเวลานี้เอกชนก็ได้ทำแล้ว และทำดีด้วย ทำไมรัฐบาลจึงจะต้องพยายามที่จะรักษารัฐวิสาหกิจอย่างนี้ไว้อีก และก็ในคำอธิบายที่เกี่ยวกับรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ เหล่านี้ รัฐเองก็ยังได้ชี้แจงว่าบริษัทก็ดี หรือโรงงานใด ๆ ก็ดี ซึ่งรัฐบาลถือว่าได้กระทำมานั้นก็จะได้โอนให้เอกชนต่อไป แต่ว่าในฐานะที่ดิฉันเคยได้มาอยู่ในสภานี้เมื่อ ๒๐ กว่าปีที่แล้วมาก็ได้รับการยืนยันจากรัฐบาลชุดก่อน ๆ นี้เช่นเดียวกันว่า สำหรับรัฐวิสาหกิจนั้นทางฝ่ายรัฐบาลจะไม่เลื้ออำนาจกันอีก จะได้ขายให้กับประชาชนผู้มีความสนใจต่อไปแต่จนบัดนี้ดิฉันเองซึ่งกลับเข้ามาในฐานะที่เป็นสมาชิกสภานิติบัญญัตินี้ก็ยังมีเรื่องที่จะต้องพิจารณาเกี่ยวกับโรงงานกระดาษ โรงงานกระดาษ และที่โรงงานปุ๋ยเคมีอีกเพราะฉะนั้นจึงขอประทอนกราบเรียนไว้เพื่อให้ท่านคณะกรรมการได้พิจารณาด้วย ดิฉันขอขอบพระคุณค่ะ

นายศักดิ์ สายบัว : ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ กระผมคัดดา สายบัว กระผมคงไม่มีแรงจะอภิปรายมากเท่าไร เพราะเวลา ก็เย็นมากแล้ว แต่กระผมคิดว่ามี

บางเรื่องซึ่งกระผมคิดว่าทงท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทั้งหลายไม่ได้พยายามพูดถึง เราพิจารณา
 งบประมาณของรัฐบาลนั้นเป็นความจริง เราพิจารณาถึงกิจการงานโครงการของรัฐบาล วิธีหา
 รายได้ของรัฐบาลมาใช้จ่ายในการปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ซึ่งจะให้บริการและส่งเสริมสนับสนุนงาน
 ของเอกชนและให้บริการต่าง ๆ ซึ่งเอกชนทำไม่ได้ รัฐต้องเป็นผู้ให้เรายากจะรู้อ่างงบประมาณ
 ของรัฐบาลที่ใช้เงิน ๔๘,๐๐๐ ล้านบาทนี่จะเป็นผลดีแก่ประเทศชาติประชาชนอย่างไร กระผม
 ว่าไม่ใช่ดูอย่างที่ท่านสมาชิก กระผมคิดว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเศรษฐกิจของรัฐบาลคือท่าน
 เลขาธิการสภาพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ กระผมว่าท่านไม่พูดความจริงกับท่านสมาชิก เราดู
 อย่างไม่รู้ครับ เราดูว่าเงินที่รัฐบาลจะมาใช้จ่าย ๔๘,๐๐๐ ล้านบาทนั้นเอามาจากใคร มาจาก
 ภาษีอากร เรารู้ว่าภาษีอากรของเราเป็นอย่างไร ๑๐ เปอร์เซ็นต์ครับ ๑๐.๘ ๑๐.๒ เป็นภาษี
 เงินได้ .๘ เป็นภาษีทรัพย์สิน เป็นภาษีซึ่งเรียกว่าเก็บมาจากผู้ที่มีความสามารถในการเสีย
 ภาษีจริงๆ นอกนั้นก็เก็บมาจากชาวไร่ชาวนา พ่อค้า แม่ค้า ประชาชน ข้าราชการชั้นผู้น้อย
 เล็ก ๆ ย่อย ๆ ทั้งนี้ที่จะมาใช้จ่าย นอกนั้นก็เหลือ ท่านบอกไม่พอ ท่านจะเอามาจากไหนครับ
 ๘,๐๐๐ ล้านบาท ท่านบอกจะกู้ ๔,๐๐๐ ล้านบาท กู้จากธนาคารแห่งประเทศไทยเรา นอกนั้น
 กู้จากธนาคารพาณิชย์ นี่เป็นวิธีหาเงินโดยวิธีไหนใครจะรับประกันอันนี้ คือท่านพิมพ์
 ธนบัตรมาใช้นั่นเองครับ การพิมพ์ธนบัตรมาใช้ที่ท่านใช้ได้อย่างไร มีวิธีเดียวก็คือ
 เอาธนบัตรออกมาแล้วก็ไปแย่งชาวบ้านซื้อของ พ่อแย่งชาวบ้านซื้อของของแพงขึ้น
 ท่านก็ได้ของมาใช้ นั่นแหละครับ เพราะฉะนั้นเราว่าเงิน ๔๘,๐๐๐ ล้านบาทนี้ ส่วนใหญ่จะมา
 จากคนฐานะธรรมดา ๆ บางคนยากจนเสียด้วย เอาละครับ ท่านจะเอามาจากใครก็ตาม ที่นี้
 ท่านจะเอามาใช้จ่ายอะไรบ้าง กระผมรับรองเลยครับ โครงการการใช้จ่ายของรัฐบาลนี้เป็น
 เช่นเคยปฏิบัติมา เป็นประเพณีดั้งเดิมมาเป็นเวลา ๑๐-๒๐ ปี งานกิจกรรมโครงการของ
 รัฐบาลเตี้ยวนี้ซึ่งควรจะเปลี่ยนได้แล้วก็ยังอยู่เหมือนเดิม ลักษณะงานกิจกรรมของรัฐบาล
 เป็นอย่างไร ส่วนใหญ่จะเป็นการใช้จ่ายทางด้านหนึ่งในการปฏิบัติหน้าที่ซึ่งมีอยู่ปกติเป็น
 ประเพณีรัฐบาลปฏิบัติ จับผู้ร้ายรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ ป้องกันประเทศ
 นอกนั้นเป็นกิจกรรมที่เรียกว่าเป็นหน้าที่ของรัฐสมัยใหม่ พัฒนาเกษตรกรรมอุตสาหกรรม
 และอื่นใด แต่ส่วนใหญ่จะเป็นการใช้จ่ายของรัฐบาลที่จะให้ผลประโยชน์แก่ประชาชนโดย
 ทั่ว ๆ ไปเล็ก ๆ น้อย ๆ ได้โดยทางอ้อม ปัญหาอยู่ตรงที่ว่าโดยทางอ้อมแล้วมันถึงไหม ที่เป็นมา

เป็นเวลาสิบ ๆ ปี นะครับ การคลังของประเทศไทย การคลังของรัฐบาลมีปัญหามาก เราพยายามทำทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อส่งเสริมการขยายกำลังผลิตรายได้ของประเทศ ปัญหาที่เราเผชิญอยู่ขณะนี้ก็ปรากฏว่าผลที่เกิดขึ้นจากความเจริญทางเศรษฐกิจของประเทศนี้ ไม่ได้กระจายไปสู่มีลประชาชนโดยทั่วถึง แล้วก็ก่อให้เกิดปัญหานานาประการ ปัญหาสังคม ปัญหาใจผู้ร้าย ตามปกติแล้วด้านนโยบายการคลังเราดี เราสร้างขึ้นมาก่อะครับรายได้ขึ้นภายในประเทศนี้ ใครจะเป็นคนสร้างขึ้นมาก็แรกไม่สำคัญ บ้านเมืองเรานี้โดยส่วนรวมแล้วขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจได้ดีมาก ดีพอประมาณ แต่เนื่องจากว่านโยบายการคลังของเรา มาตรการทางการคลังของเราไม่เคยทำงานในการที่กระจายรายได้จากคนที่มีความสามารถมากไปสู่คนที่ช่วยตนเองไม่ได้ ด้วยเหตุผลบางประการ จะเป็นเพื่อนร่วมสังคมเรา นโยบายการคลังของเราตามปกติเป็นเครื่องมือที่จะต้องนำมาใช้ในเรื่องนี้เราได้รับคำชี้แจงจากรัฐบาลเมื่อเช้านี้ ไม่มีใครเอ่ยถึงเลยครับว่าจะใช้นโยบายการคลังนี้เพื่อจุดมุ่งหมายในการโอนย้ายความมั่งคั่ง รายได้ของคนที่มีไปสู่คนที่ไม่ค่อยมี แล้วก็เกิดปัญหาต่าง ๆ นานาที่กระผมอยากให้เห็นมันมากสำหรับปี ๒๕๑๘ ซึ่งกระผมคิดว่าจะต้องกระทำ ถ้าไม่กระทำแล้วกระผมว่าบ้านเมืองเดือดร้อน ระดับรายจ่ายของรัฐบาลนี้ครับ ๔ หมื่น ๘ พันล้านบาทนี้ แล้วจะต้องจ่ายโดยวิธีที่เรียกว่าจ่ายโดยสนับสนุนก่อให้เกิดภาวะเงินเฟ้อ ไม่เป็นไรครับ อยู่ที่ว่าเมื่อมันเป็นอย่างนี้แล้วท่านจะไปทำอะไรต่อไป เพื่อที่จะไม่ให้เกิดภาวะเงินเฟ้อ ท่านต้องไปทำอย่างอื่นแน่ ๆ ครับ ท่านจะต้องไปใช้นโยบายหรือมาตรการทางการเงินที่มันบีบคั้นไม่ให้ธุรกิจการค้าทำมาหากินของประชาชนเป็นไปโดยความราบรื่นแน่ ๆ กระผมรู้ แต่ท่านไม่เคยพูดเลย นโยบายการเงินท่านจะทำอะไร แต่ด้านนโยบายการคลังมาอย่างนี้ กระผมรู้ นโยบายการเงินจะเป็นอย่างไรแน่ ๆ เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้วนะครับ ถ้าท่านใช้วิธีแก้อย่างที่เล่ามาในการแก้ภาวะเงินเฟ้อ กระผมว่าฟังแก้อย่างไรครับ วิธีอย่างที่ว่ามาแล้ว ทางรัฐบาลได้ชี้แจงแล้วว่า ภาวะเงินเฟ้อที่เกิดขึ้นนั้นนะ เป็นปัญหาซึ่งแก้ยาก กระผมเห็นด้วย แก้ไม่ได้ด้วย กระผมบอก ถ้าจะพยายามแก้ นะครับ โดยเพียงบังคับให้ราคาสินค้าลดลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือท่านพยายามแก้ละครับ บังคับสินค้าจำเป็นให้ถูกลง ถ้าแก้อย่างนี้อีกในปี ๒๕๑๘ ครับ กระผมว่าฟัง ฟังอย่างไรครับ ถ้าแก้แบบนั้นเมื่อราคามันลดไม่ได้ เราพยายามไปลด มีวิธีอย่างเดี๋ยวจึงคือตัดทอนการใช้จ่ายของประชาชนหรือของรัฐบาลลง ที่แล้วมาครับปีที่ผ่านมารัฐบาลเลือกตัดรายจ่ายของประชาชนโดยการ

เพิ่มภาษี ภาษีอะไรครับ ภาษีน้ำมันและอื่น ๆ เราจะแก้ภาวะเงินเฟ้อครับ ควรแก้ แต่ว่าภาระของการแก้ ควรจะตกอยู่กับใคร ใครเขาจะเป็นคนรับภาระต้องแก้โดยวิธีเพียงให้ราคาสินค้าลดลงนั้นนะครับ โดยตัดการใช้จ่ายของประชาชน จะโดยใช้ภาษี อย่างภาษีน้ำมัน ซึ่งทุก ๆ คนรับความกระทบกระเทือนนั้น เป็นการตัดรายได้ของคนซึ่งไม่อยู่ในฐานะที่จะเสียสละรายได้อะไรได้อีกแล้ว เพราะฉะนั้นมันถึงแก่ยาก ถ้าท่านแก้แบบนี้ นอกจากนั้นนะครับ ทางด้านเครดิตของการสินเชื่อ ท่านรู้ว่าท่านต้องควบคุมสินเชื่อ ควบคุมการขยายสินเชื่อของภาคเอกชน ท่านปล่อยให้เงินทุนต่างประเทศเข้ามาได้ครับ เพราะท่านต้องการรักษาดุลการชำระเงิน ฐานะทุนสำรองเงินตราต่างประเทศให้มากขึ้น ท่านปล่อยให้เข้ามาได้ นั่นก็ทำให้ปริมาณเงินหมุนเวียนเพิ่มขึ้น มีวิธีแก้ก็ต้องมีส่วนอื่น บิบบส่วนเอกชนคนธรรมดา พ่อค้า แม่ค้า นักธุรกิจนี่เองครับ เมื่อมีการแบ่งปันสินเชื่อขึ้น ใครครับได้ไปใช้มากที่สุดในการที่เป็นแล้ว เนื่องจากความไม่แน่นอน ความไม่มั่นใจของผู้ผลิต ผู้ลงทุนที่หวังจะลงทุนหรือประกอบการผลิตหากไรในอัตราธรรมดา ๆ แต่พยายามสร้างกิจการอุตสาหกรรมที่มีความถาวรมั่นคงให้แก่ประเทศชาติบ้านเมือง เพราะฉะนั้นการที่ได้สินเชื่อไปใช้ อันนี้ครับสำหรับชาติบ้านเมืองมันก็ไม่ดี เพราะฉะนั้นสำหรับงบประมาณปี ๒๕๑๘ นี้ กระทบหวังว่าทางรัฐบาลไม่พยายามแก้ปัญหาเงินเฟ้อในลักษณะที่แก้มาแล้ว เมื่อรายได้ส่วนใหญ่มาจากผู้มีรายได้ธรรมดา หรืออาจจะยากจนด้วย เราใช้จ่ายไปก็ยังไม่ตรง ตามงบประมาณนี้กระทบว่าไม่ตรงแก่ผู้มีฐานะต่ำต้อย รายได้น้อยโดยตรง กระทบว่ามันจะไม่ถึง เพราะฉะนั้นกระทบอยากขอเสนอท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทั้งหลายได้ช่วยพิจารณา เราไม่ยอมรับกันครับ ปีนี้ปีหน้า ปัญหาที่เราจะต้องดูแลเพื่อความเรียบร้อยทางเศรษฐกิจสังคมและการเมืองของประเทศด้วย คือปัญหาความยากจนของคนในเมืองและชนบท เรื่องนี้นะครับ ส่วนเอกชนทำอะไรไม่ได้ ไม่มีกลไก เครื่องไม้เครื่องมืออะไรทำ เป็นหน้าที่ที่รัฐจะต้องทำ ยกเป็นเรื่องมาเลยครับ เรามีคนยากจนอยู่ในประเทศไทยกันนี้ อยู่ในเมืองอยู่ในชนบทเท่าไร เราจะต้องดูแลเขา เราจะเอาเงินมาจากไหน กระทบก็คิดว่าท่านสมาชิกจะพยายามชี้ให้กระทบเห็น ก็คือว่ามันมีเงินงบกลาง งบอะไร ๔๐๐-๕๐๐ ล้านบาท ตรงนั้นตรงนี้บ้างครับ ดึงมาครับ ตั้งเป็นกองทุนไว้สงเคราะห์คนยากจน เพื่อให้เราผ่านวิกฤติการณ์ในปี ๒๕๑๘ นี้ด้วยดีได้ การช่วยเหลือคนยากจนนะครับ ไม่ใช่ไปชู้ตคลอง ไปทาน้ำให้ มันเป็นปัญหาพิเศษครับ ปัญหาความยากจน มันเป็นปัญหาของคน

ที่อยู่ในวัฒนธรรมของสภาพแวดล้อมที่ยากจน นี่มันต้องช่วยอีกอย่างหนึ่งครับ จะช่วยอย่างไรนะครับ อาจจะต้องเอานักจิตวิทยา นักสังคมวิทยา นักเศรษฐกิจเข้าไปพิจารณา แต่จะต้องมีเงินกองทุนจำนวนหนึ่งกันจากงบประมาณนี้แหละครับ ที่เราพอจะเจียดมาได้ เราเห็นหลาย ๆ ที่ครับ บางทีผมเชื่อว่าทางกระทรวงกลาโหมอาจจะเสียสละเพื่อมาช่วยคนยากจนก่อนนี้นะครับท่านอาจไม่เอาเงินราชการลับหรือเงินอื่นใด ๆ ก็ตาม หรือกระทรวงอื่นครับก็เช่นเดียวกัน เพราะฉะนั้นอย่าให้เป็นลักษณะที่ว่าในปี ๒๕๑๘ นั้นนะรัฐบาลใช้จ่ายเงินไปปฏิบัติหน้าที่เพื่อแก้ปัญหาซึ่งรัฐบาลสร้างขึ้นเอง แล้วก็ตั้งรายจ่ายไปแก้ปัญหา ขอบพระคุณครับ ท่านประธานกระผมมีข้อสังเกตเพียงเท่านี้

นายสถาปน์ ศิริพันธ์ : ท่านประธานที่เคารพ กระผมเห็นว่าการอภิปรายร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๘ นี้ได้อภิปรายตั้งแต่เข้าจุดยืน สิ่งใดที่กระผมคิดว่ากระผมจะอภิปรายนั้นเพื่อนสมาชิกก็นำมาอภิปรายกันเสียหมดแล้ว กระผมจึงขอเสนอญัตติให้ปิดการอภิปรายครับผม ท่านผู้ใดเห็นด้วยขอได้โปรดรับรอง

(มีสมาชิกรับรอง)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติขอเสนอให้ปิดอภิปรายและมีผู้รับรองครบถ้วน มีผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่นไหมครับ

นายประคอง เทวรุทธ : ท่านประธานที่เคารพ ที่ท่านสมาชิกว่า ว่ากันไปจนหมดทุกกระแสดความแล้วนั้น ไม่จริง ผมขอเสนอให้มีการเปิดอภิปรายต่อไปครับ ท่านผู้ใดเห็นด้วยโปรดรับรอง

(มีสมาชิกรับรอง)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : มีท่านสมาชิกเสนอให้เปิดอภิปรายต่อไปมีสมาชิกรับรองครบถ้วนแล้ว ผมจะขอมติต่อที่ประชุมนี้ว่าจะเอาอย่างไรตามญัตติหลังก่อนนะครับ ท่านผู้ใดเห็นว่าสมควรให้เปิดอภิปรายต่อไป ขอได้โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกรับรอง ๑๕ คน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านผู้ใดเห็นว่าสมควร
เปิดอภิปรายได้ขอได้โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๑๑๖ คน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เป็นอันว่าที่ประชุมนี้ลงมติ
ให้เปิดอภิปรายได้ ต่อไปนี้ผมขอมติต่อที่ประชุมนี้ว่า ท่านผู้ใดเห็นว่าสมควรจะรับหลักการ
แห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไว้พิจารณาต่อไป ขอได้โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย ขอได้
โปรดยกมือขึ้น

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เป็นอันว่าที่ประชุมนี้ลงมติ
รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๘
พ.ศ. .... ของรัฐบาลไว้พิจารณาต่อไป ขอเชิญรัฐบาลเสนอกรรมาธิการครับ

นายสัญญา ธรรมศักดิ์ (นายกรัฐมนตรี) : ท่านประธานสภาที่เคารพรัฐบาล
ขอขอบพระเดชพระคุณที่สภาอันมีเกียรตินี้ได้รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติสำคัญ
ที่สุดฉบับที่สุดฉบับหนึ่งของรัฐบาลในวันนี้ ขอประทานเสนอตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญ
มีจำนวน ๓๕ ท่าน และรัฐบาลขอประทานเสนอไม่เกินกี่ท่าน คือ ๑๗ ท่าน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ขอให้รัฐบาลเสนอชื่อได้
เลยครับ

นายสัญญา ธรรมศักดิ์ (นายกรัฐมนตรี) : รัฐบาลขอประทานเสนอกรรมาธิการ
วิสามัญฝ่ายรัฐบาลดังนี้ ๑. นายสมหมาย สุนทระกุล ๒. นายสนั่น เกตุทัต ๓. พลเรือเอกถวิล
รายนานนท์ ๔. นายเถลิง กักรังนาวาสวัสดิ์ ๕. นายศรีภูมิ สุขเนตร ๖. นายประสงค์ สุขุม
๗. พลตำรวจเอก ประจวบ สุนทรางกูร ๘. นายก่อ สวัสดิ์พาณิชย์ ๙. นายประกายเพชร

อินทุโสภณ ๑๐. นายป๋วย อึ้งภากรณ์ ๑๑. นายเสนาะ อุณาคุล ๑๒. นายปลั่ง มีจุล ๑๓. นาย
พนัส สิมะเสถียร ๑๔. นายบุญธรรม ทองไข่มุกต์ ๑๕. นายบดี จุณณานนท์ ๑๖. นายนิสสัย
เวชชาชีวะ ๑๗. พันเอก จินดา ณ สงขลา

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ของฝ่ายสมาชิกเสนออีก
๑๘ ท่าน

นายชนะ รุ่งแสง : ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอเสนอ นาวาอากาศตรี กำธน
สินชวานนท์ ท่านผู้ใดเห็นด้วย โปรดรับรอง

(มีสมาชิกยื่นขึ้นรับรอง)

นายวิกรม เมฆานนท์ : ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอเสนอ นางสุรีพันธุ์
มณีวัต ท่านผู้ใดเห็นด้วย โปรดรับรอง

(มีสมาชิกยื่นขึ้นรับรอง)

นาวาอากาศตรี กำธน สินชวานนท์ : ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอเสนอ
คุณชนะ รุ่งแสง ท่านผู้ใดเห็นด้วย โปรดรับรอง

(มีสมาชิกยื่นขึ้นรับรอง)

นายเฉลิมชัย วลีนนท์ : ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอเสนอ นายสุวิทย์ ยิ่ง-
ศรีวรพันธุ์ ท่านผู้ใดเห็นด้วย โปรดรับรอง

(มีสมาชิกยื่นขึ้นรับรอง)

นายมารุต บุณนาค : ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอเสนอ คุณเล็ก วานิชอังกูร
ท่านผู้ใดเห็นด้วย โปรดรับรอง

(มีสมาชิกยื่นขึ้นรับรอง)

นายบุญชนะ อัดถากร : ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอเสนอ พลโท เสริม
ณ นคร ท่านผู้ใดเห็นด้วย โปรดรับรอง

(มีสมาชิกยื่นขึ้นรับรอง)

นายจรูญ เรืองวิเศษ : ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอเสนอ ดอกเตอร์อำนาจ วีรวรรณ ท่านผู้ใดเห็นด้วย โปรดรับรอง

(มีสมาชิกยื่นขึ้นรับรอง)

นายกระจำจ ธรรมโชติ : ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอเสนอ ดอกเตอร์พิมล จิตต์หมั่น ท่านผู้ใดเห็นด้วย โปรดรับรอง

(มีสมาชิกยื่นขึ้นรับรอง)

นายชำนาญ พจนา : ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอเสนอ นายชลอ วนะภูติ ท่านผู้ใดเห็นด้วย โปรดรับรอง

(มีสมาชิกยื่นขึ้นรับรอง)

พลโท ประสาน แรงกล้า : ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอเสนอ คุณบุญชนะ อัดถากร ท่านผู้ใดเห็นด้วย โปรดรับรอง

(มีสมาชิกยื่นขึ้นรับรอง)

หม่อมราชวงศ์ถนัดศรี สวัสดิวัตน์ : ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอเสนอ นายไพจิตร เอื้อทวิกุล ท่านผู้ใดเห็นด้วย โปรดรับรอง

(มีสมาชิกยื่นขึ้นรับรอง)

นายปรีดี เกษมทรัพย์ : ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอเสนอ นายปราโมทย์ นาคทรพรพ ท่านผู้ใดเห็นด้วย โปรดรับรอง

(มีสมาชิกยื่นขึ้นรับรอง)

นายเพทาย อมาตยกุล : ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอเสนอ นายประมวล กุลมาตย์ ท่านผู้ใดเห็นด้วย โปรดรับรอง

(มีสมาชิกยื่นขึ้นรับรอง)

นายเล็ก วานิชอังกูร : ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอเสนอ คุณมารุต บุนนาค
ท่านผู้ใดเห็นด้วย โปรดรับรอง

(มีสมาชิกยื่นขึ้นรับรอง)

นายสง่า วงศ์บางขวด : ท่านประธานที่เคารพ กระผม นายสง่า วงศ์บางขวด
ขอเสนอ พลโท จำรัส มังคลารัตน์ ท่านผู้ใดเห็นด้วย ขอรับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกยื่นขึ้นรับรอง)

นางสายหยุด นิยมวิภาต : ท่านประธานที่เคารพ ดิฉัน สายหยุด นิยมวิภาต
ขอเสนอ นายวิรัช กมฺุทมาศ อะ ท่านผู้ใดเห็นด้วย โปรดรับรอง

(มีสมาชิกยื่นขึ้นรับรอง)

นายประมวล กุลมัตย์ : ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอเสนอ นายเพทาย
อมาตยกุล ท่านผู้ใดเห็นด้วย โปรดรับรอง

(มีสมาชิกยื่นขึ้นรับรอง)

นายเล็ก ณะสิริ : ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอเสนอ นายประกอบ ตูจันดา
ท่านผู้ใดเห็นด้วย โปรดรับรอง

(มีสมาชิกยื่นขึ้นรับรอง)

นายนิสสัย เวชชาชีวะ : ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอเสนอ นายแผน วรณเมธี
ท่านผู้ใดเห็นด้วย โปรดรับรอง

(มีสมาชิกยื่นขึ้นรับรอง)

นายชูวงศ์ ฉายะบุตร : ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอเสนอ นายชำนาญ
พจนา ท่านผู้ใดเห็นด้วย โปรดรับรอง

(มีสมาชิกยื่นขึ้นรับรอง)

คุณหญิงจินตนา ยศสุนทร : ท่านประธานที่เคารพ ดิฉันขอเสนอ พันตำรวจโท

ประจักษ์รา บุณนาค ท่านผู้ใดเห็นด้วย โปรดรับรอง

(มีสมาชิกรับขึ้นรับรอง)

นายป๋วย อึ้งภากรณ์ : ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอเสนอ นายสง่า สรรพศรี
ท่านผู้ใดเห็นด้วย โปรดรับรอง

(มีสมาชิกรับขึ้นรับรอง)

นายบดี จุณณานนท์ : ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอเสนอ นายบุญมา วงศ์-
สุวรรณค์ ท่านผู้ใดเห็นด้วย โปรดรับรอง

(มีสมาชิกรับขึ้นรับรอง)

พลโท พร ธนะภูมิ : ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอเสนอ พลเอก ทวีช เสนิงค์
ณ อยุธยา ท่านผู้ใดเห็นด้วย โปรดรับรอง

(มีสมาชิกรับขึ้นรับรอง)

นายกิตติรัตน์ ศรีวิสารวาจา : ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอเสนอ นายแถมสิน
รัตนพันธ์ ท่านผู้ใดเห็นด้วย โปรดรับรอง

(มีสมาชิกรับขึ้นรับรอง)

ร้อยเอก ชะโลม รัตนเสถียร : ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอเสนอ นายบรรหาร
ศิลป์อาชา ท่านผู้ใดเห็นด้วย โปรดรับรอง

(มีสมาชิกรับขึ้นรับรอง)

นายเจริญ คันธวงศ์ : ท่านประธานที่เคารพ กระผมเสนอให้ปิดการเสนอชื่อเข้ารับ
ท่านผู้ใดเห็นด้วย โปรดรับรอง

(มีสมาชิกรับขึ้นรับรอง)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : มีผู้เสนอให้ปิดการเสนอ
ชื่อแล้ว

นายประมวล กุลมาตย์ : ท่านประธานที่เคารพ กระผมมีปัญหาอยู่ที่ท่านบุญมา วงศ์สุวรรณยังไม่ได้ปฏิญาณตน จะถือว่าเป็นสมาชิกโดยสมบูรณ์หรือไม่

นายสถาปน ศิริจันทร์ : ท่านประธานที่เคารพ ตามข้อบังคับมิได้กำหนดห้ามเอาไว้ว่า จะเป็นสมาชิกหรือไม่เป็นสมาชิก อาจจะเป็นผู้ใดก็ได้

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : อันนี้ตามที่ท่านรองเลขาฯ ได้ชี้แจงว่า มีพระบรมราชโองการฯ แล้ว ถือว่าเป็นได้ครับ

นายสถาปน ศิริจันทร์ : ถ้าเช่นนั้น กระผมขอเสนอให้เปิดการเสนอชื่อต่อไป ครับผม ท่านผู้ใดเห็นด้วย โปรดรับรอง

(มีสมาชิกยื่นขึ้นรับรอง)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ก็มีผู้รับรองทั้ง ๒ ฝ่ายแล้ว เพราะฉะนั้นผมก็จะขอมติที่ประชุม ยุติติหลังก่อนนะครับ ท่านผู้ใดเห็นว่าสมควรจะเปิด การเสนอชื่อต่อไป กรุณายกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๔๙ คน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านผู้ใดเห็นสมควรจะ เปิดการเสนอชื่อได้แล้ว กรุณายกมือขึ้นครับ

(มีสมาชิกยกมือ ๕๗ คน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เป็นอันว่าที่ประชุมนี้ลงมติ ให้เปิดการเสนอชื่อ เชิญท่านเลขาธิการรัฐสภาอ่านรายชื่อ

พันเอก สงวน คำวงษา (รองเลขาธิการรัฐสภา ผู้รักษาราชการแทนเลขาธิการ รัฐสภา) : รายชื่อคณะกรรมการวิสามัญที่สมาชิกเสนอ คือ ๑. นพ.อากาศศิริ กำธน สินธวานนท์ ๒. นางสุรพันธ์ มณีวัต ๓. นายชนะ รุ่งแสง ๔. นายสุวิทย์ ยิ่งศรีวรพันธ์ ๕. นายเล็ก วานิชองกูร ๖. พลโท เสริม ณ นคร ๗. นายอำนาจ วีรธรรม ๘. นายพิมล จิตต์หมั่น ๙. นายชลอ วนะภุติ ๑๐. นายบุญชนะ อัดถากร ๑๑. นายไพจิตร เอื้อทวิกุล ๑๒. นายปราโมทย์ นาคทรพรพ ๑๓.

นายประมวล กุลมาตย์ ๑๔. นายมารุต บุณนาค ๑๕. พลตำรวจโท จำรัส มังคสาร์ตัน ๑๖. นาย
 วิรัช กมุทมาศ ๑๗. นายเพทาย อมาตยกุล ๑๘. นายประกอบ ตูจันดา ๑๙. นายแผน วรณเมธี
 ๒๐. นายชำนาญ พจนา ๒๑. พันตำรวจโท ประจักษ์รา บุณนาค ๒๒. นายสง่า สรรพศรี ๒๓.
 นายบุญมา วงศ์สุวรรณ ๒๔. พลเอก ทวีช เสนีวงศ์ ณ อยุธยา ๒๕. นายแถมสิน รัตนพันธ์
 ๒๖. นายบรรหาร ศิลปอาชา

นายประคอง เทวรุทธ : กระผมส่งสัณนามสกุลท่านหนึ่ง นายสุวิทย์ นามสกุล
 อะไรแน่

พันเอก สงวน คำวงษา (รองเลขาธิการรัฐสภา ผู้รักษาราชการแทนเลขาธิการ
 รัฐสภา) : คุณสุวิทย์ ยี่งวรพันธ์

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : จะได้ให้เจ้าหน้าที่ของสภา
 ไปพิมพ์รายชื่อเนะครับ และโปรดรอกหมุนโรเนียวแจกเพื่อให้ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติกาชื่อผู้ที่
 ท่านมีความประสงค์จะให้เป็นกรรมาธิการ ๑๘ ท่าน และจะได้นับคะเนนไปตามลำดับ

ขอเชิญท่านผู้ที่มีรายชื่อดังต่อไปนี้ กรุณาเป็นกรรมาการตรวจนับคะเนนเนะครับ
 นายแพทย์กมล สินธวานนท์ คุณจรูญ เรืองวิเศษ พลโท ชูศักดิ์ วัฒนรณชัย คุณศิววงศ์
 จังคศิริ คุณวิลาศ มณีวัต คุณอุทธรณ์ พลกุล คุณหญิงบุญเลื่อน เครือตราชู คุณเต็มศักดิ์
 กฤษณามระ คุณสมพงษ์ ละมัยกุล ๙ ท่านครับ

(เจ้าหน้าที่ได้นำแผ่นกระดาษพิมพ์รายชื่อเลือกกรรมาธิการแจกแก่สมาชิกใน
 ที่ประชุมโดยทั่วกัน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ชื่อทั้งหมดที่พิมพ์ให้
 ท่านนั้นมี ๒๖ ท่านเนะครับ ขอความกรุณาได้กาเพียง ๑๘ เท่านั้นเนะครับที่ท่านต้องการ
 ส่วนผู้ที่ท่านไม่ประสงค์ก็โปรดอย่าได้ทำอะไรครับ จะทำให้เกิดปัญหาสงสัยแก่กรรมาการ กาเพียง
 ๑๘ เท่านั้น ที่เหลือก็ปล่อยว่างไว้โดยไม่ทำอะไร

ท่านที่มีชื่อเป็นกรรมาการตรวจนับคะเนนเนะครับ ถ้าได้กาชื่อเสร็จเรียบร้อยแล้ว
 กรุณาเข้าประจำที่ครับ

ท่านสมาชิกกาซื้อแล้วขอให้เจ้าหน้าที่ไปเก็บด้วยครับ

(เจ้าหน้าที่ได้ไปเก็บแผ่นกระดาษลงคะแนนเลือกกรรมการจากสมาชิกในที่ประชุม นำมาใส่ลงในภาชนะที่จัดไว้จนครบ กรรมการตรวจนับคะแนนได้เข้าประจำที่และเริ่มทำการตรวจนับคะแนน เมื่อได้ตรวจนับคะแนนเสร็จแล้ว เสนอผลต่อผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ผลการลงคะแนนเลือกกรรมการของทั้ง ๒๖ ท่านที่ท่านสมาชิกได้เสนอมาเมื่อครั้งนั้นะครับ ปราบกฏดังนี้ครับ

นายบุญมา วงศ์สุวรรณ	ได้	๑๑๒ คะแนน
นายบุญชนะ อัดถากร	ได้	๕๘ คะแนน
นายชนะ รุ่งแสง	ได้	๘๗ คะแนน
นายสุวิทย์ ยี่งวรพันธ์	ได้	๘๗ คะแนน
นายอำนาจ วีรวรรณ	ได้	๘๕ คะแนน
พันตำรวจโท ประจักษ์รา บุณนาค	ได้	๘๓ คะแนน
นายชลอ วนะภูติ	ได้	๘๑ คะแนน
นายมารุต บุณนาค	ได้	๘๐ คะแนน
นายประกอบ ตู้อจินดา	ได้	๗๖ คะแนน
นายไพจิตร เอื้อทวิกุล	ได้	๗๕ คะแนน
นายแผน วรรณเมธี	ได้	๗๕ คะแนน
พลตำรวจโท จำรัส มังคลารัตน์	ได้	๗๕ คะแนน
นาวาอากาศตรี กำธน สินธวานนท์	ได้	๗๓ คะแนน
นายพิมล จิตต์หมั่น	ได้	๗๓ คะแนน
นายชำนาญ พงณา	ได้	๗๑ คะแนน
นางสุรีพันธ์ มณีวัต	ได้	๖๘ คะแนน
นายเล็ก วาณิชอังกูร	ได้	๖๗ คะแนน
นายแถมสิน รัตนพันธ์	ได้	๖๕ คะแนน

นี้เป็น ๑๘ ท่านนะครับ ส่วนผู้ที่ได้คะแนนถัดไป	ผมจะอ่านต่อไปด้วยนะครับ
นายบรรหาร ศิลปอาชา	ได้ ๖๒ คะแนน
นายปราโมทย์ นาคธรรมพ	ได้ ๖๑ คะแนน
พลโท เสริม ฅ นคร	ได้ ๖๐ คะแนน
นายสง่า สรรพศรี	ได้ ๕๗ คะแนน
พลเอก ทวีช เสนีวงศ์ ฅ อยุธยา	ได้ ๕๕ คะแนน
นายวิรัช กมฺุทมาศ	ได้ ๕๐ คะแนน
นายประมวล กุลมาตย์	ได้ ๔๗ คะแนน
นายเพทหาย อมาตยกุล	ได้ ๔๑ คะแนน

เป็นอันครบ ๒๖ ท่าน ท่านเลขาธิการอ่านรายชื่อกรรมการทั้งหมดอีกครั้งหนึ่ง

พันเอก สงวน คำวงษา (รองเลขาธิการรัฐสภา ผู้รักษาราชการแทนเลขาธิการรัฐสภา) : รายชื่อคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๘ ๑. นายสมหมาย สุนทรตระกูล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ๒. นายสนั่น เกตุทัต ๓. พลเรือเอก ถวิล ราชานนท์ ๔. นายเถลิง ชำรงนาวาสวัสดิ์ ๕. นายศรีภูมิ สุขเนตร ๖. นายประสงค์ สุขุม ๗. พลตำรวจเอก ประจวบ สุนทรวงูร ๘. นายก่อ สวัสดิพิพาณิชย์ ๙. นายประกายเพชร อินทุโศภณ ๑๐. นายป๋วย อึ๊งภากรณ์ ๑๑. นายเสนาะ อุนากุล ๑๒. นายปลั่ง มีจุล ๑๓. นายพนัส สิมะเสถียร ๑๔. นายบุญธรรม ทองไข่มุกต์ ๑๕. นายบตี จุณณานนท์ ๑๖. นายนิสสัย เวชชาชีวะ ๑๗. พันเอก จินดา ฅ สงขลา ๑๘. นายบุญมา วงศ์สวรรค์ ๑๙. นายบุญชนะ อัดถากร ๒๐. นายชนะ รุ่งแสง ๒๑. นายสุวิทย์ ยี่งวรพันธุ์ ๒๒. นายอำนวย วีรวรรณ ๒๓. พันตำรวจโท ประจักษ์รา บุนนาค ๒๔. นายชลอ วนะภูติ ๒๕. นายมารุต บุนนาค ๒๖. นายประกอบ ตูจินดา ๒๗. นายไพจิตร เอื้อทวีกุล ๒๘. นายแผน วรรณเมธี ๒๙. พลตำรวจโท จำรัส มังคลารัตน์ ๓๐. นาวาอากาศตรี กำธน สินธวานนท์ ๓๑. นายพิมล จิตต์หมั่น ๓๒. นายชำนานู พจนา ๓๓. นางสุรีพันธุ์ มณีวัต ๓๔. นายเล็ก วานิชยังกูร และ ๓๕. นายแถมสิน รัตนพันธุ์

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : กำหนดการแปรญัตติภายใน
 ๒ วัน

นายสัญญา ธรรมศักดิ์ (นายกรัฐมนตรี) : รัฐบาลขอเสนอแปรญัตติภายใน ๑๕ วัน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : รัฐบาลเสนอแปรญัตติภายใน ๑๕ วัน จะมีท่านผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่น

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ไม่มี เป็นอันว่ากำหนดการแปรญัตติภายใน ๑๕ วัน

ผมมีอะไรเล็กน้อยที่จะเรียน เมื่อกี้ท่านสมาชิกขอบคุณผม หรือสภา ที่ว่าจัดของว่างเล็กน้อยนะ ความจริงผมไม่ได้เป็นผู้จัดหรือครับ หรือสภาก็ไม่ได้จัด เป็นของท่าน นายกรัฐมนตรีครับที่จัดมา เพราะฉะนั้นถ้าจะขอบคุณ กรุณาขอบคุณท่านนายกรัฐมนตรีครับ

(สมาชิกในที่ประชุมปรบมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เพราะท่านนายกรัฐมนตรีกล่าวว่าเราจะไม่รีบเร่งสำหรับที่จะพิจารณา นี่ก็เป็นอันเคราะห์ดีที่เลิกเสียก่อน ไม่อย่างนั้นท่านอาจจะจัดอาหารเย็นมาอีกก็ได้ครับ สำหรับวันนี้หมดระเบียบวาระประชุมแล้ว ขอเลิกประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๘.๔๕ นาฬิกา

